

УДК 37.016
ББК 74.266
М64

Книга скачана с сайта <http://e-kniga.in.ua>

Издательская группа «Основа» —
«Электронные книги»

Серія «Підготовка до ЗНО»
Заснована 2007 року

Автори:

В. О. Мирошниченко, асистент
кафедри методики навчання історії
Бердянського державного педагогічного університету;
А. О. Федчиняк, асистент
кафедри методики навчання історії
Бердянського державного педагогічного університету

За загальною редакцією
К. О. Баханова, докт. пед. наук,
професора Бердянського державного педагогічного університету

Мирошниченко В. О.

М64 Всесвітня історія. Тренувальні тести: 6—11 класи / В. О. Мирошниченко, А. О. Федчиняк; за заг. ред. К. О. Баханова. — Х. : Вид. група «Основа», 2008. — 287, [1] с. : іл. — (Серія «Підготовка до ЗНО»).

ISBN 978-966-495-090-6.

Посібник містить тренувальні тести із всесвітньої історії (6—11 класи), що відповідають Програмі зовнішнього незалежного оцінювання на 2008 р. Українського центру оцінювання якості освіти.

Видання розраховане на вчителів, випускників шкіл й абітурієнтів.

УДК 37.016
ББК 74.266

ISBN 978-966-495-090-6

© Мирошниченко В. О., Федчиняк А. О.,
2008

© ТОВ «Видавнича група «Основа», 2008

ЗМІСТ

Розділ 1. МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ щодо підготовки зовнішнього оцінювання навчальних досягнень учнів	6
---	---

Розділ 2. ТРЕНУВАЛЬНІ ТЕСТИ

Тема 1. Найдавніші часи історії людства. Давній Єгипет	10
Відповіді	16
Тема 2. Давній Вавилон. Культура та релігія народів Передньої Азії. Давня Індія. Китайські імперії	16
Відповіді	22
Тема 3. Греція в II — на початку I тис. до н. е. Розквіт Давньої Греції	23
Відповіді	28
Тема 4. Історія Стародавнього Риму в VIII—I ст. до н. е.	29
Відповіді	34
Тема 5. Історія Риму наприкінці I ст. до н. е. — V ст. н. е. Виникнення християнства. Падіння Західної Римської імперії	35
Відповіді	40
Тема 6. Велике переселення народів. Утворення варварських держав. Франкська імперія. Християнізація Європи (IV—XIV ст.). Католицькі ордени (чернечі та духовно-рицарські). Хрестові походи та їх наслідки. Суспільні стани середньовічної Європи	41
Відповіді	47
Тема 7. Виникнення ісламу. Арабський халіфат. Візантія VII—XI ст. та її культура. Походи вікінгів. Виникнення скандинавських держав. Центральна і Східна Європа	47
Відповіді	53
Тема 8. Північно-Східна Русь в XII — на початку XIII ст. Боротьба народів Східної та Центральної Європи з монголо-татарською навалою. Золота Орда. Утворення Московської держави (XIV — поч. XVI ст.)	54
Відповіді	60
Тема 9. Соціально-економічний та політичний устрій Франції та Англії в IX—XV ст. Священна Римська імперія. Характеристика та порівняння соціально-економічного та політичного устрою країн басейну Середземномор'я: італійських міст-держав, Папської області, Південної Італії та Сицилії, Іспанського королівства в XI—XV ст.	60
Відповіді	66
Тема 10. Столітня війна. Гуситські війни. Освіта і культура в Європі в XI—XV ст.	67
Відповіді	72
Тема 11. Туреччина до кінця XV ст. Індія в IV—XV ст. Китай у III—XV ст.	73
Відповіді	79

Тема 12.	Великі географічні відкриття, їх значення для Європи. Початок Реформації в Європі.....	80
	Відповіді	85
Тема 13.	Нідерландська революція. Франція в XVI — першій половині XVII ст. Тридцятилітня війна, її наслідки для Європи	86
	Відповіді	93
Тема 14.	Московська держава в XVI–XVII ст. Країни Сходу (Османська імперія, Китай, Індія) в XVI–XVII ст.	93
	Відповіді	99
Тема 15.	Культура і наука Західної, Центральної та Східної Європи в XVI–XVII ст.	100
	Відповіді	105
Тема 16.	Новий час. Перший період (друга половина XVII — друга половина XVIII ст.). Англійська революція середини XVII ст. Російська держава в XVII–XVIII ст.	106
	Відповіді	112
Тема 17.	Німецькі держави у XVIII ст. Північна Америка у XVIII ст.	112
	Відповіді	118
Тема 18.	Французька революція кінця XVIII ст. Правління Наполеона Бонапарта. Перша імперія у Франції	118
	Відповіді	125
Тема 19.	Європа після Віденського конгресу у (1815–1847 рр.). Революції 1848–1849 рр. в Європі	126
	Відповіді	132
Тема 20.	Утворення національних держав в Італії та Німеччині. США в першій половині XIX ст. Громадянська війна	133
	Відповіді	139
Тема 21.	Російська імперія в другій половині XIX ст. Культура країн Європи та Америки XVIII–XIX ст.	139
	Відповіді	146
Тема 22.	Завершення формування індустріального суспільства у провідних країнах світу	146
	Відповіді	153
Тема 23.	Національно-визвольна боротьба народів світу наприкінці XIX — на початку XX ст. Міжнародні відносини наприкінці XIX — на початку XX ст. Культура зарубіжних країн наприкінці XIX — на початку XX ст.	153
	Відповіді	159
Тема 24.	Перша світова війна	160
	Відповіді	167
Тема 25.	Облаштування повоєнного світу	167
	Відповіді	174
Тема 26.	Західні демократії	175
	Відповіді	183

Тема 27. Тоталітарні та диктаторські режими	183
Відповіді	191
Тема 28. Країни Центральної та Східної Європи	191
Відповіді	198
Тема 29. Країни Азії, Африки та Латинської Америки	199
Відповіді	207
Тема 30. Розвиток культури.....	207
Відповіді	215
Тема 31. Міжнародні відносини.....	216
Відповіді	224
Тема 32. Друга світова війна.....	225
Відповіді	232
Тема 33. США і Канада у другій половині XX ст.	233
Відповіді	241
Тема 34. Країни Західної Європи.....	241
Відповіді	249
Тема 35. СРСР. Відновлені та нові незалежні держави	249
Відповіді	257
Тема 36. Країни Центральної та Східної Європи	258
Відповіді	266
Тема 37. Країни Азії, Африки і Латинської Америки	267
Відповіді	276
Тема 38—39. Міжнародні відносини та культура країн зарубіжного світу у другій половині XX — на початку XXI ст.....	277
Відповіді	286
Література	287

Розділ 1

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ щодо підготовки зовнішнього оцінювання навчальних досягнень учнів

Що таке зовнішнє оцінювання навчальних досягнень учнів?

Зовнішнє оцінювання навчальних досягнень учнів було запроваджено постановою Кабінету Міністрів України у 2004 році. Згідно з цією постановою 2005 р. ним було охоплено 10 тис. учнів. У 2007–2008 рр. воно має охопити 238 тис. випускників, оскільки вступні випробування до вищих навчальних закладів III–IV рівнів акредитації для навчання за державним замовленням мають здійснюватися шляхом зовнішнього оцінювання з обов'язковим зарахуванням його результатів як державної підсумкової атестації випускників навчальних закладів системи загальної середньої освіти.

Сутність зовнішнього оцінювання полягає в тому, що випускникам шкіл в однакових умовах (поза межами школи, у спеціальних центрах незалежного планування), одночасно (в один день по всій країні) та протягом однакового для всіх відліку часу, без будь-якого впливу з боку учителів, батьків учнів та адміністрації школи, виконуються однакові для всіх навчальні завдання, які оцінюються за однаковими критеріями, що дозволяє учасникам тестування отримати об'єктивну оцінку власних навчальних досягнень. Ця оцінка є головним показником, за яким визначається підсумковий бал випускника з даного предмета та вступний бал до вищого навчального закладу. На зовнішнє тестування покладається низка завдань:

- через створення однакових умов для всіх випускників загальноосвітнього навчального закладу забезпечити реалізацію конституційних прав громадян на рівний доступ до освіти за допомогою висунення чітких вимог до результатів навчальної діяльності учнів;
- забезпечення дотримання Державного стандарту загальної середньої освіти;
- спираючись на узагальнені дані результатів зовнішнього оцінювання, здійснити аналіз стану системи освіти та прогнозування її розвитку.

За яким принципом добираються завдання зовнішнього оцінювання?

Завдання зовнішнього оцінювання складаються таким чином, щоб перевірити рівень засвоєння учнями навчального матеріалу в обсязі, визначеному шкільною програмою, та розвитку таких умінь:

- указувати дати історичних подій, хронологічні межі явищ і процесів; періоди та етапи історії України;

- визначати історичні факти (події, явища, процеси) — місця, обставини, учасники, результати;
- встановлювати хронологічну послідовність історичних подій, синхронність подій історії України та всесвітньої історії;
- визначати загальні передумови, причини, приводи, сутність, безпосередні наслідки та значення історичних подій та явищ;
- визначати характерні риси й головні ознаки, рушійні й організуючі сили, тенденції розвитку, особливості економічних, політичних, соціальних, культурно-духовних, етнічних явищ і процесів;
- характеризувати історичних особистостей, розкриваючи внутрішні мотиви їхніх дій, складати політичні та історичні портрети;
- аналізувати джерела історичної інформації;
- будувати письмові висловлювання щодо історичних подій і явищ з викладенням власної аргументованої позиції;
- вказувати на історичних і загальногеографічних картах місця значних історичних подій, території, охоплені історичними явищами чи процесами, території розселення українців та інших народів, що населяли територію сучасної України, а також державні кордони України в різні періоди її існування, історико-географічні регіони, кордони держав, з якими Україна межувала, держав, у складі яких перебували українські землі, місця компактного поселення українців за межами України;
- роз'яснювати зміст, правильно застосовувати загальносоціологічні, загальноісторичні, конкретно-історичні та спеціальні терміни й поняття.

Зовнішнє оцінювання здійснюється за допомогою спеціальних завдань двох типів: закритих, спрямованих на вибір правильної відповіді, та відкритих — самостійне визначення правильної відповіді. Практика зовнішнього оцінювання показує, що основними видами завдань є:

- закриті завдання з вибором однієї правильної відповіді;
- завдання на встановлення відповідності (пошук логічної пари);
- завдання на встановлення правильної хронологічної послідовності;
- завдання відкритої форми з короткими відповідями;
- завдання відкритої форми з розгорнутою відповіддю.

Як побудувати завдання?

Виходячи із цього, ми пропонуємо здійснювати підготовку до зовнішнього оцінювання шляхом виконання тренувальних завдань вищезазначених типів, але таких, що передбачали б застосування різних категорій знань та умінь учнів. Тому в межах першого типу завдань (1–24) виокремлено 4 — на визначення сутності історичних явищ та процесів, формулювання історичних понять; 4 — на орієнтацію учнів в історичному часі (вказувати дати подій, хронологічні межі явищ та процесів, встановлювати синхронність подій історії України та всесвітньої історії тощо); 4 — на орієнтацію

в історичному часі (називати та вказувати на картах місця значних історичних подій, території, охоплені історичним явищем, тощо); 4 — на знання фактів біографії та вміння характеризувати історичних осіб; 4 — на конкретизацію історичних фактів (визначати обставини, учасників подій, характерні риси та головні ознаки, рушійні й організаційні сили тощо); 4 — на визначення причинно-наслідкових зв'язків (визначати загальні передумови, причини, приводи, безпосередні наслідки та значення історичних подій та явищ). Завдання на встановлення відповідностей (25–30) добираються за цією ж логікою, щоб на перевірку кожної групи компетенцій припадало одне завдання. Завдання на розташування подій у певній послідовності (31–33) передбачають певну хронологічну або логічну наступність, масштабність, ступінь значущості, розвиненості, прогресивність тощо.

Завдання відкритої форми, що складають IV групу, (34–37) зорієнтовані на роз'яснення певного змісту шляхом визначення історичних осіб, місця, обставин, результатів подій, формування понять тощо.

П'ята група завдань (38–42) передбачає аналіз історичної інформації та застосування умінь будувати письмові висловлювання щодо історичних подій і явищ із викладенням власної аргументації.

У чому полягає особливість тренувальних запитань?

Тренувальні тести містять у собі такі самі за типологією та спрямуванням завдання, що й у зошиті зовнішнього тестування. У зошиті зовнішнього тестування завдання охоплюють увесь навчальний матеріал, визначений програмою, а в тренувальному — лише певної навчальної теми або кілька тем. Це зроблено навмисно, оскільки такий підхід відповідає логіці повторення. Учні повторюють матеріал за темами й одразу можуть перевірити успішність засвоєння, виконавши тренувальні завдання. Це дозволяє одразу визначити прогалини у засвоєному учнями навчальному матеріалі та на рівні загальнонавчальних і спеціальних умінь. Так, якщо учень часто пропускається помилок на 1–4 або 25 завданнях, це означає, що у школяра існують проблеми з формулюванням історичних понять; якщо це стосується завдань 21–24 та 30, то учневі складно визначати причинно-наслідкові зв'язки тощо. Якщо помилки учнів пов'язані із виконанням завдань різних типів, тоді можна говорити про слабке засвоєння ними матеріалу саме цієї теми тощо.

Як оцінити роботу учнів?

Оцінювання виконаних тестових завдань здійснюється шляхом нарахування балів за кожну правильну відповідь.

Завдання I. Вибрати одну правильну відповідь. Одна правильна відповідь — 1 бал. Кількість таких завдань — 24. Максимальна кількість балів може становити 24 бали.

Завдання II. Установити відповідність, утворюючи логічні пари. Одна правильна відповідність — 0,5 бала. В одному завданні слід установити 4 відповідні (логічні пари). Таким чином, за виконання одного завдання учні отримують 2 бали, а таких завдань у добірці — 6, отже, максимальний бал за виконання завдань цього туру — 12 балів.

Завдання III. Нарахування балів за завдання на розташування подій та явищ у правильній послідовності відбувається в аналогічний спосіб. Правильна відповідь — 2 бали. Максимальна кількість балів — 6 балів.

Завдання відкритої форми з короткими відповідями передбачають чіткі відповіді. За 3 питання за кожну відповідь додається по 1 балу, загалом за виконання 1 завдання нараховується 3 бали, а за всі 3 — 12 балів.

Решта завдань відкритого типу передбачають розгорнуту відповідь, тому вони оцінюються окремо за загальноприйнятою 12-бальною шкалою. Таким чином, загальна кількість балів, яку може набрати учень за виконання 4 типів завдань (37 завдань), складає $24 + 12 + 6 + 12 = 54$ бали.

Отримані бали переводяться у оцінку за 12-бальною шкалою за таким алгоритмом:

Таблиця переведення балів в оцінку

Бал зошита	Оцінка учня	Бал зошита	Оцінка учня
50–54	12	21–24	6
45–49	11	17–20	5
40–44	10	13–16	4
35–39	9	9–12	3
30–34	8	5–8	2
25–29	7	1–4	1

Розділ 2

ТРЕНУВАЛЬНІ ТЕСТИ

Тема 1. НАЙДАВНІШІ ЧАСИ ІСТОРІЇ ЛЮДСТВА. ДАВНІЙ ЄГИПЕТ

- I. Завдання цієї форми складаються зі вступного запитання та чотирьох варіантів відповідей, серед яких потрібно вибрати один правильний.
- Як називається неукріплене людське поселення кам'яної доби?
А Табір;
Б стоянка;
В село;
Г селище.
 - Що означає термін «тотемізм»?
А Віра в походження людей від тварин;
Б віра в надприродні сили;
В віра в одухотворення предметів;
Г обряд посвяти в старійшини.
 - Верховними правителями і втіленням божественної сили у Давньому Єгипті були — __ :
А старійшини;
Б номархи;
В жерці;
Г фараони.
 - Сфінкс — це __ :
А статуя коня з головою фараона;
Б єгипетський бог вогню;
В статуя лева з головою фараона;
Г єгипетський бог дощу.
 - Коли з'являється «людина розумна» — кроманьйонець?
А Приблизно 50—45 тис. років тому;
Б приблизно 100—90 тис. років тому;
В приблизно 60—55 тис. років тому;
Г приблизно 40—35 тис. років тому.
 - Трипільська культура існувала протягом:
А IV — до середини III тис. до н. е.;
Б II — до середини I тис. до н. е.;
В V — до середини IV тис. до н. е.;
Г VI — до середини V тис. до н. е.

7. Коли в Єгипті правив фараон Аменхотеп IV?
 - А XIV ст. до н. е.;
 - Б XII ст. до н. е.;
 - В VI ст. до н. е.;
 - Г III ст. до н. е.
8. Коли гіксосів було вигнано з Єгипту?
 - А 1989 р. до н. е.;
 - Б 1580 р. до н. е.;
 - В 1677 р. до н. е.;
 - Г 1867 р. до н. е.
9. Поблизу якого села на території України знайдено найдавнішу стоянку прадавніх людей?
 - А Мізин;
 - Б Королеве;
 - В Гірське;
 - Г Кирилівська.
10. На якому з островів Індонезії було знайдено рештки пітекантропа?
 - А Яві;
 - Б Суматрі;
 - В Калімантані;
 - Г Новій Гвінеї.
11. Південне царство у Єгипті було розташоване в:
 - А горах півдня країни;
 - Б дельті Нілу;
 - В пустелі півдня країни;
 - Г районі узбережжя Червоного моря.
12. На південь від Давнього Єгипту знаходилась:
 - А Сирія;
 - Б Нубія;
 - В Лівія;
 - Г Палестина.
13. Назвіть прізвище археолога, що розкопав перші поселення трипільців:
 - А Довжик;
 - Б Мамаєв;
 - В Кузнецов;
 - Г Хвойка.

14. Назвіть ім'я єгипетського фараона, який уславився як найхоробріший цар-воїн у битві з хеттами поблизу Кадеша:
- А Тутмос I;
 - Б Яхмос I;
 - В Аменхотеп IV;
 - Г Рамзес II.
15. Хто був першим фараоном, що здійснив великий завойовницький похід за межі Єгипту?
- А Тутмос I;
 - Б Хеопс;
 - В Рамзес II;
 - Г Ехнатон.
16. Яку реформу провів фараон Рамзес III?
- А Релігійну;
 - Б судову;
 - В військову;
 - Г адміністративну.
17. Яка кліматична зміна відбулася на Землі приблизно 200–125 тис. років тому?
- А Глобальне потепління;
 - Б зміна напрямку морських течій;
 - В утворення льодовиків;
 - Г висока сейсмологічна активність у Світовому океані.
18. У II–I тис. до н. е. люди навчилися обробляти:
- А камінь;
 - Б залізо;
 - В золото;
 - Г мідь.
19. Близько 100–150 років в Єгипті панували кочові племена, які прийшли з Малої Азії та Сирії:
- А нубійці;
 - Б євреї;
 - В гіксоси;
 - Г лівійці.
20. Близько 1050 р. до н. е. Єгипетська держава розпалася на дві частини:
- А північну і південну;
 - Б західну і східну;
 - В річкову й оазисну;
 - Г пустельну і долинну.

- 21.** Наслідком відокремлення скотарів від землеробів стало(-а):
- А** відкриття обробки металу;
 - Б** створення надлишку продуктів;
 - В** поява «людини розумної»;
 - Г** зменшення кількості населення.
- 22.** Наслідком впровадження табу у стародавньому світі стало:
- А** регулювання суспільного життя;
 - Б** скасування всіх забобонів;
 - В** об'єднання родів;
 - Г** воєнне протистояння.
- 23.** Наслідком політики Тутмоса III було:
- А** зменшення володінь Єгипту;
 - Б** завоювання Палестини й Сирії;
 - В** завоювання Нубії та Ассирії;
 - Г** посилення влади жреців.
- 24.** Ім'я фараона Тутанхамона стало найбільш відомим у світі через те, що:
- А** його усипальниця залишилася не пограбованою до XX ст. н. е.;
 - Б** він був славетним фараоном-будівничим;
 - В** Давній Єгипет за часів його правління досяг найвищого розквіту;
 - Г** він був славетним фараоном-воїном.
- II.** *Завдання цієї форми складаються зі спільного вступного запитання та чотирьох завдань, позначених буквами, до кожного з яких потрібно підібрати один варіант відповіді, позначений цифрою.*
- 25.** Установіть відповідність між подіями і хронологічними рамками:
А поява «людини з прямою ходою» — мавполюдини, що вміла полювати на великих тварин	1 100–40 тис. років тому;
Б зміни довкілля примусили людину-неандертальця пристосовуватись до нових умов життя, зокрема видобувати вогонь	2 3 млн років тому;
В льодовиковий час	3 1,6 млн років тому;
Г у пралюдини формується зв'язне мовлення, розвивається мислення, удосконалюються знаряддя праці	4 500–40 тис. років тому;
	5 20–17 тис. років тому.

26. Установіть відповідність між видами найдавніших людей та їхніми основними характеристиками:

А	австралопітек	1	міцна, спритна й витривала істота, основне заняття — полювання, навчилася виготовляти понад 60 видів кам'яних знарядь;
Б	пітекантроп	2	мала середній об'єм мозку, порівняно з мавпами, співвідношення ваги мозку та ваги всього тіла значно збільшилося;
В	неандерталець	3	середній зріст становив 172 см, обличчя майже не відрізнялося від обличчя сучасних людей;
Г	«людина розумна»	4	людина сучасного типу. Робить епохальні відкриття — навчається обробляти землю й використовувати перший метал — мідь;
		5	«людина прямоходяча» — кремезна, невисока на зріст істота, яка впевнено пересувалася на двох ногах.

27. Встановіть відповідність між термінами та їх значеннями:

А	саркофаг	1	архітектурна форма, символізувала сонячні промені;
Б	обеліск	2	знак, схематизований малюнок, що позначає цілі слова та поняття;
В	дельта	3	ділянка пустелі, вкрита рослинністю;
Г	ієрогліф	4	труна, невелика гробниця.
Д	оаза		

28. Установіть відповідність між правителями Єгипту та їх діяльністю:

А	Джокер	1	засновник першої династії єгипетських царів і першої загальнодержавної столиці, яка мала назву — Хет-ка-Птах (грец. Мемфіс);
Б	Рамзес II	2	виступив проти грізного суперника — Хеттського царства. Спорудив багато храмів;
В	Аменхотеп IV	3	очолив повстання міста Фів проти загарбників-гіксосів, унаслідок чого їх було вигнано з країни;
Г	Міна	4	провів релігійну реформу: запровадив поклоніння єдиному богові Атону і назвав себе сином нового бога.
Д	Яхмос I		

29. Установіть відповідність між єгипетськими царствами і династіями фараонів:

А Пізнє царство	1 XI–XII;
Б Раннє царство	2 XXI–XXX;
В Нове царство	3 I–II;
Г Давнє царство	4 XVIII–XX.
Д Середнє царство	

30. Установіть причинно-наслідкові зв'язки:

А льодовиковий період	1 поява приватної власності на знаряддя праці, житло, худобу;
Б виникнення регулярного обміну продуктами	2 розвиток землеробства, скотарства і перших ремесел;
В поява релігійних уявлень у первісної людини	3 зміна способу життя і розумового розвитку неандертальця;
Г перехід від матріархату до патріархату	4 найважливіші обов'язки в племені поступово зосередилися в руках чоловіків.
Д поява відтворювального господарства	

III. *Завдання цієї форми складаються з інструкції та чотирьох подій, які треба розташувати в правильній послідовності.*

31. Установіть хронологічну послідовність:

- А** бронзовий вік;
- Б** мідний вік;
- В** залізний вік;
- Г** кам'яний вік.

32. Розташуйте правителів Давнього Єгипту в порядку їх перебування при владі:

- А** Аменхотеп IV;
- Б** Тутанхамон;
- В** Хатшепсут;
- Г** Рамзес II.

33. Розташуйте в логічній послідовності умовні назви форм первісної людини:

- А** австралопітек;
- Б** неандерталець;
- В** пітекантроп;
- Г** кроманьйонець.

34. Позначте варіант, де вміщений правильний перелік стоянок первісних людей, що були знайдені на території сучасної України:

А	2, 3, 7, 8;	1	Кро-Маньйон;
Б	3, 4, 5, 6;	2	Тешик-Таш;
В	3, 4, 5, 7;	3	Киїк-Коба;
Г	4, 5, 7, 8.	4	Королеве;
		5	Мізін;
		6	Костенки;
		7	Амвросіївка;
		8	Альтаміра.

Відповіді до теми 1

Найдавніші часи історії людства. Давній Єгипет

Завдання I типу

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Б	А	Г	В	Г	А	А	Б	Б	А	Б	Б
13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
Г	Г	А	В	В	Б	В	А	Б	А	Б	А

Завдання II–III типу

	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34
А	3	2	4		2	3	Г	Б	А	
Б	1	5	1	2	3	1	Б	А	В	
В	5	1		4	4		А	В	Б	+
Г	4	3	2	1		4	В	Г	Г	
Д			3	3	1	2				

Тема 2. ДАВНІЙ ВАВИЛОН. КУЛЬТУРА ТА РЕЛІГІЯ НАРОДІВ ПЕРЕДНЬОЇ АЗІЇ. ДАВНЯ ІНДІЯ. КИТАЙСЬКІ ІМПЕРІЇ

- I. Завдання цієї форми складаються зі вступного запитання та чотирьох варіантів відповідей, серед яких потрібно вибрати один правильний.
1. Як називаються храми Дворіччя у вигляді багатоярусних східчастих споруд?

А	Піраміди;
Б	зодіаки;
В	зіккурати;
Г	бабілу.

2. Що означає термін «зороастризм»?
 - А Релігія персів, що проповідувала боротьбу добра і зла, у якій беруть участь і люди;
 - Б релігія персів, що проповідувала поклоніння зорям;
 - В уявлення халдеїв про будову Всесвіту;
 - Г наука асирійців про військову тактику та стратегію.
3. Як називався індійський цар, верховний розпорядник всієї землі?
 - А Брахман;
 - Б аватар;
 - В шудра;
 - Г раджа.
4. Що означають терміни «інь» і «янь» у культурі Китаю?
 - А Дві загублені китайські цивілізації;
 - Б дві протилежні сили, які забезпечують гармонію;
 - В два вчення — конфуціанство і даосизм;
 - Г дві найголовніші ріки Китаю — Хуанхе і Янцзи.
5. Коли амореями було створено державу зі столицею у місті Вавилон?
 - А Близько 1980 р. до н. е.;
 - Б близько 1350 р. до н. е.;
 - В близько 1894 р. до н. е.;
 - Г близько 1764 р. до н. е.
6. Коли виникли перші гроші в Передній Азії?
 - А VII ст. до н.е.;
 - Б IV ст. до н.е.;
 - В II ст. до н.е.;
 - Г IX ст. до н.е..
7. Початок правління династії Маур'їв в Індії датується:
 - А I ст. до н. е.;
 - Б V ст. до н. е.;
 - В VIII ст. до н. е.;
 - Г IV ст. до н. е.
8. Коли династія Цінь прийшла до влади в Китаї?
 - А 221 р. до н. е.;
 - Б 316 р. до н. е.;
 - В 196 р. до н. е.;
 - Г 400 р до н. е.
9. На місці якої держави виник Вавилон?
 - А Елам;
 - Б Ассирія;
 - В Сирія;
 - Г Шумер.

10. Столиця Ассирії — місто Ашшур знаходилось на річці:
А Євфрат;
Б Тигр;
В Аракс;
Г Галіс.
11. Яку назву мало стародавнє поселення на річці Інд?
А Паталіпутра;
Б Мохеджо-Даро;
В Аджанта;
Г Венгі.
12. Назва якої ріка в Китаї перекладається як «Жовта ріка»?
А Меконг;
Б Янцзи;
В Сіцзли;
Г Хуанхе.
13. Хто з царів Ассирії заснував найдавнішу бібліотеку?
А Тіглатпаласар III;
Б Саргон II;
В Сінаххерібу;
Г Ашшурбанапал.
14. Великим царем-реформатором у Персії, що збудував місто Персеполь, був:
А Дарій I;
Б Кір II;
В Камбіз II;
Г Ксеркс.
15. Як звали царя, якому вдалося взяти під контроль майже всю територію Індії?
А Чандрагупта;
Б Ашока;
В Гаутама;
Г Таксіл.
16. Який імператор розпочав будівництво Великої Китайської стіни?
А Лю Бан;
Б Цінь Шіхуанді;
В Чжан Цяо;
Г Шунь.

17. В IX ст. до н. е. вихідцями із Тіра у Північній Африці була заснована найбільш відома фінікійська колонія:
А Сидон;
Б Бібл;
В Карфаген;
Г Алеппо.
18. Яка подія сталася в історії Ассирійської держави у 729 р. до н. е.?
А Повстання поневоленої нею держави Сирії;
Б зруйнування столиці Ніневії мідійцями;
В Ізраїльське царство уклало мир з Ассирією;
Г приєднання Вавилонського царства до Ассирії.
19. Найбільшою заслугою царя Ашоки, як вважають самі індуси, було те, що він:
А здійснив похід на Ассирію;
Б підтримував релігію буддизм;
В переміг свого попередника Чандрагупту;
Г придушив повстання військових.
20. Керівником повстання «жовтих пов'язок» 184–204 р. н. е. був:
А Тай Пін;
Б Цянь Дао;
В Чжан Цяо;
Г Фу Сі.
21. Цар Хаммурапі уславився тим, що:
А запровадив новий пантеон богів;
Б зрівняв у правах жінок і чоловіків;
В створив перші писані закони;
Г зруйнував державу.
22. Причиною помсти цариці масагетів Томіріс перському царю Кіру було(-и):
А зруйнування храму цариці;
Б полон і смерть сина цариці;
В викрадення доньки цариці;
Г убивство чоловіка цариці.
23. Результатом битви Александра Македонського з індійським царем Пором було(-а):
А поразка військ Александра Македонського;
Б взяття Пори в полон;
В смертельне поранення Олександра Македонського;
Г перемога військ Пори.

24. Причиною «вавилонського полону» і появи у Дворіччі єврейської діаспори було(-и):

- А** численні стихійні лиха на території Палестини;
- Б** численні податки та повинності царя Соломона;
- В** захоплення Навуходоносором II Єрусалима;
- Г** проповіді пророка Мойсея.

II. *Завдання цієї форми складаються зі спільного вступного запитання та чотирьох завдань, позначених буквами, до кожного з яких потрібно підібрати один варіант відповіді, позначений цифрою.*

25. Установіть відповідність між роками і подіями:

А 612 р. до н. е.	1 виникнення Перської держави;
Б 322 р. до н. е.	2 прихід до влади в Китаї Цінь Шіхуанді;
В 550 р. до н. е.	3 повстання в Індії, зруйнування побудованих греками міст;
Г 522 р. до н. е.	4 зруйнування столиці Ассирії — м. Ніневії.
Д 221 р. до н. е.	

26. Установіть відповідність між країнами та їх правителями:

А Абаргі	1 Вавилонська держава;
Б Соломон	2 Індія;
В Хаммурапі	3 Китайська імперія;
Г Чандрагупта	4 Ізраїльсько-Іудейське царство.
Д Шунь	

27. Установіть відповідність між релігіями, вченнями країн та їхніми характеристиками:

А релігія фінікійців	1 вважалося, що в житті кожна людина за волею Неба посідає призначене їй місце. Найголовніший обов'язок — шанувати своїх батьків;
Б вчення китайської філософії	2 поклоніння жорстокому богу Молоху, вшанування богині Місяця — Таніті;
В релігія жителів Дворіччя	3 головний культ єдиного бога Ягве, який обрав даний народ з-поміж усіх інших;
Г релігія Індії	4 твердження про те, що правильно живе та людина, яка обмежує свої бажання.
Д релігія євреїв	

28. Установіть відповідність між країнами та літературними творами, до яких вони належать:

А Індія	1	«Поема про Гільгамеша»;
Б Єгипет	2	поема «Магабгарата»;
В Китай	3	«Історія Старшої Хань»;
Г Вавилон	4	поема «Пентаура».
Д Ассирія		

29. Встановіть відповідність між датами та історичними фактами:

А 1792 р. до н. е.	1	цар Ассирії Саргон II зруйнував Ізраїльське царство;
Б 722 р. до н. е.	2	племена індо-арійців прийшли на землі Індії з Ірану;
В 612 р. до н. е.	3	Китай поділено на три царства;
Г близько 1500 р. до н. е.	4	початок правління царя Хаммурапі.
Д 220 р.		

30. Установіть причинно-наслідкові зв'язки:

А «Золотий вік» царя Соломона	1	за його правління в країні утвердився буддизм, свою імперію розділив на п'ять областей;
Б правління Цінь Ші-хуанді	2	у країні панувала атмосфера терору і страху, було страчено 460 учених, що не поділяли погляди імператора;
В правління Хаммурапі у Вавилоні	3	політика цього правителя призвела до найбільшої слави та могутності власного царства, процвітання будівництва;
Г правління Дарія I	4	у країні введено «укази про справедливість», складено перший відомий в історії збірник законів.
Д правління Ашоки		

III. Завдання цієї форми складаються з інструкції та чотирьох подій, які треба розташувати в правильній послідовності.

31. Установіть хронологічну послідовність:

- А** утворення імперії Цінь;
- Б** утворення Ізраїльсько-Іудейського царства;
- В** виникнення Перської держави;
- Г** похід Александра Македонського на Індію.

32. Розташуйте в хронологічній послідовності наведені імена:

- А Гаутама-Будда;
- Б пророк Мойсей;
- В китайський імператор У Ді;
- Г перший цар Халдейського царства Набополасар.

33. Розташуйте індійські варни відповідно до їх становища в суспільстві, починаючи з найнижчої:

- А кшатрії;
- Б брахмани;
- В вайш'ї;
- Г шудри.

34. Позначте варіант, де вміщений правильний перелік сатрапій, що входили до складу Перського царства за царювання Дарія І:

А 1, 2, 5, 6;	1 Парфія;
Б 1, 3, 5, 7;	2 Месопотамія;
В 2, 4, 6, 7;	3 Скіфія;
Г 3, 5, 6, 8.	4 Греція;
	5 Бактрія;
	6 Лідія;
	7 Фракія;
	8 Індія.

Відповіді до теми 2. Давній Вавилон
Культура та релігія народів Передньої Азії
Давня Індія. Китайські імперії

Завдання I типу

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
В	А	Г	Б	В	А	Г	А	Г	Б	Б	Г
13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
Г	А	Б	Б	В	Г	Б	В	В	Б	Б	В

Завдання II–III типу

	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34
А	4		2	2	4	3	Б	Б	Г	+
Б	3	4	1	4	1	2	В	Г	В	
В	1	1		3		4	Г	А	А	
Г		2	4	1	2		А	В	Б	
Д	2	3	3		3	1				

**Тема 3. ГРЕЦІЯ В II — НА ПОЧАТКУ I ТИС. ДО Н. Е.
РОЗКВІТ ДАВНЬОЇ ГРЕЦІЇ**

- I. Завдання цієї форми складаються зі вступного запитання та чотирьох варіантів відповідей, серед яких потрібно вибрати один правильний.
- Влада представників знатних заможних родин називається:
А демократією;
Б аристократією;
В тиранією;
Г монархією.
 - Що означає термін «фаланга»?
А Носова частина грецького бойового корабля;
Б лінійна побудова рядів важкої піхоти;
В легка грецька кіннота;
Г холодна зброя.
 - Риторика — це __ :
А напрям у філософії;
Б напрям у фізиці;
В мистецтво спортивних ігор;
Г мистецтво красномовства.
 - Переможці олімпійських ігор називалися:
А гімнасти;
Б олімпуси;
В олімпійці;
Г олімпіоніки.
 - Коли було створено Перший Афінський морський союз?
А 502 р. до н. е.;
Б 454 р. до н. е.;
В 82 р. до н. е.;
Г 307 р. до н. е..
 - Назвіть дату Саламінської битви:
А 480 р. до н. е.;
Б 431 р. до н. е.;
В 503 р. до н. е.;
Г 311 р. до н. е.
 - Коли розпочалася Пелопоннеська війна?
А 450 р. до н. е.;
Б 312 р. до н. е.;
В 382 р. до н. е.;
Г 431 р. до н. е.

8. Перші Олімпійські ігри відбулися:
- А 602 р. до н. е.;
 - Б 776 р. до н. е.;
 - В 812 р. до н. е.;
 - Г 975 р. до н. е.
9. Назвіть найбільший острів Греції, де, за легендою, правив мудрий цар Мінос:
- А Керкіра;
 - Б Самос;
 - В Крит;
 - Г Родос.
10. Яке з наведених грецьких міст не знаходиться на півострові Пелопоннес?
- А Мікени;
 - Б Пілос;
 - В Спарта;
 - Г Фіви.
11. Острів в Іонічному морі, звідки був родом герой Троянської війни — Одисей, має назву:
- А Ітака;
 - Б Фасос;
 - В Лесбос;
 - Г Мелос.
12. Яке з наведених грецьких міст-колоній знаходилася на Чорноморському узбережжі?
- А Сиракузи;
 - Б Галікарнас;
 - В Пантікапей;
 - Г Массілія.
13. Назвіть ім'я автора епічних поем «Іліада» та «Одіссея»:
- А Евклід;
 - Б Гомер;
 - В Діоген;
 - Г Епікур.
14. З чийм ім'ям пов'язують витоки афінської демократії?
- А Плутарха;
 - Б Пісістрата;
 - В Солона;
 - Г Одиссея.

15. Хто очолив 300 спартанців у битві при Фермопілах?
 - А Ахілл;
 - Б Леонід;
 - В Перікл;
 - Г Геракліт.
16. Назвіть ім'я грецького вченого, якого назвали «батьком історії»?
 - А Геродот;
 - Б Піфагор;
 - В Демокріт;
 - Г Гесіод.
17. У 449 р. до н.е. було підписано мирний договір між греками і —:
 - А фракійцями;
 - Б скіфами;
 - В персами;
 - Г іллірійцями.
18. Яка подія сталася в історії Греції 449 р. до н. е.?
 - А Завершення Троянської війни;
 - Б Марафонська битва;
 - В греки перемогли у війні з персами;
 - Г завоювання більшої частини грецької території римлянами.
19. Назва якого міста, заснованого вихідцями з Мілета у VI ст. до н. е., у перекладі означає «щаслива»?
 - А Ольвія;
 - Б Смірна;
 - В Менака;
 - Г Халкіда.
20. Після поразки у Пелопоннеській війні Афіни повинні були:
 - А сплатити воєнну контрибуцію;
 - Б віддати частину своєї території;
 - В збудувати для Спарти новий флот;
 - Г сорок років постачати рабів до Спарти.
21. Причиною запровадження Клісфеном остракізму було(-а):
 - А прагнення збільшити надходження податків;
 - Б боротьба з тиранією;
 - В поділ вільного населення на стани;
 - Г зміцнення своєї влади.
22. Наслідком збройного походу 1250 р. до н. е. царя Агамемнона було(-а):
 - А здобуття перемоги над скіфами;
 - Б поразка Македонії;
 - В зруйнування Трої;
 - Г приєднання Фессалії.

23. Причиною занепаду ахейської цивілізації було:

- А вторгнення скіфів;
- Б укладання ряду не вигідних договорів з Македонією;
- В протистояння з мінойською цивілізацією;
- Г вторгнення дорійців.

24. Результатом Саламінської битви була перемога:

- А персів;
- Б греків;
- В фінікійців;
- Г македонців.

II. Завдання цієї форми складаються зі спільного вступного запитання та чотирьох завдань, позначених буквами, до кожного з яких потрібно підібрати один варіант відповіді, позначений цифрою.

25. Установіть відповідність між роками і подіями:

А 490 р. до н. е.	1	прихід до влади Полікрата на острові Самос;
Б 443 р. до н. е.	2	Марафонська битва;
В 146 р. до н. е.	3	завоювання Греції римлянами;
Г 540 р. до н. е.	4	кінець Пелопоннеської війни.
Д 404 р. до н. е.		

26. Установіть відповідність між особами та їх професіями:

А Солон	1	скульптор;
Б Гесіод	2	трагік;
В Еврипід	3	поет;
Г Платон	4	політик.
Д Фідій		

27. Встановіть відповідність між грецькими містами та їхніми характеристиками:

А Херсонес	1	у місті знаходився храм зі статуєю Зевса, яка вважається одним із семи чудес світу;
Б Пантікапей	2	завдяки своєму розташуванню назва міста означає «півострів»;
В Олімпія	3	місто мало фортецю — Акрополь. Виникло далеко від моря, тому для зручності неподалік — у бухті — збудували порт Пірей;
Г Ольвія	4	місто було збудоване на березі протоки двох морів. Більша частина міста розташовувалася на крутих схилах гори Мітридат.
Д Афіни		

28. Установіть відповідність між античними письменниками та їхніми творами:

А Гесіод	1 «Перси»;
Б Есхіл	2 «Труди і дні»;
В Арістотель	3 «Іліада»;
Г Софокл	4 «Цар Едіп».
Д Гомер	

29. Установіть відповідність між датами та історичними фактами:

А 1200 р. до н. е.	1 кінець греко-перської війни;
Б 594 р. до н. е.	2 битва македонян з персами біля міста Ісси;
В 480 р. до н. е.	3 початок царювання Філіппа II;
Г 333 р. до н. е.	4 Солон запровадив нові закони.
Д 359 р. до н. е.	

30. Установіть причинно-наслідкові зв'язки:

А тиранія Полікрата	1 відбувається поділ державної влади на законодавчу, виконавчу і судову;
Б політика Александра Македонського	2 адміністративний поділ країни на 10 областей. Заміна Ради чотирьохсот на Раду п'ятисот;
В політика Солона	3 заборона боргового рабства. Поділ усього вільного населення Аттики за майновою ознакою на 4 групи;
Г політика Клісфена	4 заохочення переселення греків. Установлення монархічної форми правління. Насадження грецької культури на завойованих землях.
Д політика Перікла	

III. Завдання цієї форми складаються з інструкції та чотирьох подій, які треба розташувати в правильній послідовності.

31. Установіть хронологічну послідовність:

- А** початок походу Александра Македонського до Індії;
- Б** битва при Гавгамеллах;
- В** виникнення Боспорського царства;
- Г** проведення перших Олімпійських ігор.

32. Установіть хронологічну послідовність подій Східного походу Александра Македонського:
- А завоювання Єгипту;
 - Б завоювання Персії;
 - В завоювання Сирії, Фінікії та Палестини;
 - Г завоювання частини Індії.
33. Розташуйте прошарки населення Спарти відповідно до їх становища в суспільстві, починаючи з найнижчого:
- А ілоти;
 - Б періеки;
 - В спартіати-воїни;
 - Г спартіати-геруси.
34. Позначте варіант, де вміщений правильний перелік грецьких міст-колоній, що знаходилися на території Північного Причорномор'я:
- А 1, 2, 5, 7;
 - Б 1, 5, 6, 7;
 - В 3, 4, 7, 8;
 - Г 5, 6, 7, 8.
- 1 Феодосія;
 - 2 Тарс;
 - 3 Анкона;
 - 4 Неаполь;
 - 5 Танаїс;
 - 6 Тіра;
 - 7 Херсонес;
 - 8 Емпоріон.

Відповіді до теми 3

Греція в II — на початку I тис. до н. е.

Розквіт Давньої Греції

Завдання I типу

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Б	Б	Г	Г	Б	А	Г	Б	В	Г	А	В
13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
Б	В	Б	А	В	В	А	А	Б	В	Г	Б

Завдання II–III типу

	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34
А	2	4	2	2			Г	В	А	
Б		3	4	1	4	4	В	А	Б	+
В	3	2	1		1	3	Б	Б	В	
Г	1			4	2	2	А	Г	Г	
Д	4	1	3	3	3	1				

Тема 4. ІСТОРІЯ СТАРОДАВНЬОГО РИМУ В VIII–I СТ. ДО Н. Е.

- I. Завдання цієї форми складаються зі вступного запитання та чотирьох варіантів відповідей, серед яких потрібно вибрати один правильний.
1. Як у Римі називалися особисто вільні люди, які не володіли землею і не мали права обіймати державних посад?
А Плебеї;
Б патриції;
В раби;
Г консули.
 2. Що означає термін «трибун»?
А Найвища державна посада в Римі;
Б народні збори, що збиралися на Капітолійському пагорбі;
В представник, обраний плебеями для захисту їхніх інтересів;
Г представник, обраний патриціями для захисту їхніх інтересів.
 3. Що позначав у Давньому Римі термін «тріумф»?
А Союз трьох політичних діячів;
Б посаду в сенаті;
В урочистий в'їзд до міста полководця з армією;
Г статую в римському амфітеатрі.
 4. Римляни називали карфагенян:
А пунійцями;
Б сицилійцями;
В локринцями;
Г галлами.
 5. Коли римляни вигнали останнього етрусського царя Тарквінія Гордого?
А 480 р. до н. е.;
Б 441 р. до н. е.;
В 603 р. до н. е.;
Г 509 р. до н. е.
 6. Назвіть дату зведення храму Конкордія на Форумі в Римі на честь примирення патриціїв з плебеями:
А 402 р. до н. е.;
Б 312 р. до н. е.;
В 336 р. до н. е.;
Г 390 р. до н. е.
 7. Назвіть дату битви при Каннах:
А 216 р. до н. е.;
Б 240 р. до н. е.;
В 303 р. до н. е.;
Г 210 р. до н. е.

8. Назвіть дату смерті Ганнібала:
- А 190 р. до н.е.;
 - Б 183 р. до н.е.;
 - В 192 р. до н.е.;
 - Г 177 р. до н.е.
9. На якому острові знаходилося грецьке місто-колонія — Сіракузи?
- А Сардинії;
 - Б Корсиці;
 - В Сицилії;
 - Г Кіпрі.
10. На якій річці розташований Рим?
- А Тибр;
 - Б Рубікон;
 - В По;
 - Г Арно.
11. В якому місті знаходиться амфітеатр Флавіїв — Колізей?
- А Помпеї;
 - Б Рим;
 - В Неаполь;
 - Г Медіолан.
12. Яке з наведених римських міст знаходилося на узбережжі Середземного моря?
- А Рим;
 - Б Капуя;
 - В Канни;
 - Г Неаполь.
13. Першим царем у Римі був:
- А Тарквіній Гордий;
 - Б Корнелій Сципіон;
 - В Ромул;
 - Г Рем.
14. Кого римляни обрали військовокомандувачем для відсічі військ понтійського царя Мітридата VI Євпатора?
- А Луція Корнелія Суллу;
 - Б Гая Гракха;
 - В Тіберія Гракха;
 - Г Корнелія Сципіона.

15. Назвіть ім'я римського полководця, який у 70 р. до н. е. захопив і зруйнував Єрусалим:
- А Тарквіній Гордий;
 - Б Гней Помпей;
 - В Тіт Флавій;
 - Г Корнелій Сципіон.
16. Позначте ім'я римського політика, що не входив до складу Першого триумвірату:
- А Гней Помпей;
 - Б Марк Красс;
 - В Тіберій Гракх;
 - Г Юлій Цезар.
17. У середині V ст. до н. е. у Римі було прийнято писані закони:
- А «10 таблиць»;
 - Б «12 таблиць»;
 - В «Право патриціїв»;
 - Г «Латинська правда».
18. Яка подія сталася в історії Риму в 146 р. до н. е.?
- А Напад Македонії на Рим;
 - Б римляни захопили і приєднали Грецію;
 - В приєднання до Риму Сицилії;
 - Г повстання Спартака.
19. У 133 р. до н. е. Тіберій Гракх виступив з проектом:
- А військового закону;
 - Б цивільного закону;
 - В сімейного закону;
 - Г земельного закону.
20. Кельтські племена, які оселилися в IV ст. до н. е. на півночі Апеннінського півострова, мали назву:
- А галли;
 - Б скіфи;
 - В нумідійці;
 - Г лузитанці.
21. Результатом Першої Пунічної війни була перемога:
- А пунійців;
 - Б греків;
 - В римлян;
 - Г галлів.

22. Римська держава внаслідок завойовницьких воєн у II ст. до н. е.:
- А утратила більшу частину своїх земель;
 - Б перетворилася на найсильнішу державу стародавнього світу;
 - В вимушена була передати Македонії Сицилію;
 - Г приєднала германські племена до своїх володінь.
23. Причиною Першої Пунічної війни була(-и):
- А боротьба за територію між Карфагеном і Римом;
 - Б суперечки на ґрунті особистої ворожнечі між володарями Риму і Карфагену;
 - В повстання у римській провінції Македонія;
 - Г боротьба за територію між Грецією і Римом.
24. Наслідком реформ консула Гая Марія стало:
- А створення найманої армії у римлян;
 - Б надання громадянських прав усім жителям Риму;
 - В надання плебеям права на користування землею;
 - Г надання широкого самоуправління римським провінціям.
- II. Завдання цієї форми складаються зі спільного вступного запитання та чотирьох завдань, позначених буквами, до кожного з яких потрібно підібрати один варіант відповіді, позначений цифрою.
25. Установіть відповідність між роками і подіями:
А 202 р. до н. е.	1	Гай Гракх стає народним трибуном;
Б 148 р. до н. е.	2	початок Другої Пунічної війни;
В 146 р. до н. е.	3	Македонія стає римською провінцією;
Г 123 р. до н. е.	4	битва під містом Зама.
Д 218 р. до н. е.		
26. Установіть відповідність між особами та країнами, до яких вони відносяться:
А Пірр	1	Рим;
Б Ганнібал	2	Македонія;
В Соломон	3	Греція;
Г Філіпп II	4	Карфаген.
Д Луцій Корнелій Сулла		

27. Установіть відповідність між назвами племен, що населяли Апеннінський півострів, та регіонами, де вони розташувались:

А італіки	1 північна частина Італії;
Б кельти (галли)	2 середня частина Італії;
В етруски	3 південна частина Італії;
Г самніти	4 західна частина Італії.
Д пунійці	

28. Установіть відповідність між містами і островами на яких вони знаходились:

А Кремона	1 Крит;
Б Караліс	2 Сицилія;
В Алалія	3 Сардинія;
Г Сіракузи	4 Корсика.
Д Кносс	

29. Установіть відповідність між датами та історичними фактами:

А 509 р. до н. е.	1 завершення Першої Пунічної війни;
Б 280 р. до н. е.	2 Римська держава підкорює всю Середню та Південну Італію;
В 265 р. до н. е.	3 Пергамське царство та Іспанія стають римськими провінціями;
Г 241 р. до н. е.	4 проголошення республіки в Римі.
Д 133 р. до н. е.	

30. Установіть причинно-наслідкові зв'язки:

А політика Гая Марія	1 проголошення приватними власниками тих, хто на той момент володів державною землею. Це був перший у світі закон про приватизацію землі;
Б політика Луція Корнелія Сулли	2 посилення ролі сенату, передання судових справ сенату; обмеження прав народних трибунів;
В політика Корнелія Сципіона	3 римськими провінціями стали Сицилія та південь Іспанії;
Г політика Гая Гракха	4 римські громадяни, ставши до лав війська, отримували платню, а по закінченні служби — земельну ділянку.
Д політика Тарквінія Гордого	

III. Завдання цієї форми складаються з інструкції та чотирьох подій, які треба розташувати в правильній послідовності.

31. Установіть хронологічну послідовність:

- А** смерть Луція Корнелія Сулли;
- Б** повстання Спартака;
- В** утворення Першого тріумвірату;
- Г** перемога римлян над македонцями й перетворення Македонії на провінцію Риму.

32. Розташуйте події за їх тривалістю, починаючи з найбільш тривалої:

- А** Перша Пунічна війна;
- Б** Друга Пунічна війна;
- В** Третя Пунічна війна;
- Г** період правління царів у Римі.

33. Розташуйте прошарки римського населення відповідно до їхнього становища в суспільстві, починаючи з найнижчих:

- А** патриції;
- Б** плебеї;
- В** раби-гладіатори;
- Г** консули.

34. Позначте варіант, де вміщено правильний перелік римських провінцій у II ст. до н. е.:

А 1, 3, 5, 6;	1 Сицилія;
Б 1, 4, 5, 8;	2 Британія;
В 3, 4, 6, 8;	3 Каппадокія;
Г 4, 6, 7, 8.	4 Корсика;
	5 Карфаген;
	6 Дакія;
	7 Вірменія;
	8 Східна Іспанія.

Відповіді до теми 4

Історія Давнього Риму в VIII — I ст. до н. е.

Завдання I типу

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
А	В	В	А	Г	В	А	Б	В	А	Б	Г
13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
В	А	А	В	Б	Б	Г	А	В	Б	А	А

Завдання II–III типу

	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34
А	4	3	3		4	4	Г	Г	В	
Б	3	4	1	3		2	А	А	Б	+
В			2	4	2	3	Б	Б	А	
Г	1	2	4	2	1	1	В	В	Г	
Д	2	1		1	3					

**Тема 5. ІСТОРІЯ РИМУ НАПРИКІНЦІ I СТ. ДО Н. Е. — V СТ. Н. Е.
ВИНИКНЕННЯ ХРИСТИЯНСТВА.
ПАДІННЯ ЗАХІДНОЇ РИМСЬКОЇ ІМПЕРІЇ**

- I. Завдання цієї форми складаються зі вступного запитання та чотирьох варіантів відповідей, серед яких потрібно вибрати один правильний.
- Кого у Римській імперії називали «патроном»?
А Колишнього раба;
Б господаря;
В переселенця;
Г іноземця.
 - Воїни особистої гвардії імператора називалися:
А преторіанцями;
Б прокураторами;
В патронами;
Г магістратами.
 - Терми — це __ :
А розкішні бані;
Б водогони;
В місце для вистав;
Г зала без даху з фонтаном.
 - Назвіть форму правління в Римській імперії за часів Діоклетіана:
А республіка;
Б олігархія;
В монархія;
Г тетрархія.
 - Коли імператор Константин переніс столицю імперії до міста Візантій (Константинополя)?
А 280 р.;
Б 290 р.;
В 303 р.;
Г 330 р.

6. Діоклетіана було проголошено імператором:
А 313 р.;
Б 284 р.;
В 306 р.;
Г 407 р.
7. Коли готи захопили Рим?
А 401 р.;
Б 410 р.;
В 450 р.;
Г 451 р.
8. Назвіть дату остаточного падіння Західної Римської імперії:
А 433 р.;
Б 476 р.;
В 479 р.;
Г 490 р.
9. Назвіть місце, де в Римі стояли храми богам:
А Капітолійський пагорб;
Б Палатинський пагорб;
В Каталаунські поля;
Г Латинська долина.
10. До складу Західної Римської імперії увійшла(-ов):
А Македонія;
Б Британія;
В Фракія;
Г Єгипет.
11. Через які римські провінції пройшло германське плем'я вандалів, перед тим як заснувало на місці колишнього Карфагена власне королівство?
А Епір та Іллірію;
Б Мезію і Фракію;
В Галлію та Іспанію;
Г Палестину і Єгипет.
12. Назвіть міста, які під час виверження вулкану Везувій були поховані живцем:
А Помпеї, Троя;
Б Рим, Геркуланум;
В Капуя, Пізи;
Г Помпеї, Геркуланум.

13. Кому з римських імператорів належать слова: «Прийшов, побачив, переміг!»?
- А Цезарю;
 - Б Антонію;
 - В Октавіану;
 - Г Траяну.
14. Імперія в Римі була проголошена за правління:
- А Нерона;
 - Б Антонія;
 - В Цезаря;
 - Г Октавіана.
15. Хто з римських імператорів увійшов в історію як завойовник Британії, Фракії та Мавританії?
- А Антоній;
 - Б Цезар;
 - В Клавдій;
 - Г Октавій.
16. За правління кого з імператорів Рим здійснив останній загарбницький похід, дійшовши до Карпат?
- А Нерви;
 - Б Траяна;
 - В Марка Аврелія;
 - Г Публія Адріана.
17. У 313 р. римський імператор Константин видав закон про:
- А скасування привілеїв сенаторів;
 - Б переслідування перших християнських общин;
 - В заміну срібних грошей золотою монетою;
 - Г визнання християнської релігії.
18. Яка подія сталася в історії Римської республіки у листопаді 43 р. до н. е.?
- А Завоювання Сирії;
 - Б убивство Цезаря;
 - В утворення другого тріумвірату;
 - Г підкорення Палестини.
19. У якій провінції Римської імперії вперше виникло християнство?
- А Галлії;
 - Б Греції;
 - В Палестині;
 - Г Єгипті.

20. Куди втік Брут після вбивства Цезаря?
А До Галлії;
Б Іспанії;
В Македонії;
Г Сирії.
21. Внаслідок заколоту 96 р. в Римській республіці __ (продовжте речення):
А до влади прийшов Нерон;
Б був убитий останній імператор з династії Флавіїв;
В повстала римська провінція Британія;
Г був звільнений з полону імператор Клавдій.
22. На засіданні сенату у березні 44 р. до н. е.:
А утворився другий тріумвірат;
Б до влади прийшов Помпей;
В було вбито Юлія Цезаря;
Г був прийнятий земельний закон.
23. Причиною спорудження пам'ятної колони в Римі імператору Траяну було(-а, -в):
А перемога над галлами;
Б великий внесок у розвиток культури;
В придушення повстання на півдні Італії;
Г приєднання до Риму провінції Дакії.
24. Причиною утворення союзу між германцями та сарматами у II ст. було(-а, -в):
А захист від набігів гунів;
Б захист від набігів готів;
В потреба у розширенні торгівельних зв'язків;
Г об'єднання зусиль для боротьби проти Риму.
- II. Завдання цієї форми складаються зі спільного вступного запитання та чотирьох завдань, позначених буквами, до кожного з яких потрібно підібрати один варіант відповіді, позначений цифрою.
25. Установіть відповідність між роками та подіями:
А 325 р.	1	завершення правління Діоклетіана;
Б 320 р.	2	прихід до влади Константина;
В 306 р.	3	падіння Західної Римської імперії;
Г 476 р.	4	спільний собор у м. Нікея єпископів Заходу і Сходу.
Д 305 р.		

26. Установіть відповідність між особами та видами їх діяльності:

А	Гай Калігула	1	поет;
Б	Тіт Лукрецій	2	меценат;
В	Гай Цільний	3	політик;
Г	Тіт Лівій	4	скульптор;
		5	історик.

27. Установіть відповідність між римськими богами:

А	Діана	1	богиня краси і кохання;
Б	Марс	2	бог війни;
В	Меркурій	3	бог торгівлі, покровитель злодіїв;
Г	Венера	4	богиня Місяця та полювання.
Д	Аполлон		

28. Установіть відповідність між термінами та їх визначеннями:

А	акведук	1	споруда для видовищ, де місця для глядачів оточують арену з усіх боків;
Б	принцепс	2	наземний водогін;
В	амфітеатр	3	храм усіх богів;
Г	вілла	4	приватні замиські резиденції імператорів і заможних громадян.
Д	пантеон		

29. Установіть відповідність між датами та історичними фактами:

А	378 р.	1	Гунську державу очолив вождь Аттіла;
Б	395 р.	2	об'єднання вандальських та аланських племен на чолі з вождем Гейзеріхом;
В	412 р.	3	битва під Адріанополем;
Г	435 р.	4	поділ Римської імперії на Західну і Східну.
Д	429 р.		

30. Установіть зв'язки між правителями Риму та їхньою діяльністю:

А	Нерон	1	сенат повернув йому право управляти італійськими землями;
Б	Антоній Пій	2	увійшов в історію як «імператор-поет», співак;
В	Тіт Флавій
Веспасіан	3	зменшив витрати на армію та встановив платню вченим та вчителям;
Г	Александр
Север	4	придушив повстання багаудів і створив нову форму управління державою.
Д	Діоклетіан		

III. Завдання цієї форми складаються з інструкції та чотирьох подій, які треба розташувати в правильній послідовності.

31. Установіть хронологічну послідовність:

- А** битва між флотом Октавіана та Антонія біля мису Акцій;
- Б** перемога Цезаря над понтійським царем;
- В** створення другого тріумвірату;
- Г** повстання Спартака.

32. Розташуйте імена правителів Риму в порядку їх перебування при владі:

- А** Клавдій;
- Б** Нерва;
- В** Константин;
- Г** Марк Аврелій.

33. Розташуйте провінції Римської імперії залежно від їх територіального положення, починаючи з найвіддаленішої від Риму:

- А** Корсика;
- Б** Галлія;
- В** Кіренаїка;
- Г** Палестина.

34. Позначте варіант, де вміщено правильний перелік морів, яких сягали кордони Римської імперії у II ст. н. е.:

- А** 1, 3, 5, 7;
 - Б** 2, 5, 6, 7;
 - В** 2, 4, 7, 8;
 - Г** 4, 5, 6, 8.
1. Азовське;
 2. Червоне;
 3. Каспійське;
 4. Середземне;
 5. Біле;
 6. Балтійське;
 7. Чорне;
 8. Північне.

Відповіді до теми 5. Історія Риму наприкінці I ст. до н. е. — V ст. н. е.

Виникнення християнства. Падіння Західної Римської імперії

Завдання I типу

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Б	А	А	Г	Г	Б	Б	Б	А	Б	В	Г
13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
А	Г	Б	А	Г	В	В	В	Б	В	Г	Г

Завдання II–III типу

	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34
А	4	3	1	2	3	2	Г	А	Г	
Б		1	2		4	1	Б	Б	В	
В	2	2	3	1			В	Г	Б	+
Г	3	5	4	4	1	3	А	В	А	
Д	1			3	2	4				

**Тема 6. ВЕЛИКЕ ПЕРЕСЕЛЕННЯ НАРОДІВ.
УТВОРЕННЯ ВАРВАРСЬКИХ ДЕРЖАВ. ФРАНКСЬКА ІМПЕРІЯ.
ХРИСТИЯНІЗАЦІЯ ЄВРОПИ (IV–XIV СТ.).
КАТОЛИЦЬКІ ОРДЕНИ (ЧЕРНЕЧІ ТА ДУХОВНО-РИЦАРСЬКІ).
ХРЕСТОВІ ПОХОДИ ТА ЇХ НАСЛІДКИ.
СУСПІЛЬНІ СТАНИ СЕРЕДНЬОВІЧНОЇ ЄВРОПИ**

- I. Завдання цієї форми складаються зі вступного запитання та чотирьох варіантів відповідей, серед яких потрібно вибрати один правильний.
- Конунги — це __ :
 А лучники у війську германців;
 Б племінні вожді;
 В раби у германців;
 Г представники ради старійшин у германців.
 - Що таке аріанство?
 А Стиль в архітектурі середньовіччя;
 Б стиль у живописі середньовіччя;
 В привілейований стан середньовічного суспільства;
 Г вчення в християнській релігії.
 - Судові звичаї франків на початку VI ст. були записані в судебник, який отримав назву:
 А «Салічна правда»;
 Б «Константинів дар»;
 В «Правда франків»;
 Г «Судові звичаї».
 - Що означає термін «донжон»?
 А Глава єпархії;
 Б мандрівний актор;
 В старший син короля;
 Г центральна вежа замку.

5. Коли виникла Папська держава?
А 756 р.;
Б 742 р.;
В 724 р.;
Г 714 р.
6. Коли Піпіна Короткого було проголошено королем франків?
А 712 р.;
Б 751 р.;
В 768 р.;
Г 770 р.
7. Назвіть дату підписання Верденського договору про розділ імперії Карла Великого:
А 843 р.;
Б 849 р.;
В 850 р.;
Г 851 р..
8. Коли утворилася Латинська імперія хрестоносців?
А 1143 р.;
Б 1176 р.;
В 1204 р.;
Г 1261 р..
9. Переселяючись з району півострова Ютланд до Британії, юти, англи і сакси перетинали:
А Чорне море;
Б Північне море;
В Балтійське море;
Г Середземне море.
10. Папська держава виникла з центром у:
А Римі;
Б Константинополі;
В Тулузі;
Г Пуатьє.
11. Місце битви між гунами і римлянами — Каталаунські поля розташовані на території сучасної:
А Франції;
Б Італії;
В Німеччині;
Г Іспанії.

12. Місто Толедо стало центром готського королівства на:
- А Апеннінському півострові;
 - Б Піренейському півострові;
 - В острові Сардинія;
 - Г острові Корсика.
13. Хто заснував династію Меровингів?
- А Теодоріх;
 - Б Хлодвіг;
 - В Піпін Короткий;
 - Г Аларіх.
14. Назвіть ім'я політичного діяча, якого папа Лев III коронував на Різдво 800 р.:
- А Людовік Благочестивий;
 - Б Карл Великий;
 - В Піпін Герістальський;
 - Г Піпін Короткий.
15. Назвіть ім'я правителя, що зберіг за собою імператорський титул після «війни трьох братів» і підписання Верденського договору:
- А Карл Лисий;
 - Б Людовік;
 - В Карл Великий;
 - Г Лотар.
16. Засновником західного чернецтва був:
- А Григорій I Великий;
 - Б Аврелій Августин;
 - В Бенедикт Нурсійський;
 - Г Франциск Ассізький.
17. Яка подія сталася в історії релігії середньовіччя в 1054 р.?
- А Оголошення Григорія I Великого Папою Римським;
 - Б реформа у проведенні церковної служби;
 - В смерть папи Григорія VII;
 - Г остаточний розкол християнської церкви на католицьку і православну.
18. У 732 р. франкське військо на чолі з майордомом Карлом Мартеллом у битві під Пуатьє завдало поразки:
- А готам;
 - Б бургундам;
 - В арабам;
 - Г вандалам.

19. Де папа Урбан II в 1095 р. виступив із закликом до християн розпочати війну проти мусульман?
- А У Константинополі;
 - Б Клермоні;
 - В Неаполі;
 - Г Генуї.
20. 1204 р. хрестоносне військо штурмом оволоділо містом:
- А Римом;
 - Б Александрією;
 - В Константинополем;
 - Г Єрусалимом.
21. Результатом відмови римського уряду у 476 р. виділити варварам нові землі було:
- А усунення від влади останнього імператора Західної Римської імперії;
 - Б самочинне заснування варварського королівства з центром у Тулузі;
 - В масове переселення вестготів до провінцій Західної Римської імперії;
 - Г захоплення Рима гунським вождем Аттілою.
22. Наслідком Верденського договору стало(-а, -в):
- А поява світської Папської держави;
 - Б приєднання Лангобардії до імперії Карла Великого;
 - В поділ імперії Карла Великого;
 - Г об'єднання всіх володінь Каролінгів.
23. Причиною посилення позицій християнської церкви в середньовічній Європі 1073 р. було(-в):
- А місіонерство папи Григорія I Великого;
 - Б союз між папою римським і патріархом константинопольським;
 - В обрання папою та діяльність Аврелія Августина;
 - Г обрання папою та діяльність Григорія VII.
24. Причиною проведення бенедиктинської реформи у VIII ст. було(-в, -а):
- А низький рівень освіти у Франкській державі;
 - Б небоєздатність війська франків і падіння авторитету майордома;
 - В розорення Папської держави;
 - Г повстання лангобардів на півночі Папської держави.
- II. Завдання цієї форми складаються зі спільного вступного запитання та чотирьох завдань, позначених буквами, до кожного з яких потрібно підібрати один варіант відповіді, позначений цифрою.

25. Установіть відповідність між роками і та подіями:

А 732 р.	1	захоплення Салах ад Діном Єрусалима;
Б 768 р.	2	Дитячий хрестовий похід;
В 1096 р.	3	початок Першого хрестового походу;
Г 1212 р.	4	прихід до влади Карла Великого.
Д 1197 р.		

26. Установіть відповідність між історичними особами та їх країнами:

А Томас Торквемада	1	Візантія;
Б П'єр Вальдо	2	Франція;
В Олексій І Комнін	3	Сицилія;
Г Григорій І Великий	4	Папська держава;
	5	Іспанія.

27. Установіть відповідність між орденами та їхніми характерними особливостями:

А госпітальєри	1	на печатці зображено два рицарі, які скачуть на одному коні, — це мало символізувати їхнє братерство і бідність;
Б тамплієри (храмовники)	2	спочатку вони перебралися на острів Родос, а потім на острів Мальта, через що вони дістали ще одну назву — Мальтійський орден;
В тевтонці	3	цей орден підкорив пруссів, відібрав у Польщі північні землі й створив власну державу;
Г домініканці	4	своє покликання вони бачили у виконанні двох завдань: просвітництві народу й збереженні істинності церковного вчення.
Д францисканці		

28. Установіть відповідність між землями та їх правителями:

А землі майбутньої Франції	1	Людовік;
Б землі майбутньої Німеччини	2	Лотар;
В землі майбутньої Італії	3	Саладін;
Г Єгипет	4	Атілла;
	5	Карл Лисий.

29. Установіть відповідність між датами та історичними фактами:

А 1378 р.	1	зустріч Генріха IV з Григорієм VII у замку Каносса;
Б 1068 р.	2	початок Великої Схизми Західної церкви;
В 1077 р.	3	кінець Першого хрестового походу;
Г 1099 р.	4	початок Авіньйонського полону пап.
Д 1309 р.		

30. Встановіть причинно-наслідкові зв'язки:

А Авіньйонський полон пап	1	знищення великої кількості мирного населення на Півдні Франції, падіння Монсеґюра;
Б схизма XI ст.	2	перенесення папської резиденції, ослаблення папства;
В Альбігойські війни	3	зростання впливу Римської церкви. Папство досягає найвищої могутності;
Г Дитячий хрестовий похід	4	Західна церква почала називатися римо-католицькою, а східна — православною.
Д боротьба за інвеституру		

III. *Завдання цієї форми складаються з інструкції та чотирьох подій, які треба розташувати в правильній послідовності.*

31. Установіть хронологічну послідовність:

- А** коронація Карла Великого, утворення Франкської імперії;
- Б** об'єднання країни франків Піпіном Герістальським;
- В** падіння міста Акри — останньої твердині хрестоносців на Сході;
- Г** завершення Великої Схизми Західної церкви.

32. Розташуйте в хронологічній послідовності перебування пап на престолі:

- А** Урбан II;
- Б** Боніфаций VIII;
- В** Григорій I Великий;
- Г** Григорій VII.

33. Розташуйте представників феодальної ієрархії франків, починаючи з найвищої:

- А** графи;
- Б** герцоги;
- В** барони;
- Г** рицарі.

34. Позначте варіант, де вміщено правильний перелік держав, що були створені хрестоносцями на Близькому Сході:

А 1, 2, 3, 8;	1 Графство Тріполі;
Б 1, 3, 4, 8;	2 Королівство Наварра;
В 2, 5, 7, 8;	3 Єрусалимське королівство;
Г 4, 5, 6, 8.	4 Графство Едесса;
	5 Королівство Данія;
	6 Королівство Арагон;
	7 Графство Мосул;
	8 Князівство Антіохія.

Відповіді до теми 6. Велике переселення народів.

Утворення варварських держав. Франкська імперія. Християнізація Європи (IV–XIV ст.). Католицькі ордени (чернечі та духовно-рицарські). Хрестові походи та їх наслідки. Суспільні стани середньовічної Європи

Завдання I типу

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Б	Г	А	Г	А	Б	А	В	Б	А	А	Б
13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
Б	Б	Г	В	Г	В	Б	В	А	В	Г	Б

Завдання II–III типу

	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34
А		5	2	5	2	2	Б	В	Б	
Б	4	2	1	1		4	А	Г	А	+
В	3	1	3	2	1	1	В	А	В	
Г	2	4	4	3	3		Г	Б	Г	
Д	1				4	3				

Тема 7. ВИНИКНЕННЯ ІСЛАМУ. АРАБСЬКИЙ ХАЛІФАТ. ВІЗАНТІЯ VII–XI СТ. ТА ЇЇ КУЛЬТУРА. ПОХОДИ ВІКІНГІВ. ВИНИКНЕННЯ СКАНДИНАВСЬКИХ ДЕРЖАВ. ЦЕНТРАЛЬНА І СХІДНА ЄВРОПА

- I.** *Завдання цієї форми складаються зі вступного запитання та чотирьох варіантів відповідей, серед яких потрібно вибрати один правильний.*
- 1.** Назва народного повстання у Константинополі «Ніка» означала:

А відмову сплачувати податки;
Б заклик повсталих: «Перемагай!»;
В заклик воєначальників: «Уперед!»;
Г вигук невдоволених: «Геть!»

2. На основі Корану і Сунни юристи розробили правила мусульманської поведінки, які отримали назву:
А рамазан;
Б хадж;
В шаріат;
Г Кааба.
3. Рятуючись від фізичної розправи, Мухаммед утік із Мекки до Ясріба. Ця подія отримала назву:
А рамазан;
Б хадіджа;
В хадж;
Г хіджра.
4. Що означає термін «Денло»?
А Воїн-варяг, що бився без захисних обладунків;
Б область датського права, де скандинавські переселенці жили за своїми звичаями;
В загальні збори всіх дорослих чоловіків у Скандинавії;
Г скандинавський епос.
5. Коли візантіїці зазнали поразки у битві під Міріонкефалі?
А 889 р.;
Б 998 р.;
В 1176 р.;
Г 1199 р.
6. Коли династія Аббасидів захопила владу в Арабському халіфаті?
А 632 р.;
Б 808 р.;
В 750 р.;
Г 798 р.
7. Назвіть дату укладання Кальмарської унії:
А 1397 р.;
Б 1417 р.;
В 1432 р.;
Г 1307 р.
8. Коли утворилося Перше Болгарське царство?
А 791 р.;
Б 681 р.;
В 534 р.;
Г 504 р.

9. В якому місті Арабського халіфату знаходиться мечеть Омара, відома сьогодні як Аль-Акса?
- А Дамаск;
 - Б Єрусалим;
 - В Багдад;
 - Г Медина.
10. Яке королівство вікінги-нормани заснували на території арабів у X ст. і пізніше перетворили на могутню державу?
- А Бургундське;
 - Б Італійське;
 - В Сицилійське;
 - Г Сардинське.
11. У басейні якої річки виникла одна з найдавніших слов'янських держав — попередниця Чеського князівства?
- А Рейн;
 - Б Морава;
 - В Одер;
 - Г Сена.
12. Назвіть найбільший острів у північній частині Атлантики, який відкрив вікінг Ейріх Рудий:
- А Ісландія;
 - Б Британія;
 - В Гренландія;
 - Г Ірландія.
13. Назвіть правителя Візантії VI ст., який упорядкував зведення законів римського права:
- А Василевс Лев III;
 - Б Велісарій;
 - В Юстиніан I;
 - Г Василій II.
14. Назвіть політичного діяча, який у 1356 р. підтвердив «Золотою буллою» незалежність Чеського королівства:
- А Вратислав;
 - Б Карл IV;
 - В Ян III;
 - Г Андраш II.
15. Наступником князя Мешка I був:
- А Болеслав I Хоробрий;
 - Б Казимир III Великий;
 - В Ядвіга;
 - Г Ягайло.

16. Хто об'єднав усі мад'ярські племена в єдину державу і в 1000 р. коронувався?
- А Андраш II;
 - Б Арпад;
 - В Бела IV;
 - Г Іштван I Святий.
17. Яка подія сталася в історії Візантії 29 травня 1453 р.?
- А Михайл Палеолог визволив Константинополь;
 - Б Мехмед II захопив Константинополь;
 - В битва при Манчікерті;
 - Г завершення побудови храму Святої Софії.
18. Період з кінця VIII ст. до сер. XI ст. у Північній Європі відомий під назвою:
- А «епоха халіфату»;
 - Б «доба Юстиніана»;
 - В «доба вікінгів»;
 - Г «слов'янська доба» .
19. Яка подія сталася в історії Болгарського царства у 864 р.?
- А Прийняття правителем Борисом християнства за візантійським обрядом;
 - Б Симеон прийняв титул царя Болгарського царства;
 - В Василевс Василій II розбив болгарське військо;
 - Г утворення Другого Болгарського царства.
20. У 711 р. полководець Джебель аль-Тарік подолав протоку, яку назвали:
- А Ла-Манш;
 - Б Гібралтар;
 - В Босфор;
 - Г Дарданелли.
21. Наслідком Кальмарської угоди було:
- А утворення незалежної держави — Данії;
 - Б приєднання до Данії частини Фінляндії;
 - В утворення герцогства Нормандія;
 - Г об'єднання Данії, Швеції та Норвегії.
22. Наслідком Грюнвальдської битви було(-а):
- А поразка Німецького Ордену та кінець німецькому наступу на Схід;
 - Б перемога Німецького Ордену, Польща визнала себе його васалом;
 - В об'єднання Польщі і Литви;
 - Г розірвання Кревської унії.

23. Одна з причин перемоги візантійців над арабами у 717 р. під Константинополем — це ___ :

- А допомога Візантії лангобардам;
- Б застосування візантійцями «грецького вогню»;
- В шторм на морі, через що загинув майже весь флот арабів;
- Г союз Візантії з королівством вестготів.

24. Назвіть причину збирання «датських грошей» по всій Західній Європі:

- А відкуп від нападів арабів;
- Б розширення кордонів Священної Римської імперії;
- В відкуп від нападів норманів;
- Г побудова флоту Данії для нового хрестового походу.

II. Завдання цієї форми складаються зі спільного вступного запитання та чотирьох завдань, позначених буквами, до кожного з яких потрібно підібрати один варіант відповіді, позначений цифрою.

25. Установіть відповідність між датами і подіями:

А 527 р.	1	перемога імператора Василя II над болгарами;
Б 793 р.	2	початок нашестя вікінгів;
В 991 р.	3	завоювання вікінгами герцогства Нормандія;
Г 1014 р.	4	початок правління Юстиніана у Візантії.
Д 1037 р.		

26. Установіть відповідність між країнами та їх правителями:

А Візантія	1	Василій II;
Б Чеське князівство	2	Салах-ад-Дін;
В Болгарське царство	3	Андраш II;
Г Угорське королівство	4	Карл I Люксембург;
	5	Симеон.

27. Установіть відповідність між термінами та їх значеннями:

А шаріат	1	«читання голосно напам'ять»;
Б Коран	2	«правильний шлях»;
В сунна	3	«місце поклоніння»;
Г мечеть	4	«відданість Богові».
Д іслам		

28. Установіть відповідність між країнами та їх правителями:

А Литва	1 Болеслав I Хоробрий;
Б Польща	2 Мехмед II;
В Туреччина	3 Гарун-аль-Рашид;
Г Арабський халіфат	4 Ягайло.
Д Чеське князівство	

29. Установіть відповідність між століттям та історичним фактом:

А IX ст.	1 перше Болгарське царство припиняє своє існування;
Б XI ст.	2 монгольське нашествя на Арабський халіфат;
В XII ст.	3 період правління короля Польщі Казимира III Великого;
Г XIII ст.	4 період активної німецької колонізації чеських земель.
Д XIV ст.	

30. Установіть причинно-наслідкові зв'язки:

А прихід до влади і політика Симеона	1 запровадив єдину монету й однакове мито. Надав притулок євреям, яких після подій, пов'язаних з «чорною смертю», почали виганяти з Німеччини;
Б прихід до влади і політика Карла I Люксембурга	2 заохочував розвиток чеської промисловості і торгівлі, відкрив у столиці один з найстаріших в Європі університетів;
В прихід до влади і політика Казимира III Великого	3 видав документ під назвою «Золота булла», що був спрямований проти зловживань магнатів;
Г прихід до влади і політика Юстиніана	4 помітно розширив межі своєї держави і перший серед слов'янських правителів прийняв титул царя;
	5 поставив собі за мету відновлення Римської імперії в межах до її розділу 395 р. З цією метою проводив активну зовнішню політику.

III. Завдання цієї форми складаються з інструкції та чотирьох подій, які треба розташувати в правильній послідовності.

31. Установіть хронологічну послідовність:

- А** правління Василя II;
- Б** визволення Михайлом Палеологом Константинополя;
- В** доба Юстиніана;
- Г** іконоборство у Візантії.

32. Розташуйте в хронологічній послідовності території, що були завойовані арабами:

- А** острів Сардинія;
- Б** Оман;
- В** Хорезм;
- Г** Сирія.

33. Розташуйте в хронологічній послідовності події з історії вікінгів:

- А** заснування в Північній Франції свого герцогства — Нормандії;
- Б** переселення на завойовані території, наприклад, в Ісландію;
- В** поява варягів на Русі;
- Г** завоювання датчанами Англії.

34. Позначте варіант, де вміщений правильний перелік південних слов'ян:

А 1, 2, 3, 6;	1 Чехи;
Б 2, 3, 4, 7;	2 білоруси;
В 3, 4, 6, 7;	3 словенці;
Г 4, 5, 6, 8	4 серби;
	5 поляки;
	6 хорвати;
	7 болгари;
	8 словаки.

Відповіді до теми 7. Виникнення ісламу. Арабський халіфат

Візантія VII—XI ст. та її культура. Походи вікінгів

Виникнення скандинавських держав. Центральна і Східна Європа

Завдання I типу

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Б	В	Г	Б	В	В	А	Б	Б	В	Б	В
13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
В	Б	А	Г	Б	В	А	Б	Г	А	Б	В

Завдання II—III типу

	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34
А	4	1	2	4		4	В	Б	В	
Б	2	4	1	1	1	2	Г	Г	Б	
В	3	5		2	4	1	А	В	А	+
Г	1	3	3	3	2	5	Б	А	Г	
Д			4		3					

**Тема 8. ПІВНІЧНО-СХІДНА РУСЬ В XII — НА ПОЧАТКУ XIII СТ.
БОРОТЬБА НАРОДІВ СХІДНОЇ ТА ЦЕНТРАЛЬНОЇ ЄВРОПИ
З МОНГОЛО-ТАТАРСЬКОЮ НАВАЛОЮ. ЗОЛОТА ОРДА.
УТВОРЕННЯ МОСКОВСЬКОЇ ДЕРЖАВИ (XIV — ПОЧ. XVI СТ.)**

- I. Завдання цієї форми складаються зі вступного запитання та чотирьох варіантів відповідей, серед яких потрібно вибрати один правильний.
- Як називалася основна форма землеволодіння дворян на Русі, з правом передачі у спадок?
А Домен;
Б помістя;
В феоде;
Г вотчина.
 - Податок, який сплачувався населенням на користь церкви, називався:
А десятина;
Б оброк;
В данина;
Г джизія.
 - Як називався ханський дозвіл на право управління князівством на Русі?
А Хартія;
Б ярлик;
В унія;
Г грамота.
 - Голову новгородського уряду називали:
А тисяцький;
Б князь;
В посадник;
Г баскак.
 - Коли монголо-татари захопили Київ?
А 1224 р.;
Б 1240 р.;
В 1242 р.;
Г 1380 р.
 - Куликовська битва відбулася в:
А 1380 р.;
Б 1480 р.;
В 1242 р.;
Г 1240 р.

7. Назвіть рік видання «Судебника» — зводу законів для всієї Русі:
А 1398 р.;
Б 1497 р.;
В 1380 р.;
Г 1479 р..
8. Коли полководцю Темучжину було надано титул великого хана, або Чингісхана?
А 1206 р.;
Б 1209 р.;
В 1223 р.;
Г 1237 р.
9. У битві на якій річці Половецького степу русичі зазнали нищівної поразки від монголо-татар?
А Дніпро;
Б Волга;
В Дон;
Г Калка.
10. На якому озері відбулося Льодове побоїще?
А Ільмень;
Б Чудському;
В Ладозькому;
Г Онезькому.
11. Поблизу якої річки розташовувалось Куликове поле?
А Угра;
Б Десна;
В Дон;
Г Волга.
12. Поблизу якого сучасного російського міста виникла Монгольська держава — Золота Орда зі столицею Сарай?
А Архангельськ;
Б Ростов-на-Дону;
В Курськ;
Г Астрахань.
13. Якого московського князя за ошадливість та зібрані скарби прозвали «грошовим мішком»?
А Володимира Мономаха;
Б Івана Калиту;
В Андрія Боголюбського;
Г Всеволода Велике Гніздо.

14. За часів правління якого московського государя був запроваджений новий пишний церемоніал з особливими князівськими знаками — бармами і шапкою Мономаха?
- А Дмитра Донського;
 - Б Юрія Довгорукого;
 - В Івана Калити;
 - Г Івана III.
15. Хто із монголо-татарських ханів після місячного «стояння на річці Угрі» назавжди безславно покинув Русь?
- А Мамай;
 - Б Тохтамиш;
 - В Ахмат;
 - Г Батий.
16. Який князь зупинив просування німецьких і шведських рицарів на землі Північно-Західної Русі?
- А Олександр Невський;
 - Б Іван III;
 - В Дмитро Донський;
 - Г Василь I.
17. Яке місто Київської Русі протягом семи тижнів стримувало натиск монголо-татарських орд хана Батия?
- А Рязань;
 - Б Козельськ;
 - В Переяслав;
 - Г Ростов.
18. У липні 1471 р. військо Івана III на річці Шелонь розгромило:
- А рязанців;
 - Б литовців;
 - В новгородців;
 - Г поляків.
19. У січні 1478 р. архієпископ Феофіл від імені новгородців визнав владу:
- А Великого князя литовського;
 - Б короля польського Казимира Ягайловича;
 - В князя Івана III;
 - Г хана Ахмата.
20. Яке князівство було приєднано Іваном III до Московської держави в 1485 р.?
- А Рязанське;
 - Б Тверське;
 - В Суздальське;
 - Г Ярославське.

- 21.** Головною причиною затримки стрімкого розвитку Володимиро-Суздальської землі по смерті Всеволода Велике Гніздо було(-а):
А нашестя середньоазійського завойовника Тамерлана;
Б міжусобна боротьба між його синами;
В зміна торговельних шляхів у Північно-Східній Русі;
Г нашестя шведів та германців.
- 22.** Причиною повернення хана Батия та його військ на Схід після ряду успішних завоювань у Центральній Європі було(-а):
А спустошення Європи через чуму;
Б масове повстання міст Київської Русі;
В звістка про смерть великого хана;
Г потреба у підтримці своїх союзників на Далекому Сході.
- 23.** Наслідком приєднання Івана Калити до карального походу ординців проти тверичів було(-а):
А відлучення його від православної церкви;
Б пограбування всіх руських земель, у тому числі Москви;
В неузгодженість дій і швидка поразка;
Г вручення Калиті від хана ярлика на велике князювання.
- 24.** Наслідком Флорентійського собору 1439 р., що проголосив унію католицької і православної церков, було(-в):
А перехід руської церкви під зверхність папи римського;
Б прийняття руською церквою влади Константинопольського патріарха;
В відокремлення руської церкви від Константинопольського патріархату;
Г злиття всіх гілок християнської релігії.
- II.** *Завдання цієї форми складаються зі спільного вступного запитання та чотирьох завдань, позначених буквами, до кожного з яких потрібно підібрати один варіант відповіді, позначений цифрою.*
- 25.** Установіть відповідність між датами і подіями:
А 1237 р.	1 Невська битва;
Б 1240 р.	2 здобуття монголами Багдада;
В 1480 р.	3 вторгнення хана Батия на Русь;
Г 1380 р.	4 «велике стояння на Угрі».
Д 1258 р.	

26. Установіть відповідність між історичними особами та їх титулами:

А Мамай	1 князь;
Б Батий	2 хан;
В Дмитро Донський	3 шах;
Г Казимир III	4 темник;
	5 король.

27. Встановіть відповідність між термінами та їх значеннями:

А єпархія	1 державна рада, що складалася з бояр і постійно діяла при великому князеві;
Б ієрархія	2 драбина підпорядкованих церковних і світських посад;
В віче	3 територія, що складалася з декількох провінцій. Її глава поширював свою владу як на священників, так і на мирян;
Г устав	4 збори усіх вільних чоловіків у Великому Новгороді.
Д дума	

28. Установіть відповідність між князями та їх князівствами:

А Володимир Мономах	1 Володимиро-Суздальське;
Б Андрій Боголюбський	2 Київське;
В Олександр Невський	3 Новгородське;
Г Іван Калита	4 Тверське;
	5 Московське.

29. Встановіть відповідність між датою та історичним фактом:

А 1147 р.	1 боярський заколот і вбивство Андрія Боголюбського;
Б 1174 р.	2 перша літописна згадка про Москву;
В 1223 р.	3 загарбницький похід шведського князя Біргера до гирла Неви;
Г 1237 р.	4 битва на Калці.
Д 1240 р.	

30. Установіть причинно-наслідкові зв'язки:

А Курултай 1206 р.	1 рішення про створення загальноноруської військової єдності;
Б з'їзд князів Північно-Східної Русі у Переяславі-Заліському	2 початок об'єднання руських земель навколо Москви;
В розгром німців під час Льодового побоїща	3 посилення залежності селян від феодала;
Г політична діяльність на московському престолі Даниїла — сина Олександра Невського	4 визнання Темучжина верховним правителем Монголії.
Д поява першого зводу законів Московської держави — Судебника	

III. Завдання цієї форми складаються з інструкції та чотирьох подій, які треба розташувати в правильній послідовності.**31. Установіть хронологічну послідовність:**

- А** прийняття двоглавого орла гербом Московської держави;
- Б** напад орд хана Єдигея на Північно-Східну Русь;
- В** перебування Івана Калити на чолі Московського князівства;
- Г** утворення держави Золота Орда.

32. Установіть хронологічну послідовність:

- А** отруєння Юрія Долгорукого;
- Б** переїзд резиденції митрополита із Володимира до Москви;
- В** кінець правління Івана III;
- Г** захоплення й пограбування Москви ханом Тохтамишем.

33. Розташуйте в логічній послідовності прошарки суспільства у Московській державі, починаючи з найчисленнішого:

- А** удільні князі;
- Б** бояри;
- В** селяни;
- Г** купці.

34. Позначте варіант, де вміщений правильний перелік міст, що входили до Московського царства за правління Івана III:

А 1, 2, 7, 8;	1 Новгород;
Б 2, 3, 4, 5;	2 Чернігів;
В 3, 4, 5, 7;	3 Київ;
Г 4, 5, 6, 8.	4 Смоленськ;
	5 Азов;
	6 Казань;
	7 Суздаль;
	8 Ростов.

Відповіді до теми 8. Північно-Східна Русь в XII — на початку XIII ст. Боротьба народів Східної та Центральної Європи з монголо-татарською навалою. Золота Орда.

Утворення Московської держави (XIV — поч. XVI ст.)

Завдання I типу

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Г	А	Б	В	Б	А	Б	А	Г	Б	В	Г
13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
Б	Г	В	А	Б	В	В	Б	Б	В	Г	В

Завдання II–III типу

	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34
А	3	4	3	2	2	4	Г	А	В	+
Б	1	2	2	1	1	1	В	Б	Г	
В	4	1	4	3	4		Б	Г	Б	
Г		5		5		2	А	В	А	
Д	2		1		3	3				

Тема 9. СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ ТА ПОЛІТИЧНИЙ УСТРІЙ ФРАНЦІЇ ТА АНГЛІЇ В IX–XV СТ. СВЯЩЕННА РИМСЬКА ІМПЕРІЯ. ХАРАКТЕРИСТИКА ТА ПОРІВНЯННЯ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО ТА ПОЛІТИЧНОГО УСТРОЮ КРАЇН БАСЕЙНУ СЕРЕДЗЕМНОМОР'Я: ІТАЛІЙСЬКИХ МІСТ-ДЕРЖАВ, ПАПСЬКОЇ ОБЛАСТІ, ПІВДЕННОЇ ІТАЛІЇ ТА СИЦИЛІЇ, ІСПАНЬСЬКОГО КОРОЛІВСТВА В XI–XV СТ.

- I. *Завдання цієї форми складаються зі вступного запитання та чотирьох варіантів відповідей, серед яких потрібно вибрати один правильний.*
1. Релігійні погляди, які суперечать церковному віровченню, називалися:
 - А схизма;
 - Б інквізиція;
 - В булла;
 - Г єресь.
2. Випробування вогнем і водою під час судового розгляду називалося:
 - А винність;
 - Б ордалії;
 - В караність;
 - Г схоластика.

3. Як називався станово-представницький орган у Священній Римській імперії?
А Ландтаг;
Б кортеси;
В рейхстаг;
Г сейм.
4. Як називалося у XII–XIV ст. торговельно-ремісниче населення міст Північної і Середньої Італії?
А Гвельфи;
Б гібелліни;
В чомпі;
Г пополани.
5. Коли англійці перемогли французів поблизу міста Кресі?
А 1337 р.;
Б 1347 р.;
В 1346 р.;
Г 1356 р.
6. Повстання під проводом Уота Тайлера в Англії відбулося:
А 1281 р.;
Б 1381 р.;
В 1380 р.;
Г 1480 р.
7. Назвіть рік видання імператором Карлом IV «Золотої булли», яка остаточно закріпила роздробленість Німеччини:
А 1336 р.;
Б 1346 р.;
В 1356 р.;
Г 1366 р.
8. Коли в Римі відбулося повстання проти світської влади пап і збагачення церкви під проводом Арнольда Брешианського?
А 1143 р.;
Б 1243 р.;
В 1134 р.;
Г 1234 р.
9. Швейцарський союз виник наприкінці XIII ст. в (у):
А Карпатах;
Б Піренеях;
В Альпах;
Г Татрах.

10. Найбільшим центром процвітаючої Ломбардії за часів Фрідріха I Барбаросси було місто:
А Леньяно;
Б Мілан;
В Павія;
Г Алессандрія.
11. В якій провінції Франції знаходилося місто Реймс, де коронувалися всі французькі королі?
А Фландрія;
Б Шампань;
В Бургундія;
Г Нормандія.
12. Останньою арабською твердиною на півдні Піренейського півострова наприкінці XV ст. був:
А Андалуський емірат;
Б Гранадський емірат;
В Емірат Алькасар;
Г Арагонський емірат.
13. Якого французького короля ще за життя назвали Святим за ширю по-божність, милосердя та заступництво церкви?
А Людовіка VI;
Б Людовіка IX;
В Філіппа II Августа;
Г Людовіка VIII.
14. Хто з англійських королів підписав у 1215 р. Велику Хартію вольностей?
А Генріх I;
Б Річард I Левове Серце;
В Іоанн Безземельний;
Г Генріх III.
15. Якого німецького імператора називали «Диво світу»?
А Фрідріха I;
Б Генріха VI;
В Фрідріха II;
Г Фрідріха III.
16. Про якого італійського правителя Флоренції йдеться: «Людина видатних здібностей, талановитий політик і дипломат, знавець і покровитель мистецтв»?
А Лоренцо Чудовий;
Б Козімо Медічі;
В Кола ді Рієнцо;
Г Арнольд Брешіанський.

17. Яка подія сталася в 1479 р. на Піренейському півострові?
- А Об'єднання Андалусії та Гранади;
 - Б остаточна поразка Гранадського емірату;
 - В об'єднання Кастилії та Арагону;
 - Г об'єднання Португалії та Іспанії.
18. Яка угода була підписана 843 р. та символізувала розпад імперії Карла Великого?
- А Велика Хартія вольностей;
 - Б Верденська угода;
 - В Комп'єнський мир;
 - Г Кальмарська унія.
19. Яку назву мали міста у Франції та Північній Італії, які завоювали незалежність від сеньйорів і мали власне самоврядування?
- А Комуни;
 - Б магістрати;
 - В бургомістерства;
 - Г сеньйорії.
20. Результатом масового переселення маврів та євреїв з іспанської землі після падіння останньої мусульманської держави на півострові було(-в):
- А завдано удар по господарству Іспанії та її культурним надбанням;
 - Б утворення в Палестині єврейської держави;
 - В утворення у Північній Африці мавро-єврейського емірату;
 - Г розквіт господарства Іспанії.
21. Причиною розпаду Франкської імперії було(-а):
- А прагнення селян отримати свободу та землю;
 - Б посилення влади церкви;
 - В відсутність торгових зв'язків між окремими областями держави;
 - Г нашествя арабів з Піренейського півострова.
22. Що послужило причиною неодноразового відлучення імператора Фрідріха II від церкви?
- А Намагання звільнити селян монастирів від повинностей;
 - Б спроби узаконити єретичні вірування по всій території імперії;
 - В намагання перенести резиденцію пап до Аахена;
 - Г мирні переговори з єгипетським султаном під час Шостого хрестового походу.
23. Наслідком повстання Гійома Каля у Північно-Східній Франції було:
- А установлення чітко визначеної плати за землю;
 - Б припинення збільшення повинностей селян;
 - В скасування панщини;
 - Г пом'якшення законів проти жебраків.

24. Результатом повстання Уота Тайлера у Південній та Центральній Англії було(-а):

- А припинення збільшення повинностей;
- Б прискорення процесу надання селянам особистої свободи;
- В громадянська війна;
- Г установа чітко визначеної плати за землю.

II. Завдання цієї форми складаються зі спільного вступного запитання та чотирьох завдань, позначених буквами, до кожного з яких потрібно підібрати один варіант відповіді, позначений цифрою.

25. Установіть відповідність між роками та подіями:

А 1337 р.	1	Філіпп Красивий скликав Генеральні штати;
Б 1302 р.	2	поява англійського парламенту;
В 1066 р.	3	початок Столітньої війни;
Г 1265 р.	4	нормандське завоювання Англії.
Д 1215 р.		

26. Установіть відповідність між історичною постаттю та її титулом і походженням:

А Рудольф I Габсбург	1	представник династії Валуа;
Б Філіпп VI	2	граф Швабського роду;
В Генріх II Плантагенет	3	король Англії;
Г Фрідріх I	4	граф Анжуйський.
Д Ричард I Левове Серце		

27. Установіть відповідність між поняттям та її значенням:

А парламент	1	зворотне відвоювання християнами земель Іспанії та Португалії у мусульман у VIII–XV ст.;
Б ратуша	2	командири військових загонів в Італії XIV–XVI ст., що наймалися на службу до міст-комун або держав;
В Реконкіста	3	будинок, у якому розташовувався магістрат, центр суспільного життя середньовічного міста;
Г булла	4	в Англії орган станового представництва, вища законодавча установа; у Франції — вищий королівський суд.
Д кондотьери		

28. Установіть відповідність між назвами представників середньовічного суспільства та їх визначеннями:

А	бюргер	1	представник вищого (титулованого) дворянства;
Б	барон	2	повноправний городянин;
В	дож	3	особа, яка отримувала від сеньйора земельне володіння за несення служби;
Г	лорд	4	великий землевласник в Англії, представник вищої титулованої аристократії.
Д	васал		

29. Установіть відповідність між датами та історичними фактами з історії Франції:

А	1302 р.	1	битва при Слейсі;
Б	1215 р.	2	Жакерія;
В	1340 р.	3	«Битва шпор»;
Г	1358 р.	4	поява Великої Хартії вольностей.
Д	1246 р.		

30. Установіть причинно-наслідкові зв'язки між монархами та їх політичною діяльністю:

А	Генріх II Плантагенет	1	вищою судовою інстанцією став Паризький парламент;
Б	Людовік VI Товстий	2	скликання Генеральних штатів;
В	Філіпп II Август	3	започаткував процес посилення королівської влади;
Г	Людовік IX Святий	4	створення королівської Ради.
Д	Філіпп IV Красивий		

31. Установіть хронологічну послідовність:

- А** діяльність Філіппа II Августа;
- Б** поява Англійського парламенту;
- В** заснування Домініком католицького чернечого жебрацького ордену у Франції;
- Г** закінчення Столітньої війни.

32. Розташуйте в логічній послідовності суспільні стани васально-сеньйорійної залежності, починаючи з верхнього щабля:

- А** герцоги, маркізи, графи;
- Б** лицарі, володарі замків;
- В** монарх (король);
- Г** барони.

33. Установіть хронологічну послідовність:

- А війна Червоної та Білої троянд;
 Б період правління у Священній Римській імперії Генріха VI;
 В «Сицилійська вечерня»;
 Г завершення періоду Реконкісти в Іспанії.

34. Позначте варіант, де вміщений правильний перелік держав, що розташовувались на Піренейському півострові:

- А 1, 2, 3, 5; 1 Фландрія;
 Б 2, 4, 6, 7; 2 Арагон;
 В 2, 4, 7, 8; 3 Бургундія;
 Г 3, 5, 6, 8. 4 Гранадський емірат;
 5 Ломбардія;
 6 Кастилія;
 7 Португалія;
 8 Тоскана.

Відповіді до теми 9.

Соціально-економічний та політичний устрій Франції та Англії в IX–XV ст. Священна Римська імперія. Характеристика та порівняння соціально-економічного та політичного устрою країн басейну Середземномор'я: італійських міст-держав, Папської області, Південної Італії та Сицилії, Іспанського королівства в XI–XV ст.

Завдання I типу

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Г	Б	В	Г	В	Б	В	А	В	Б	Б	Б
13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
Б	В	В	А	В	Б	А	А	В	Г	Б	В

Завдання II–III типу

	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34
А	3	2	4	2	3		А	В	Б	
Б	1	1	3	1	4	3	В	А	В	+
В	4	4	1		1	4	Б	Г	А	
Г	2			4	2	1	Г	Б	Г	
Д		3	2	3		2				

**Тема 10. СТОЛІТНЯ ВІЙНА. ГУСИТСЬКІ ВІЙНИ.
ОСВІТА І КУЛЬТУРА В ЄВРОПІ В ХІ–ХV СТ.**

1. *Завдання цієї форми складаються зі вступного запитання та чотирьох варіантів відповідей, серед яких потрібно вибрати один правильний.*
- Живопис на вогкій штукатурці розведеними на воді фарбами називається:
А розпис;
Б барельєф;
В рельєф;
Г фреска.
 - Ліричні поети у Південній Франції, які оспівували рицарське кохання, називалися:
А трувери;
Б трубадури;
В провансі;
Г мінезингери.
 - Спадкоємець престолу у Франції, старший син короля називався:
А дофін;
Б ерц-герцог;
В дож;
Г барон.
 - Чотири навчальні предмети: арифметика, геометрія, музика та астрономія, з яких складався вищий ступінь навчання в середньовічній школі, називається:
А петравіум;
Б квадривіум;
В тривіум;
Г пентавіум.
 - Коли розпочалася Столітня війна?
А 1037 р.;
Б 1137 р.;
В 1237 р.;
Г 1337 р.
 - Назвіть хронологічні межі Гуситських воєн:
А 1411–1418 рр.;
Б 1419–1434 рр.;
В 1435–1439 рр.;
Г 1439–1447 рр.

7. Битва під Азенкуром відбулася в:
А 1415 р.;
Б 1395 р.;
В 1380 р.;
Г 1371 р.
8. Який рік вважається датою винайдення книгодрукування?
А 1454 р.;
Б 1445 р.;
В 1345 р.;
Г 1354 р.
9. Поблизу якого міста були розгромлені таборити?
А Брно;
Б Табор;
В Ліпани;
Г Прага.
10. Назвіть місто на південному заході Франції, яке ще до початку Столітньої війни було володінням англійського короля:
А Труа;
Б Ліон;
В Бордо;
Г Монпельє.
11. Яке місто англійці називали «морські ворота Франції»?
А Кале;
Б Брест;
В Нант;
Г Руан.
12. На якій річці знаходилася фортеця Орлеан у Франції?
А Сена;
Б Луара;
В Рона;
Г Гаронна.
13. Назвіть французького короля, який мав можливість, проте не звільнив Жанну Д'Арк з полону:
А Карл VII;
Б Філіпп VI;
В Іоанн II;
Г Карл V.

14. Хто був засновником живопису італійського Відродження?
А Донателло;
Б Мазаццо;
В Боттічеллі;
Г Боккаччо.
15. Хто здійснив першу спробу друку набірним шрифтом у 1445 р.?
А Чосер;
Б Аліг'єрі;
В Гутенберг;
Г Петрарка.
16. Інтерес до природничих наук одним із перших виявив у XIII ст. професор Оксфордського університету:
А Абеляр;
Б Альберт Великий;
В Фома Аквінський;
Г Роджер Бекон.
17. Яка подія відбулася 1346 р. у ході Столітньої війни?
А Переправа англійських військ через пролив Па-де-Кале;
Б битва при Кресі;
В падіння міста Кале;
Г битва при Пуатьє.
18. Назвіть художній стиль, який завершив розвиток середньовічного мистецтва в Західній, Центральній і частково Східній Європі:
А готика;
Б бароко;
В романський;
Г Ренесанс.
19. Назвіть ім'я імператора Священної Римської імперії, з яким пов'язується розквіт Чехії наприкінці XIV ст.:
А Карл Великий;
Б Карл IV;
В Карл Мартелл;
Г Карл XII.
20. Які країни виступали на боці Англії в період Столітньої війни?
А Священна Римська імперія, Фландрія, Шотландія та Арагон;
Б Священна Римська імперія, Арагон, Кастилія і та Шотландія;
В Священна Римська імперія, Фландрія, Арагон і Португалія;
Г Священна Римська імперія, Португалія, Шотландія і Папська держава.

21. Наслідком німецького засилля і феодалного гноблення чехів стала(-и):
А Грюнвальдська битва;
Б Кальмарська унія;
В Гуситські війни;
Г Столітня війна.
22. Наслідком централізації Франції після Столітньої війни було(-а):
А втрата знатними можновладцями колишньої незалежності;
Б посилення влади місцевих феодалів;
В прийняття власного законодавства у Провансі та Бретані;
Г зменшення кількості королівських чиновників.
23. Результатом проповідницької діяльності Яна Гуса став:
А катарський рух;
Б альбігойський рух;
В лоллардський рух;
Г рух чашників.
24. Суперництво Англії та Франції за контроль над Фландрією стало причиною:
А Столітньої війни;
Б повстання Уота Тайлера;
В повстання Жакерія;
Г наукової революції.
- II. Завдання цієї форми складаються зі спільного вступного запитання та чотирьох завдань, позначених буквами, до кожного з яких потрібно підібрати один варіант відповіді, позначений цифрою.
25. Установіть відповідність між подіями і датами:
А битва при Кресі	1	1356 р.;
Б засудження Яна Гуса	2	1453 р.;
В кінець Гуситських воєн	3	1415 р.;
Г взяття французами міста Бордо	4	1346 р.;
	5	1434 р.
26. Установіть відповідність між поняттями та їх значеннями:
А ересь	1	церковний суд;
Б капела	2	релігійне вчення, яке заперечувало організаційні догмати панівної церкви;
В індульгенція	3	документ про прощення гріхів;
Г інтердикт	4	невелика, окремо розташована будівля або приміщення в церкві для молитов однієї сім'ї.
Д інквізиція		

27. Установіть відповідність між термінами та їх значеннями:

А алхімія	1 світогляд, в основу якого покладено те, що людина є вищою цінністю;
Б гуманізм	2 метод навчання та наукового пошуку, який у середньовіччі служив пізнанню світу і Бога;
В томізм	3 наука у середньовіччі, що займалася пошуками «філософського каменя»;
Г теологія	4 наука, яка вивчає сутність та буття Бога на основі встановлених церковних догматів.
Д схоластика	

28. Установіть відповідність між країнами та їх правителями:

А Англія	1 Фрідріх II;
Б Франція	2 Генріх V Ланкастер;
В Священна Римська імперія	3 Карл I Люксембург;
Г Тевтонський орден	4 Карл VI.
Д Чеське князівство	

29. Установіть відповідність між датою та історичним фактом:

А 1415 р.	1 повстання бідноти в Празі. Захоплення влади в місті;
Б 1419 р.	2 страта професора Празького університету Яна Гуса;
В 1420 р.	3 остаточний розгром військ гуситів;
Г 1423 р.	4 оголошення папою римським хрестового походу проти гуситів.
Д 1434 р.	

30. Встановіть причинно-наслідкові зв'язки:

А діяльність Карла I Люксембурга	1 підготовка Франції до нової війни: створення сильної артилерії, флоту, збільшення загонів найманців;
Б поява системи відкупу городян від влади феодала	2 швидке перетворення Чехії на економічно розвинену та на одну з найбагатших країн Європи;
В мир 1360 р. між Англією та Францією	3 поява комун. Створення самоврядування — обрання міської ради та її голови (мера, бургомістра);
Г битва під Орлеаном	4 нищівна поразка французької армії, здобуття англійцями Парижа.
Д битва під Азенкуром	

III. Завдання цієї форми складаються з інструкції та чотирьох подій, які треба розташувати в правильній послідовності.

31. Установіть хронологічну послідовність:

- А** битва при Слейсі;
- Б** битва при Кресі;
- В** узяття Бордо;
- Г** битва при Пуатьє.

32. Установіть хронологічну послідовність:

- А** облога Орлеана;
- Б** мирний договір у Бретінії;
- В** успадкування королівського трону Карлом VI;
- Г** возз'єднання Франції та герцогства Бургундського Людовіком XI.

33. Розташуйте в хронологічній послідовності:

- А** страта Жанни д'Арк в Руані;
- Б** розправа Людовіка XI над Карлом Сміливим;
- В** заява Філіппа VI про повернення Гієні;
- Г** полон французького короля Іоанна II Чорним Принцом.

34. Позначте варіант, де вміщено правильний перелік представників Ренесансу:

А 1, 2, 3, 4;	1 Петрарка;
Б 1, 3, 4, 6;	2 Гутенберг;
В 1, 4, 7, 8;	3 Аліг'єрі;
Г 1, 5, 6, 7.	4 Чосер;
	5 Боккаччо;
	6 Донателло;
	7 Боттічеллі;
	8 Війон.

Відповіді до теми 10.

Столітня війна. Гуситські війни.

Освіта і культура в Європі в XI–XV ст.

Завдання I типу

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Г	Б	А	Б	Г	Б	А	Б	В	В	А	Б
13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
А	Б	В	Г	Б	А	Б	В	В	А	Г	А

Завдання II–III типу

	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34
А	4	2	3	2	2	2	А	Б	В	
Б	3	4	1	4	1	3	Б	В	Г	
В	5	3		1	4	1	Г	А	А	
Г	2		4				В	Г	Б	+
Д		1	2	3	3	4				

**Тема 11. ТУРЕЧЧИНА ДО КІНЦЯ XV СТ.
ІНДІЯ В IV–XV СТ. КИТАЙ У III–XV СТ.**

- I. Завдання цієї форми складаються зі вступного запитання та чотирьох варіантів відповідей, серед яких потрібно вибрати один правильний.
1. Турецька піхота, яка набиралася з полонених хлопців, називалася:
 - А яничари;
 - Б раджпуті;
 - В кондотьєри;
 - Г берсерки.
2. Священна книга мусульман називається:
 - А канун;
 - Б санскрит;
 - В Коран;
 - Г шаріат.
3. Хто входив до стану брахманів у Індії?
 - А Воїни;
 - Б жерці;
 - В ремісники;
 - Г слуги.
4. Висока башта, з якої оголошувався заклик до мусульманської молитви називається:
 - А мінарет;
 - Б мечеть;
 - В медузин;
 - Г халіф.
5. Коли відбулася битва між сербами та турками на Косовому полі?
 - А 1239 р.;
 - Б 1289 р.;
 - В 1389 р.;
 - Г 1398 р.

6. Коли султан Мехмед II захопив Константинополь?
А 1343 р.;
Б 1453 р.;
В 1435 р.;
Г 1353 р.
7. Коли виник Делійський султанат?
А 1106 р.;
Б 1116 р.;
В 1201 р.;
Г 1206 р.
8. Селянська війна у Китаї під проводом Хуан Чао тривала:
А 674–678 рр.;
Б 747–754 рр.;
В 874–884 рр.;
Г 774–794 р.
9. Як називалася річка під Нікополем, де в 1396 р. турецький султан Баязид вщент розгромив 60-тисячне хрестоносне військо ?
А Дунай;
Б Дніпро;
В Сава;
Г Драва.
10. В гирлі якої річки турки заснували фортецю Азов, яка впродовж трьох століть слугувала їм базою для наступу на Росію і Кавказ?
А Кальміус;
Б Дон;
В Берда;
Г Кубань.
11. З якого індійського міста завойовник із Самарканда Тимур у 1399 р. забрав у полон усіх талановитих ремісників і наказав побудувати мечеть на честь його перемоги?
А Ахмадабад;
Б Канпур;
В Делі;
Г Нагпур.
12. Столицею Китаю у період правління династії Тан було місто:
А Лоян;
Б Гуанчжоу;
В Ухань;
Г Чан-ань.

13. Назвіть прізвище турецького султана, якого Мілош Обіліч під час битви на Косовому полі простромив кинджалом:
- А Осман;
 - Б Орхан;
 - В Мехмед II;
 - Г Мурад I.
14. Назвіть прізвище китайського полководця, який захопив владу в країні на початку VII ст. й поклав початок династії Тан:
- А Лі Юань;
 - Б Ван Бей;
 - В Лі Бо;
 - Г Ду Фу.
15. Назвіть монгольського хана, який наприкінці XIII ст. прийняв імператорський титул і заснував династію Юань?
- А Чингісхан;
 - Б Батий;
 - В Хубілай;
 - Г Мамай.
16. Назвіть турецького султана, якого за швидкість дій прозвали «Блискавка»:
- А Мехмед I;
 - Б Баязед I;
 - В Мехмед II;
 - Г Орхан.
17. Яку споруду почали зводити в Китаї ще в IV—III ст. до н. е. для захисту від кочівників?
- А Великий китайський канал;
 - Б Велику Китайську стіну;
 - В захисну фортецю;
 - Г широку китайську стіну.
18. Вироблення якого матеріалу трималося в секреті і було предметом гордості Танської імперії?
- А Лаку;
 - Б порцеляни;
 - В шовку;
 - Г паперу.
19. Правителі якої держави на теренах Азійського континенту мали титул «володар двох земель і двох морів»?
- А Китаю;
 - Б Османської імперії;
 - В Делійського султанату;
 - Г імперії Гуптів.

20. У 1368 р. в Китаї після встановлення нової династії завершилося повстання, яке мало:
- А антифеодальний характер;
 - Б антимонгольський характер;
 - В релігійний характер;
 - Г янтяпонський характер.
21. Наслідком реформ, проведених у Китаї за правління династії Мін, було:
- А початок міжусобної боротьби в Китаї;
 - Б зміцнення особистої влади імператора;
 - В розширення дипломатичних зв'язків Китаю;
 - Г занепад китайського господарства.
22. Наслідком воєнної політики засновника династії Суй Ян Цзяня було:
- А зменшення володінь Китаю;
 - Б відновлення єдності Китаю;
 - В втрата Китаєм військової могутності;
 - Г початок війни з країнами Сходу.
23. Завоювавши Індію, середньоазіатський завойовник Тимур:
- А спалив і спустошив країну;
 - Б перетворив її на квітучу державу;
 - В повернувся назад до Самарканда;
 - Г відновив Делійський султанат як єдину державу.
24. Результатом зовнішньої політики Мехмеда II було(-а):
- А знищення Візантійської імперії;
 - Б розірвання умов Ліонської унії;
 - В катастрофічна поразка під Нікополем на Дунаї;
 - Г перемога над військом середньоазійського правителя Тимура.
- II. Завдання цієї форми складаються зі спільного вступного запитання та чотирьох завдань, позначених буквами, до кожного з яких потрібно підібрати один варіант відповіді, позначений цифрою.
25. Установіть відповідність між подіями і хронологічними рамками:
А початок спорудження Великої Китайської стіни	1 VIII ст.;
Б випуск урядової газети «Столичної вісник», відкриття Академії наук	2 IV–III ст. до н. е.;
В успішний розвиток китайського господарства інтенсивне виготовлення шовку, бавовни, порцеляни, лаку	3 VIII–IX ст.;
Г «Золота доба» китайської поезії	4 XIV–XV ст.;
	5 X–XII ст.

26. Установіть відповідність між термінами та їх значеннями:

А	асигнації	1	традиційні китайські житла;
Б	фанзи	2	паперові грошові знаки;
В	синологія	3	релігія, яка вважає за цінне лише особисті якості та заслуги людини;
Г	буддизм	4	наука, яка вивчає мову, історію, релігію та культуру Індії;
		5	наука, яка вивчає мову, історію, релігію та культуру китайців.

27. Установіть відповідність між правлячими династіями Китаю та їх діяльністю:

А	Юань	1	проведення реформ, спрямованих на зміцнення імператорської влади. Здійснення експедицій в Індонезію, Індію, Східну Африку з метою встановлення дипломатичних зв'язків. Велися завойовницькі війни. На її правління випадає найбільш успішний розвиток господарства;
Б	Тан	2	Китай підкорив значні території і розширив свої кордони від Тихого океану до Аральського моря і від пустелі Гобі до берегів Гангу. Встановлення панування на Великому шовковому шляху;
В	Сун	3	імператорський двір через напади кочівників переїхав на південь. За часів правління цієї династії були винайдені компас, порох, з'явилося книгодрукування, випущено асигнації. Були здійснені важливі винаходи у військовій справі (гармати);
Г	Цінь	4	династія монгольських завойовників установила в Китаї жорстоке гноблення. Китайців усували з високих посад, забороняли їм займатися військовою справою.
Д	Мін		

28. Установіть відповідність між іменами турецьких правителів та їхніми характеристиками:

А	Мурад I	1	засновник турецького султанату;
Б	Осман	2	султан, за якого був захоплений Константинополь;
В	Мехмед II	3	султан, який потрапив у полон до Тимура;
Г	Орхан	4	султан, який загинув на Косовому полі.
Д	Баязид I		

29. Установіть відповідність між іменами визначних діячів культури та характеристиками їхньої діяльності:

А	Ібн-Сіна	1	поет, автор знаменитої п'єси «Шакунтала», написаної санскритом (літературно опрацьована давньоіндійська мова);
Б	Кулідаса	2	філософ, астроном, географ, медик, поет. Особливо уславився як лікар;
В	Фірдоусі	3	самаркандський математик. З його ім'ям пов'язаний початок блискучої доби османської математики;
Г	Алі Кушча	4	представник «золотої доби» китайської поезії.
Д	Лі Бо		

30. Установіть причинно-наслідкові зв'язки:

А	винайдення гармат, пороху китайцями	1	здійснення морських подорожей Тихим та Індійським океанами;
Б	виготовлення і продаж лаків, шовку, бавовни, порцеляни в Китаї	2	відкриття шкіл, збільшення числа освічених людей;
В	винайдення компасу китайцями	3	поява книжкових лавок, приватних і державних бібліотек;
Г	необхідність скласти іспити при отриманні посади чиновника в Китаї	4	успішний розвиток господарства країни. Розширення торговельних зв'язків.
Д	винайдення паперу й налагодження найпростіших форм друку китайцями		

III. Завдання цієї форми складаються з інструкції та чотирьох подій, які треба розташувати в правильній послідовності.

31. Установіть хронологічну послідовність:

- А** утворення Османської імперії;
- Б** початок правління династії Мін у Китаї;
- В** монгольське вторгнення до Піднебесної;
- Г** утворення Делійського султанату.

- 32.** Розташуйте в хронологічній послідовності династії правителів Китаю, починаючи з найбільш ранньої:
- А** Тан;
 - Б** Сун;
 - В** Мін;
 - Г** Юань.
- 33.** Розташуйте в логічній послідовності представників чотирьох варн індійського суспільства, починаючи з найвищої:
- А** залежні люди, слуги;
 - Б** землероби, ремісники, торговці;
 - В** жерці, вчителі, вчені;
 - Г** воїни, правителі, знать.
- 34.** Позначте варіант, де вміщений правильний перелік регіонів Індії:
- А** 1, 2, 3, 5; **1** Нанкін;
 - Б** 2, 4, 5, 7; **2** Самарканд;
 - В** 3, 6, 7, 8; **3** Бенгалія;
 - Г** 4, 6, 7, 8. **4** Магриб;
 - 5** Тайвань;
 - 6** Декан;
 - 7** Гуджарат;
 - 8** Пенджаб.

Відповіді до теми 11

Туреччина до кінця XV ст. Індія в IV–XV ст. Китай у III–XV ст.

Завдання I типу

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
А	В	Б	А	В	Б	Г	В	А	Б	В	Г
13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
Г	А	В	Б	Б	Б	Б	Б	Б	Б	А	А

Завдання II–III типу

	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34
А	2	2	4	4	2		Г	А	В	
Б	1	1	2	1	1	4	В	Б	Г	
В	4	5	3	2		1	Б	Г	Б	+
Г	3	3			3	2	А	В	А	
Д			1	3	4	3				

**Тема 12. ВЕЛИКІ ГЕОГРАФІЧНІ ВІДКРИТТЯ,
ЇХ ЗНАЧЕННЯ ДЛЯ ЄВРОПИ. ПОЧАТОК РЕФОРМАЦІЇ В ЄВРОПІ**

- I. Завдання цієї форми складаються зі вступного запитання та чотирьох варіантів відповідей, серед яких потрібно вибрати один правильний.
- Учасники іспанських загарбницьких походів до Америки називалися:
А конкістадори;
Б флібустьєри;
В корсари;
Г гайдуки.
 - Як називається збройний напад однієї чи кількох держав з метою загарбання нових територій?
А Інтервенція;
Б агресія;
В анексія;
Г апартеїд.
 - Документ про повне або часткове відпущення (прощення) «гріхів», який видає (продає) церква віруючим називається:
А індульгенція;
Б едикт;
В декрет;
Г указ.
 - Напрямок у християнстві, який виник під час Реформації, що уособлював прагнення буржуазного суспільства до спрощення релігійного культу («здешевлення церкви»):
А лютеранство;
Б протестантизм;
В кальвінізм;
Г католицизм.
 - Коли Васко да Гама відкрив морський шлях до Індії?
А 1493 р.;
Б 1495 р.;
В 1498 р.;
Г 1501 р.
 - Коли Ж. Картьє відкрив Канаду, шукаючи північно-західний шлях до Індії?
А 1513 р.;
Б 1519 р.;
В 1522 р.;
Г 1534 р.

7. Який рік можна вважати початком Реформації у Німеччині?
А 1515 р.;
Б 1517 р.;
В 1519 р.;
Г 1521 р.
8. Аугсбурзький релігійний мир був укладений:
А 1545 р.;
Б 1550 р.;
В 1555 р.;
Г 1560 р.
9. Який континент у 1492 р. відкрив Х. Колумб?
А Індію;
Б Америку;
В Австралію;
Г Нову Зеландію.
10. Який півострів у 1516–1518 рр. був відкритий іспанцями?
А Юкатан;
Б Теночтитлан;
В Калікут;
Г Малінді.
11. Селянська війна розпочалась 1524 р. у Південному Шварцвальді. Це ____ частина Німеччини:
А південно-західна;
Б північна;
В північно-східна;
Г західна.
12. У яких із указаних країн перемогла Реформація?
А Франції та Іспанії;
Б Італії і Польщі;
В Росії і Німеччині;
Г Швейцарії та Англії.
13. Хто здійснив першу навколосвітню подорож у 1519–1522 рр.?
А Х. Колумб;
Б Ф. Магеллан;
В А. Веспуччі;
Г Б. Діас.
14. Хто із мандрівників-мореплавців у 1642–1644 рр. відкрив Нову Зеландію та острів Тасманія?
А В. Баренц;
Б Ф. Дрейк;
В Г. Гудзон;
Г А. Тасман.

15. Назвіть прізвище діяча реформаційного руху, який 1517 р. вивісив на дверях церкви у Віттенберзі «95 тез» проти продажу індульгенцій:
- А Томас Мюнцер;
 - Б Ульріх фон Гуттен;
 - В Мартін Лютер;
 - Г Сааведра Сервантес.
16. Кому із протестантів належить відома праця «Настанова у християнській вірі»?
- А Ульріху фон Гуттену;
 - Б Жану Кальвіну;
 - В Мартіну Лютеру;
 - Г Ігнатію Лойолі.
17. Порт Антверпен перетворився на провідний центр торгівлі:
- А Іспанії;
 - Б Англії;
 - В Нідерландів;
 - Г Португалії.
18. Що означало поняття «революція цін» у Європі на початку XVII ст.?
- А Підвищення ціни на дорогоцінні метали;
 - Б зниження вартості дорогоцінних металів;
 - В зменшення ціни на товари широкого вжитку;
 - Г підвищення цін на привезені з Азії прянощі.
19. Яка подія ознаменувала закінчення Селянської війни у Німеччині?
- А Розгром селян поблизу м. Франкенгаузена;
 - Б повстання у Верхній Швабії;
 - В розгром селян у битві поблизу м. Беблінгена;
 - Г оголошення поміркованої програми «12 статей».
20. Яке прізвище отримав «генерал» єзуїтів Ігнатій Лойола?
- А «Чорний папа»;
 - Б «білий папа»;
 - В «червоний кардинал»;
 - Г «сірий єпископ».
21. Назвіть причину, що не вплинула на Великі географічні відкриття:
- А пошук нових шляхів до країн Сходу;
 - Б бажання позбутися посередників у торгівлі зі Сходом;
 - В пошук золота і срібла через їхню брак у Європі;
 - Г пошук цілинних земель для створення фермерських господарств.

- 22.** Одним із результатів наслідки Великих географічних відкриттів стало(-в):
- А** стрімкий розвиток народів держав Америки;
 - Б** виникнення і розвиток світової торгівлі;
 - В** зміцнення грошових одиниць Європейських держав;
 - Г** установа відносно мирного періоду в історії Європи.
- 23.** Назвіть головну причину Реформації у Німеччині:
- А** незадоволення більшості населення німецьких земель кальвіністською церквою;
 - Б** незадоволення більшості населення німецьких земель лютеранською церквою;
 - В** незадоволення більшості населення німецьких земель уніатською церквою;
 - Г** незадоволення більшості населення німецьких земель католицькою церквою.
- 24.** Що не було наслідком Реформації в Німеччині?
- А** Секуляризація володінь католицької церкви в Німеччині;
 - Б** розкол католицької церкви і поява лютеранства;
 - В** Німеччина поділилася на прихильників католицизму і лютеранства, або протестантів;
 - Г** Німеччина об'єднала три гілки християнства.
- II.** *Завдання цієї форми складаються зі спільного вступного запитання та чотирьох завдань, позначених буквами, до кожного з яких потрібно підібрати один варіант відповіді, позначений цифрою.*
- 25.** Співвіднесіть поняття з їх визначеннями:
А Реформація	1	суспільно-політичний рух у країнах Західної та Центральної Європи в XVI ст., спрямований проти католицької церкви;
Б метрополія	2	виключне право (виробництва, торгівлі, промислу і т. ін.), що належить одній особі, групі осіб чи державі;
В домініон	3	країна, що володіє колоніями;
Г монополія	4	територія чи країна, що позбавлена незалежності та перебуває під владою іншої держави.
Д колонія		

26. Співвіднесіть дати з подіями:

А 1498 р.	1 завоювання іспанцями Перу;
Б 1506 р.	2 прибуття Васко да Гама до індійського порту Калікут;
В 1531–1532 рр.	3 початок Реформації в Англії;
Г 1534 р.	4 заснування ордену єзуїтів.
Д 1540 р.	

27. Співвіднесіть релігійні течії та країни, де вони набули найбільшого поширення:

А католицизм	1 Німеччина, Швеція, Норвегія, Данія;
Б лютеранство	2 Швейцарія, Нідерланди і південь Франції;
В англіканство	3 Португалія, Франція, Польща;
Г кальвінізм	4 Угорщина, Австрія, Росія.
	5 Англія.

28. Співвіднесіть імена з описом особистості:

А Б. Діаш	1 відкрив мис Доброї Надії;
Б Ф. Кортес	2 завоював територію Мексики;
В І. Лойола	3 заснував «Товариство Ісуса»;
Г М. Лютер	4 автор твору «Схвалення глупоти».
Д Е. Роттердамський	

29. Установіть відповідність між прізвищами мандрівників-мореплавців та країнами-організаторами цих експедицій:

А Ф. Дрейк	1 Португалія;
Б П. Кабрал	2 Іспанія;
В В. Бальбоа	3 Франція;
Г Ж. Картьє	4 Голландія;
	5 Англія;

30. Установіть відповідність між учасниками Реформації та їхніми намірами:

А жителі міст	1 закрити монастирі;
Б селяни	2 обмежити владу папи римського;
В лицарі	3 зменшити побори на користь церкви та утримання духовенства;
Г частина князів	4 скасувати занадто дорогі, пишні богослужіння й свята.
Д король	

III. Завдання цієї форми складаються з інструкції та чотирьох подій, які треба розташувати в правильній послідовності.

- 31.** Розташуйте в логічній послідовності наслідки чотирьох експедицій, проведених Х. Колумбом;
- А** відкрив шлях у Південну Америку;
 - Б** відкрив Америку;
 - В** відкрив острови (Багамські, Ямайку, Гаїті);
 - Г** відкрив Карибське узбережжя Гондурасу, Панами, Нікарагуа.
- 32.** Розташуйте в логічній послідовності етапи експедиції, проведеної Ф. Магелланом з 1519 р. по 1522 р.:
- А** відкрив протоку, пізніше названу Магелланова;
 - Б** перетнув Атлантичний океан;
 - В** дістався Філіппінських островів;
 - Г** через протоку вийшов в океан, який учасники експедиції назвали Тихим.
- 33.** Розташуйте в хронологічній послідовності такі події:
- А** створення програми «Статейний лист»;
 - Б** виклад Кальвіном основ його вчення;
 - В** Х. Колумб здійснив подорож до Ямайки;
 - Г** зруйновано країну ацтеків та її столицю — Теночтитлан.
- 34.** Позначте варіант, де вміщено правильний перелік країн, які не зазнали Реформації:
- А** 1, 3, 7, 8; **1.** Іспанія;
 - Б** 2, 4, 6, 5; **2.** Данія;
 - В** 4, 6, 7, 8. **3.** Польща;
 - Г** 1, 2, 3, 5. **4.** Швеція;
 - 5.** Нідерланди;
 - 6.** Англія;
 - 7.** Німеччина;
 - 8.** Іспанія.

Відповіді до теми 12

Великі географічні відкриття, їх значення для Європи.

Початок Реформації в Європі

Завдання I типу

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
А	Б	А	Б	Б	В	Б	В	Б	А	А	Г
13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
Б	Г	В	Б	В	Б	А	А	Г	Б	Г	Г

Завдання II–III типу

	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34
А	1	2	3	1	5	4	4	2	3	+
Б	3		1	2	1	3	1	1	4	
В	4	1	5	3	2	1	2	4	1	
Г	2	3	2		3	2	3	3	2	
Д		4		4						

**Тема 13. НІДЕРЛАНДСЬКА РЕВОЛЮЦІЯ.
 ФРАНЦІЯ В XVI — ПЕРШІЙ ПОЛОВИНІ XVII СТ.
 ТРИДЦЯТИЛІТНЯ ВІЙНА, ЇЇ НАСЛІДКИ ДЛЯ ЄВРОПИ**

- I. Завдання цієї форми складаються зі вступного запитання та чотирьох варіантів відповідей, серед яких потрібно вибрати один правильний.
1. Як називалася судово-слідча організація, створена католицькою церквою в XI ст. для боротьби проти єресі?
 - А Опричнина;
 - Б інквізиція;
 - В індульгенція;
 - Г інтервенція.
2. Назвіть форму державного правління, за якої монархові належить необмежена верховна влада:
 - А демократія;
 - Б абсолютизм;
 - В автократія;
 - Г монархія.
3. Як називався процес перетворення церковної й монастирської власності на власність державну?
 - А Націоналізація;
 - Б секуляризація;
 - В приватизація;
 - Г спекуляція.
4. Процес виділення ділянок суспільної землі з метою перетворення її на приватну власність отримав назву:
 - А нагороджування;
 - Б окопування;
 - В огороджування;
 - Г відрізання.

5. Коли сталося «іконоборче повстання», що ознаменувало початок революції Нідерландах?
А 1564 р.;
Б 1566 р.;
В 1568 р.;
Г 1570 р.
6. Який рік вважають початком громадянських «релігійних» війн у Франції?
А 1570 р.;
Б 1572 р.;
В 1576 р.;
Г 1578 р.
7. Якого року був відмінений Нантський едикт?
А 1679 р.;
Б 1681 р.;
В 1685 р.;
Г 1687 р.
8. Вестфальський мир був укладений:
А 1648 р.;
Б 1649 р.;
В 1650 р.;
Г 1652 р.
9. З якою країною вела війну Голландія у 1585–1609 рр.?
А Іспанією;
Б Швецією;
В Францією;
Г Данією.
10. У якій частині Франції знаходились основні «клуби» кальвіністів-гугенотів на чолі з Бурбонами?
А Південній;
Б північній;
В західній;
Г східній.
11. Назвіть, які з наведених країн входили до антигабсбурзького блоку (коаліції):
А Франція, Швеція, Голландія, Данія, Росія, Англія;
Б Швеція, Голландія, Данія, Росія, Німеччина, Англія;
В Голландія, Данія, Росія, Чехія, Франція, Швеція;
Г Данія, Росія, Іспанія, Португалія, Швеція.

12. Яка з країн Європи зазнала найбільшого розорення внаслідок Тридцятилітньої війни?
- А Швеція;
 - Б Німеччина (Священна Римська імперія);
 - В Франція;
 - Г Данія.
13. Хто очолив у 1567 р. каральний похід до Нідерландів?
- А Карл I;
 - Б Філіпп II;
 - В герцог Альба;
 - Г Моріц Оранський.
14. Королем Франції 1560 р. став:
- А Людовик XI;
 - Б Франциск I;
 - В Карл IX;
 - Г Генріх II.
15. За правління якого короля Франції із династії Бурбонів абсолютна монархія досягла найбільшої могутності?
- А Генріха III;
 - Б Людовика XIII;
 - В Генріха IV;
 - Г Людовика XIV.
16. Назвіть прізвище короля Швеції, який брав участь у Тридцятилітній війні:
- А Густав-Адольф;
 - Б А. Валленштейн;
 - В Фердинанд II;
 - Г Едуард VI.
17. Ядро Утрехтської унії складало:
- А Амстердам, Роттердам, Ейндховен;
 - Б Голландія, Зеландія, Утрехт;
 - В Фландрія, Бельгія, Гронінген;
 - Г Алькмаар, Сіттард; Арнем.
18. Чому XVII ст. в історії Франції називають «століттям Людовіка XIV»?
- А За часів його правління Франція досягла найбільшої економічної та політичної могутності в Європі;
 - Б Людовік XIV започаткував нову королівську династію;
 - В Людовік XIV сприяв завершенню громадянських воєн у Франції;
 - Г Людовік XIV перебував при владі майже століття.

19. «Дворянство мантиї» це — ___:

- А спадкоємне родове дворянство, що володіло феодами та було зобов'язано нести військову службу, що, у свою чергу, надавало право на звільнення від податків;
- Б чиновницьке дворянство, що одержувало титули, маючи посади в державному апараті або міських муніципалітетах;
- В багаті міщани (купці, цехові майстри), що одержали дворянський титул завдяки королівській прихильності, високій посаді, купівлі феода або за гроші;
- Г верства суспільства, представники якої здійснюють обряди і служби.

20. Назвіть країни, які входили до Габсбурзького блоку в період Тридцятилітньої війни (1618–1648 рр.):

- А Іспанія, Швеція, Данія, Португалія;
- Б Австрія, Росія, Франція, Річ Посполита;
- В Річ Посполита, Іспанія, Голландія, Англія;
- Г Німеччина, Австрія, Іспанія, Річ Посполита.

21. Якими були економічні причини революції в Нідерландах в XVI ст.?

- А Переслідування іспанцями-католиками нідерландців-кальвіністів;
- Б обмеження права самоуправління Нідерландів іспанським королем;
- В запровадження високих податків на торгові операції жителів Нідерландів.
- Г переслідування французами-католиками нідерландців-лютеран.

22. Укажіть, які причини не стосуються громадянської війни у Франції:

- А поширення у Франції, особливо на півдні країни, кальвінізму;
- Б погіршення становища різних соціальних прошарів унаслідок «революції цін» і важкого податкового тягаря;
- В посилення королівської влади по смерті Генріха II сприяло формуванню єдиних королівських угруповань;
- Г поразка Франції в Італійських війнах.

23. Що стало причиною розв'язання Тридцятилітньої війни у Європі (1618–1648)?

- А Ворожнеча між протестантськими й католицькими державами;
- Б ворожнеча між християнськими державами Європи і мусульманською Османською імперією;
- В прагнення Франції відібрати Ельзас і Лотарингію у Священної Римської імперії.
- Г прагнення Бургундії відокремитися від Франції.

24. Як було вирішено долю Німеччини за Вестфальським миром 1648 р., що завершив Тридцятилітню війну?
- А Було закріплено її політичну роздробленість;
 - Б їй було нав'язано примусове об'єднання німецьких держав під егідою папи римського;
 - В їй було нав'язано католицизм як офіційну державну релігію.
 - Г їй було розділено на Баварію, Швабію, Померанію, Тюрингію і Вестфалію.

II. Завдання цієї форми складаються зі спільного вступного запитання та чотирьох завдань, позначених буквами, до кожного з яких потрібно підібрати один варіант відповіді, позначений цифрою.

25. Співвіднесіть поняття з їхніми визначеннями:

А сеньйор	1	титул особи, що належить до двору панівної династії королів;
Б принц	2	найвищий дворянський титул у Західній Європі;
В лорд	3	людина, позбавлена будь-яких засобів існування;
Г паупер	4	феодалний власник землі.
Д герцог		

26. Співвіднесіть дати з подіями:

А 1562 р.	1	«Генетське умиротворення»;
Б 1572 р.	2	повстання Р. Кета;
В 1576 р.	3	Нантський едикт — визначення прав кальвіністів;
Г 1598 р.	4	убивство групи гугенотів у місті Вассі;
	5	«Варфоломіївська ніч».

27. Співвіднесіть битви Тридцятилітньої війни з країнами, на території яких вони відбувалися:

А на Білій Горі	1	Саксонія;
Б поблизу селища Брейтенфелд	2	Баварія;
В поблизу Люксембурга	3	Франція;
Г поблизу ріки Лех	4	Чеське королівство.
Д поблизу міста Рокруа		

28. Співвіднесіть прізвища з описом особистості:

А В. Оранський	1	французький король;
Б Франциск I	2	нідерландський принц;
В Генріх IV	3	вождь гугенотів, у подальшому став королем Франції;
Г Крістіан IV	4	шведський король;
	5	датський король.

29. Установіть відповідність між державами та їх зовнішньополітичними цілями в Європі на початку XVII ст.:

А	Священна Римська імперія	1	посідала суперечливу позицію: виступала проти посилення впливу Габсбургів у Північно-Західній Німеччині та в районі Північного моря і, разом з тим, не бажала зміцнення держав антигабсбурзької коаліції;
Б	Франція	2	вела війну з Іспанією за незалежність і тому була зацікавлена в ослабленні влади іспанських та австрійських Габсбургів, установленні панування свого торговельного флоту на старих ганзейських шляхах;
В	Англія	3	давно ворогувала з іспанськими й австрійськими Габсбургами, прагнула установити власне панування на континенті. Через це вона була змушена шукати союзників серед протестантських держав;
Г	Швеція	4	загальним було прагнення об'єднати країни Європи в єдину християнську імперію і встановити свою гегемонію на континенті.
Д	Голландія		

30. Установіть відповідність між періодами Тридцятилітньої війни та основними подіями:

А	Датський	1	вступ у війну Франції; виснаження воюючих сторін; реальна перспектива поразки Габсбургів; Вестфальський мир;
Б	Чеський	2	вступ у війну Данії; початок діяльності Валленштейна і створення ним армії найманців; поразка Крістіана IV і вихід Данії з війни;
В	Чесько-датський	3	успішні дії шведської армії; загибель Густава-Адольфа; розкладення шведської армії; успіхи Габсбургів; убивство Валленштейна;
Г	Шведський	4	поразка чехів біля Білої гори; успіхи Габсбургів та їхніх союзників, що викликало занепокоєння Франції, Англії, Голландії.
Д	Франко-шведський		

III. Завдання цієї форми складаються з інструкції та чотирьох подій, які треба розташувати в правильній послідовності.

31. Розташуйте в логічній послідовності етапи визвольного руху в Нідерландах:

- А** початок загального антиіспанського повстання в північних провінціях на чолі з принцем Вільгельмом Оранським;
- Б** підписання Іспанією перемир'я з Об'єднаними провінціями Нідерландів (Голландією) і фактично визнання їхньої незалежності;
- В** придушення повстання іконоборців у Нідерландах та введення іспанських каральних військ, очолюваних герцогом Альбою;
- Г** позбавлення Генеральними штатами об'єднаних північних провінцій влади іспанського короля.

32. Розташуйте в логічній послідовності етапи громадянської війни у Франції в XVI — першій половині XVII ст.:

- А** загострення боротьби. Широкомасштабні воєнні дії;
- Б** боротьба не відрізнялася жорстокістю. Обидва угруповання намагалися захопити короля й правити від його імені. Католики і гугеноти почали виступати проти правлячої династії;
- В** підписання королем Генріхом IV Нантського едикту. Офіційною релігією у Франції був проголошений католицизм, гарантувалися також права гугенотів;
- Г** погіршення економічного становища в країні. Падіння авторитету короля Генріха III. Поява на політичній арені нового вождя гугенотів — Генріха Наваррського.

33. Розташуйте в хронологічній послідовності такі події:

- А** створений «Едикт милости», за яким надавалося право вільно проповідувати кальвінізм;
- Б** створення за згодою Карла V в Нідерландах суду інквізиції та початок переслідування протестантів;
- В** утворення феодально-католицькими силами військового союзу «Католицької ліги»;
- Г** укладення Оснабрюського миру між Священною Римською імперією і Швецією з одного боку і німецькими протестантами з іншого.

34. Позначте варіант, де вміщений правильний перелік прізвищ, які відносяться до династії Валуа у Франції:

А 1, 2, 3, 6;	1 Генріх IV;
Б 3, 4, 6, 7;	2 Людовік XIII;
В 1, 2, 5, 8;	3 Людовік XIV;
Г 4, 5, 7, 8.	4 Генріх III;
	5 Карл IX;
	6 Франциск III;
	7 Людовік XII;
	8 Франциск I.

Відповіді до теми 13. Нідерландська революція. Франція в XVI — першій половині XVII ст. Тридцятилітня війна, її наслідки для Європи

Завдання I типу

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Б	Б	Б	В	Б	Б	В	А	А	А	А	Б
13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
В	В	Г	А	Б	А	Б	Г	В	В	А	А

Завдання II–III типу

	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34
А	4	4	4	2	4	2	2	2	3	
Б	1	5	1	1	3	4	4	1	1	
В		1		3	1		1	4	2	
Г	3	3	2	5		3	3	3	4	
Д	2		3		2	1				+

Тема 14. МОСКОВСЬКА ДЕРЖАВА В XVI–XVII СТ. КРАЇНИ СХОДУ (ОСМАНСЬКА ІМПЕРІЯ, КИТАЙ, ІНДІЯ) В XVI–XVII СТ.

- I. *Завдання цієї форми складаються зі вступного запитання та чотирьох варіантів відповідей, серед яких потрібно вибрати один правильний.*
1. Втручання однієї чи кількох держав у внутрішні справи іншої держави або до її взаємин із третіми державами. Буває воєнною, політичною, економічною та дипломатичною:
 - А експансія;
 - Б агресія;
 - В інтервенція;
 - Г колонізація.
2. Як називали у XIV–XV ст. особливе володіння, які надавалось членам великокнязівської династії в Росії?
 - А Опричнина;
 - Б оброк;
 - В феод;
 - Г фільварок.
3. Успадкована феодалська земельна власність (на відміну від подарованої — помістя) називалась:
 - А феод;
 - Б вотчина;
 - В помістя;
 - Г наділ.

4. Як називається необмежена монархія, що відзначається повним свавіллям влади, безправ'ям підданих?
А Абсолютизм;
Б диктатура;
В автократія;
Г деспотія.
5. З якого часу Московське князівство офіційно стало називатися Московським царством?
А На початку XVI ст.;
Б з середини XVI ст.;
В наприкінці XVI ст.;
Г на початку XVII ст.
6. Коли утворилася антитурецька «Священна ліга», до якої увійшли Австрія, Польща, Угорщина і Росія?
А 1682 р.;
Б 1683 р.;
В 1684 р.;
Г 1685 р.
7. Назвіть роки панування маньчжурської династії Цінь у Китаї:
А 1633–1711 рр.;
Б 1644–1811 рр.;
В 1644–1911 рр.;
Г 1744–1911 рр.
8. Коли на території Індії була утворена держава Делійський султанат?
А У VIII ст.;
Б у XIII ст.;
В у XIV ст.;
Г у XVI ст.
9. Столицею Османської імперії 1453 р. стало місто:
А Адана;
Б Ізмір;
В Стамбул;
Г Анкара.
10. Звідки у XVII ст. на територію Китаю прийшли маньчжури?
А з північного заходу;
Б з півдня;
В з північного сходу;
Г з півночі.

11. Який з регіонів Індії у XVII ст. стає найбільш економічно розвиненим?
 - А Бенджаб;
 - Б Бенгалія;
 - В Гуджарат;
 - Г Кашмір.
12. Яке ханство завоював московський цар Іван IV Грозний 1552 р.?
 - А Казанське;
 - Б Сибірське;
 - В Кримське;
 - Г Астраханське.
13. Хто з московських царів у 1547 р. зійшов на престол і став іменуватися «государ всієї Русі»?
 - А Іван III;
 - Б Іван IV;
 - В Лжедмитрій I;
 - Г Лжедмитрій II.
14. Хто з османських правителів керував державою в період з 1566 по 1574 рр.?
 - А Селім I Грізний;
 - Б Сулейман I Пишний;
 - В Селім II;
 - Г Осман II.
15. XVI–XVII ст. припадає на правління китайської династії:
 - А Цінь;
 - Б Мінь;
 - В Хань;
 - Г Інь.
16. Хто із правителів керував імперією Великих Монголів в період з 1556 по 1605 рр.?
 - А Тимур;
 - Б Акбар;
 - В Бабур;
 - Г Ашока.
17. Чому початок XVII ст. в історії Московської держави називають «Смутним часом»?
 - А Народ був дуже засмучений смертю Івана IV Грозного;
 - Б у країні часто змінювалися правителі і не було стабільності;
 - В у країні почалися релігійні війни;
 - Г розпочалось правління Федора, який отримав прозвисько «Смутний».

18. Звідки Османська імперія отримала свою назву?
- А Від території, звідки були родом турки;
 - Б від імені дружини Сулеймана I.
 - В від одного із керівників — вождів турків;
 - Г від міста, яке першим було завойовано турками в Малій Азії.
19. «Білий Лотос» — це ___ :
- А назва резиденції китайських імператорів;
 - Б збірка найбільш відомих творів Конфуція;
 - В одне з головних свят у Китаї;
 - Г секта в Китаї, відома своїми пророцтвами про появу «просвітлених».
20. Хто такі джагірдари?
- А Нашадки джагірів в Індії;
 - Б люди-немусульмани в Індії, які сплачували податок на користь держави;
 - В власники земельних ділянок-джагірів в Індії;
 - Г люди, які складали нижчий прошарок індійського суспільства.
21. Які наслідки для країн Сходу мала подія, що відбулася у 1498 р. і до якої має відношення Васко да Гама?
- А Жителі країн Сходу вперше дізналися про європейців;
 - Б жителі країн Сходу розширили й активізували торгівлю з європейськими країнами;
 - В жителі країн Сходу почали масово емігрувати до Європи;
 - Г країни Сходу ізолювалися і припинили торгівлю з європейськими країнами.
22. Позначте, що не було причиною занепаду Османської імперії:
- А боротьба народів проти османських завойовників;
 - Б перетворення земель воїнів на їхню власність — послаблення армії;
 - В посилення ролі мусульманської церкви;
 - Г скорочення прибутків імперії у зв'язку з припиненням завоювань.
23. Укажіть одну з головних причин Лівонської війни:
- А намагання Московської держави отримати вихід до Чорного моря;
 - Б намагання Московської держави отримати вихід до Білого моря;
 - В намагання Московської держави отримати вихід до Балтійського моря;
 - Г намагання Московської держави отримати вихід до Каспійського моря;

- 24.** Головною причиною намагання Московського царства розгромити Казанське й Астраханське ханства було(-а, -в):
- А** намагання Тверського і Рязанського князівств об'єднатися з Астраханським ханством;
 - Б** намагання Суздальського і Володимирського князівств об'єднатися з Казанським ханством;
 - В** пряма військова загроза від цих ханств Московській державі;
 - Г** контроль над торговельними шляхами, що проходили по території цих ханств.

II. *Завдання цієї форми складаються зі спільного вступного запитання та чотирьох завдань, позначених буквами, до кожного з яких потрібно підібрати один варіант відповіді, позначений цифрою.*

- 25.** Співвіднесіть поняття з їхніми визначеннями:

А бояри	1	вищий прошарок феодального суспільства у Російській державі;
Б дворянство	2	титул монарха у деяких мусульманських країнах;
В султан	3	князівський титул у мусульманських країнах;
Г емір	4	князівський титул в Індії.
Д раджа		

- 26.** Співвіднесіть дати з подіями:

А 1525 р.	1	повстання під керівництвом І. Болотникова;
Б 1606 р.	2	Бабур зі своїми військами вдерся в Північну Індію;
В 1644 р.	3	розгром турків під Віднем;
Г 1673 р.	4	захоплення Пекіна Лі Цзиченом.
Д 1683 р.		

- 27.** Співвіднесіть держави з їх великими містами у XVI–XVII ст.:

А Московська держава	1	Аппас, Гент;
Б Османська імперія	2	Пекін, Нанкін;
В Китай	3	Стамбул, Антіохія.
Г Індія	4	Астрахань, Казань;
	5	Делі, Кабул.

28. Співвіднесіть імена з описом особистості:

А Сулейман I	1 один з організаторів селянського повстання в Китаї;
Б Олексій Михайлович	2 султан Османської імперії;
В Чжан Сяньчжун	3 Делійський султан;
Г Тимур	4 імператор Китаю;
	5 цар Московської держави.

29. Установіть відповідність між датами та історичними фактами:

А 1606 р.	1 початок шведської інтервенції, захоплення Новгороду;
Б 1611 р.	2 укладення миру між Росією та Польщею;
В 1612 р.	3 штурм боярами і дворянами Кремля;
Г 1614 р.	4 звільнення Кремля від поляків.
Д 1618 р.	

30. Установіть відповідність між містами Османської імперії та територіями, на яких вони знаходилися:

А Бахчисарай	1 Балкани;
Б Софія	2 Дворіччя;
В Єрусалим	3 Єгипет;
Г Олександрія	4 Палестина;
	5 Крим.

III. Завдання цієї форми складаються з інструкції та чотирьох подій, які треба розташувати в правильній послідовності.**31. Розташуйте в хронологічній послідовності такі події:**

- А** війна Османської імперії з Венецією за острів Крит;
- Б** початок спорудження мавзолею Тадж-Махал;
- В** повстання під проводом Степана Разіна;
- Г** початок селянської війни в Китаї.

32. Розташуйте в логічній послідовності перебування на московському престолі царів:

- А** Бориса Годунова;
- Б** Федора;
- В** Олексія Михайловича;
- Г** Лжедмитрія I.

33. Розташуйте в логічній послідовності періоди Лівонської війни 1558–1583 рр.:

- А** боротьба російських військ у Лівонії за створення морської бази на Балтиці;
- Б** невдача російських військ у Лівонії; оборона Пскова;
- В** успішні дії російських військ у Білорусії; утворення антиросійської коаліції;
- Г** успішні дії російських військ у Лівонії.

34. Позначте варіант, де вміщений правильний перелік міст, які були захоплені Степаном Разіним під час селянської війни (1640–1671 рр.) у Московській державі:

А	3, 6, 7, 8;	1	Казань;
Б	4, 5, 7, 8;	2	Саратов;
В	1, 2, 4, 5;	3	Курськ;
Г	1, 2, 3, 6.	4	Симбірськ;
		5	Астрахань;
		6	Воронеж;
		7	Ярославль;
		8	Нижній Новгород.

Відповіді до теми 14

Московська держава в XVI–XVII ст.

Країни Сходу (Османська імперія, Китай, Індія) в XVI–XVII ст.

Завдання I типу

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
В	А	Б	Г	Б	В	В	Б	В	В	Б	Г
13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
Б	В	Б	Б	Б	В	Г	В	Б	В	В	Г

Завдання II–III типу

	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34
А	1	2	4	2	3	5	4	2	3	
Б		1	3	5	1	1	1	1	4	
В	2	4	2	1	4	4	3	4	2	+
Г	3		5	3		3	2	3	1	
Д	4	3			2					

Тема 15. КУЛЬТУРА І НАУКА ЗАХІДНОЇ, ЦЕНТРАЛЬНОЇ ТА СХІДНОЇ ЄВРОПИ В XVI–XVII СТ.

- I.** *Завдання цієї форми складаються зі вступного запитання та чотирьох варіантів відповідей, серед яких потрібно вибрати один правильний.*
- Період у культурному та ідейному розвитку країн Західної і Центральної Європи (в Італії XIV–XVI ст., в інших країнах — кінець XV — початок XVII ст.), пов'язаний з переходом від Середньовіччя до Нового часу, отримав назву:
А Просвітництво;
Б Відродження;
В пробудження;
Г Реформація.
 - Яку назву отримала течія в західноєвропейській культурі епохи Відродження, спрямована на утвердження поваги до гідності й розуму людини, її права на щастя в житті, вільний вияв природних почуттів і здібностей?
А Ідеалізм;
Б гуманізм;
В реалізм;
Г емпіризм.
 - Як називається сукупність дій, подій, що визначають характер зображуваного?
А Пейзаж;
Б натюрморт;
В сюжет;
Г жанр.
 - Драматичний твір веселого, життєрадісного характеру називається:
А драма;
Б трагедія;
В комедія;
Г фарс.
 - Укажіть рік створення Леонардом да Вінчі портрета Мони Лізи «Джоконда»:
А 1500 р.;
Б 1503 р.;
В 1507 р.;
Г 1512 р.

6. Коли була створена картина Рембрандта Харменса ван Рейна «Повернення блудного сина»?
А 1668–1669 рр.;
Б 1669–1670 рр.;
В 1671–1672 рр.;
Г 1673–1674 рр.
7. Коли зводився Рейнський собор — місце коронації французьких королів?
А XIII–XIV ст.;
Б XIII–XV ст.;
В XIV–XV ст.;
Г XV–XVI ст.
8. «Буквар», який складався з азбуки і текстів для читання та заучування їх напам'ять І. Федорова, був виданий:
А 1568 р.;
Б 1574 р.;
В 1583 р.;
Г 1591 р.
9. Представником якої країни був відомий художник періоду Відродження Альбрехт Дюрер?
А Голландії;
Б Іспанії;
В Італії;
Г Німеччині.
10. В якому місті Італії розташований собор Санта-Марія дель Фьоре?
А Палермо;
Б Генуї;
В Неаполі;
Г Флоренції.
11. В якому місті Італії розташована площа Святого Марка?
А Флоренції;
Б Венеції;
В Мілані;
Г Турині.
12. У якому місті Росії за ініціативою С. Полоцького на основі училища була створена Греко-слов'янська академія?
А Москві;
Б Казані;
В Нижньому Новгороді;
Г Омську.

13. Автором відомої картини «Афінська школа» був:
А Рафаель;
Б Мікеланджело;
В Тиціан;
Г Веласкес.
14. Засновником анатомії як науки став відомий науковець:
А А. Везалій;
Б В. Гарвей;
В Дж. Фракосторо;
Г А. Левенгук.
15. Хто з відомих учених розробив майже всю елементарну алгебру?
А Ф. Вієт;
Б Р. Декарт;
В Б. Кавальєрі;
Г І. Ньютон.
16. Назвіть прізвище вченого, який здійснив переворот у природознавстві, обґрунтував геліоцентричну систему будови Всесвіту:
А М. Копернік;
Б Г. Галілей;
В Й. Кеплер;
Г Д. Бруно.
17. У якій з країн Європи раніше за інших розпочинається епоха Відродження?
А Голландії;
Б Іспанії;
В Італії;
Г Португалії.
18. Найвищого розвитку мистецтво Відродження досягло у період Високого Відродження (кінець XIV — перші десятиріччя XVI ст.), його ще називають:
А «діамантовий вік»;
Б «золотий вік»;
В «срібний вік»;
Г «мідний вік».
19. Автором якого твору був італійський історик М. Макіавеллі?
А «Утопія»;
Б «Государ»;
В «Галатея»;
Г «Генріх V».

20. У 1630—1652 рр. в Індії було збудовано:
- А двірцевий палац Тадж-Махал;
 - Б мінарет-палац Тадж-Махал;
 - В мавзолей Тадж-Махал;
 - Г буддійський храм Тадж-Махал;
21. Причиною розвитку мистецтва Відродження у Флоренції було(-в, -а):
- А утворення під її керівництвом союзу італійських держав;
 - Б її вигідний союз з римським папством;
 - В політика заступництва з боку влади;
 - Г меценатство її правителя.
22. Причиною порівняно низького рівня освіченості більшості мешканців Османської імперії було(-в, -а):
- А заборона вивчення наук Кораном;
 - Б не досить високий рівень вчителів-богословів;
 - В існування шкіл лише при великих мечетях;
 - Г не досить якісний рівень турецьких учених.
23. Наслідком підтримки теорії геліоцентричної системи побудови Всесвіту Галілео Галілеєм стала:
- А хибність у наукових поглядах;
 - Б страта ученого як державного злочинця;
 - В засудження інквізицією;
 - Г визнання як провідного науковця.
24. Наслідком епохи Відродження стала(-в):
- А теологічний прогрес у науці і мистецтві;
 - Б поступальний розвиток, колективізм;
 - В розвиток католицької схоластики і аскетизму;
 - Г зміна уявлень європейців про місце церкви в суспільстві.
- II. Завдання цієї форми складаються зі спільного вступного запитання та чотирьох завдань, позначених буквами, до кожного з яких потрібно підібрати один варіант відповіді, позначений цифрою.
25. Співвіднесіть поняття з їхніми визначеннями:
А алегорія;	1	найвище удосконалення; кінцева мета бажань;
Б фреска;	2	вираження відстороненого поняття за допомогою конкретного образу у мистецтві;
В емпіризм	3	розпис стін водяними фарбами по вологій штукатурці;
Г драма	4	учення, що визнає досвід (чуттєве сприйняття);
	5	твір, написаний у розмовній формі для театру.

26. Співвіднесіть дати з подіями:

А 1532 р.	1	випущена книга «Про обертання небесних сфер»;
Б 1543 р.	2	у Москві відкрито релігійне училище;
В 1649 р.	3	приїзд до школи при Андріївському монастирі відомого українського педагога Є. Славецького;
Г 1687 р.	4	збудовано церкву Вознесіння.
Д 1673 р.		

27. Співвіднесіть шедеври мистецтва з їх місцем перебування (країни):

А Храм Василя Блаженного	1	Франція;
Б Собор Святого Петра	2	Росія;
В Собор Паризької Богоматері	3	Іспанія;
Г Ескоріаль — палац-монастир.	4	Англія;
	5	Італія.

28. Співвіднесіть прізвища з описом особистості:

А Джордано Бруно	1	першим у Європі висунув ідею про існування малого кола кровообігу людини, розкрив та описав його фізіологічне значення;
Б Мігель Сервет	2	заклав основи аналітичної геометрії, сформулював поняття змінної величини та функції, увів багато алгебраїчних позначень;
В Рене Декарт	3	описав ідеальне суспільство, де не існує приватної власності, усупільнені виробництво і побут, праця є обов'язком усіх, а її розподіл відбувається за потребами;
Г Томас Мор	4	відстоював ідею нескінченності Всесвіту, у якому існують безліч світів зі своїми власними сонцями.
Д Микола Копернік		

29. Установіть відповідність між прізвищами митців та їхніми творами:

А У. Шекспір	1	«Дон Кіхот»;
Б М. Сервантес	2	«Гаргантюа і Пантагрюель»;
В Ф. Рабле	3	«Утопія»;
Г Т. Мор	4	«Нічний дозор»;
	5	«Гамлет».

30. Співвіднесіть види мистецтва з їх представниками періоду Відродження:

А живопис	1 Р. Санті;
Б архітектура	2 Ф. Брунеллескі;
В скульптура	3 Донателло,
Г література	4 Ф. Рабле.
Д музика	

III. Завдання цієї форми складаються з інструкції та чотирьох подій, які треба розташувати в правильній послідовності.

31. Розташуйте в хронологічній послідовності такі події:

- А** створення Х. Рембрандтом картини «Нічний дозор»;
- Б** початок спорудження собору Святого Петра в Римі;
- В** створення Леонардо да Вінчі фрески «Таємна вечеря»;
- Г** початок будівництва домініканського костьолу у Львові.

32. Розташуйте в логічній послідовності такі події:

- А** роки життя Гу Яньу;
- Б** роки життя Франсуа Рабле;
- В** роки життя Рафаеля Санті;
- Г** роки життя Вільяма Шекспіра.

33. Розташуйте в логічній послідовності створення творів В. Шекспіром:

- А** «Гамлет»;
- Б** «Король Лір»;
- В** «Отелло»;
- Г** «Ромео і Джульєтта».

34. Позначте варіант, де вміщено правильний перелік прізвищ, пов'язаних з архітектурою періоду «бароко»:

А 3, 4, 6, 8;	1 К. Мадерно;
Б 1, 2, 5, 7;	2 Л. Берніні;
В 2, 3, 4, 5;	3 Д. Веласкес;
Г 1, 6, 7, 8.	4 А. Дюрер;
	5 Г. Гваріні;
	6 Г. Гендель;
	7 Ф. Брунеллескі;
	8 Дж. Бруно.

Відповіді до теми 15

Культура і наука Західної, Центральної та Східної Європи в XVI–XVII ст.

Завдання I типу

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Б	Б	В	В	Б	А	Б	Б	Г	Г	Б	А
13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
А	А	В	А	В	Б	Б	В	Г	В	В	Г

Завдання II–III типу

	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34
А	2	4	2	4	5	1	2	4	2	
Б	3	1	5	1	1	2	3	2	4	+
В	4	3	1	2	2	3	1	1	3	
Г	5	2	3	3	3	4	4	3	1	
Д										

Тема 16. НОВИЙ ЧАС. ПЕРШИЙ ПЕРІОД (ДРУГА ПОЛОВИНА XVII — ДРУГА ПОЛОВИНА XVIII СТ.). АНГЛІЙСЬКА РЕВОЛЮЦІЯ СЕРЕДИНИ XVII СТ. РОСІЙСЬКА ДЕРЖАВА В XVII–XVIII СТ.

- I. Завдання цієї форми складаються зі вступного запитання та чотирьох варіантів відповідей, серед яких потрібно вибрати один правильний.
- Як називається організована збройна боротьба за владу всередині держави між різними соціальними верствами?
 - Революція;
 - громадянська війна;
 - повстання;
 - страйк.
 - Відновлення поваленого суспільного ладу або династії, що раніше правила, має назву:
 - реформація;
 - реконструкція;
 - реставрація;
 - перебудова.
 - Форма промислового виробництва, що характеризується поділом праці між найманими працівниками та використанням ручної праці, називається:
 - синдикат;
 - мануфактура;
 - монополія;
 - фабрика.
 - Як називається людина, яка надає покровительство могутньому або впливовому чоловіку?
 - Фаворит;
 - протектор;
 - патріарх;
 - меценат.

5. Коли розпочалася Англійська революція?
А 1640 р.;
Б 1650 р.;
В 1655 р.;
Г 1660 р.
6. Коли відбулася битва поблизу Нейзбі, що ознаменувала перемогу парламенту?
А 1642 р.;
Б 1645 р.;
В 1647 р.;
Г 1649 р.
7. Прийняття Петром I титулу імператора відбулося:
А 1709 р.;
Б 1715 р.;
В 1721 р.;
Г 1725 р.
8. Коли був заснований Московський університет?
А 1763 р.;
Б 1773 р.;
В 1775 р.;
Г 1778 р.
9. Проти кого Карл I зі своїми «радниками» у 1640 р. розпочав війну?
А Шотландії;
Б Франції;
В Данії;
Г Австрії.
10. Яка територія була приєднана до Англії за часів правління О. Кромвеля?
А Данія;
Б Ірландія;
В Ісландія;
Г Шотландія.
11. Проти якої країни Петро I розпочав війну у 1700 р.?
А Туреччини;
Б Швеції;
В Данії;
Г Польщі.
12. Проти яких країн Росія виступила у Семирічній війні?
А Австрії та Швеції;
Б Англії та Пруссії;
В Франції та Англії;
Г Пруссії та Швеції.

13. Хто у 1640 р. посів престол короля Англії?
- А Яків І;
 - Б Карл І;
 - В Яків ІІ;
 - Г Карл ІІ.
14. З прізвиськом якого короля Англії були пов'язані події «славної революції»?
- А Яковом І;
 - Б Яковом ІІ;
 - В Карлом ІІ;
 - Г Вільгельмом ІІІ.
15. У 1729 р. імператрицею Росії стала:
- А Катерина І;
 - Б Катерина ІІ;
 - В Єлизавета Петрівна;
 - Г Анна Іванівна.
16. Хто очолив селянський рух у Росії у 1773–1775 рр.?:
- А Д. Голіцин;
 - Б О. Меншиков;
 - В О. Пугачов;
 - Г П. Рум'янцев.
17. Що таке «Велика Ремонстрація» в історії Англії XVII ст.?
- А Вимоги короля до парламенту щодо збільшення податків для ведення війни проти Шотландії в 1638 р.;
 - Б протест, який висунув парламент проти зловживань королівської влади у 1641 р.;
 - В звинувачувальний акт на судовому процесі проти короля у 1648 р.;
 - Г пропозиції щодо пом'якшення абсолютизму монарха англійським парламентом.
18. Які події історії Англії XVII ст. дістали назву «Славної революції»?
- А «Чистка» О. Кромвелем Довгого парламенту і встановлення ним режиму «протекторату»;
 - Б державний переворот, внаслідок якого англійський престол замість Якова ІІ посів Вільгельм ІІІ Оранський, що погодився на обмеження королівської влади парламентом;
 - В події династичної кризи англійського престолу;
 - Г заколот генерала Монка і реставрація династії Стюартів.
19. У травні 1640 р. Карл І розпустив скликаний після 11-річної перерви:
- А Довгий парламент;
 - Б парламент джентрі;
 - В парламент лордів;
 - Г короткий парламент;

- 20.** Яка подія в історії Англії сталася 1660 р.?
- А** Відбулася реставрація Стюартів на англійському престолі;
 - Б** було короновано О. Кромвеля;
 - В** помер О. Кромвель — протектор нового ладу Англії;
 - Г** було короновано Якова II.
- 21.** Що не було причиною революції в Англії?
- А** Загострення конфлікту між королем і парламентом у роки правління Карла I;
 - Б** захист Стюартами англіканської церкви і переслідування пуритан;
 - В** переслідування владою англіканської церкви;
 - Г** незадоволення англійської буржуазії економічною політикою Стюартів.
- 22.** Результатом революції в Англії в політичному плані було(-а):
- А** установа абсолютної монархії;
 - Б** установа парламентської республіки;
 - В** ліквідація абсолютизму та установа парламентської монархії;
 - Г** ліквідація парламентської монархії та установа республіки.
- 23.** Що не було передумовою промислової революції в Англії?
- А** Завершення аграрної революції, що послужило причиною появи величезної кількості вільної робочої сили;
 - Б** ліквідація англійською революцією у XVIII ст. абсолютизму;
 - В** установа абсолютної влади монарха;
 - Г** розвиток мануфактурного виробництва з його системою поділу праці.
- 24.** Результатом Північної війни 1700—1721рр. для Швеції було(-в, -а):
- А** занепад, країна потрапила під владу інших європейських держав. Кінець етапу державності;
 - Б** здобуття нових континентальних володінь і безроздільне панування у Північному та Балтійському морях;
 - В** утрата майже всіх континентальних володінь і можливості безроздільного панування на Балтійському морі;
 - Г** здобуття нових континентальних володінь і безроздільне панування на Балтійському морі.
- II.** *Завдання цієї форми складаються зі спільного вступного запитання та чотирьох завдань, позначених буквами, до кожного з яких потрібно підібрати один варіант відповіді, позначений цифрою.*

25. Співвіднесіть поняття з їхніми визначеннями:

А стратегія	1	вищий воєнний чин у деяких арміях;
Б дипломат	2	мистецтво ведення воєнних операцій, кампаній і війни в цілому;
В фельдмаршал	3	посадова особа, яка уповноважена урядом вести переговори з представниками іноземних держав;
Г кардинал	4	у католицькій церкві духовна особа, за ієрархією вища за єпископа, але нижча від папи римського.
Д канцлер		

26. Співвіднесіть дати з подіями:

А 1688 р.	1	створення армії «Нового зразка» в Англії;
Б 1689 р.	2	державний переворот, повалення династії Стюартів;
В 1714 р.	3	встановлення конституційної монархії в Англії;
Г 1718 р.	4	морська битва поблизу мису Гангут у Балтійському морі;
	5	проведення податкової реформи Петром І.

27. Співвіднесіть назви країн з територіями, на які вони претендували у Північній війні:

А Росія	1	усе узбережжя Балтійського моря;
Б Річ Посполита	2	східне узбережжя Балтійського моря;
В Швеція	3	Прибалтика;
Г Саксонія	4	Лівонія.
Д Данія		

28. Співвіднесіть прізвища з описом особистості:

А О. Кромвель	1	український гетьман;
Б І. Мазепа	2	штатгальтер Голландії;
В Карл XII	3	польський король;
Г Август II	4	шведський король.
Д Вільгельм III		

29. Установіть відповідність між роками та історичними фактами:

А 1689 р.	1	подорож Петра I до Західної Європи;
Б 1693–1694 рр.	2	початок Петровських реформ в Росії;
В 1697 р.	3	відвідування Петром I міста Архангельська;
Г 1699 р.	4	поразка російських військ під Нарвою.
Д 1700 р.		

30. Установіть відповідність між дворцевими переворотами в царській Росії та іменами царів, за правління яких вони відбулися:

А I	1	Єлизавета Петрівна;
Б II	2	Анна Іванівна;
В III	3	Петро II;
Г IV	4	Катерина I.
Д V		

III. Завдання цієї форми складаються з інструкції та чотирьох подій, які треба розташувати в правильній послідовності.

31. Розташуйте в логічній послідовності етапи революції в Англії XVII ст.:

- А друга громадянська війна;
- Б конституційний період;
- В протекторат Кромвеля;
- Г інDEPENDENTська республіка.

32. Розташуйте в логічній послідовності етапи Північної війни:

- А Полтавська битва;
- Б поразка шведів біля с. Лісове;
- В підписання Ніштадтського миру;
- Г поразка російської армії під Нарвою.

33. Розташуйте в хронологічній послідовності такі події:

- А голландський штаглер Вільгельм III став англійським королем;
- Б війна Петра I з Туреччиною;
- В розпочалося правління нової династії Стюартів;
- Г заснування Санкт-Петербурга.

34. Позначте варіант, де вміщений правильний перелік найбільших портів Російської імперії наприкінці XVIII ст.:

А 1, 2, 3, 5;	1	Тула;
Б 1, 3, 5, 7;	2	Петербург;
В 2, 4, 7, 8;	3	Курськ;
Г 3, 5, 6, 8.	4	Архангельськ;
	5	Владикавказ;
	6	Калінінград;
	7	Нарва;
	8	Ревель.

Відповіді до теми 16. Новий час. Перший період
(друга половина XVII — друга половина XVIII ст.)

Англійська революція середини XVII ст. Російська держава в XVII—XVIII ст.

Завдання I типу

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Б	В	Б	А	А	Б	В	В	А	Б	Б	Б
13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
Б	Б	Б	В	В	Б	Г	А	В	В	В	В

Завдання II—III типу

	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34
А	2	2	3		2	4	2	3	3	
Б	3	3	4	1	3	3	1	2	2	
В	1	4	1	4	1	2	4	4	1	+
Г	4	5		3		1	3	1	4	
Д			2	2	4					

Тема 17. НІМЕЦЬКІ ДЕРЖАВИ У XVIII СТ. **ПІВНІЧНА АМЕРИКА У XVIII СТ.**

- I. *Завдання цієї форми складаються зі вступного запитання та чотирьох варіантів відповідей, серед яких потрібно вибрати один правильний.*
1. Як називається форма державного правління, за якої монархові належить необмежена верховна влада?
 - А Монархія;
 - Б абсолютизм;
 - В автократія;
 - Г самовладдя.
2. Ідейна течія, яка відбивала антифеодальні, антиабсолютистські настрої освіченої частини населення другої половини XVII—XVIII ст., називалась:
 - А абсолютизм;
 - Б Відродження;
 - В Просвітництво;
 - Г Ренесанс.
3. Одна з форм державного устрою, союз незалежних держав, що об'єднуються з метою координації своєї діяльності з окремих питань, має назву:
 - А федерація;
 - Б конфедерація;
 - В республіка;
 - Г монархія.

4. Як називається документ, офіційна заява, де проголошуються основні принципи зовнішньої та внутрішньої політики держави або програмні положення партій та організацій?
А Декларація;
Б едикт;
В декрет;
Г акт.
5. Коли було проголошено королівство Пруссія?
А 1697 р.;
Б 1699 р.;
В 1701 р.;
Г 1703 р.
6. «Прагматична санкція», видана імператором Карлом VI, що мала силу Основного Закону, була прийнята:
А 1710 р.;
Б 1711 р.;
В 1712 р.;
Г 1713 р.
7. Коли була прийнята Декларація незалежності США?
А У березні 1774 р.;
Б жовтні 1775 р.;
В липні 1776 р.;
Г лютому 1777 р.
8. Перша Конституція США — «Статті конфедерації та вічного союзу» — була прийнята Континентальним конгресом:
А 1777 р.;
Б 1779 р.;
В 1785 р.;
Г 1788 р.
9. Яка територія Австрії була захоплена Пруссією за часів правління Фрідріха II?
А Дрезден;
Б Сілезія;
В Відень;
Г Штутгарт.
10. Як називалася перша колонія, створена англійською короною в Північній Америці у 1607 р.?
А Джеймстаун;
Б Новий Плімут;
В Джорджія;
Г Віргінія.

11. Які країни підтримали війну американських колоній за незалежність XVIII ст.
 - А Голландія і Франція;
 - Б Франція та Іспанія;
 - В Португалія та Англія;
 - Г Пруссія та Іспанія.
12. Західний кордон США, згідно з рішеннями Версальського мирного договору 1783 р., проходив по:
 - А річці Міссісіпі;
 - Б Аллеганських горах;
 - В річці Міссурі;
 - Г Великих озерах і р. Св. Лаврентія.
13. Хто у 1740 р. був обраний королем Пруссії?
 - А Фрідріх III;
 - Б Фрідріх I;
 - В Фрідріх-Вільгельм I;
 - Г Фрідріх II.
14. З ким пов'язують період реформ в Австрійській імперії, проведених у XVIII ст.
 - А Рудольфом II;
 - Б Марією-Терезією;
 - В Фердинандом II;
 - Г Леопольдом III.
15. Хто з відомих американських політиків став автором «Декларації незалежності»?
 - А Б. Франклін;
 - Б Д. Медісон;
 - В Т. Джефферсон;
 - Г Дж. Вашингтон.
16. Назвіть прізвище першого президента США, обраного у 1789 р.:
 - А Д. Адамс;
 - Б Т. Джефферсон;
 - В Б. Франклін.
 - Г Дж. Вашингтон.
17. Що спільного між Фрідріхом II, Катериною II та Марією-Терезією?
 - А Вони правили у XVIII ст., були сучасниками і проводили політику «освіченого абсолютизму»;
 - Б вони воювали між собою під час загальноєвропейської Семирічної війни XVIII ст.;
 - В вони разом утворили «Союз Трьох» для боротьби зі Швецією;
 - Г вони брали участь у трьох поділах Польщі.

- 18.** Яка релігія посідала панівне становище в Австрійській імперії у XVIII ст.?
- А** Протестантизм;
 - Б** конфуціанство;
 - В** православ'я;
 - Г** католицизм.
- 19.** Який адміністративний статус мали англійські колонії в Північній Америці в середині XVIII ст.?
- А** Централізоване управління об'єднаних в Американське віце-королівство колоній;
 - Б** об'єднані у три віце-королівства на чолі з губернаторами;
 - В** заморський департамент Великої Британії;
 - Г** мали автономний устрій і не залежали одна від одної.
- 20.** Яка битва вирішила долю війни за незалежність американських колоній у XVIII ст.?
- А** Під Трентоном;
 - Б** під Прінстоном;
 - В** під Йорктауном;
 - Г** під Саратоґою.
- 21.** У чому полягала політика меркантилізму, яка проводилася в Австрійській імперії у XVIII ст.?
- А** У забезпеченні державою рівного цінового балансу між вивезенням і ввезенням товарів;
 - Б** забезпеченні державою переважання вивезення товарів над їх ввезенням до країни;
 - В** забезпеченні державою ввезення необхідних товарів до країни та їх продажу за монопольними цінами;
 - Г** забезпеченні державою ввезення необхідних товарів у країну та їх продажу за зниженими цінами.
- 22.** Чому реалізація реформ, які запровадили австрійські імператори Марія-Терезія та Йосип II, припинилися наприкінці XVIII ст.?
- А** Реформи загострили внутрішні суперечності й поставили країну на межу розпаду;
 - Б** загроза Нідерландської революції була надзвичайно реальною для імперії Габсбургів;
 - В** загроза Французької революції примусила імператора Леопольда II піти на союз з реакційними феодалами;
 - Г** реформи вичерпали себе, забезпечивши розквіт держави.

23. Яка подія безпосередньо вплинула на посилення англійського тиску на північноамериканські колонії в середині XVIII ст.?
- А Утвердження в Англії Ганноверської династії;
 - Б Тридцятилітня війна;
 - В «бостонська бійня»;
 - Г війна за голландський спадок.
24. Політика ізоляціонізму як напрям зовнішньої політики США кінця XVIII ст. передбачала:
- А невтручання США в європейську політику, дотримання політики нейтралітету;
 - Б політику співпраці США з державами, які перебували в стані ізоляції;
 - В самоізоляцію США — відмову від будь-яких економічних відносин з іншими державами;
 - Г ізоляцію індіанців на обмежених територіях-резерваціях.
- II. Завдання цієї форми складаються зі спільного вступного запитання та чотирьох завдань, позначених буквами, до кожного з яких потрібно підібрати один варіант відповіді, позначений цифрою.
25. Співвіднесіть поняття з їхніми визначеннями:
А канцлер	1	глава держави з республіканською формою правління або виконавчої влади в такій державі;
Б юнкер	2	князі, які мали право обирати імператора;
В курфюрст	3	дворянин-землевласник в Пруссії;
Г міністр	4	начальник королівської канцелярії.
Д президент		
26. Співвіднесіть дати з подіями:
А 1770 р.	1	Перший Континентальний конгрес;
Б 1772 р.	2	«бостонська бійня»;
В 1787 р.	3	перший поділ Польщі;
Г 1789 р.	4	прийняття нової Конституції США;
	5	затвердження (ратифікація) «Білля про права».
27. Співвіднесіть національності та території їх проживання в Австрійській імперії за часів монархії Габсбургів у XVIII ст.:
А німці	1	Трансільванія, Валахія;
Б українці	2	Сербія, Хорватія;
В румуни	3	Буковина, Галичина;
Г поляки	4	Австрія, Тіроль.
Д хорвати		

28. Співвіднесіть прізвища з описом особистості:

А Фрідріх II Ве-	1	двічі обирався президентом США, автор пам-
ликий		флету «Здоровий розум»;
Б Йосиф II	2	прусський король з династії Гогенцоллернів;
В Рудольф II	3	австрійський король з династії Габсбургів;
Г Т. Пейн	4	президент США.
Д Д. Медісон		

29. Установіть відповідність між штатами США та розташованими у них містами:

А Вірджинія	1	Бостон;
Б Північна Кароліна	2	Конкорд;
В Масачусетс	3	Йорктаун;
Г Джорджія	4	Грінсборо.
Д Нью-Геймпшир		

30. Установіть відповідність між роками та історичним фактом:

А 1773 р.	1	зібрання II Континентального конгресу;
Б 1775 р.	2	укладення між США та Францією воєнного союзу;
В 1776 р.	3	«бостонське чаювання»;
Г 1778 р.	4	капітуляція англійських військ після морської бит-
		ви поблизу Йорктауна.
Д 1781 р.		

III. Завдання цієї форми складаються з інструкції та чотирьох подій, які треба розташувати в правильній послідовності.**31. Розташуйте в логічній послідовності етапи формування Прусського королівства:**

- А** утворення об'єднаної Бранденбурзько-Прусської держави;
- Б** гросмейстер А. Гогенцоллерн прийняв лютеранство і перетворив землі ордену на світську державу (герцогство Пруссія), залежне від польського короля;
- В** курфюрст Фрідріх III одержав від імператора Священної Римської імперії титул короля;
- Г** великий курфюрст Фрідріх-Вільгельм домігся від польського короля звільнення Прусського герцогства з-під його залежності.

32. Розташуйте в логічній послідовності етапи війни за незалежність США 1775–1783 р.:

- А** капітуляція англійців під Саратоґою;
- Б** укладання Версальського миру між Англією і США;
- В** збройна сутичка колоністів з англійськими військами у районі Бостона;
- Г** утворення союзу між США і Францією.

33. Розташуйте в хронологічній послідовності такі події:

- А війна за австрійську спадщину;
- Б англійською владою в північноамериканських колоніях введені в дію «Закони Таузенда»;
- В введення в усіх областях імперії Габсбургів німецької мови як офіційної;
- Г заснування південної колонії Меріленд у Північній Америці.

34. Позначте варіант, де вміщено правильний перелік назв центральних (міст) англійських колоній у Північній Америці у XVII–XVIII ст.:

А 3, 4, 5, 7;	1 Нью-Йорк;
Б 1, 2, 3, 4;	2 Пенсільванія;
В 5, 6, 7, 8;	3 Віргінія;
Г 1, 2, 6, 8.	4 Джорджія;
	5 Массачусетс;
	6 Нью-Джерсі;
	7 Род-Айленд;
	8 Делавар.

Відповіді до теми 17

Німецькі держави у XVIII ст. Північна Америка у XVIII ст.

Завдання I типу

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Б	В	Б	А	В	Г	В	А	Б	Г	Б	А
13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
Г	Б	В	Г	А	А	Г	В	В	А	В	А

Завдання II–III типу

	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34
А	4	2	4	2	3	3	2	2	3	
Б	2	3	3	3	4	1	1	4	2	
В	2	4	1		1		4	1	4	
Г		5		1		2	3	3	1	+
Д	1		2	4	2	4				

Тема 18. ФРАНЦУЗЬКА РЕВОЛЮЦІЯ КІНЦЯ XVIII СТ. ПРАВЛІННЯ НАПОЛЕОНА БОНАПАРТА. ПЕРША ІМПЕРІЯ У ФРАНЦІЇ

- I. Завдання цієї форми складаються зі вступного запитання та чотирьох варіантів відповідей, серед яких потрібно вибрати один правильний.

1. Вищий законодавчий і виконавчий орган Першої Французької республіки називався:
А конкордат;
Б сенат;
В Конвент;
Г конгрес.
2. Позначте термін, що виник під час Французької революції наприкінці XVIII ст. для визначення прихильників династії Бурбонів:
А санкюлоти;
Б бонапартисти;
В яacobінци;
Г роялісти;
3. Договір між папою римським як главою католицької церкви і будь-якою державою, який регулює правове положення католицької церкви в даній державі та її відносини з папським престолом, отримав назву:
А унія;
Б конкордат;
В індульгенція;
Г манускрипт.
4. Політичний або військовий союз держав, що домовилися про спільні дії з тих чи інших питань міжнародних відносин:
А коаліція;
Б союз;
В альянс;
Г блок.
5. Коли відбувся штурм Бастилії, який започаткував Французьку революцію кінця XVIII ст.?
А 1785 р.;
Б 1787 р.;
В 1789 р.;
Г 1798 р.
6. Перша Конституція Франції була затверджена:
А 1791 р.;
Б 1797 р.;
В 1801 р.;
Г 1805 р.
7. Коли було встановлено яacobінську диктатуру у Франції?
А 1793 р.;
Б 1799 р.;
В 1803 р.;
Г 1806 р.

8. Коли відбулася битва під Лейпцигом, що увійшла в історію під назвою «битва народів»?
- А У серпні 1812 р.;
 - Б жовтні 1813 р.;
 - В квітні 1814 р.;
 - Г листопаді 1815 р.
9. У війні з третьою антифранцузькою коаліцією Наполеон під Аустерліцем розгромив війська:
- А Росії та Австрії;
 - Б Англії та Австрії;
 - В Швеції та Англії;
 - Г Англії та Росії.
10. Проти якої держави була спрямована «континентальна блокада» Франції?
- А Австрії;
 - Б Англії;
 - В Росії;
 - Г Швеції.
11. Між якими державами було укладено Тільзитський мир?
- А Францією та Англією;
 - Б Францією та Росією;
 - В Францією та Австрією;
 - Г Францією та Пруссією;
12. «Священний союз» був укладений між монархами:
- А Франції, Росії, Пруссії;
 - Б Росії Англії, Австрії;
 - В Росії, Австрії, Пруссії;
 - Г Швеції, Англії, Франції.
13. Якого французького короля в січні 1793 р. Конвент засудив до страти?
- А Людовика XVI;
 - Б Едуарда VII;
 - В Людовика XVIII;
 - Г Георга IV.
14. Хто з діячів Французької революції у 1793 р. очолив Комітет громадського порятунку, який виконував функцію уряду?
- А Ж. Ебер;
 - Б М. Робесп'єр;
 - В Д. Дідро;
 - Г П. Шометт.

15. Кого із політичних діячів Франції в 1792 р. було призначено прокурором Паризької комуни?
А П. Шометта;
Б Ш. Монтеск'є;
В Ж. Дантона;
Г М. Лафайєта.
16. Назвіть прізвище одного із головних прибічників політики дехристиянізації у Франції на початку 70-х рр. XVIII ст.:
А Ж. Ебер;
Б Ж. Ж. Руссо;
В П. Баррас;
Г А. Вольтер.
17. «Декларація прав людини і громадянина», прийнята у Франції в 1789 р., гарантувала:
А соціальний захист найбідніших верств населення;
Б рівності всіх людей у правах;
В недоторканність приватної власності і житла;
Г невід'ємне право на життя.
18. Який державний орган Франції оголосив про скасування монархії та встановлення республіки наприкінці XVIII ст.?
А Законодавчий корпус;
Б Національний конвент;
В Законодавчі збори;
Г Державна Рада.
19. Згідно з Конституцією 1795 р., у Франції було скасовано:
А двоступеневі вибори;
Б обмеження права жінок брати участь у виборах;
В загальне виборче право;
Г майновий ценз для виборців.
20. Скільки днів тривало друге правління імператора Наполеона у Франції (в 1815 р.)?
А 100 днів;
Б 150 днів;
В 200 днів;
Г 250 днів.
21. Якобінська диктатура в історії Франції в першу чергу виявилася в боротьбі:
А за ліквідацію феодальних повинностей;
Б за легальне виборче право;
В за розгортання терору проти ворогів революції;
Г за відновлення монархії.

22. Чому якобінці були усунені від влади у Франції?

- А Їх лідерів звинуватили у корупції та хабарництві;
- Б масовий терор залякав все населення Франції;
- В закликали до нових революційних ідей;
- Г не було створено умови для підписання миру між Францією та антифранцузькою коаліцією.

23. Найвищим досягненням визначного французького полководця і державного діяча Наполеона вважалося:

- А створення Французької імперії;
- Б виграні ним битви;
- В запровадження єдиної системи виборів;
- Г створення комплексу юридичних документів — кодексів.

24. З якою метою Наполеон вів у Європі війни в період 1804 по 1814 рр.?

- А Для поширення ідей Французької революції;
- Б для захисту територіальній цілісності Франції;
- В для забезпечення французькій буржуазії кращих умов для діяльності;
- Г для створення світової держави.

II. Завдання цієї форми складаються зі спільного вступного запитання та чотирьох завдань, позначених буквами, до кожного з яких потрібно підібрати один варіант відповіді, позначений цифрою.

25. Співвіднесіть поняття з їхніми визначеннями:

А диктатура	1	форма правління, за якої верховну державну владу зосереджено (цілковито, частково або номінально) в руках одноосібного глави держави — спадкового монарха;
Б республіка	2	монархічна держава, глава якої, як правило, носить титул імператора;
В монархія	3	нічим не обмежена влада особи, класу або інших соціальних верств держави, що спирається на силу, а також відповідний політичний режим;
Г імперія	4	форма правління, за якої вища державна влада належить обраним на певний термін представницьким органам влади.
Д абсолютизм		

26. Співвіднесіть дати з подіями:

А	1792 р.	1	призначення сенатом Наполеона довічним консулом;
Б	1793 р.	2	підписання Тільзитського миру;
В	1802 р.	3	Францію проголошено республікою;
Г	1807 р.	4	прийняття нової конституції Франції;
		5	закінчення революції у Франції.

27. Співвіднесіть території воєнних дій Наполеонівської війни в Європі у 1799–1815 рр. та країн-супротивників, які брали у них участь:

А	Австрія, Чехія, Пруссія, Португалія	1	Англія, Австрія, Росія, Туреччина, Португалія, Неаполітанське королівство;
Б	Італія, Швеція	2	Англія, Росія, Пруссія, Швеція, Австрія, Іспанія, Португалія, Голландія;
В	Німеччина, Франція	3	Англія, Росія, Австрія, Неаполітанське королівство, Швеція, Пруссія, Саксонія;
Г	Бельгія	4	Росія, Англія, Пруссія, Швеція, Австрія, Іспанія, Португалія.
Д	Данія, Голландія		

28. Співвіднесіть прізвища з описом особистості:

А	Г. Нельсон	1	російський полководець, генерал-фельдмаршал, з серпня 1812 р. головнокомандуючий російською армією;
Б	М. Кутузов	2	англійський флотоводець, віце-адмірал, здобув перемогу над франко-іспанським флотом у Трафальгарській битві;
В	Г. Мірабо	3	французький полководець, політичний державний діяч, імператор французів (у 1804–1814 рр. і 1815 р.);
Г	Наполеон І Бонапарт	4	діяч французької революції, депутат Генеральних штатів, з 1790 р. налагодив таємні зв'язки з королівським двором.
Д	М. Клеменс		

29. Установіть відповідність між назвами політичних сил в період Французької революції кінця XVIII ст. та їх ідейними засадами:

А фельяни	1	учасники перевороту, в результаті якого була повалена якобінська диктатура. Назву отримали за датою перевороту згідно із новим революційним календарем. Представляли «нових багатіїв», що з'явилися в роки революції;
Б жирондисти	2	політичне угруповання, що представляло інтереси великої буржуазії. Назву одержали від колишнього монастиря чернечого ордена, де проходили засідання; були прихильниками конституційної монархії;
В якобінці	3	політичне угруповання, що представляло інтереси поміркованих буржуа-республіканців. Назву отримали від назви департаменту Жиронда;
Г термідоріанці	4	політичне угруповання радикальних революціонерів, що представляли інтереси середньої і дрібної буржуазії. Назву отримали від місця своїх зборів у бібліотеці монастиря Св. Якоба в Парижі.
Д бонапартисти		

30. Установіть відповідність між антифранцузькими коаліціями та країнами, що входили до їхнього складу:

А 1-а коаліція	1	Англія, Росія, Австрія, Швеція, Данія, Туреччина, Королівство обох Сицилій;
Б 3-я коаліція	2	Росія, Англія, Швеція, Пруссія, Іспанія, Австрія;
В 5-а коаліція	3	Австрія, Пруссія, Росія, Іспанія, Голландія, Туреччина, Сардинське королівство, Неаполь, Баварія, Англія;
Г 7-а коаліція	4	Англія, Австрія, Іспанія.
	5	Англія, Австрія, Росія, Туреччина, Іспанія, Королівство обох Сицилій.

III. Завдання цієї форми складаються з інструкції та чотирьох подій, які треба розташувати в правильній послідовності.

31. Розташуйте у хронологічній послідовності наступні події:

- А** вторгнення Наполеона в Росію;
- Б** повалення монархії у Франції;
- В** падіння якобінської диктатури;
- Г** набуття чинності Цивільним кодексом.

**Тема 19. ЄВРОПА ПІСЛЯ ВІДЕНСЬКОГО КОНГРЕСУ
У (1815–1847 РР.). РЕВОЛЮЦІЇ 1848–1849 РР. В ЄВРОПІ**

- I.** Завдання цієї форми складаються зі вступного запитання та чотирьох варіантів відповідей, серед яких потрібно вибрати один правильний.
- Яку назву отримало перше масове народне повстання, яке виступало за виборчі та соціальні реформи, що почалося у Великобританії з 1836 р.?
А Бонопартизм;
Б жирондизм;
В кальвінізм;
Г чартизм.
 - Англійська політична партія, що виникла наприкінці 70-х — на початку 80-х років XVII століття, яка виражала інтереси земельної аристократії та вищого духовництва англіканської церкви, отримала назву:
А тоди;
Б віги;
В торі;
Г гіді.
 - Процес відновлення поваленого суспільного ладу або династії, що раніше перебувала при владі, називається:
А реставрація;
Б реформація;
В реконструкція;
Г революція.
 - Яку назву в історії отримало явище, коли у боротьбу проти залишків «старого порядку», за демократизацію політичного устрою включилися різні соціальні прошарки, що в подальшому об'єдналися в національно-визвольні рухи?
А «Зима народів»;
Б «весна народів»;
В «літо народів»;
Г «осінь народів».
 - Перша парламентська реформа в Англії була прийнята:
А 1825 р.;
Б 1830 р.;
В 1832 р.;
Г 1834 р.
 - Коли у Франції відбулася друга реставрація Людовика XVIII?
А 1815 р.;
Б 1819 р.;
В 1824 р.;
Г 1830 р.

7. Повстання декабристів у Російській імперії відбулося:
А квітні 1821 р.;
Б листопаді 1823 р.;
В грудні 1825 р.;
Г серпні 1830 р.
8. Коли була проголошена Друга республіка у Франції?
А 1846 р.;
Б 1848 р.;
В 1850 р.;
Г 1852 р.
9. Із захопленням якого міста в Італії пов'язують закінчення революції 1848–1849 рр.?
А Мілана;
Б Флоренції;
В Рима;
Г Неаполя.
10. Де в Російській імперії відбулося повстання декабристів?
А У Москві;
Б Харкові;
В Петербурзі;
Г Києві.
11. У якій з указаних держав революційні виступи почалися 3 березня 1848 р.?
А Пруссії;
Б Росії;
В Італії;
Г Угорщині.
12. З яким містом Австрії у березні 1848 р. було пов'язано повстання, що дало поштовх для початку революції?
А Відень;
Б Брно;
В Мюнхен;
Г Будапешт.
13. Позначте прізвище лідера чартистського руху, який в 1836 р. заснував «Лондонську асоціацію робітників»:
А Ч. Грей;
Б В. Ловетт;
В Д. Гарні;
Г Дж. Бронтер.

14. Одним із прихильників змовницької, терористичної тактики в робітничому русі в 30-і роки XIX ст. у Франції був:
- А Ж. Буланже.
 - Б П. Прудон;
 - В Л. Блан;
 - Г О. Бланкі.
15. Хто був організатором «Південного товариства» в 1821 р. у Росії та автором політичної програми «Руська Правда»?
- А В. Белінський;
 - Б О. Муравйов;
 - В П. Пестель;
 - Г О. Герцен.
16. Головним організатором боротьби народу за незалежність під час революції 1848–1849 рр. в Угорщині був:
- А Л. Кошут;
 - Б Ш. Петефі;
 - В Дж. Мадзіні;
 - Г О. Альбер.
17. Яку вимогу висунули чартисти перед парламентом Англії?
- А Ліквідувати «гнилі містечка»;
 - Б запровадити загальне виборче право в країні;
 - В створити союз робочих підприємців;
 - Г провести шкільну реформу.
18. Яка з указаних подій має відношення до революції у Франції 1848 р.?
- А Проголошення конституційної монархії;
 - Б скликання конгресу представників різних народів;
 - В створення національних майстерень;
 - Г проголошення П'ятої республіки.
19. Які з наведених партій активізували свою діяльність під час революції 1848–1849 рр. в Італії?
- А Республіканці і ліберали;
 - Б демократи і монархісти;
 - В соціалісти і республіканці;
 - Г конституційні монархісти і клерикали.
20. Яка із наведених подій відбулася в ході революції 1848–1849 рр. в Австрійській імперії?
- А Починаються «реформаторські банкет»;
 - Б у Франкфурті скликано парламент;
 - В почав роботу конгрес над створенням конституції;
 - Г імператор зрікся престолу.

- 21.** Результатом промислової революції в Англії у 1815–1847 рр. стала(-в, -о):
- А** переважний розвиток важкої промисловості прискореними темпами;
 - Б** вирощування сільськогосподарської продукції більшістю населення країни;
 - В** поява великої кількості мануфактур з виробництва сукна, текстилю та вивезення продукції цієї галузі за кордон;
 - Г** криза виробництва, закриття малих і середніх підприємств, масове безробіття.
- 22.** Які події вплинули на формування ідейних поглядів лідерів декабристського руху в Росії?
- А** Дискусії між західниками і слов'янофілами щодо подальшого розвитку Росії;
 - Б** створення П. Пестелем політичної програми «Руська правда», де йшлося про скасування самодержавства і встановлення республіки;
 - В** засудження до каторги у Сибіру петрашевців, розгром Кирило-Мефодіївського братства;
 - Г** війна з Наполеоном і закордонний похід російської армії до Франції.
- 23.** На які поступки пішов прусський король в умовах розгортання революції 1848–1849 рр. у Німеччині?
- А** Скликав рейхстаг для управління державою;
 - Б** запровадив загальний виборчий закон;
 - В** надав автономію слов'янським народам, що проживали на території Пруського королівства;
 - Г** запровадив суд присяжних.
- 24.** Чому в 1848–1849 рр. у багатьох країнах Європи починаються революції?
- А** У 1847 р. у Європі тривали війни, що відчутно погіршили становище населення;
 - Б** це було необхідно для створення незалежних держав Європи, більшість яких входили до складу інших держав;
 - В** їх задалегідь готувала міжнародна масонська організація;
 - Г** загострилися суперечності між різними верствами населення суспільства.

II. Завдання цієї форми складаються зі спільного вступного запитання та чотирьох завдань, позначених буквами, до кожного з яких потрібно підібрати один варіант відповіді, позначений цифрою.

25. Співвіднесіть поняття з їхніми визначеннями:

А бонапартизм	1	громадсько-політична течія, що об'єднувала прихильників парламентського ладу та свободи підприємництва;
Б слов'янофіли	2	представники одного з напрямків російської громадської думки середини XIX ст., які виступали за розвиток Росії західноєвропейським шляхом;
В західники	3	політика лавірування влади поміж різними силами та соціальними групами, що поєднує широке використання демагогії, з одного боку, й активний наступ на опозицію — з іншого;
Г лібералізм	4	представники одного з напрямків російської громадської думки середини XIX ст., що обстоювали традиційний шлях розвитку Росії (патріархальність, консерватизм, православ'я).
Д консерватизм		

26. Співвіднесіть дати з подіями:

А 1816 р.	1	народне повстання в Берліні;
Б 1837 р.	2	утворення першої організації дворянських революціонерів «Союзу порятунку» в Росії;
В 1848 р.	3	проголошення Імперської конституції в Австрії;
Г 1849 р.	4	початок правління королеви Вікторії в Англії.
Д 1853 р.		

27. Співвіднесіть назви країн та міста, де відбувалися події революції 1848–1849 рр.:

А Австрія	1	Баден, Саксонія, Баварія;
Б Італія	2	Авіньйон, Ліон, Париж;
В Німеччина	3	Вена, Прага;
Г Франція	4	Ломбардія, Венеція, Мілан.
Д Угорщина		

28. Співвіднесіть прізвища з описом особистості:

А Карл X	1	російський імператор;
Б Микола I	2	пруський король;
В Франц-Йосиф I	3	король Франції;
Г Вільгельм IV	4	імператор Австрії;
	5	імператор Німеччини.

29. Установіть відповідність між основними політичними напрямками періоду Липневої монархії у Франції та їх ідейними засадами:

А	легітимісти	1	прихильники відродження Наполеонівської імперії;
Б	поміrkовані	2	вважали законною лише династію Бурбонів і виступали за її відновлення;
В	бонапартисти	3	виступали за ліквідацію існуючих порядків і побудову нового суспільства, заснованого на соціальній рівності та відсутності експлуатації;
Г	радикали	4	заперечували необхідність радикальних соціальних перетворень, спрямованих на демократизацію суспільства й поліпшення життя робітників.

Д ліберали

30. Установіть відповідність між країнами та наслідками, до яких призвели революційні події 1848—1849 рр.:

А	Австрія	1	революція зазнала поразки, не вирішила задачу звільнення та об'єднання країни;
Б	Італія	2	революція закінчилась поразкою. Проте вона сприяла ліквідації кріпацтва, формуванню парламентських структур, обмеженню абсолютизму;
В	Німеччина	3	поразка робітничих і демократичних сил розчистила шлях монархії та встановленню режиму особистої влади імператора;
Г	Франція	4	внаслідок політичної поміrkованості переважної частини пруської буржуазії, її прагнення до союзу з монархією та поміщиками революція закінчилась безрезультатно.

Д Угорщина

III. Завдання цієї форми складаються з інструкції та чотирьох подій, які треба розташувати в правильній послідовності.

31. Розташуйте в хронологічній послідовності такі події:

- А** повстання Чернігівського полку в Росії;
- Б** прийняття «хлібного закону» в Англії;
- В** Липнева революція у Франції;
- Г** прийняття Імперської конституції в Пруссії.

**Тема 20. УТВОРЕННЯ НАЦІОНАЛЬНИХ ДЕРЖАВ В ІТАЛІЇ
ТА НІМЕЧЧИНІ. США В ПЕРШІЙ ПОЛОВИНІ ХІХ СТ.
ГРОМАДЯНСЬКА ВІЙНА**

1. *Завдання цієї форми складаються зі вступного запитання та чотирьох варіантів відповідей, серед яких потрібно вибрати один правильний.*
1. Римський єпископ, глава Римсько-католицької церкви й держави Ватикан:
А пастер;
Б папа;
В патрон;
Г протектор.
 2. Організована збройна боротьба за державну владу між різними соціальними групами і політичними угрупованнями всередині країни — це __ :
А повстання;
Б революція;
В громадянська війна;
Г страйк.
 3. Власник або орендар ферми — приватного сільськогосподарського підприємства на власній чи орендованій ділянці — це __ :
А скватер;
Б юнкер;
В фермер;
Г орендатор.
 4. Ділянка землі на Заході, що надавалася кожному американському громадянину (при сплаті невеликого збору), яка з часом переходила у його власність:
А гомстед;
Б пай;
В наділ;
Г наріз.
 5. Визначте період, коли відбулося об'єднання Італії в єдину державу:
А 1849—1860 рр.;
Б 1859—1965 рр.;
В 1859—1870 рр.;
Г 1869—1880 рр.
 6. Коли був утворений Північнонімецький союз?
А 1864р.;
Б 1867р.;
В 1869р.;
Г 1871р.

7. Коли в США відбулося повстання під проводом Дж. Брауна?
 - А 1834 р.;
 - Б 1854р.;
 - В 1859 р.;
 - Г 1862 р.
8. Тринадцята поправка до Конституції США про скасування рабства була ухвалена:
 - А 1861 р.;
 - Б 1863 р.;
 - В 1865 р.;
 - Г 1867 р.
9. Які держави брали участь у війні у Північній Італії 1859 р.?
 - А Сардинія (П'ємонт) та Франція проти Австрії;
 - Б Франції та Сардинія (П'ємонт) проти Австрії;
 - В Австрія та Франція проти Сардинії (П'ємонта);
 - Г Сардинія (П'ємонт) та Австрія проти Франції.
10. Які німецькі держави вели між собою боротьбу за об'єднання Німеччини в 60-х рр. ХІХ ст.?
 - А Австрія і Саксонія;
 - Б Саксонія і Пруссія;
 - В Пруссія та Австрія;
 - Г Пруссія і Баварія;
11. У результаті воєнних дій протягом ХІХ ст. США отримали:
 - А Північну Каліфорнію;
 - Б Аляску;
 - В Флориду;
 - Г Техас.
12. У якому напрямі відбувся «марш до моря» в роки Громадянської війни у США?
 - А Південному — до Мексиканської затоки;
 - Б південно-східному — до Атлантичного океану;
 - В західному — до Тихого океану.
 - Г північному — до Гудзонської затоки;
13. У 1871 р. імператором Німеччини був:
 - А Вільгельм І;
 - Б Фрідріх ІІІ;
 - В Георг V;
 - Г Карл X.

14. Першим королем об'єднаної Італії 1861р. став:
- А Вільгельм Гогенцоллерн І;
 - Б Віктор Еммануїл ІІ;
 - В Франс-Йосиф І;
 - Г Фрідріх Вільгельм ІІІ.
15. Хто був засновником таємної організації «Молода Італія»?
- А К. Кавур;
 - Б Дж. Гарібальді;
 - В Дж. Мадзіні;
 - Г Л. Кошут.
16. Укажіть прізвище американського генерала (1869), який під час Громадянської війни в США командував армією Півночі:
- А Ф. Дуглас;
 - Б Е. Джексон;
 - В У. Гаррісон;
 - Г В. Шерман.
17. Програма об'єднання німецьких земель «залізом і кров'ю», запропонована О. фон Бісмарком в середині ХІХ ст., передбачала:
- А об'єднання німецьких земель навколо Пруссії силовими методами — війною чи загрозою війни;
 - Б створення дипломатичним шляхом рівноправного міцного («залізного») союзу кількох держав і примушення до приєднання інших під загрозою війни;
 - В зміна фінансової системи, реорганізація армії — запоруки міцної, єдиної держави;
 - Г примусове створення металургійної і машинобудівної промисловості як економічної основи для об'єднання.
18. На скільки держав була розділена територія Італії після поразки революції 1848—1849 рр.?
- А 4;
 - Б 6;
 - В 8;
 - Г 10.
19. Американські плантатори у 50—60-х рр. ХІХ ст. як робочу силу використовували:
- А фермерів-кріпаків, що проживали на їхніх землях;
 - Б вільнонайманих білих працівників;
 - В працю корінного населення Америки — індіанців;
 - Г негрів-рабів, яких привозили із Африки, та їхніх дітей, народжених у США.

20. Демократична партія у США середини XIX ст. виражала передусім інтереси:
- А радикальних фермерів Заходу;
 - Б демократичних промисловців Півночі;
 - В ліберальних капіталістів Сходу;
 - Г консервативних плантаторів Півдня.
21. Що було головною перешкодою для створення єдиної національної держави в Італії в середині XIX ст.?
- А Монархічна форма правління у багатьох державах Італії;
 - Б низький рівень соціального і культурного розвитку країни;
 - В іноземне панування на півночі Італії;
 - Г низький рівень економічного розвитку країни.
22. Які наслідки мала франко-прусська війна 1870–1871 рр.?
- А Укладення мирного договору між Францією і Пруссією;
 - Б створення об'єднаної Німецької імперії;
 - В великі втрати армій обох воюючих сторін та підготовка до подальших військових дій;
 - Г поразка пруських військ та подальша роздробленість німецьких територій.
23. Яка подія спричинила розкол США та початок Громадянської війни у середині XIX ст.?
- А Обрання президентом А. Лінкольна;
 - Б напад на форт Самтер у Південній Кароліні;
 - В наступ на столицю Конфедерації місто Річмонд;
 - Г поразка армії Півночі на річці Рулл Ран поблизу Манассаса.
24. Яка подія стала переломною в ході Громадянській війні в США середини XIX ст. і визначила перемогу Північних Штатів?
- А Початок Реконструкції Півдня;
 - Б заява про скасування рабства у Південних штатах та закон про гомстеди;
 - В «рейд (марш) до моря»;
 - Г поразка армії Конфедератів під Геттісбергом (Пенсільванія).
- II. Завдання цієї форми складаються зі спільного вступного запитання та чотирьох завдань, позначених буквами, до кожного з яких потрібно підібрати один варіант відповіді, позначений цифрою.

25. Співвіднесіть поняття з їхніми визначеннями:

А аболіціонізм	1	об'єднання південних штатів США з метою збереження існуючого на Півдні соціально-економічного ладу та рабства;
Б анексія	2	система заходів, яких ужив уряд США після завершення Громадянської війни для укріплення єдності країни з метою реорганізації управління Південними штатами й ліквідації наслідків рабовласництва;
В конфедерація	3	вид агресії, насильницьке приєднання (загарбання) всієї або частини території іншої держави;
Г реконструкція	4	громадянський рух за скасування певного закону.
Д реформація		

26. Співвіднесіть дати з подіями:

А 1854 р.	1	прихід до влади О. фон Бісмарка і початок об'єднання Німеччини «залізом і кров'ю»;
Б 1861 р.	2	створення Об'єднаного Італійського королівства;
В 1865 р.	3	утворення Республіканської партії в США;
Г 1870 р.	4	закінчення Громадянської війни в США.
Д 1877 р.		

27. Співвіднесіть назви територій, які були приєднані США в період 1803 — 1867 рр., та країнами, яким належали ці території:

А Луїзіана	1	Великобританія;
Б Східна Флорида	2	Росія;
В Аляска	3	Іспанія;
Г Північний Мен	4	Франція;
	5	Мексика.

28. Співвіднесіть імена з описом особистості:

А К. Кавур	1	князь, перший рейхсканцлер Німецької імперії у 1871—1890 рр.;
Б У. Грант	2	італійський політичний і державний діяч, лідер поміркованих лібералів, прем'єр-міністр Сардинського королівства;
В А. Лінкольн	3	18-й президент США в 1869—1877 рр. від Республіканської партії, генерал;
Г О. фон Бісмарк	4	американський державний діяч, національний герой американського народу, один із організаторів Республіканської партії в США.
Д лорд Джон Рассел		

29. Установіть відповідність між роками та історичними фактами:

А 1829 р.	1	захоплення плантаторами Півдня міста Техас;
Б 1836 р.	2	встановлення кордону між США і Канадою;
В 1846 р.	3	створення таємної терористичної організації Ку-Клукс-Клан;
Г 1861 р.	4	поразка федеральної армії біля Болс-Блаффа;
Д 1866 р.		

30. Установіть відповідність між прізвищами президентів США 1789–1877 р. та роком обрання на обійману посаду:

А Дж. Медісон	1	1817 р.;
Б Дж. Монро	2	1803 р.;
В Е. Джексон	3	1845 р.;
Г Дж. Полк	4	1865 р.
Д Е. Джонсон		

III. *Завдання цієї форми складаються з інструкції та чотирьох подій, які треба розташувати в правильній послідовності.*

31. Розташуйте в логічній послідовності основні етапи боротьби за об'єднання Італії:

- А** активізація діяльності поміркованих лібералів, що висували ідею об'єднання Італії зверху, без революцій, шляхом реформ і за згодою монархів;
- Б** розгортання повстань у Неаполі, П'ємонті, Пармі, Модені і Папській державі;
- В** набуття Сардинським королівством статусу центру боротьби за об'єднання Італії;
- Г** революції в італійських державах.

32. Розташуйте в логічній послідовності основні етапи боротьби за об'єднання Німеччини:

- А** проголошення створення Німецької імперії;
- Б** революції в німецьких державах;
- В** виникнення в студентському середовищі перших націоналістичних молодіжних організацій;
- Г** боротьба між Пруссією й Австрією за право об'єднати німецькі держави під своїм заступництвом.

33. Розташуйте в хронологічній послідовності такі події:

- А** похід Гарібальді і «червоної тисячі»;
- Б** створення Німецької імперії;
- В** прийняття Акта про гомстеди;
- Г** набув чинності закон про скасування рабства в США.

34. Позначте варіант, де вміщений правильний перелік міст Італії в період об'єднання (1859–1870 рр.):

А	1, 2, 3, 6;	1	Рим;
Б	4, 5, 7, 8;	2	Палермо;
В	3, 4, 6, 8;	3	Болонья;
Г	2, 3, 6, 7.	4	Штутгарт;
		5	Бремен;
		6	Неаполь;
		7	Дрезден;
		8	Мюнхен.

Відповіді до теми 20. Утворення національних держав в Італії та Німеччині. США в першій половині XIX ст. Громадянська війна

Завдання I типу

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Б	В	В	А	В	Б	В	В	А	В	Г	Б
13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
А	Б	Б	Г	А	Б	Г	Г	Г	Б	Б	Б

Завдання II–III типу

	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34
А	4	3	4	2		2	2	4	1	
Б	3	1	3	3	1	1	1	2	4	
В	1	4	2	4	2		4	1	2	
Г	2	2	1	1	4	3	3	3	3	+
Д					3	4				

Тема 21. РОСІЙСЬКА ІМПЕРІЯ В ДРУГІЙ ПОЛОВИНІ XIX СТ. КУЛЬТУРА КРАЇН ЄВРОПИ ТА АМЕРИКИ XVIII–XIX СТ.

- I.** *Завдання цієї форми складаються зі вступного запитання та чотирьох варіантів відповідей, серед яких потрібно вибрати один правильний.*
- 1.** Форма залежності селян у Російській імперії у XIX ст., за якою вони прикріплюються до землі та підпорядковуються адміністративній і судовій владі феодала:

А	рабство;
Б	кріпацтво;
В	оброк;
Г	панщина.

2. Ідейний і художній напрямок у духовній культурі, що сформувався наприкінці XVIII — в першій половині XIX ст., який протиставив утилітаризму та нівелюванню особистості прагнення свободи та «безмежного», жагу досконалості та оновлення, пафос особистості та громадянської незалежності:
А класицизм;
Б імпресіонізм;
В романтизм;
Г модернізм.
3. Як називалися виборні органи місцевого самоврядування в Російській імперії за реформою 1864 р.?
А Управи;
Б земства;
В ради;
Г думи.
4. Як називається ідейний та художній напрям у духовному житті, покликаний відбивати правду життя засобами мистецтва в поєднанні з високістю та здійсненням авторського ідеалу?
А Символізм;
Б реалізм;
В акмеїзм;
Г неоромантизм.
5. Скасування кріпосного права в Російській імперії відбулося у:
А листопаді 1860 р.;
Б лютому 1861 р.;
В серпні 1862 р.;
Г квітні 1863 р.
6. Паризький мирний договір був укладений:
А 1853 р.;
Б 1855 р.;
В 1856 р.;
Г 1878 р.
7. Коли внаслідок замаху народників був убитий російський імператор Олександр II?
А 1864 р.;
Б 1881 р.;
В 1879 р.;
Г 1875 р.

8. Коли розпочалося поширення народницького руху в Росії?
А 60-ті рр. XIX ст.;
Б 70-ті рр. XIX ст.;
В 80-ті рр. XIX ст.;
Г 90-ті рр. XIX ст.
9. З якою державою почалося зближення Російської імперії наприкінці XIX ст.?
А Туреччиною;
Б Німецькою імперією;
В Францією.
Г Австро-Угорською імперією;
10. У 1873 р. до Російської імперії було приєднано:
А Хівінське ханство;
Б Туркменістан;
В Кокандське ханство.
Г Бухарське ханство.
11. У 1877 р. імператор Олександр II підписав маніфест про війну з:
А Боснією і Герцеговиною;
Б Австро-Угорщиною;
В Сербією і Чорногорією;
Г Османською імперією;
12. У якій країні в 1825 р. відбулося відкриття Ері-каналу, що поєднував протоки Великих озер із Нью-Йорком?
А Канада;
Б США;
В Англія;
Г Іспанія.
13. Під час правління якого російського імператора було скасовано кріпосне право?
А Павла I;
Б Олександра I;
В Олександра II;
Г Миколи I.
14. Хто з відомих англійських учених XIX ст. був автором книги «Теорія еволюції тваринного і рослинного світу»?
А Л. Пастернак;
Б Т. Шванн;
В Ч. Дарвін;
Г К. Лінней.

15. Назвіть прізвище російського віце-адмірала, який у Кримській війні керував підготовкою оборони Севастополя з суходолу:
А П. Нахімов;
Б В. Істомін;
В М. Пирогов;
Г В. Корнілов.
16. Хто з відомих російських математиків у 1826 р. висунув і розвинув систему неевклідової геометрії?
А В. Буняковський;
Б М. Остроградський;
В П. Чебишев;
Г М. Лобачевський;
17. Яка з воєн середини — другої половини ХІХ ст. була найбільш невдахою для Росії?
А Кримська;
Б російсько-турецька 1877–1878 рр.;
В середньоазіатська;
Г фінська.
18. З яким винаходом пов'язано прізвище англійського винахідника Д. Стефенсона?
А Літаком;
Б пароплавом;
В паровозом;
Г велосипедом.
19. Паризький мирний трактат 1856 р. передбачав:
А заборону ведення війни з країнами Балканського півострова;
Б обмежував зовнішньополітичний вплив Росії та її військовий потенціал;
В посилював вплив Росії на Балканському півострові;
Г не стосувався Росії.
20. Яким із своїх творінь улави́вся російський архітектор А. Вороні́хін?
А Тріумфальною аркою в Парижі;
Б Казанським собором у Петербурзі;
В Ейфелевою вежею в Парижі;
Г Ісакиївським собором у Петербурзі.
21. Створення телеграфного коду С. Морзе (абетка Морзе) мала значення для:
А винайдення першого телефону;
Б розвитку всесвітньої системи засобів зв'язку, передачі інформації на великі відстані;
В створення радіо;
Г виникнення першого телевізора.

22. Наслідком Берлінського конгресу стало:

- А визначення кордонів Росії між балтійськими країнами;
- Б обмеження претензій європейських держав до Росії по закінченні Кримської війни;
- В визначення кордонів Росії в Середній Азії;
- Г коригування рішень Сан-Стефанського договору на користь Туреччини.

23. Що передбачала військова реформа, проведена в Російській імперії у 1864–1883 рр.?

- А Загальну військову повинність та обмежений строк військової служби;
- Б добровільність військової служби на контрактній основі;
- В створення спеціальних військ особливого призначення;
- Г рекрутську повинність за жеребкуванням і пожиттєву службу.

24. Результатом розроблення практики воєнно-польової хірургії М. Пирогова стало:

- А винайдення нових ліків, які втамовують біль та швидко лікують відкриті рани, отримані на полі бою;
- Б використання наркозу на полі бою, нерухомої гіпсової пов'язки;
- В застосування нових видів хірургічних інструментів, що дали змогу більш ефективно проводити операції;
- Г ніяк не вплинула, лише негативно впливала на стан здоров'я постраждалих після хірургічних втручань.

II. Завдання цієї форми складаються зі спільного вступного запитання та чотирьох завдань, позначених буквами, до кожного з яких потрібно підібрати один варіант відповіді, позначений цифрою.

25. Співвіднесіть поняття з їхніми визначеннями:

А абсолютизм	1	тип суперечності, за якого тенденції, сторони, між якими відбувається зіткнення, мають непримиренний характер;
Б агресія	2	насиленницьке захоплення однією державою частини або всієї території, що належить іншій державі;
В анексія	3	застосування збройної сили однією державою (групою держав) проти суверенітету, територіальної цілісності, політичної незалежності іншої держави;
Г антагонізм	4	абсолютна самодержавна монархія — форма державного правління, за якої верховна влада цілком належить монархові (царю, імператору, королю).
Д апартеїд		

26. Співвіднесіть дати з подіями:

А	1843–1850 рр.	1	російсько-турецька війна;
Б	1853–1856 рр.	2	початок оформлення франко-російського союзу;
В	1877–1878 рр.	3	англійський фізик Джеймс Джоуль експериментально обґрунтував закон збереження енергії і довів, що тепло може бути отримане за рахунок механічної роботи;
Г	1891–1892 рр.	4	Кримська війна.
Д	1904–1905 рр.		

27. Співвіднесіть країни та території, які були приєднані до них після Берлінського конгресу у червні 1878 р.:

А	Туреччина	1	гирло Дунаю, Ардаган, Карс, Батум;
Б	Росія	2	острів Кіпр;
В	Австро-Угорщина	3	Македонія, Чорногорія, Сербія;
Г	Англія	4	Боснія, Герцеговина.
Д	Франція		

28. Співвіднесіть прізвища з описом особистості:

А	П. Нахімов	1	французький зоолог створив теорію про еволюції («ламаркізм»). Увів термін «біологія»;
Б	Ж. Ламарк	2	американський винахідник, який спроектував шестизарядний револьвер з обертовим барабаном;
В	С. Кольт	3	шотландський письменник, запровадив у літературі принцип історизму, написав низку блискучих історичних романів;
Г	В. Скотт	4	російський адмірал, під час Кримської війни командував ескадрою, переміг у Синопській битві.
Д	У. Томсон		

29. Установіть відповідність між роками та історичними фактами:

А	березень 1854 р.	1	битва при Альмі;
Б	вересень 1854 р.	2	облога фортеці Сілітрія поблизу Дунаю;
В	грудень 1859 р.	3	здобуто місто Ардаган на Кавказі Росією;
Г	травень 1868 р.	4	російські війська оволоділи Самаркандом і наблизились до Бухари;
Д	травень 1877 р.		

30. Установіть відповідність між прізвищами митців літератури та їх творами:

А Стендаль (Анрі Марія Бейль)	1 «Ревізор»;
Б В. Гюго	2 «Червоне і чорне»;
В О. Пушкін	3 «Собор Паризької Богоматері»;
Г М. Гоголь	4 «Капітанська дочка»;
	5 «Мцирі».

III. Завдання цієї форми складаються з інструкції та чотирьох подій, які треба розташувати в правильній послідовності.

31. Розташуйте в хронологічній послідовності такі події:

- А** поява першого паротяга;
- Б** укладення Сан-Стефанського договору;
- В** проведення фінансової реформи;
- Г** відкриття явища електромагнітної індукції.

32. Розташуйте в логічній послідовності реформи, проведені в Росії протягом 60–70-х рр. XIX ст.:

- А** судова;
- Б** військова;
- В** земська;
- Г** міська.

33. Розташуйте в хронологічній послідовності основні винаходи та відкриття кінця XVIII — першої половини XIX ст.:

- А** німецький винахідник Карл фон Зауербронн створив велосипед;
- Б** американський винахідник Роберт Фултон побудував і випробував перший пароплав;
- В** німецький астроном Йоганн Готфрід Галле відкрив планету Нептун;
- Г** російський винахідник Павло Шилінг продемонстрував роботу першого електромагнітного телеграфу.

34. Позначте варіант, де вміщено правильний перелік прізвищ, які безпосередньо стосуються живопису кінця XVIII — початку XIX ст.:

А 2, 3, 4, 5;	1 К. Коро;
Б 2, 3, 5, 8;	2 В. Тернер;
В 3, 5, 7, 8;	3 К. Леду;
Г 1, 2, 4, 6.	4 Е. Делакура;
	5 П. Фонтен;
	6 К. Фрідріх.
	7 Ч. Барі;
	8 Д. Жидарді.

Відповіді до теми 21. Російська імперія в другій половині XIX ст.

Культура країн Європи та Америки XVIII–XIX ст.

Завдання I типу

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Б	В	Б	Б	Б	В	Б	А	В	А	В	Б
13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
В	В	Г	Г	А	В	А	Б	Б	Г	А	Б

Завдання II–III типу

	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34
А	4	3	3	4	2	2	1	2	2	
Б	3	4	1	1	1	3	4	4	1	
В	2	1	4	2		4	3	1	4	+
Г	1	2	2	3	4	1	2	3	3	
Д					3					

Тема 22. ЗАВЕРШЕННЯ ФОРМУВАННЯ ІНДУСТРІАЛЬНОГО СУСПІЛЬСТВА У ПРОВІДНИХ КРАЇНАХ СВІТУ

- I. *Завдання цієї форми складаються зі вступного запитання та чотирьох варіантів відповідей, серед яких потрібно вибрати один правильний.*
1. Об'єднання підприємств, що здійснюють спільну комерційну діяльність (визначення цін, закупівля сировини, збут продукції та ін.) при збереженні виробничої та юридичної самостійності:
 - А картель;
 - Б синдикат;
 - В концерн;
 - Г рейхстаг.
2. Рух промислової буржуазії за свободу торгівлі, невтручання держави у підприємницьку діяльність, що виник в Англії наприкінці XVIII ст.:
 - А фритредерство;
 - Б фермерство;
 - В юнкерство;
 - Г бюргерство.
3. Течія громадської думки в 60-х р. XIX ст., що ставила перед собою завдання особистого звільнення від родинних і побутових забобонів, від тягара вікових звичаїв, традицій, моральних норм, сліпого поклоніння авторитетам:
 - А антагонізм;
 - Б шовінізм;
 - В анархізм;
 - Г нігілізм.

4. Форма управління країною великими феодалами, що склалася в XII–XIX ст. в Японії, за якою імператор був позбавлений реальної влади:
А самурайонат;
Б протекторат;
В каганат;
Г сьогунат.
5. Урочисте проголошення Німецької імперії відбулося в:
А травні 1870 р.;
Б січні 1871 р.;
В серпні 1873 р.;
Г жовтні 1876 р.
6. Коли була проголошена Третя республіка у Франції?
А 1870 р.;
Б 1877 р.;
В 1879 р.;
Г 1881 р.
8. Конституція Японії була прийнята:
А 1868 р.;
Б 1878 р.;
В 1889 р.;
Г 1894 р.
7. Коли сталася революція в Росії?
А 1904–1906 рр.;
Б 1905–1906 рр.;
В 1905–1907 рр.;
Г 1905–1908 рр.
9. Колоніальна експансія Німеччини у 80-х рр. XIX ст. була спрямована на:
А Близький Схід;
Б Латинську Америку;
В Африку;
Г Європу.
10. З якими державами на початку XX ст. Франція уклала союз під назвою «Антанта»?
А Італією та Німеччиною;
Б Росією та Англією;
В Англією та США;
Г Англією та Італією.

11. З якою країною США в 1898 р. вели війну за колоніальні володіння?
- А Англією;
 - Б Францією;
 - В Іспанією;
 - Г Португалією.
12. Щоб оволодіти Ляодунським півостровом, Японія у 1904 р. розпочала війну проти:
- А Кореї;
 - Б Росії;
 - В Китаю;
 - Г Монголії.
13. Прем'єр-міністром Великобританії та лідером ліберальної партії з 1892 по 1894 рр. був:
- А В. Гладстон;
 - Б Д. Чемберлен;
 - В Б. Дізраелі;
 - Г Д. Ллойд-Джордж.
14. У 1913 р. Національні збори Франції обрали президентом:
- А Ж. Буланже;
 - Б Р. Пуанкаре;
 - В Ж. Клемансо;
 - Г Л. Гамбетта;
15. Президентом США в 1901–1909 рр. від Республіканської партії був:
- А В. Вільсон;
 - Б Г. Форд;
 - В Т. Рузвельт;
 - Г Дж. Рокфеллер.
16. Останнім імператором царської Росії був:
- А Олександр II;
 - Б Олександр III;
 - В Микола I;
 - Г Микола II.
17. Колоніальна імперія Англії в період 1870–1914 рр. була:
- А найбільшою у світі;
 - Б дорівнювала французькій колоніальній імперії;
 - В найменшою, поступаючись іншим колоніальним державам;
 - Г на початок XX ст. майже не залишилось жодної колонії.

- 18.** Францію кінця XIX ст. називали «державою-рантьє», тому що:
- А** Франція створювала підприємства на території своїх колоній і за рахунок цього процвітала;
 - Б** Франція створювала великі підприємства, а потім їх перепродавала іншим державам;
 - В** Франція створювала спільні підприємства з іншими державами і жила за рахунок отриманих прибутків;
 - Г** значна частина її населення жила на відсотки зі своїх вкладів, що надавалися в борг іншим державам;
- 19.** Яку назву мав політичний курс, що запроваджувався президентом США В. Вільсоном на початку XX ст.?
- А** «Америка для американців»;
 - Б** «Нова демократія»;
 - В** «Шлях істини»;
 - Г** «Справедливий курс».
- 20.** «Кривава неділя» — це ___ :
- А** віроломний напад японців на російський флот у Порт-Артурі у 1904 р.;
 - Б** назва заходів останньої неділі місяця, започаткованих за правління російського імператора Миколи I;
 - В** розстріл військами мирної демонстрації у Петербурзі в 1905 р.;
 - Г** убивство народовольцями російського імператора Олександра II у 1881 р.;
- 21.** Принцип «блискучої ізоляції», якого дотримувалася Англія у XIX ст., передбачав:
- А** невтручання в міжнародні конфлікти;
 - Б** неучасть у військових союзах;
 - В** економічну блокаду основних економічних конкурентів.
 - Г** розрив усіх міжнародних договорів, які були укладені в цей період.
- 22.** З чим був пов'язаний Панамський скандал початку XX ст.?
- А** Корупційною діяльністю чиновників з підтримки афери компанії, яка будувала Панамський канал;
 - Б** зі спробою французької розвідки спровокувати повстання в Панамі, щоб загарбати цю територію;
 - В** зі спробою французьких військ здійснити інтервенцію в Панамі;
 - Г** з відставкою Ж. Буланже з посади військового міністра.

23. США до кінця XIX ст. не здійснювали активної колоніальної політики, тому що:
- А їм вистачало сировини, ринків збуту та робочої сили на власній території;
 - Б у них була відсутня постійна армія і не досить сильним був військово-морський флот;
 - В вони воювали проти індіанців, які вели активну партизанську війну проти білих американців;
 - Г намагались уникнути воєнних конфліктів з іншими державами, що володіли колоніями.

24. Які заходи передбачала аграрна реформа Столипіна, проведена в Росії на початку XX ст.?

- А Укріплення поміщицького землеволодіння, заборону приватизації землі селянами, сприяння переселенню селян до міста;
- Б зміцнення селянської общини, дозвіл на приватизацію землі селянами, заохочення переселення до США і Канади;
- В продаж землі за заниженими цінами або надання кредиту під низькі відсотки;
- Г руйнування селянської общини, дозвіл на приватизацію землі селянами, переселення на східні землі Російської імперії.

- II. Завдання цієї форми складаються зі спільного вступного запитання та чотирьох завдань, позначених буквами, до кожного з яких потрібно підібрати один варіант відповіді, позначений цифрою.

25. Співвіднесіть поняття з їхніми визначеннями:

А олігархія	1 розширення сфери панування, впливу, поширення чого-небудь за початкові межі (територіальне, економічне, політичне);
Б протекторат	2 форма національних і релігійних забобонів і нетерпимості, вороже ставлення до євреїв;
В експансія	3 режим, за якого влада (політична, економічна, соціальна, культурна та ін.) належить вузькому колу осіб;
Г антисемітизм	4 форма залежності однієї держави від іншої, за якої залежна держава зберігає лише деяку самостійність у внутрішніх справах, а її зовнішні зносини, оборону та ін. на власний розсуд здійснює держава-завойовниця.
Д патронат	

26. Співвіднесіть дати з подіями:

А 1867–1868 рр.	1	«Панамський скандал»;
Б 1888 р.	2	англо-бурська війна;
В 1898 р.	3	революція Мейдзі та громадянська війна в Японії;
Г 1899–1902 рр.	4	американо-іспанська війна;
	5	проведення реформи П. Столипіна.

27. Співвіднесіть країни з прізвищами їх представників:

А Німеччина	1	Д. Ллойд-Джордж;
Б Англія	2	Вільгельм II Гогенцоллерн;
В Франція	3	Б. Гаррісон;
Г США	4	А. Дрейфус.
Д Італія		

28. Співвіднесіть прізвище з посадою, що обіймала названа особа:

А Отто фон Бісмарк	1	прем'єр-міністр Франції;
Б Жорж Клемансо	2	перший канцлер Німецької імперії;
В Юань Шікай	3	президент США;
Г Вудро Вільсон	4	президент Китаю.
Д Дж. Рокфеллер		

29. Установіть відповідність між політичними партіями різних країн Європи XIX — на початку XX ст. та їх основними засадами:

А національна ліберальна партія Німеччини	1	виражала інтереси великої промислової буржуазії, виступала за розвиток конституційної монархії, загальне виборче право, скасування станових привілеїв;
Б ліві (радикальні) республіканці Франції	2	спирались на міську дрібноту буржуазію та селянство, захищали приватну власність й особисту свободу, виступали за націоналізацію великих монополій;
В соціалістичні партії Росії	3	виражали інтереси інтелігенції, робітників, селянства, виступали за знищення приватної власності, царського самодержавства, пропаганду соціальної рівності, встановлення республіки, надання громадянам прав і свобод;
Г клерикали	4	виступали за підпорядкування державній владі католицької церкви, більш тісний зв'язок з римським престолом, відновлення привілеїв духовництва, виявили нетерпимість до неокатоликів.
Д консервативна партія Англії		

30. Установіть відповідність між прізвищами прем'єр-міністрів Великої Британії з 1870–1914 рр. та роками їх перебування при владі:

А Бенджамін Дізраелі	1 1868–1874 рр.;
Б Герберт Асквіт	2 1874–1880 рр.;
В граф Розберрі	3 1894–1895 рр.;
Г Вільям Гладстон	4 1908–1916 рр.
Д Артур Бальфур	

III. Завдання цієї форми складаються з інструкції та чотирьох подій, які треба розташувати в правильній послідовності.

31. Розташуйте в хронологічній послідовності такі події:

- А** утворення лейбористської партії в Англії;
- Б** прийняття «готської програми» СДПН у Німеччині;
- В** японо-китайська війна;
- Г** II з'їзд РСДРП, початок організаційного оформлення більшовизму в Росії.

32. Розташуйте в логічній послідовності основні події внутрішньої політики консерваторів і лібералів в Англії наприкінці XIX ст.:

- А** прийняття закону про таємне голосування на виборах у палату громад парламенту;
- Б** проведення реформи системи початкового навчання («закон Форстера»), створення мережі державних початкових шкіл;
- В** запровадження третьої парламентської реформи, за якою виборчі права отримали дрібні орендарі Англії та Ірландії, працівники аграрної промисловості та робітники-квартирнаймачі;
- Г** прийняття закону про 54-годинний робочий тиждень і заборону прийому на роботу дітей віком до 10 років.

33. Розташуйте в логічній послідовності:

- А** президентство Вільяма Х. Тафта;
- Б** царювання Олександра III;
- В** перебування при владі прем'єр-міністра Великобританії Кемпбелл-Баннермана;
- Г** виникнення соціал-демократичної партії Німеччини (СДПН).

34. Позначте варіант, де вміщено правильний перелік президентів США з 1865–1920 рр.:

А 2, 4, 5, 8;	1 Е. Джонсон;
Б 1, 3, 6, 7;	2 Г. Асквіт;
В 3, 2, 7, 8;	3 Дж. Гарфілд;
Г 1, 4, 5, 6.	4 М. Салсбері;
	5 А. Балфур;
	6 Т. Рузвельт;
	7 Г. Клівленд;
	8 Б. Дізраелі.

Відповіді до теми 22. Завершення формування індустріального суспільства у провідних країнах світу

Завдання I типу

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Б	А	Г	Г	Б	А	В	В	А	Б	В	В
13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
А	Б	В	Г	А	В	Б	В	А	А	Б	Г

Завдання II–III типу

	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34
А	3	3	2	2	1	2	4	2	4	
Б	4	1	1	1	2	4	1	1	2	+
В	1	4	4	4	3	3	2	4	3	
Г	2	2	3	3	4	1	3	3	1	
Д										

Тема 23. НАЦІОНАЛЬНО-ВИЗВОЛЬНА БОРОТЬБА НАРОДІВ СВІТУ НАПРИКІНЦІ ХІХ — НА ПОЧАТКУ ХХ СТ. МІЖНАРОДНІ ВІДНОСИНИ НАПРИКІНЦІ ХІХ — НА ПОЧАТКУ ХХ СТ. КУЛЬТУРА ЗАРУБІЖНИХ КРАЇН НАПРИКІНЦІ ХІХ — НА ПОЧАТКУ ХХ СТ.

- I. Завдання цієї форми складаються зі вступного запитання та чотирьох варіантів відповідей, серед яких потрібно вибрати один правильний.
1. Незалежність держави у зовнішніх і внутрішніх справах:
 - А нейтралітет;
 - Б суверенітет;
 - В автономія;
 - Г конкордат.
2. Система заходів, які застосовуються до держави, щоб порушити її зовнішні зв'язки і примусити виконувати певні дії або утримуватися від них:
 - А бойкот;
 - Б облога;
 - В блокада;
 - Г оточення.
3. Розширення, поширення сфери впливу, панування в різних областях, у тому числі за допомогою дипломатичного тиску або збройного вторгнення:
 - А експансія;
 - Б інтервенція;
 - В еміграція;
 - Г деколонізація.

4. Новий напрям у мистецтві, який виник наприкінці XIX — на початку XX ст., безапеляційно заперечував традиції, прагнуч докорінного відновлення художньої практики:
А кубізм;
Б авангардизм;
В постімпресіонізм;
Г супрематизм.
5. Коли був утворений Індійський національний конгрес?
А 1883 р.;
Б 1885 р.;
В 1887 р.;
Г 1889 р.
6. Позначте період, протягом якого відбувалося формування воєнно-політичного блоку Антанта.
А 1903–1906 рр.;
Б 1904–1906 рр.;
В 1904–1907 рр.;
Г 1905–1907 рр.
7. Коли відбулося антиколоніальне повстання в Китаї?
А 1889 р.;
Б 1900 р.;
В 1901 р.;
Г 1903 р.
8. Коли А. Ейнштейн розробив теорію відносності?
А 1899 р.;
Б 1901 р.;
В 1903 р.;
Г 1905 р.
9. У якому місті в 1873 р. вперше у світі був пушений трамвай?
А Лондоні;
Б Сан-Франциско;
В Парижі;
Г Берліні.
10. Яка територія була отримана Італією в результаті перемоги над Туреччиною у 1911 р.?
А Трансвааль;
Б Філіппіни;
В Марокко;
Г Лівія.

11. У березні–жовтні 1912 р. утворився Балканський союз, спрямований проти Туреччини, до складу якого увійшли:
 - А Італія, Греція, Сербія, Болгарія;
 - Б Болгарія, Румунія, Молдова, Росія;
 - В Сербія, Греція, Болгарія, Чорногорія;
 - Г Чорногорія, Румунія, Сербія, Молдова.
12. Яка країна виявилася лідером у «гонці озброєнь» на початку XX ст.?
 - А Росія;
 - Б Великобританія;
 - В Німеччина;
 - Г Франція.
13. Керівник селянського руху в період Мексиканської революції 1910–1917 рр.:
 - А Е. Сапата;
 - Б П. Діас;
 - В Ф. Мадеро;
 - Г Б. Тілак.
14. До «Союзу трьох імператорів», який був створений у 1873 р., увійшли:
 - А Вільгельм I, Олександр II, Едуард VII;
 - Б Олександр II, Франц-Йосиф I, Вільгельм II;
 - В Франц-Йосиф I, Вільгельм I, Олександр II;
 - Г Вільгельм I, Франц-Йосиф I, Микола II.
15. Хто з відомих вчених у сфері фізіології на початку XX ст. розробив «теорію умовних рефлексів»?
 - А Т. Морган;
 - Б І. Павлов;
 - В Л. Пастер;
 - Г Р. Кох.
16. З яким прізвиськом пов'язаний перший випуск масової стандартизованої продукції й переходом до конвеєрного виробництва наприкінці XIX ст.?
 - А Е. Батлер;
 - Б А. Пежо;
 - В Г. Форд;
 - Г А. Хаммель.
17. Революція в Китаї початку XX ст. отримала назву «Синьхайська», тому що це було пов'язано з:
 - А прізвиськом вождя (лідера) революції;
 - Б назвою року, коли розпочалась революція;
 - В назвою міста, де відбувалася революція;
 - Г революційною організацією, що готувала національно-визвольне повстання.

18. Як називалася національна партія Китаю, заснована Сунь Ятсеном на початку XX ст.:
- А Іхетуань;
 - Б Гоміндан;
 - В Сіньхай;
 - Г Якінау.
19. Які держави підписали договір — «сердечну угоду», що дав назву військово-політичному союзу — Антанті?
- А Франція і Росія;
 - Б Росія й Англія;
 - В Франція й Англія;
 - Г Німеччина і Росія;
20. Який новий тип артилерійських систем з'явився у світі на початку XX ст. (до 1914 р.)?
- А Міномети;
 - Б протитанкові гармати;
 - В кулемети;
 - Г зенітні гармати.
21. Якими були наслідки й досягнення Мексиканської революції 1910–1917 рр.?
- А Здобуття незалежності й вигнання інтервентів;
 - Б повалення монархії та проголошення республіки;
 - В прийняття найбільш демократичної на той час конституції;
 - Г повалення республіки та встановлення тоталітарного режиму.
22. Яка із провідних країн світу спровокувала обидві марокканські кризи на початку XX ст.?
- А Італія;
 - Б Франція;
 - В Німеччина;
 - Г Англія.
23. Яка з локальних воєн кінця XIX — початку XX ст. поклала початок боротьбі за переділ світу?
- А Іспано-американська;
 - Б англо-бурська;
 - В російсько-японська;
 - Г італо-турецька.
24. Відкриття французькими фізиками А. Беккерелем, П'єром і Марі Кюрі ефекту радіоактивного випромінювання у 1898 р. започаткувало:
- А розвиток ядерної фізики;
 - Б створення ядерної бомби;
 - В пошук альтернативної енергії (ядерної);
 - Г розробку атомного підводного човна.

II. Завдання цієї форми складаються зі спільного вступного запитання та чотирьох завдань, позначених буквами, до кожного з яких потрібно підібрати один варіант відповіді, позначений цифрою.

25. Співвіднесіть поняття з їхніми визначеннями:

А натуралізм	1 напрям у мистецтві останньої чверті XIX — початку XX ст., представники якого прагнули найбільш природно й упереджено втілити реальний світ у його рухливості та мінливості, передати його швидкоплинні зміни;
Б критичний реалізм	2 символ — головний засіб пізнання, культ вічної жіночності як символ і земний прообраз вищої досконалості. Мистецтво заради мистецтва;
В символізм	3 напрям в європейській й американській літературі та мистецтві останньої третини XIX ст., що відбивав негативні сторони життя та прояви людської натури в усій їхній повноті;
Г імпресіонізм	4 напрям у літературі й мистецтві, основною метою якого було правдиве, об'єктивне відображення дійсності з критичної точки зору.
Д супрематизм	

26. Співвіднесіть дати з подіями:

А 1876 р.	1 Молодотурецька революція;
Б 1891–1893 рр.	2 винайдено радіо, відкрито рентгенівське проміння, створено електронну теорію;
В 1895 р.	3 утворення франко-російського союзу;
Г 1908 р.	4 винайдення телефону А. Беллом.
Д 1910 р.	

27. Співвіднесіть назви країн з їх представниками:

А Індія	1 Сунь Ятсен;
Б Іран	2 Б. Тілак;
В Китай	3 Мохаммед Алі;
Г Мексика	4 В. Вілья.
Д Туреччина	

28. Співвіднесіть прізвища науковців з їхніми досягненнями:

А Дж. Томсон	1	створили основи генетики — науку про передачу спадкових ознак у рослинному й тваринному світі;
Б Д. Менделєєв	2	відкрив першу елементарну частину — електрон, яка входила до складу атома;
В Т. Морган
і А. Вейсман	3	створили компактні, високоекономічні двигуни, які працювали на рідкому паливі;
Г Р. Дізель
і Н. Отто	4	відкрив періодичний закон хімічних елементів.
Д І. Павлов		

29. Установіть відповідність між війнами (конфліктами) та їх наслідками:

А Фашодський
конфлікт	1	поразка Туреччини. Здобуття незалежності Албанією. Перехід турецьких володінь у Європі до Болгарії, Сербії, Греції;
Б конфлікт на
Балканському
півострові	2	поразка Болгарії. Новий перерозподіл земель між Сербією, Грецією, Румунією, Туреччиною;
В перша Бал-
канська війна	3	зіткнення інтересів Англії і Франції в північному Судані (Африка);
Г друга Бал-
канська війна	4	приєднання до Австро-Угорщини Боснії і Герцеговини.
Д революція
в Ірані		

30. Установіть відповідність між прізвищами митців та їх працями:

А Ф. Достоевський	1	«Бурлаки на Волзі»;
Б П. Сезанн	2	«Пригоди Тома Соєра»;
В М. Твен	3	«Маленький міст»;
Г І. Репін	4	«Злочин і покарання».
Д Г. Ібсен		

III. Завдання цієї форми складаються з інструкції та чотирьох подій, які треба розташувати в правильній послідовності.**31. Розташуйте в хронологічній послідовності такі події:**

- А** утворення Болгарської держави;
- Б** створення братами Райт першого літака з двигуном внутрішнього згоряння;
- В** іспано-американська війна;
- Г** утворення Троїстого союзу.

- 32.** Розташуйте в логічній послідовності етапи Мексиканської революції:
- А** перемога Ф. Мадеро на президентських виборах;
 - Б** прийняття нової демократичної Конституції Мексики;
 - В** лідер опозиції Ф. Мадеро розпочав збройне повстання та розгромив урядові війська;
 - Г** початок громадянської війни між колишніми союзниками в боротьбі з диктатурою Уерти та військами лідера поміркованого конституційного руху В. Карранси.
- 33.** Розташуйте в хронологічній послідовності локальні війни і конфлікти, які мали місце наприкінці XIX — на початку XX ст.:
- А** італо-турецька війна;
 - Б** англо-бурська війна;
 - В** марокканський конфлікт;
 - Г** російсько-японська війна.
- 34.** Позначте варіант, де вміщено правильний перелік представників течії імпресіонізму в образотворчому мистецтві останньої третини XIX — початку XX ст.:
- А** 2, 3, 5, 6; **1** П. Гоген;
 - Б** 1, 4, 7, 8; **2** К. Моне;
 - В** 1, 4, 6, 7; **3** О. Ренуар;
 - Г** 2, 4, 6, 8. **4** П. Сезан;
 - 5** К. Пісарро;
 - 6** Е. Моне;
 - 7** В. Ван Гог;
 - 8** А. Мінцель.

Відповіді до теми 23

Національно-визвольна боротьба народів світу наприкінці XIX — на початку XX ст.

Міжнародні відносини наприкінці XIX — на початку XX ст.

Культура зарубіжних країн наприкінці XIX — на початку XX ст.

Завдання I типу

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Б	В	А	Б	Б	В	Б	Г	Б	Г	В	В
13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
А	В	Б	В	Б	Б	В	Г	В	В	Б	А

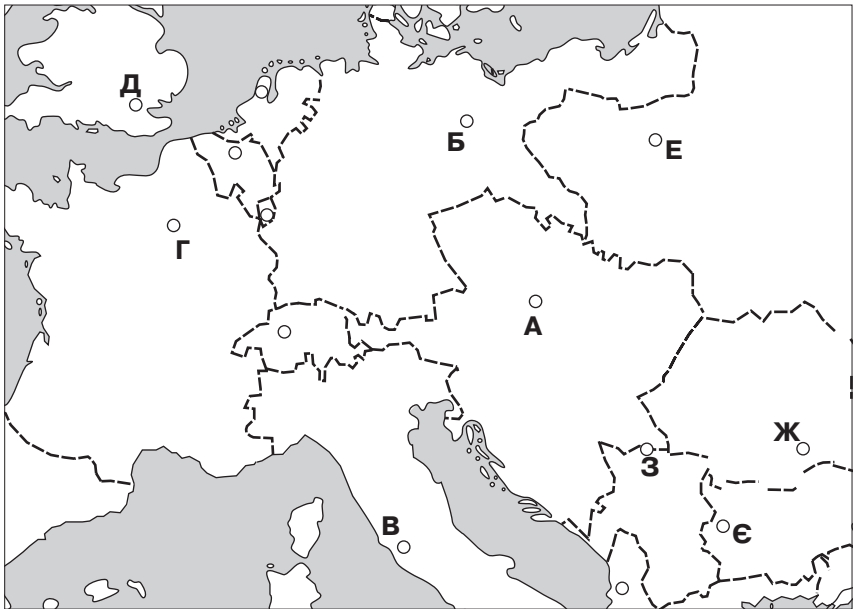
Завдання II–III типу

	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34
А	3	4	2	2	3	4	1	2	4	+
Б	4	3	3	4	4	3	4	4	1	
В	2	2	1	1	1	2	3	1	3	
Г	1	1	4	3	2	1	2	3	2	
Д										

Тема 24. ПЕРША СВІТОВА ВІЙНА

- I. Завдання цієї форми складаються зі вступного запитання та чотирьох варіантів відповідей, серед яких потрібно вибрати один правильний.
- Перша світова війна стала позиційною з:
 - А 1914 р.;
 - Б 1915 р.;
 - В 1916 р.;
 - Г 1917 р..
 - Коли відбулась битва на р. Марна?
 - А У липні 1916 р.;
 - Б жовтні 1914 р.;
 - В квітні 1915 р.;
 - Г жовтні 1917 р..
 - Коли і на чиєму боці США вступили у Першу світову війну?
 - А У липні 1916 р. на боці Антанти;
 - Б вересні 1916 р. на боці Антанти;
 - В квітні 1917 р. на боці Четверного союзу;
 - Г квітні 1917 р. на боці Антанти.
 - Назвіть дату закінчення Першої світової війни:
 - А 11 листопада 1918 р.;
 - Б 9 травня 1945 р.;
 - В 11 листопада 1914 р.;
 - Г 28 червня 1914 р.
 - Німецькі дивізії під час реалізації «плану Шліффена» наразилися на «незапланований» опір поблизу фортеці Антверпен в:
 - А Польщі;
 - Б Бельгії;
 - В Швейцарії;
 - Г Люксембурзі.

6. Яка держава прагнула повернути землі Ельзас і Лотарингію?
А Росія;
Б Бельгія;
В Австро-Угорщина;
Г Франція.
7. Росія здавна прагнула мати під контролем морські протоки ___ :
А Ла-Манш і Святого Георга;
Б Босфор і Дарданелли;
В Дрейка;
Г Гібралтар.
8. Завдання на **карті**. На карті позначте територію Німеччини.

9. «Антанта» у перекладі з французької означає:
А «Сердечна згода»;
Б «Союз рівних»;
В «Золота угода»;
Г «Мирна згода».
10. «Брусиловський прорив», прорив військ О. Брусилова облоги навколо міста — це ___ :
А контрнаступ російських військ на Південному фронті;
Б контрнаступ російських військ на Східному фронті;
В прорив військ О. Брусилова облоги міста Львова;
Г прорив військ О. Брусилова облоги міста Чернівці.

11. Мілітаризація — це ___ :
- А державна політика, спрямована на збагачення правлячої верхівки;
 - Б часта зміна влади в державі;
 - В політика, спрямована на нарощування військової могутності;
 - Г оновлення економіки.
12. Поняття, що означає ряд політичних режимів ХХ ст., за яких влада базувалась на однопартійній системі і всебічному втручанні держави в економіку, культуру й громадське життя:
- А лібералізм;
 - Б централізм;
 - В демократія;
 - Г тоталітаризм.
13. Хто командував французькою армією під час оборони міста Верден?
- А Е. Людендорф;
 - Б Ф. Фош;
 - В Ф. Петен;
 - Г П. Ранненкамф.
14. Кому належать ці слова: «Ми не бажаємо ні завоювань, ні панування. Ми не шукаємо для себе ні контрибуцій, ні матеріального відшкодування за ті жертви, які добровільно приносимо...»?
- А М. Романову;
 - Б Ллойд Джорджу;
 - В В. Вільсону;
 - Г Ж. Клемансо.
15. Хто від імені радянської Росії підписав Брестський мир?
- А В. Ленін;
 - Б Л. Троцький;
 - В Г. Чичерін;
 - Г Г. Распутін.
16. Назвіть ім'я спадкоємця австро-угорського престолу, убитого в Сараєво 28 червня 1914 р.:
- А Франц-Фердинанд;
 - Б Вільгельм II;
 - В Альфред Шліффен;
 - Г Франц-Йосиф II.
17. Коли розпалась Австро-Угорська імперія?
- А Жовтень 1917 р.;
 - Б лютий 1917 р.;
 - В листопад 1918 р.;
 - Г жовтень 1918 р.

18. Чи входила Італія до складу держав-переможниць у Першій світовій війні?
- А Ні;
 - Б ні, бо вона воювала на боці Троїстого союзу;
 - В так, вона з 1915 р. перебувала у складі Антанти;
 - Г ні, бо вона взагалі не брала участі в Першій світовій війні.
19. Уперше танки були використані в битві біля річки:
- А Марна;
 - Б Сомма;
 - В Рейн;
 - Г Одер.
20. Де вперше під час Першої світової війни було використано отруйні гази?
- А У районі р. Іпр;
 - Б поблизу Варшави;
 - В поблизу Вердена;
 - Г у районі р. Марна.
21. Яка країна найбільше зміцнила свої економічні та політичні позиції після Першої світової війни?
- А Росія;
 - Б Англія;
 - В Франція;
 - Г США.
22. Головними суперечностями початку ХХ ст., що призвели до Першої світової війни, стала конкуренція в галузі торгівлі між ___ :
- А Росією та Британією;
 - Б Італією та Австро-Угорщиною;
 - В Німеччиною та Британією;
 - Г Францією та Росією.
23. Яка країна переглянула свої позиції щодо вступу у війну внаслідок торпедування німцями лайнера «Лузитанія»?
- А Росія;
 - Б Британія;
 - В США;
 - Г Італія.
24. З якою країною Німеччина вела таємні переговори в 1917 р. з метою утворення військового союзу проти США?
- А Канадою;
 - Б Мексикою;
 - В Японією;
 - Г Бразилією.

II. Завдання цієї форми складаються зі спільного вступного запитання та чотирьох завдань, позначених буквами, до кожного з яких потрібно підібрати один варіант відповіді, позначений цифрою.

25. Установіть відповідність між подіями і датами:

А вступ у війну США	1 1914 р.;
Б битва на Марні	2 1915 р.;
В «верденська м'ясорубка»	3 1916 р.;
Г вступ у війну Італії	4 1917 р.;
	5 1918 р.

26. Установіть відповідність між територіальними претензіями і державами, які їх висували на початку Першої світової війни:

А Ельзас і Лотарингія	1 Австро-Угорщина;
Б Босфор і Дарданелли	2 Італія;
В Новоросія і Кавказ	3 Франція;
Г Туніс та Східна Африка	4 Росія.
Д Сербія, Волинь, Поділля	

27. Установіть відповідність між поняттями та їх значеннями:

А пацифізм	1 союз держав, політичних партій;
Б агресія	2 протест, застереження щодо певного питання;
В блок	3 консенсус, погодження з будь-якого питання;
Г демарш	4 збройний напад з метою захоплення території;
	5 антивоєнний громадський рух.

28. Установіть відповідність між країнами та їх керівниками:

А Франція	1 Микола II;
Б Росія	2 Ллойд Джордж;
В Німеччина	3 Вудро Вільсон;
Г Велика Британія	4 Вільгельм II.
Д США	

29. Установіть відповідність між датою та історичним фактом:

А 1914 р.	1 революція в Росії;
Б 1915 р.	2 Брестський мир;
В 1916 р.	3 вступ у війну Румунії;
Г 1917 р.	4 взяття фортеці Перемишль.
Д 1918 р.	

30. Установіть відповідність між подіями та їх наслідками:

А липень—листопад 1916 р.	1 Німеччина оголосила війну Росії;
Б 25 жовтня 1917 р.	2 укладено Комп'єнське перемир'я;
В 1 серпня 1914 р.	3 вихід Росії з війни;
Г 11 листопада 1918 р.	4 битва на р. Соммі.
Д травень 1915 р.	

III. *Завдання цієї форми складаються з інструкції та чотирьох подій, які треба розташувати в правильній послідовності.*

31. Установіть хронологічну послідовність подій:

- А** вступ у війну США;
- Б** перше застосування хімічної зброї;
- В** поразка англійців у Месопотамії;
- Г** Галицька битва.

32. Установіть хронологічну послідовність:

- А** російський генерал О. Самсонов успішно ввів свої війська у Східну Пруссію;
- Б** президент США В. Вільсон переконав конгрес у необхідності оголошення війни Німеччині;
- В** німецький адмірал Шпее зробив спробу прорвати британську морську блокаду поблизу півострова Ютланд;
- Г** єдиним командувачем союзницьких сил на Західному фронті став французький маршал Ф. Фош.

33. Установіть хронологічну послідовність подій початку Першої світової війни:

- А** порушення нейтралітету Бельгії;
- Б** Росія розпочала часткову мобілізацію;
- В** вступ Османської імперії на боці Німеччини;
- Г** Австро-Угорщина оголосила війну Сербії.

IV. *Завдання відкритої форми з короткою відповіддю, які передбачають запис прізвища діяча, назви події або явища, поняття, року, коли відбувалася подія, або речення (залежно від вимог завдання).*

34. «Цього року відбулася найбільша морська битва часів Першої світової війни британського і німецького флотів, в якій переміг флот Великої Британії».

- 1) Укажіть рік цієї події.
- 2) В якому морі відбулася ця битва?
- 3) Який із флотів мав чисельну перевагу?

35. «Союзний блок Великої Британії, Франції і Росії створений в 1891–1907 рр., який об'єднав у ході Першої світової війни понад 20 держав».
- 1) Укажіть назву блоку.
 - 2) Назвіть ще принаймні ще 7–10 союзників даного блоку.
 - 3) Назвіть союз, для боротьби з яким був створений цей блок.
36. «Здобув медичну освіту в Сорбонні. Деякий час практикував як лікар. Політичною діяльністю почав займатися як мер Монмартра. Під час Першої світової війни за антинімецьку рішучість його називали “тигром”».
- 1) Про кого йдеться у даному уривку?
 - 2) Дайте характеристику його політичним поглядам.
 - 3) Яку державну посаду обіймав даний політичний діяч?
37. «Надмірне напруження сил під час війни, врешті-решт, підірвало міць Російської імперії. У березні 1917 р. у країні сталася подія, яка позбавила корони царя Миколу II і встановила республіканський лад».
- 1) Назвіть подію, про яку йдеться.
 - 2) До кого перейшла влада в Росії після повалення самодержавства?
 - 3) Як ця подія вплинула на хід Першої світової війни?
- V. *Завдання відкритої форми з розгорнутою відповіддю, які передбачають повну відповідь на запитання або творче застосування набутих знань, умінь та навичок.*
38. Прочитайте текст і дайте відповідь на запитання до нього.

«Верденська фортеця, розташована на відстані близько 300 км від Парижа, вважалася перед війною першокласною, її основними укріпленнями були форти, зовнішній пояс яких був віддалений від центра на 7–8 км; лінія оборони фортеці становила 45 кілометрів. Верденський виступ поступово в ході розгортання боїв перетворився на укріплений район, що простягся на 112 км. Річкою Маас укріплений район Вердена розділявся на сектор правого, східного, берега, що зазнав перших ударів німців, і на сектор лівого, західного, берега. Глибину оборони складали 4 позиції. Перша позиція проходила в 5–7 км від лінії фортів: вона складалася з ряду центрів опору, розрахованих на батальйон, і мала лінії: передову, вогневої підтримки та земляного редуту. Бетонних споруд було мало, дротова мережа, що охороняла позиції, мала ширину 10–15 м, а місцями до 40 м. За першою позицією завтовшки 2–3 км, а на окремих ділянках 4 км йшли друга й третя позиції».

- 1) З якими історичними подіями часів Першої світової війни пов'язана Верденська фортеця?
- 2) Чому Верден вважався стратегічно важливим військовим об'єктом?
- 3) Якими, на вашу думку, були б наслідки падіння Вердена для Німеччини і для Франції?

39. Визначте, які досягнення науки і техніки були використані в головних боях Першої світової війни та як це вплинуло на її хід та наслідки.
40. Чи вважаєте Ви, що Перша світова війна була фатальною і невідворотною? Які аргументи Ви можете навести на підтвердження своєї точки зору?
41. Як Ви вважаєте, чому ні в Європейському союзі, ні в СРСР, ні в СНД, ні в Україні не відзначають 11 листопада так, як 9 травня?
42. Напишіть есе на тему «Сараєвське вбивство: привід чи причина Першої світової війни».

Відповіді до теми 24. Перша світова війна

Завдання I типу

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Б	Б	Г	А	Б	Г	Б	Б	А	Б	В	Г
13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
В	В	В	А	Г	В	Б	А	Г	В	В	Б

Завдання II–III типу

	25	26	27	28	29	30	31	32	33
А	4	3	5			4	Г	А	Г
Б	1	4	4	1	4	3	Б	В	Б
В	2		1	4	3	1	В	Б	А
Г	3	2	2	2	1	2	А	Г	В
Д		1		3	2				

Тема 25. ОБЛАШТУВАННЯ ПОВОЄННОГО СВІТУ

- I. Завдання цієї форми складаються зі вступного запитання та чотирьох варіантів відповідей, серед яких потрібно вибрати один правильний.
 1. Коли відбулася Паризька мирна конференція?
 - А Квітень 1917 — травень 1918 рр.;
 - Б липень 1918 — лютий 1919 рр.;
 - В січень 1919 — січень 1920 рр.;
 - Г липень 1918 — січень 1920 рр.
 2. Коли було підписано Севрський договір з Османською імперією?
 - А 4 червня 1920 р.;
 - Б 10 серпня 1920 р.;
 - В 27 серпня 1930 р.;
 - Г 12 січня 1923 р.

3. Ліга Націй існувала у:
А 1920–1945 рр.;
Б 1919–1945 рр.;
В 1919–1946 рр.;
Г 1921–1939 рр.
4. Рурська область була окупована французькими і бельгійськими військами в:
А січні 1923 р.;
Б травні 1945 р.;
В листопаді 1914 р.;
Г червні 1915 р.
5. Де була розташована штаб-квартира Ліги Націй?
А Монте-Карло;
Б Чикаго;
В Лондоні;
Г Женеві.
6. Яка територія, за Версальським мирним договором, відійшла від Німеччини до Франції?
А Ганновер і Пфальц;
Б Ельзас і Лотарингія;
В Східна Пруссія;
Г Північний Шлезвіг.
7. За Сен-Жерменським мирним договором Австрія втрачала на користь Італії:
А Судетську область;
Б Лінц і Зальцбург;
В Південний Тіроль та Істрію;
Г Північну Штірію та Кернхоф.
8. Позначте на **карті** Австрію.

9. Що означає термін «репарації»?
- А Перехід будь-якого майна у державну власність;
 - Б допомога країн-переможниць переможеним країнам;
 - В безкоштовне постачання зброї однією країною іншій;
 - Г повернення переможеною країною завданих збитків переможниці.
10. Анексія — це ___ :
- А грошова виплата;
 - Б загарбання чужої території;
 - В приватизація чужої території;
 - Г те саме, що й контрибуція.
11. Термін «сепаратний договір» означає:
- А договір, укладений без відома і згоди союзників;
 - Б договір, що передбачає надання суверенітету або автономії;
 - В повоєнний міжнародний пакт, який скасовує всі раніше укладені договори;
 - Г договір великої кількості сторін щодо миру й безпеки в регіоні.
12. Роззброєння, ліквідація згідно з міжнародним договором військових озброєнь і укріплень на певній території, а також заборона мати на ній військову промисловість, тримати військову силу називається ___ :
- А сепаратизм;
 - Б демілітаризація;
 - В мілітаризація;
 - Г ратифікація.
13. Яку посаду обіймав Д. Ллойд Джордж?
- А Прем'єр-міністр Англії;
 - Б президент США;
 - В канцлер Німеччини;
 - Г президент Франції.
14. На конференції в Лозанні позицію Великої Британії представляв її міністр закордонних справ — ___ :
- А А. Бріан;
 - Б О. Юнг;
 - В В. Ратенау;
 - Г Дж. Керзон.
15. Цей політик прагнув закріпити в Європі систему колективної безпеки. Він запропонував у посланні до американського народу у квітні 1927 р., щоб держави відмовилися від війни як інструменту національної політики.
- А О. Чемберлен;
 - Б Г. Штресеманн;
 - В А. Бріан;
 - Г Ф. Келлог.

16. Італійським прем'єр-міністром, головою італійської делегації на конференції в Парижі на початку 1919 р. був ___ :
- А Б. Муссоліні;
 - Б В. Орландо;
 - В К. Роналдо;
 - Г Ф. Редондо.
17. Які країни уклали між собою Раппальський договір про відновлення дипломатичних відносин і взаємну відмову від повоєнних претензій?
- А Німеччина і Франція;
 - Б Німеччина і Російська імперія;
 - В Радянська Росія і Німеччина;
 - Г Радянська Росія і Нідерланди.
18. Ким вирішувалися основні питання Паризької мирної конференції?
- А Президентом США Д. Ллойд Джорджем;
 - Б президентом Франції Ж. Клемансо;
 - В «Радою трьох»;
 - Г «Радою семи».
19. Комп'єнське перемир'я було підписано між ___ :
- А країнами Четверного союзу і країнами Антанти;
 - Б Німеччиною і країнами Антанти;
 - В Німеччиною і Великою Британією;
 - Г Німеччиною і Францією.
20. Версальський мирний договір було укладено на території:
- А Росії;
 - Б Франції;
 - В США;
 - Г Німеччини.
21. Якими були результати Гаазької конференції?
- А Негайне повернення Росією боргів;
 - Б міжнародне юридичне визнання радянської Росії;
 - В проблема російських боргів не була вирішена;
 - Г проблема російських боргів була вирішена.
22. Суверенітет і державна цілісність Китаю, принцип «рівних можливостей» у торгівлі з ним були закріплені рішеннями:
- А Паризької конференції;
 - Б Вашингтонської конференції;
 - В Локарнської конференції;
 - Г Лозаннської конференції.

23. Внаслідок плану Юнга були ліквідовані всі види контролю союзників над фінансами і господарством __ :
- А Бельгії;
 - Б Росії;
 - В Німеччини;
 - Г Австрії.
24. Головною причиною скликання Генуезької конференції була невирішеність __ :
- А «німецького питання»;
 - Б «угорського питання»;
 - В «турецького питання»;
 - Г «російського питання».
- II. Завдання цієї форми складаються зі спільного вступного запитання та чотирьох завдань, позначених буквами, до кожного з яких потрібно підібрати один варіант відповіді, позначений цифрою.
25. Установіть відповідність між подіями і датами:
А 1923 р.	1 Лозаннська конференція;
Б 1926 р.	2 мораторій Гувера;
В 1929 р.	3 Рурська криза;
Г 1931 р.	4 Гаазька конференція.
Д 1932 р.	
26. Установіть відповідність між мирними договорами і країнами, долі яких там вирішувалися:
А Сен-Жерменський	1 Німеччина;
Б Тріанонський	2 Угорщина;
В Нейський	3 Австрія;
Г Севрський	4 Туреччина;
	5 Болгарія.
27. Установіть відповідність між поняттями та їх значеннями:
А ратифікація	1 міжнародний договір політичного змісту;
Б пакт	2 затвердження органами верховної законодавчої влади міжнародного договору;
В демілітаризація	3 платіж переможеної держави державі-переможниці;
Г контрибуція	4 роззброєння, ліквідація згідно з міжнародним договором військових озброєнь та укріплень.
Д демаркація	

28. Установіть відповідність між країнами та їх політичними лідерами:

А США	1 У. Гардінг;
Б Франція	2 Г. Штресеманн;
В Австро-Угорщина	3 О. Чемберлен;
Г Велика Британія	4 А. Біан.
Д Німеччина	

29. Установіть відповідність між датою та історичним фактом:

А 1932 р.	1 Вашингтонська конференція;
Б 1928 р.	2 пакт «Бріана—Келлога»;
В 1921–1922 рр.	3 Версальський мирний договір;
Г 1918 р.	4 Лозаннська конференція.
Д 1919 р.	

30. Установіть відповідність між договорами та їх наслідками:

А пакт «Бріана—Келлога»	1 визнання суверенітету Китаю;
Б «план Дауеса»	2 засудження використання війни з метою вирішення міжнародних конфліктів;
В «план Юнга»	3 надання позики Німеччині з боку США у розмірі близько 800 млн марок;
Г «Договір п'яти»	4 скасування фінансового контролю над Німеччиною.
Д «Договір дев'яти»	

III. Завдання цієї форми складаються з інструкції та чотирьох подій, які треба розташувати в правильній послідовності.

31. Установіть хронологічну послідовність подій:

- А** Генуезька конференція;
- Б** Вашингтонська конференція;
- В** Лозаннська конференція;
- Г** Локарнська конференція;

32. Установіть хронологічну послідовність:

- А** підписання В. Ратенау і Г. Чичеріним договору в Рапалло;
- Б** підписання пакту Бріана—Келлога;
- В** прийняття плану Дауеса;
- Г** прийняття плану Юнга.

33. Розташуйте структурні підрозділи Ліги Націй у логічній послідовності, за рівнем повноважень:
- А секретаріат на чолі з Генеральним Секретарем;
 - Б асамблея Ліги Націй;
 - В мандатна комісія Ліги Націй;
 - Г Рада Ліги Націй.
- IV. *Завдання відкритої форми з короткою відповіддю, які передбачають запис прізвища діяча, назви події або явища, поняття, року, коли відбувалася подія, або речення (залежно від вимог завдання).*
34. «Цього року був прийнятий новий план щодо суми репарацій Німеччини. Терміни виплат продовжувалися до 1966, а згодом — до 1988 р. Даний план ліквідовував всі види контролю союзників над фінансами і господарством Німеччини».
- 1) Укажіть рік, коли відбувалися описані події.
 - 2) Яку назву мав цей план?
 - 3) Назвіть країну, що стала ініціатором цих нововведень.
35. «...Система — це території колишніх колоній Німеччини і деяких володінь Туреччини, що були передані після Першої світової війни Лігою Націй під управлінням країнам-переможцям. Після Другої світової війни ця система була замінена системою опіки ООН».
- 1) Укажіть назву системи.
 - 2) Назвіть країни-переможниці, яким надавалося право на управління цими територіями.
 - 3) Назвіть території, що потрапили під дану систему.
36. «Цей діяч був чи не найпопулярнішим німецьким політиком часів “плану Дауеса”, забезпечив зовнішньополітичну стабільність країни. Виступаючи у 1924 р. на засіданні німецького рейхстагу, він заявив: “Німеччина повинна грати картою примирення з Францією”».
- 1) Про кого йдеться в даному уривку?
 - 2) Назвіть посаду цього політичного діяча.
 - 3) Чим була зумовлена необхідність примирення з Францією?
37. «Ця система дає Німеччині бажане звільнення від іноземного втручання й контролю... Новий план набуде чинності 1 вересня 1929 р. із сумою в 37 антітетів по 1988,8 млн рейхсмарок кожний до 31 березня 1966 р.».
- 1) Укажіть назву плану.
 - 2) Назвіть країну, що стала ініціатором зміни попередніх домовленостей.
 - 3) Чим були викликані дані нововведення?

V. Завдання відкритої форми з розгорнутою відповіддю, які передбачають повну відповідь на запитання або творче застосування набутих знань, умінь та навичок.

38. Прочитайте текст і дайте відповідь на запитання до нього.

«Пакт Бріана—Келлога (Париж, 27 серпня 1928 р.)

Стаття 1. Високі Договірні Сторони урочисто оголошують від імені своїх народів, що вони засуджують засіб використання війни для врегулювання міжнародних конфліктів і відмовляються у своїх взаємовідносинах від війни як знаряддя національної політики.

Стаття 2. Високі Договірні Сторони визнають, що врегулювання або розв'язання всіх розбіжностей чи конфліктів, які можуть виникнути між ними, незалежно від характеру їхнього походження, має здійснюватися тільки мирними засобами.

Стаття 3. Ця угода буде ратифікована Високими Договірними Сторонами... згідно з конституціями цих країн, і вона набере чинності у відносинах між ними, шойно всі документи про ратифікацію будуть депоновані у Вашингтоні.

Ця угода, шойно вона набуде чинності, як це передбачено в попередньому абзаці, залишиться відкритою так довго, скільки буде треба для приєднання до неї інших держав світу...»

- 1) Проаналізуйте витяг з пакту та з'ясуйте, від якого принципу вирішення міжнародних проблем відмовлялися держави.
 - 2) Який принцип був запропонований натомість?
 - 3) Як ви вважаєте, чому даний документ був одним із ключових міжнародних пактів «десятиліття пацифізму»?
- 39.** Поясніть, чому утворення Ліги Націй вважають одним із ключових досягнень світової дипломатії. Наведіть конкретні приклади.
- 40.** Чи вважаєте Ви, що ідеї, викладені в «14 пунктах», були ідеалістичними для США в системі міжнародних відносин після Першої світової війни?
- 41.** Як Ви вважаєте, чому Версальсько-Вашингтонська система міжнародних договорів не перетворилася на підґрунтя міцного миру в міжвоєнний період і заклала передумови для нової світової війни?
- 42.** Напишіть есе на тему «Якими були наслідки створення Версальсько-Вашингтонської системи?»

Відповіді до теми 25. Облаштування повоєнного світу

Завдання I типу

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
В	Б	В	А	Г	Б	В	В	Г	Б	А	Б
13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
А	Г	В	Б	В	В	Б	Б	В	Б	В	Г

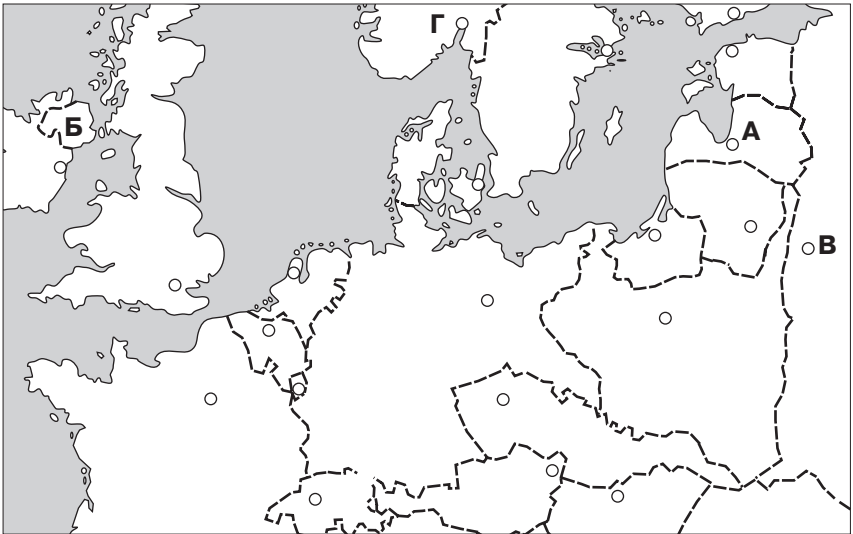
Завдання II–III типу

	25	26	27	28	29	30	31	32	33
А	3	3	2	1	4	2	Б	А	Б
Б		2	1	4	2	3	А	В	Г
В	4	5	4		1	4	В	Б	А
Г	2	4	3	3			Г	Г	В
Д	1			2	3	1			

Тема 26. ЗАХІДНІ ДЕМОКРАТІЇ

1. *Завдання цієї форми складаються зі вступного запитання та чотирьох варіантів відповідей, серед яких потрібно вибрати один правильний.*
1. Назвіть роки «процвітання» в США:
 - А 1929–1933 рр.;
 - Б 1922–1929 рр.;
 - В 1918–1922 рр.;
 - Г 1933–1939 рр.
2. Назвіть рік загального страйку у Великій Британії, який закінчився прийняттям закону про трудові конфлікти:
 - А 1924 р.;
 - Б 1925 р.;
 - В 1928 р.;
 - Г 1926 р.
3. Діяльність Народний фронт у Франції тривала протягом:
 - А 1933–1935 рр.;
 - Б 1934–1938 рр.;
 - В 1936–1938 рр.;
 - Г 1935–1939 рр.
4. Перший лейбористський уряд Великої Британії діяв:
 - А 1921 р.;
 - Б 1925 р.;
 - В 1923 р.;
 - Г 1924 р.
5. Які території поповнили колоніальні володіння (підмандатні території) Франції після Першої світової війни?
 - А Лівія, Єгипет, Уганда, Руанда;
 - Б Алжир, Йорданія, Нігерія, Гвінея;
 - В Ліван, Сирія, Камерун, Того;
 - Г Марокко, Палестина, Нігер, Бенін.

6. Війни у підконтрольних Франції територіях у 1926–1928 рр. тривали в:
- А Мавританії та Сенегалі;
 - Б Лівані та Камеруні;
 - В Марокко та Сирії;
 - Г Алжирі та Тунісі.
7. Найбільшим колоніальним володінням Великої Британії по закінченні Першої світової війни залишалася (-вся):
- А Індонезія;
 - Б Індія;
 - В Китай;
 - Г Японія.
8. Позначте на карті територію Ольстера (Північної Ірландії).

9. Що означає термін «локаут»?
- А Стабілізація економічного положення в державі;
 - Б відмова робітників виходити на роботу;
 - В масове закриття державних установ;
 - Г одночасне закриття підприємств їхніми власниками і масове звільнення робітників.
10. Стерлінговий блок — це ___ :
- А об'єднання англійських банків в єдину асоціацію;
 - Б об'єднання американського та ірландського фінансових капіталів;
 - В валютне об'єднання ряду держав на чолі з Великою Британією;
 - Г валютне об'єднання ряду держав на чолі з США.

11. Домініон — це самоврядні __ :
А території;
Б країни;
В колонії;
Г республіки.
12. Схильність у політиці та ідеології до крайніх поглядів і дій — це __ :
А сепаратизм;
Б лібералізм;
В консерватизм;
Г екстремізм.
13. Яку посаду обіймав Рамсей Макдональд?
А Прем'єр-міністр Великої Британії;
Б лідер Ліберальної партії Великої Британії;
В міністр юстиції Великої Британії;
Г власник харчової компанії «Макдоналдс».
14. Франклін __ Рузвельт (вставте пропущене ім'я):
А Купер;
Б Делано;
В Давид;
Г Джордж.
15. Цей політик очолив уряд своєї держави 1937 року. Був прихильником політики «умиротворення» нацистської Німеччини, підписав Мюнхенську угоду 1938 р. Після окупації гітлерівськими військами Чехо-Словаччини змінив точку зору щодо напрямку в зовнішній політиці.
А Н. Чемберлен;
Б Б. Муссоліні;
В Е. Даладьє;
Г Л. Блюм.
16. У 1938 р. у Франції було сформовано уряд з частини радикалів і правих. Очолив його __ :
А Л. Блюм;
Б Е. Даладьє;
В М. Торез;
Г Ф. Рібєрі.
17. Яка установа затверджувала податки у Великій Британії?
А Палата комісарів;
Б палата лордів;
В палата лейбористів;
Г палата громад.

18. В основу «нового курсу» була покладена ідея:
- А збільшення військових асигнувань;
 - Б зменшення втручання держави в економічне життя;
 - В активне регулювання економіки з боку держави;
 - Г обмеження регулювання економіки з боку держави.
19. Консервативний уряд С. Болдуїна перебував при владі у Великій Британії:
- А 1916–1922 рр.;
 - Б 1924–1929 рр.;
 - В 1929–1933 рр.;
 - Г 1936–1938 рр.
20. До яких наслідків призвів Вестмінстерський акт 1931 р. у Великій Британії?
- А Розпаду імперії;
 - Б розквіту імперії;
 - В втрати всіх колоній;
 - Г втрати незалежності Британії.
21. Як завершилась парламентські вибори у Франції в листопаді 1919 р.?
- А Перемогою лівих сил;
 - Б перемогою правих консерваторів;
 - В перемогою радикалів;
 - Г вибори взагалі не відбулися.
22. Заходом «нового курсу» Ф. Рузвельта в США було(а):
- А обмеження прав профспілок;
 - Б організація трудових таборів для молоді;
 - В переведення американського капіталу за кордон;
 - Г заборона діяльності банків.
23. Внаслідок світової економічної кризи 1929–1933 рр. у Франції було:
- А знято обмеження на ввезення сільгосппродукції;
 - Б дозволено використання примусової праці населення;
 - В збільшено обсяг військових замовлень, будівництво «лінії Ма-жіно»;
 - Г встановлено однопартійну систему і культ вождя.
24. Головною причиною Великої депресії в США було:
- А посилення діяльності ультралівих політичних сил;
 - Б посилення діяльності ультраправих політичних сил;
 - В значне перевищення попиту над пропозицією;
 - Г значне перевищення пропозиції над попитом.

II. Завдання цієї форми складаються зі спільного вступного запитання та чотирьох завдань, позначених буквами, до кожного з яких потрібно підібрати один варіант відповіді, позначений цифрою.

25. Установіть відповідність між датами і подіями:

А 1933 р.	1	спроба фашистського замаху у Франції;
Б 1934 р.	2	створення Адміністрації регулювання сільським господарством в США;
В 1936 р.	3	остаточне визнання незалежності Ірландії;
Г 1937 р.	4	утворення Народного фронту Франції.
Д 1935 р.		

26. Установіть відповідність між подіями та країнами, до яких вони відносяться:

А «сухий закон»	1	Велика Британія;
Б громадянська війна	2	Австрія;
В династична криза	3	Франція;
Г провал рурської авантюри	4	Ірландія;
	5	США.

27. Установіть відповідність між поняттями та їх значеннями:

А тред-юніон	1	назва економічної кризи в США;
Б «новий курс»	2	програма Ф. Рузвельта щодо виведення США з економічної кризи;
В політика «відкритих дверей»	3	умовна назва періоду в історії США, коли країна перетворилася на світовий фінансовий центр;
Г «Велика депресія»	4	профспілка робітників у Великій Британії.
Д «проспериті»		

28. Установіть відповідність між країнами та їх політичними лідерами:

А США	1	Д. Коннолі;
Б Франція	2	К. Кулідж;
В Бельгія	3	С. Болдуїн;
Г Велика Британія	4	Л. Блюм.
Д Ірландія		

29. Установіть відповідність між датою та історичним фактом:

А	1935 р.	1	запровадження закону про допомогу фермерам у США;
Б	1926 р.	2	крах на Нью-Йоркській фондовій біржі;
В	1936 р.	3	антифашистська демонстрація на чолі з Л. Блюмом, М. Торезом і Е. Даладьє у Франції;
Г	1929 р.	4	загальний страйк у Великій Британії.
Д	1931 р.		

30. Встановіть відповідність між подіями та їх наслідками:

А	виступ фашистів у Парижі та спроба захоплення парламенту	1	розшарування і децентралізація різних антифашистських сил;
Б	формування першого лейбористського уряду у Великій Британії	2	початок втілення в життя «нового курсу»;
В	інаугурація президента США Ф. Рузвельта	3	консолідація антифашистських сил, проведення низки реформ;
Г	прихід до влади у Франції уряду Народного фронту	4	приділення значної уваги розв'язанню соціальних проблем;
		5	укладення пакту про єдність дій між соціалістами і комуністами з метою захисту демократичних свобод.

III. Завдання цієї форми складаються з інструкції та чотирьох подій, які треба розташувати в правильній послідовності.**31. Установіть хронологічну послідовність подій:**

- А** династична криза, пов'язана зі смертю короля Георга V;
- Б** прийняття закону про трудові конфлікти і профспілки;
- В** загальнонаціональний страйк Великої Британії;
- Г** громадянська війна в Ірландії.

32. Установіть хронологічну послідовність:

- А** остаточне визнання незалежності Ірландії;
- Б** Ф. Д. Рузвельт, перемігши на виборах, розпочинає втілювати в життя свій «новий курс»;
- В** Р. Пуанкаре формує уряд Національної єдності;
- Г** перемога Народного фронту Л. Блюма, М. Тереза й Е. Даладьє на парламентських виборах.

33. Розташуйте складові частини Великої Британії 30-х рр. XX ст. у логічній послідовності, за ступенем економічної розвиненості:
- А Шотландія;
 - Б Уельс;
 - В Англія;
 - Г Північна Ірландія.
- IV. *Завдання відкритої форми з короткою відповіддю, які передбачають запис прізвища діяча, назви події або явища, поняття, року, коли відбувалася подія, або речення (залежно від вимог завдання).*
34. «На виборах партія Шин фейн здобула повну перемогу. Обрані до англійського парламенту депутати від Ірландії зібралися в Дубліні й проголосили утворення ірландського парламенту. На першому засіданні було проголошено утворення Ірландської республіки. Цей акт, у майбутньому, призвів до громадянської війни».
- 1) Укажіть рік цих подій.
 - 2) Назвіть сили, що брали участь у цій громадянській війні.
 - 3) Чим була зумовлена гостра непримиренність між ірландцями та англійцями?
35. «Політична сила британського суспільства, що виникла в 1900 р., вперше прийшла до влади у 1924 р., сформувавши уряд на чолі з Рамсеєм Макдональдом. Виступала за розширення державної власності, активно проводила політику соціальних реформ, демократизацію суспільно-політичного життя країни».
- 1) Назвіть цю політичну силу.
 - 2) Чим було зумовлене зростання її популярності?
 - 3) Які ще дві політичні сили відігравали відчутну роль в англійському суспільстві?
36. «Майбутній політик народився в знатній родині. Вивчав право у Гарвардському та Колумбійському університетах. У 1910 р. був обраний до сенату Нью-Йорка. У 1913 р. став помічником морського міністра. 1921 р. захворів на поліомієліт, який назавжди прикував його до інвалідного візка».
- 1) Про кого йдеться у даному уривку ?
 - 2) Назвіть країну, звідки був цей політичний діяч.
 - 3) Якою була його партійна приналежність?
37. «Домовленості між американськими підприємцями в різних галузях промисловості, які склалися згідно із законом «Про відновлення промисловості» та передбачали встановлення певних обсягів виробництва продукції, розподіл ринків збуту виробленого та рівень заробітної плати робітників, мали назву — ____».
- 1) Укажіть офіційну назву документа.

- 2) Чим були зумовлені дані домовленості?
- 3) Якими були наслідки цих домовленостей?

V. Завдання відкритої форми з розгорнутою відповіддю, які передбачають повну відповідь на запитання або творче застосування набутих знань, умінь та навичок.

38. Прочитайте текст документа і дайте відповідь на запитання до нього.

«Програма Народного фронту (витяг)

Політичні вимоги:

I. Захист свободи.

1. Загальна амністія.

2. Проти фашистських ліг:

а) ефективне роззброєння та розпуск напіввійськових формувань відповідно до закону;

б) застосування заходів, що передбачаються законом, у разі провокації, вбивства чи замаху на безпеку держави...

5. Профспілкові свободи:

а) застосування й дотримання права спілок;

б) дотримання права жінок на працю...

II. Захист миру.

1. Заклик до співпраці всього народу, й особливо трудових мас, у справі збереження та організації миру.

2. Міжнародне співробітництво в межах Ліги Націй з метою гарантувати колективну безпеку способом визначення агресора та автоматичного й солідарного застосування санкцій у разі агресії...

4. Націоналізація військової промисловості та скасування приватної торгівлі зброєю...

7. Поширення, особливо у Східній та Центральній Європі, системи пактів, відкритих для всіх згідно з принципами франко-радянського договору.

Економічні вимоги

I. Відновлення купівельної спроможності, що була знищена чи послаблена кризою.

...Створення національного посередницького бюро з продажу зерна з метою знищення здиства, яке здійснюють спекулянти з виробників і споживачів...

Скасування примусового опису майна й полегшення боргового тягара.

II. Проти грабування заощаджень. За кращу організацію кредиту.

III. Оздоровлення фінансів».

1) Назвіть демократичні ідеї в програмі Народного фронту.

2) Аналізуючи програму Народного фронту, поміркуйте, чому французькі громадяни підтримали Народний фронт на виборах.

3) Дайте оцінку програмі Народного фронту.

39. Поясніть, що в політиці «нового курсу» Ф. Д. Рузвельта було нетрадиційним для американського суспільства.
40. Чи вважаєте Ви, що ні англійські, ні французькі фашисти так і не змогли прийти до влади лише через свою організаційну розпорошеність?
41. Як Ви вважаєте, чому саме в 30-х роках у Великій Британії уряди формувались як коаліційні? Чи мало це наслідки?
42. Напишіть есе на тему: «Наслідки застосування “сухого закону” у США».

Відповіді до теми 26. Західні демократії

Завдання I типу

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Б	Г	В	Г	В	В	Б	Б	Г	В	А	Г
13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
А	Б	А	Б	Г	В	Г	А	Б	Б	В	Г

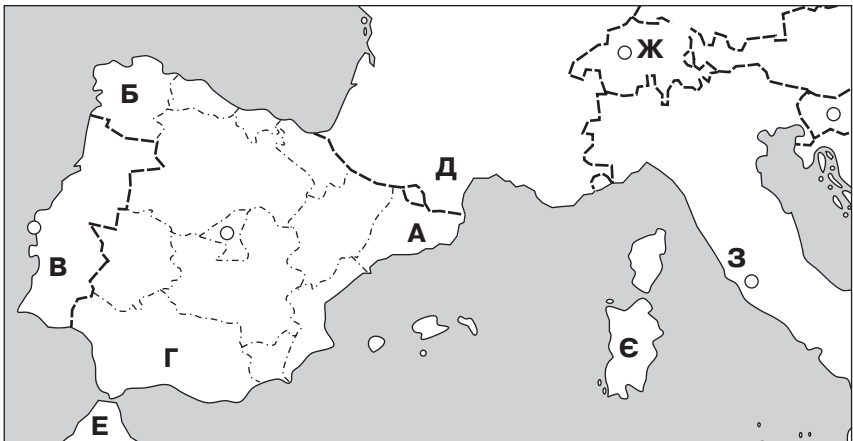
Завдання II–III типу

	25	26	27	28	29	30	31	32	33
А	2	5	4	2	3	5	Г	В	В
Б	1	4	2	4	4	4	В	Б	А
В		1			1	2	Б	Г	Б
Г	3	3	1	3	2	3	А	А	Г
Д	4		3	1					

Тема 27. ТОТАЛІТАРНІ ТА ДИКТАТОРСЬКІ РЕЖИМИ

- I. Завдання цієї форми складаються зі вступного запитання та чотирьох варіантів відповідей, серед яких потрібно вибрати один правильний.
1. Назвіть роки Громадянської війни в Росії:
- А 1920–1921 рр.;
 - Б 1917–1922 рр.;
 - В 1918–1921 рр.;
 - Г 1918–1929 рр.
2. Назвіть рік встановлення фашистської диктатури в Італії:
- А 1924 р.;
 - Б 1922 р.;
 - В 1928 р.;
 - Г 1933 р.

3. «Сталевий пакт» між Німеччиною й Італією був укладений:
А 1925 р.;
Б 1929 р.;
В 1933 р.;
Г 1939 р.
4. Військова диктатура М. Прімо де Рівери існувала в Іспанії протягом:
А 1923–1929 рр.;
Б 1923–1930 рр.;
В 1922–1926 рр.;
Г 1924–1929 рр.
5. Країни Антанти розпочали інтервенцію проти більшовицької Росії, висадивши десант в:
А Муромі, Казані, Владикавказі;
Б Мурманську, Архангельську, Владивостоку;
В Москві, Тулі, Ярославлі;
Г Митишах, Саратові, Івановому.
6. Під час революційних подій в Іспанії 1931 р. особливої гостроти набуло національне питання у:
А Леоні;
Б країні Басків;
В Наваррі;
Г Андоррі.
7. Під час індустріалізації в СРСР тракторні заводи були побудовані в:
А Харкові, Челябінську, Сталінграді;
Б Бердянську, Запоріжжі, Магнітогорську;
В Томську, Петропавлівську, Майкопі;
Г Грозному, Горькому, Глазові.
8. Позначте в Іспанії автономну територію Каталонії.

9. Що означає термін «геноцид»?
- А Переслідування євреїв нацистами в Німеччині;
 - Б знищення владою противників правлячої партії;
 - В міжнародний злочин, спрямований на знищення національної, расової або релігійної групи;
 - Г міжнародний злочин, спрямований на знищення лише певної релігійної групи.
10. П'ята колона — це ___ :
- А армія фашистів, що увійшла до Рима й захопила владу;
 - Б таємна державна поліція в нацистській Німеччині;
 - В назва націонал-соціалістичної держави в Німеччині;
 - Г назва агентури Ф. Франко в Іспанії, яка діяла в тилу республіканців.
11. Розшифруйте, що таке неп.
- А Нова економічна партія;
 - Б нова економічна політика;
 - В національно-економічна політика;
 - Г національно-економічна пропаганда.
12. Збройні сили нацистської Німеччини у 1935–1945 рр. мали назву ___ :
- А шльосс;
 - Б гетто;
 - В гестапо;
 - Г вермахт.
13. М. Фрунзе, В. Чапаєв, С. Будьонний — це ___ :
- А українські полководці;
 - Б білогвардійські генерали;
 - В анархісти;
 - Г полководці Червоної Армії.
14. Нестор Махно був лідером:
- А монархістів;
 - Б анархістів;
 - В інтернаціоналістів;
 - Г октябристів.
15. Якому диктатору належать слова: «...Наша перемога була перемогою проти міжнародного комунізму, і якби ми зазнали провалу, то господарем Піренейського півострова виявилася б Москва...»?
- А Й. Сталіну;
 - Б Б. Муссоліні;
 - В Ф. Франко;
 - Г А. Гітлеру.

16. Хто був лідером фашистів в Італії?
- А Ф. Франко;
 - Б П. де Рівера;
 - В А. Гітлер;
 - Г Б. Муссоліні.
17. Для придушення повалених «експлуататорських» класів у СРСР було створено спеціальну структуру на чолі з Ф. Дзержинським:
- А РКП (б);
 - Б ВРНГ;
 - В РНК;
 - Г ВЧК.
18. В основу економічної політики італійських фашистів було покладено ідею створення:
- А «монархічної держави»;
 - Б «парламентської держави»;
 - В «кооперативної держави»;
 - Г «корпоративної держави».
19. Яка подія поклала початок Листопадовій революції 1918 р. в Німеччині?
- А Повстання моряків у м. Кіль;
 - Б виступ «спартаківців» у м. Берліні;
 - В «пивний путч» у Мюнхені;
 - Г соціалістична демонстрація у Веймарі.
20. До яких наслідків призвів Лютеранський пакт між Б. Муссоліні та Папою Римським Пієм XI 1929 р.?
- А Католицька церква отримала владу в Римі та околицях;
 - Б партія «Католицька дія» отримувала більшість в італійському парламенті;
 - В Ватикан отримав статус автономії у складі Італії;
 - Г Ватикан отримав статус самостійної держави.
21. Наслідком виборів до Законодавчих зборів і формування коаліційного уряду у Німеччині в 1919 р. стало утворення:
- А обмеженої конституційної монархії;
 - Б військової диктатури;
 - В Веймарської демократичної республіки;
 - Г Веймарської комуністичної республіки.
22. Захід, який передбачався в СРСР у період непу:
- А продовольча розкладка;
 - Б продовольчий податок;
 - В скасування товарно-грошових відносин;
 - Г заборона оренди, найманої праці.

- 23.** Наслідком революції 1931 р. в Іспанії стала:
- А** поява монархічної влади на чолі з Альфонсом XIII;
 - Б** стабілізація соціальних відносин;
 - В** радикалізація політичних сил і громадянська війна;
 - Г** втрата своєї території на користь Франції та Греції.
- 24.** Що із наведеного не було причиною створення СРСР?
- А** Існування воєнно-політичного союзу радянських республік;
 - Б** міжнародна ізоляція, невизнання провідними країнами світу;
 - В** однакова політична система в республіках, де перемогла радянська влада;
 - Г** перебування при владі у радянських республіках різних партій.
- II.** *Завдання цієї форми складаються зі спільного вступного запитання та чотирьох завдань, позначених буквами, до кожного з яких потрібно підібрати один варіант відповіді, позначений цифрою.*
- 25.** Встановіть відповідність між датами і подіями:
А 1939 р.	1 дозвіл ЦК ВКП(б) на застосування у практиці НКВС методів фізичного впливу на «ворогів народу»;
Б 1938р.	2 загарбання Ефіопії Італією;
В 1935 р.	3 вступ франкістів у Мадрид;
Г 1936 р.	4 «кришталева ніч» — єврейський погром по всій Німеччині.
Д 1937 р.	
- 26.** Установіть відповідність між подіями та країнами, до яких вони відносяться:
А розгром італійців під Гвадалахарою 1937 р.	1 Італія;
Б прийняття 133 законів, які реалізували програму Народного фронту	2 Німеччина;
В конкордат з католицькою церквою	3 СРСР;
Г антирелігійна компанія. Пограбування церков	4 Іспанія.
Д «ніч довгих ножів»	
- 27.** Установіть відповідність між поняттями та їх визначеннями:
А голокост	1 знищення національної, расової або релігійної групи;
Б геноцид	2 переслідування й масове знищення євреїв нацистами;
В політична чистка	3 політика, спрямована на створення замкненого господарства всередині країни;
Г автаркія	4 політика позбавлення владою своїх противників.
Д автократія	

28. Установіть відповідність між країнами та їхніми політичними лідерами:

А СРСР	1 Б. Муссоліні;
Б Німеччина	2 Л. Блюм;
В Італія	3 Й. Сталін;
Г Іспанія	4 Ф. Франко;
	5 А. Гітлер.

29. Установіть відповідність між датою та історичним фактом:

А 1933 р.	1 вихід Італії з Ліги Націй;
Б 1935 р.	2 вихід Німеччини з Ліги Націй;
В 1937 р.	3 прихід до влади Народного фронту в Іспанії;
Г 1936 р.	4 початок суцільної колективізації в СРСР.
Д 1929 р.	

30. Установіть відповідність між подіями та їхніми наслідками:

А XIV з'їзд ВКП(б)	1 курс на колективізацію;
Б XV з'їзд ВКП(б)	2 курс на індустріалізацію;
В зречення престолу і втеча Вільгельма II	3 проголошення Іспанії республікою;
Г втеча короля Альфонса XIII	4 проголошення Італії республікою;
	5 проголошення Німеччини республікою.

III. *Завдання цієї форми складаються з інструкції та чотирьох подій, які треба розташувати в правильній послідовності.*

31. Установіть хронологічну послідовність подій:

- А** завершення громадянської війни в Іспанії;
- Б** запровадження непу в СРСР;
- В** НСДАП на виборах до рейхстагу Німеччини отримала більшість голосів;
- Г** початок італо-ефіопської війни.

32. Установіть хронологічну послідовність:

- А** Й. Сталін став лідером більшовицької партії;
- Б** А. Гітлер призначений на посаду рейхсканцлера;
- В** Б. Муссоліні офіційно проголосив курс на створення «корпоративної держави» в Італії;
- Г** П. де Рівера здійснив переворот і встановив свою військово-монархічну диктатуру в Іспанії.

33. Розташуйте складові структури влади за часів фашистського режиму в Італії в логічній послідовності, за ступенем політичної впливовості:
- А Палата корпорацій;
 - Б Велика фашистська рада;
 - В Корпорації;
 - Г Дуче.
- IV. *Завдання відкритої форми з короткою відповіддю, які передбачають запис прізвища діяча, назви події або явища, поняття, року, коли відбувалася подія, або речення (залежно від вимог завдання).*
34. «Під час демаркації італо-грецького кордону було вбито італійського генерала Телліні й чотирьох членів штабу. У відповідь Італія зажадала відшкодувань (50 млн лір). Греки відмовилися. Тоді італійський флот обстріляв о. Корфу і висадив на нього десант. У конфлікт втрутилась Ліга Націй. Зрештою, Греція виконала вимоги Б. Муссоліні».
- 1) Укажіть рік, коли відбувались ці події.
 - 2) Які внутрішні процеси в Італії призвели до цих подій?
 - 3) Яку позицію у цьому конфлікті посіла Ліга Націй?
35. «Права партія, заснована у 1933 р. сином М. Прімо-де-Рівери, 1937 р. об'єдналася з іншими групами в єдину організацію і стала єдиною легальною політичною партією в період диктатури Ф. Франко».
- 1) Укажіть назву партії.
 - 2) В якій країні діяла ця партія?
 - 3) З якими подіями пов'язана діяльність цієї партії?
36. «У 1929 р. цього політика вислали за межі своєї батьківщини. У 1931 р., після перебування в Туреччині, він прибув у Європу й розгорнув роботу із згуртування лівих комуністів у боротьбі проти сталінізму. Його прихильники видавали журнал «Бюлетень опозиції», у якому критично аналізували ситуацію в СРСР, політику Сталіна й Комінтерну. У 1938 р. цей діяч створив з числа своїх прихильників з різних країн IV Інтернаціонал».
- 1) Про кого йдеться у цьому уривку?
 - 2) Назвіть країну, звідки походив цей діяч.
 - 3) Якою була його подальша доля?
37. «У широкому значенні політика «ненасильницького» приєднання до Німеччини заселених німцями земель, проведена з 1918 р. німецькою державою після Версальського мирного договору, особливо після приходу до влади нацистів, і спрямована головним чином проти Австрії й Чехословаччини; у німецькій історіографії цей термін найчастіше живається там, де мають на увазі рух в Австрії за приєднання до

Німецького рейху; у російській історичній літературі цей термін означав процес включення Австрії до складу рейху 13 березня 1938 р.».

- 1) Назвіть цей термін.
- 2) Назвіть політичного діяча Німеччини, який був ініціатором цих подій.
- 3) Як слід розуміти вислів — «політика “ненасильницького” приєднання»?

V. *Завдання відкритої форми з розгорнутою відповіддю, які передбачають повну відповідь на запитання або творче застосування набутих знань, умінь та навичок.*

38. Прочитайте текст документа й дайте відповідь на запитання до нього.

З промови італійського прем'єр-міністра Беніто Муссоліні у палаті депутатів 25 травня 1935 р.

«...Фашистська Італія не збирається обмежити свою історичну місію однією політичною проблемою, одним військовим сектором, таким, як захист будь-якого кордону, навіть якщо він дуже важливий... Тому всі кордони як метрополії, так і колонії, однаковою мірою священні і повинні охоронятися та захищатися проти всілякої загрози, навіть якщо вона є лише потенційною.

У першу чергу ми повинні розраховувати лише на самих себе.

Тепер загроза нашим кордонам у Східній Африці не є потенційною...

Тепер для простої оборони двох скромних шматків територій, які називаються Еритреєю та Сомалією, потрібно подолати труднощі постачання та стратегії надзвичайної складності.

Нехай усі розуміють, що коли мова йде про безпеку наших територій, про життя наших солдат, ми готові прийняти всю відповідальність, навіть найвищу відповідальність».

- 1) Як на Вашу думку, у чому полягав зовнішньополітичний курс італійських фашистів?
- 2) Які землі і чому представляли для Італії стратегічний інтерес?
- 3) Проаналізуйте, якими методами збиралися італійські фашисти реалізовувати свою зовнішню політику.

39. Дайте об'єктивну оцінку діям Ф. Еберта на посаді Ради народних уповноважених в період двовладдя в Німеччині. Чому його називали «німецьким Керенським»?

40. Чи вважаєте Ви, що саме «п'ята колона» франкістів була найбільш небезпечною для республіканців у битві за Мадрид?

41. Як Ви вважаєте, чому фашизм, націонал-соціалізм та комунізм дослідники відносять до однієї уніфікованої громадсько-політичної, громадської та культурно-ідеологічної системи під назвою тоталітаризм?

42. Напишіть есе на тему «Індустріалізація в СРСР: «за» чи «проти»?»

Відповіді до теми 27. Тоталітарні та диктаторські режими*Завдання I типу*

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
В	Б	Г	Б	Б	Б	А	А	В	Г	Б	Г
13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
Г	Б	В	Г	Г	Г	А	Г	В	Б	В	Г

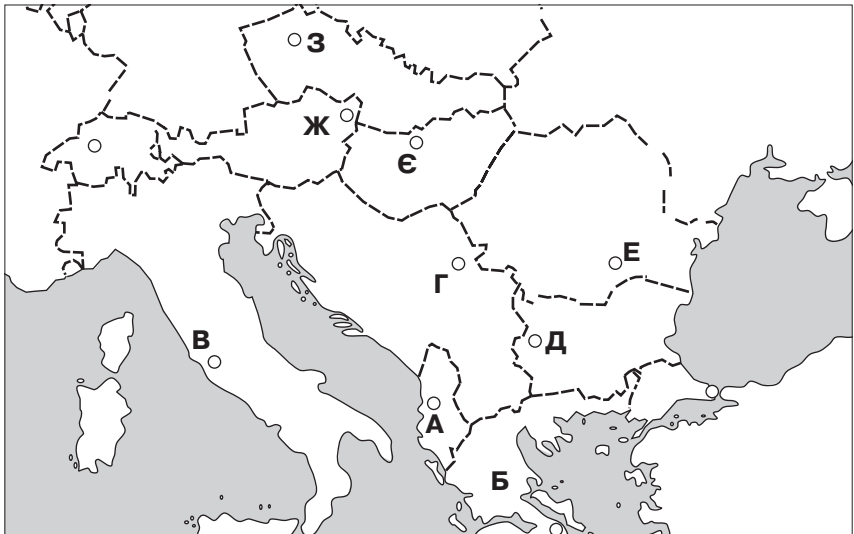
Завдання II–III типу

	25	26	27	28	29	30	31	32	33
А	3	4	2	3	2	2	Б	А	Г
Б	4		1	5		1	В	Г	Б
В		1	4	1	1	5	Г	Б	А
Г	2	3	3	4	3	3	А	В	В
Д	1	2			4				

Тема 28. КРАЇНИ ЦЕНТРАЛЬНОЇ ТА СХІДНОЇ ЄВРОПИ

- I. Завдання цієї форми складаються зі вступного запитання та чотирьох варіантів відповідей, серед яких потрібно вибрати один правильний.
- Назвіть роки польсько-української війни:
 А 1910–1919 рр.;
 Б 1917–1922 рр.;
 В 1918–1919 рр.;
 Г 1918–1922 рр.
 - Назвіть рік існування Угорської радянської республіки:
 А 1920 р.;
 Б 1919 р.;
 В 1918 р.;
 Г 1921 р.
 - Монархо-фашистська диктатура в Болгарії була встановлена:
 А 1936 р.;
 Б 1939 р.;
 В 1935 р.;
 Г 1933 р.
 - Назвіть рік встановлення диктатури Й. Антонеску в Румунії:
 А 1934 р.;
 Б 1938р.;
 В 1936 р.;
 Г 1940 р.

5. Яка територія після Першої світової війни не увійшла до складу Румунії?
- А Трансільванія;
 - Б Бессарабія;
 - В Закарпатська Україна;
 - Г Північна Буковина.
6. Назвіть землю, що не увійшла до складу новоутвореної держави Чехо-Словаччини у 1918 р.
- А Богемія;
 - Б Моравія;
 - В Хорватія;
 - Г Судетська область.
7. По закінченні Першої світової війни 2/3 території Угорщина увійшли до складу:
- А Чехо-Словаччини, Чорногорії, Італії, Австрії;
 - Б Чехо-Словаччини, Румунії, Югославії, Австрії;
 - В Румунії, Албанії, Австрії, Великої Британії;
 - Г Чехо-Словаччини, Румунії, СРСР, Болгарії.
8. Позначте на **карті** новоутворену державу Австрію.

9. Що означає термін «хортізм»?
- А Режим М. Хорті в Румунії з 1918 по 1938 р.;
 - Б режим М. Хорті в Угорщині з 1920 по 1944 р.;
 - В антифашистський рух у Болгарії з 1927 по 1939 р.;
 - Г комуністичний фронт в Югославії з 1926 по 1940 р.

10. «Залізногвардійці» — це ___ :
- А представники монархічної еліти в Югославії;
 - Б члени національно-визвольного руху в Польщі;
 - В представники ліворадикального крила соціалістичної партії Болгарії;
 - Г члени профашистської організації в Румунії.
11. Що означає термін — режим «санації»?
- А Авторитарний режим у Польщі, спрямований на консолідацію нації;
 - Б диктаторський режим у Румунії, спрямований на оздоровлення нації;
 - В демократичний режим у Королівстві сербів, хорватів та словенців, спрямований на консолідацію держави;
 - Г диктаторський режим в Австрії, спрямований на установлення стабільності в повоєнний час.
12. 1940 р. Румунію було проголошено легіонерською державою, а Й. Антонеску отримав звання:
- А коменданте;
 - Б кондуктор;
 - В фюрер;
 - Г дуче.
13. Т. Масарик — це ___ :
- А міністр внутрішніх справ Угорщини;
 - Б президент Чехо-Словаччини;
 - В президент Польщі;
 - Г військовий міністр Чехо-Словаччини.
14. «Начальником Польської держави» у 1918–1922 рр. був:
- А І. Мосцицький;
 - Б О. Стамболійський;
 - В С. Петлюра;
 - Г Ю. Пілсудський.
15. Якому диктатору належать такі слова: «Існують три види диктаторів: природжені диктатори, як Муссоліні, диктатори за примусом, як наприклад, Прімо де Рівера, і диктатори в силу звички — ті, хто лише виконує обов'язок, до чого їх привчили з дитинства. Цих останніх — а я належу до них — називають диктаторами лише тому, що це модне слово, бо коли я розпустив югославський парламент на три роки, я не здійснював диктаторських дій...»?
- А Король Олександр;
 - Б Й. Сталін;
 - В Ф. Франко;
 - Г Король Борис III.

16. М. Хорті мав військове звання:
- А капітан;
 - Б капрал;
 - В адмірал;
 - Г генерал.
17. Яка з держав Південно-Східної Європи була проголошена державою «триіменного народу»?
- А Румунія;
 - Б Угорщина;
 - В Югославія;
 - Г Польща.
18. Як називався законодавчий орган Югославії після того, як вона стала конституційною монархією?
- А Палата народних депутатів;
 - Б Народна скупщина;
 - В Рада народних комісарів;
 - Г Вельможне віче.
19. Яка подія передувала установленню східних кордонів між Польщею та УСРР?
- А Радомирський бунт;
 - Б Антикомінтернівський пакт;
 - В Мюнхенська змова;
 - Г Ризький мирний договір.
20. Результатом встановлення режиму Й. Антонеску був:
- А вступ Угорщини у Другу світову війну на боці СРСР;
 - Б вступ Австрії у Другу світову війну на боці Німеччини;
 - В вступ Румунії у Другу світову війну на боці Німеччини;
 - Г вступ Болгарії у Другу світову війну на боці СРСР.
21. Наслідком передачі урядом Карої влади в Угорщині комуністам і соціалістам було:
- А проголошення Угорської Соціалістичної Республіки;
 - Б проголошення Угорської Народної Республіки;
 - В проголошення Угорської Робітничої Республіки;
 - Г проголошення Угорської Радянської Республіки.
22. До заходів уряду К. Георгієва в Болгарії належали:
- А розгром комуністичної партії;
 - Б встановлення королівської диктатури;
 - В скасування чинної конституції, партій та профспілок;
 - Г сприяння діяльності ВМРО (Внутрішньої македонської революційної організації).

23. Наслідком плебісциту в Мазурах (південна частина Східної Пруссії). 1920 р. стало:
- А небажання місцевого населення переходити під владу Німеччини;
 - Б небажання місцевого населення переходити під владу Польщі;
 - В входження краю до складу Литви;
 - Г збройне повстання під проводом Ю. Пілсудського.
24. Однією з головних причин утворення Королівства сербів, хорватів і словенців у 1918 р. було:
- А прихильне ставлення країн Антанти до Сербії;
 - Б прихильне ставлення Італії до хорватів та словенців;
 - В прихильне ставлення Росії до Сербії;
 - Г прагнення провідних країн придушити національно-визвольний рух чорногорців, боснійців, македонців і албанців.
- II. Завдання цієї форми складаються зі спільного вступного запитання та чотирьох завдань, позначених буквами, до кожного з яких потрібно підібрати один варіант відповіді, позначений цифрою.
25. Установіть відповідність між датами і подіями:
А 1930 р.	1	прийняття Конституції Чехо-Словаччини;
Б 1920 р.	2	початок походу на Варшаву Ю. Пілсудського;
В 1919 р.	3	вступ частин на чолі з М. Хорті у Будапешт;
Г 1929 р.	4	проголошення Королівства Югославії.
Д 1926 р.		
26. Установіть відповідність між подіями та країнами, до яких вони відносилися:
А прийняття Відовданської конституції	1	Болгарія;
Б проголошення в Радомирі республіки	2	Польща;
В встановлення диктатури Кароля II	3	Чехо-Словаччина;
Г режим «санації»	4	Румунія.
	5	Югославія.
27. Встановіть відповідність між поняттями та їх значеннями:
А унітаризм	1	військово-політичний блок Чехо-Словаччини, Румунії та Югославії;
Б федералізм	2	документ, що передбачав створення Королівства сербів, хорватів і словенців;
В Мала Антанта	3	питання щодо територіальних претензій між Німеччиною та Чехо-Словаччиною;
Г Судетська проблема	4	державний устрій з централізованим керівництвом та відсутністю державних утворень.
Д Корфська декларація		

28. Установіть відповідність між країнами та їх політичними лідерами:

А Польща	1	Б. Кун;
Б Чехо-Словаччина	2	А. Цанков;
В Югославія	3	Е. Бенеш;
Г Болгарія	4	Д. Цветкович.
Д Угорщина		

29. Установіть відповідність між датою та історичним фактом:

А 1938 р.	1	установлення диктатури Й. Антонеску;
Б 1939 р.	2	Мюнхенська змова;
В 1940 р.	3	окупація Угорщиною Закарпаття;
Г 1933 р.	4	загибель короля Александра.
Д 1934 р.		

30. Установіть відповідність між подіями та їх наслідками:

А розпад Австро-Угорщини	1	повернення Болгарії Південної Добруджі;
Б об'єднання комуністів і соціалістів Угорщини	2	північ Трансильванії переходила Угорщині;
В II Віденський арбітраж	3	утворення незалежної Польської держави;
Г болгаро-румунський договір	4	створення Револьційної урядової ради;
	5	утворення Королівства сербів, хорватів і словенців.

III. Завдання цієї форми складаються з інструкції та чотирьох подій, які треба розташувати в правильній послідовності.

31. Установіть хронологічну послідовність подій:

- А** початок прем'єрства братів Братіану в Румунії;
- Б** державний переворот Ю. Пілсудського;
- В** утворення Словацької радянської республіки;
- Г** початок діяльності уряду А. Цанкова в Болгарії.

32. Установіть хронологічну послідовність:

- А** Ризький мирний договір;
- Б** початок Валдайського повстання в Болгарії;
- В** державний переворот і встановлення монархічної диктатури в Югославії;
- Г** завершення розчленування Чехо-Словаччини.

33. Розташуйте національності, представники яких проживають в Югославії, за чисельністю, починаючи з найчисленніших:
- А хорвати і словенці;
 - Б серби;
 - В румуни;
 - Г німці.
- IV. *Завдання відкритої форми з короткою відповіддю, які передбачають запис прізвища діяча, назви події або явища, поняття, року, коли відбувалася подія, або речення (залежно від вимог завдання).*
34. «Віленський сейм постановив включити Вільно до складу Польщі. 24 березня польський Сейм визнав це рішення. Литва виступила категорично проти і не визнавала цього акта.
- 1) Укажіть рік цих подій.
 - 2) Які процеси в цей час відбувалися у Польщі?
 - 3) Наведіть литовський варіант назви міста Вільно.
35. «Дана лінія — умовна назва демаркаційної лінії, що визначила у період між двома світовими війнами східний кордон Польщі. Ця лінія з 1919 р. проходила від Гродно до Перемишля і Карпат».
- 1) Назвіть поняття, про яке йдеться.
 - 2) З якими подіями всесвітньої історії воно пов'язане?
 - 3) Назвіть східноєвропейські країни, які межували з Польщею на той час.
36. «Даний політичний діяч був професійним військовим, брав участь у Першій світовій війні. Після війни продовжував стрімко просуватися драбиною військової кар'єри. У 1933 р. його було призначено начальником генерального штабу армії. У 1937–1938 рр. він обіймав посаду міністра оборони. Диктатор у країні з 1940 по 1944 р. Після Другої світової війни був засуджений як воєнний злочинець».
- 1) Про кого йдеться?
 - 2) Назвіть країну, з якою була пов'язана діяльність цього політичного діяча.
 - 3) На яку державу був зорієнтований зовнішньополітичний курс країни за часів його режиму?
37. «Після падіння комуністичного режиму правителем Угорщини було проголошено ерц-герцога Габсбургського, який доручив сформуванню уряд С. Фрідріху. Але Антанта не визнала його й віддала перевагу М. Хорті. Обраний у січні 1920 р. парламент ліквідував республіканський устрій і обрав М. Хорті...».
- 1) Укажіть титул М. Хорті.
 - 2) Який за характером був режим цього політичного діяча?
 - 3) Чим був зумовлений вплив країн Антанти на Угорщину?

V. Завдання відкритої форми з розгорнутою відповіддю, які передбачають повну відповідь на запитання або творче застосування набутих знань, умінь та навичок.

38. Прочитайте текст документа і дайте відповідь на запитання до нього.

Йосип Броз Тито про національне питання в Югославії.

«Версальська Югославія перетворилася на звичайну типову в Європі країну національного гноблення. Хорвати, словенці та чорногорці опинилися в становищі підлеглих народів... Македонці, албанці та інші виявилися поневоленими...

Мусульмани, німецька та угорська національні меншини стали... знаряддям у боротьбі проти хорватів та інших народів Югославії.

...Великосербська... меншина на чолі з королем... встановила... режим соціального та національного безправ'я».

1) З'ясуйте національний та релігійний склад населення країни.

2) Чому автор вживає назву «Версальська Югославія»? Які реальні події стали підставою для вживання автором такої назви?

3) У чому полягала суть національної проблеми тогочасної Югославії?

39. Що було спільним та відмінним у державних переворотих 1929 р. та 1941 р. в Югославії?

40. Які економічні чинники сприяли розвитку Чехо-Словаччини? Чи існували у цієї держави проблеми, які гальмували її економічний розвиток?

41. Знайдіть спільні та відмінні ознаки у процесах розпаду Австро-Угорської та Російської імперій. Чим зумовлена схожість цих процесів?

42. Напишіть есе «Ю. Пілсудський — «великий поляк XX століття» чи диктатор?»

Відповіді до теми 28. Країни Центральної та Східної Європи

Завдання I типу

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
В	Б	В	Г	В	В	Б	Ж	Б	Г	А	Б
13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
Б	Г	А	В	В	Б	Г	В	Г	В	Б	А

Завдання II–III типу

	25	26	27	28	29	30	31	32	33
А		5	4		2	5	В	Б	Б
Б	1	1		3	3	4	А	А	А
В	3	4	1	4	1	2	Г	В	Г
Г	4	2	3	2		1	Б	Г	В
Д	2		2	1	4				

Тема 29. КРАЇНИ АЗІЇ, АФРИКИ ТА ЛАТИНСЬКОЇ АМЕРИКИ

- I. Завдання цієї форми складаються зі вступного запитання та чотирьох варіантів відповідей, серед яких потрібно вибрати один правильний.
- Назвіть роки правління в Ірані шаха Реза Пехлеві:
А 1924–1938 рр.;
Б 1922–1930 рр.;
В 1925–1934 рр.;
Г 1925–1938 рр.
 - Назвіть рік виникнення «Руху 4 травня» в Китаї:
А 1920 р.;
Б 1916 р.;
В 1919 р.;
Г 1917 р.
 - Військовий переворот на чолі з генералом Ф. Урибуру в Аргентині відбувся:
А 1930 р.;
Б 1932 р.;
В 1935 р.;
Г 1933 р.
 - Назвіть рік обрання Кемаля Ататюрка президентом Туреччини:
А 1925 р.;
Б 1924 р.;
В 1927 р.;
Г 1923 р.
 - Який китайський півострів рішенням Паризької мирної конференції був переданий Японії?
А Сянган;
Б Цзюлун;
В Тайвань;
Г Шаньдун.
 - Назвіть країни Близького Сходу, які після завершення Першої світової війни потрапили під владу Франції на правах підмандатних територій:
А Ірак і Кувейт;
Б Трансйорданія та Палестина;
В Сирія та Ліван;
Г Курдистан та Азербайджан.
 - На кінець 1936 р. Італії на Африканському континенті належали:
А Конго, Руанда та Бурунді;
Б Гвінея, Ангола та Мозамбік;
В Сомалі, Еритрея та Ефіопія;
Г Західна Африка, Алжир та Туніс.

8. Позначте на **карті** державу з диктаторським режимом — Чилі

9. Що означає термін «експансія»?

- А Звуження сфери впливу держав, суспільних груп, організацій задля здійснення демократичних свобод;
- Б розширення сфери впливу держав, суспільних груп, організацій, здійснених насильницьким шляхом;
- В розширення сфери впливу держав, суспільних груп, організацій, здійснених виключно ненасильницьким шляхом;
- Г розширення сфери впливу держав, здійсненого насильницьким шляхом щодо нейтральних територій.

10. «Тенентиський рух» (від португальського *tenente*) — це ___ :
- А рух молодих священників у Чилі;
 - Б рух молодих підприємців у Мексиці;
 - В рух молодих офіцерів у Бразилії;
 - Г рух молодих ремісників у Перу.
11. Що означає термін «сегрегація»?
- А Ідейно-політичний рух проти расового гноблення;
 - Б єврейський національний рух;
 - В політика примусового поділу населення за расовими, національними та іншими ознаками;
 - Г ненасильницький опір з метою досягнення незалежності.
12. Вождь — керівник держави в Латинській Америці, а також лідер місцевого автономного правління називався:
- А каудільо;
 - Б кондуктор;
 - В фюрер;
 - Г дуче.
13. Під проводом якого лідера відбувся державний переворот у Китаї 12 квітня 1927 р.?
- А Юань Шікая;
 - Б Сунь Ятсена;
 - В Чан Кайші;
 - Г Мао Цзедуна.
14. У 1938 р. в Аргентині було відновлено демократичні свободи та обрано президента:
- А І. Ірігойєна;
 - Б П. Агірре Серда;
 - В Л. Карденаса;
 - Г Ж. Варгаса.
15. Кого з політичних лідерів колоніальних володінь Великої Британії У. Черчилль називав «бунтівний факір»?
- А М. Ганді;
 - Б Реза-шаха Пехлеві;
 - В Кемаля Мустафу Ататюрка;
 - Г Хусейна Ібн Алі.
16. Г. Танака — це ___ :
- А лідер Гоміндану;
 - Б військовий міністр Японії;
 - В імператор Японії;
 - Г генерал китайської армії.

17. В якій державі у березні—квітні 1930 р. відбувалася акція громадянської непокорі — «соляний марш»?
- А Іран;
 - Б Ірак;
 - В Афганістан;
 - Г Індія.
18. Яку назву мав меджліс Туреччини навесні 1920 р.?
- А Палата народних депутатів Туреччини;
 - Б Вища турецька рада народних депутатів;
 - В Рада народних комісарів Туреччини;
 - Г Великі національні збори Туреччини.
19. Який документ зміцнив віру євреїв у те, що Британія на їхньому боці у справі створення єврейської держави в Палестині?
- А «Декларація Ротшильда»;
 - Б «Декларація Бальфура»;
 - В «Декларація Ірвіна»;
 - Г «Декларація Галіфакса».
20. У 1923 р. єгипетський націоналістичний рух проти Великої Британії очолювала партія:
- А «Умма»;
 - Б «Вафд»;
 - В саадистів;
 - Г соціалістів.
21. Наслідком національної революції в Ірані у 1925 р. стало(-а):
- А установа нові династії Каджарів;
 - Б установа нові династії Пехлевідів;
 - В заборона жінкам ходити без чадри;
 - Г заборона європейської форми одягу.
22. По закінченні турецької революції 1920—1923 рр. у країні було проведено низку реформ. До заходів Кемаля Ататюрка в Туреччині не належать:
- А ліквідація халіфату;
 - Б одержавлення економіки;
 - В запровадження шариатського суду;
 - Г відокремлення ісламу від держави.
23. Наслідком національної революції в Китаї 1925—1927 рр. було(-в):
- А розпад Китаю на окремі самостійні держави;
 - Б колоніальне поневолення;
 - В об'єднання Китаю під владою комуністів;
 - Г розгортання громадянської війни.

24. Однією з головних причин встановлення режиму військових в Японії була(-о, -и):

- А** диктаторські дії імператора Хірохіто;
- Б** масове пробудження духу самураїв;
- В** економічна нестабільність;
- Г** економічна стабільність.

II. *Завдання цієї форми складаються зі спільного вступного запитання та чотирьох завдань, позначених буквами, до кожного з яких потрібно підібрати один варіант відповіді, позначений цифрою.*

25. Установіть відповідність між датами й подіями:

А	1933 р.	1	акт про управління Індією;
Б	1937 р.	2	вихід Японії з Ліги Націй;
В	1935 р.	3	проголошення незалежності Іраку;
Г	1930 р.	4	угода про співробітництво КПК і Гоміндану.
Д	1929 р.		

26. Установіть відповідність між подіями та країнами, до яких вони відносилися:

А	створення Республіки Ріф	1	Іран;
Б	поява Тегеранського університету	2	Ірак;
В	«Тривалий похід» НРА	3	Марокко;
Г	«Рисові бунти»	4	Японія;
		5	Китай.

27. Установіть відповідність між поняттями та їх значеннями:

А	мілітаризація	1	посилення всебічної ролі держави в житті суспільства;
Б	модернізація	2	оновлення виробництва;
В	анархізм	3	нарощування військової могутності держави;
Г	етатизм	4	процес переходу влади в державі в руки незначної групи багатих людей.
Д	олігархізація		

28. Установіть відповідність між країнами та їхніми політичними лідерами:

А Бразилія	1 Сайфула Саад;
Б Аргентина	2 Ахмад-шах;
В Чилі	3 Ж. Варгас;
Г Іран	4 І. Ірігойєн.
Д Єгипет	

29. Установіть відповідність між датою та історичним фактом:

А 7 липня 1937 р.	1 проголошення Дня незалежності Китаю;
Б 26 січня 1930 р.	2 держава Ріф припинила своє існування;
В вересень 1924 р.	3 початок широкомасштабної війни Японії проти Китаю;
Г травень 1926 р.	4 проголошення Дня незалежності Індії;
	5 у Чилі до влади прийшла військова хунта.

30. Установіть відповідність між подіями та їх наслідками:

А засудження Аргентиною політики США в Центральній Америці	1 репресії, арешт й ув'язнення Махатми Ганді;
Б прийняття Конституції 1917 р. у Мексиці	2 курс на зближення з нацистською Німеччиною;
В соціальна реформа Реза-хана в Ірані	3 проголошення демократичної пезидентської федеративної республіки;
Г надання представництва в Національних зборах Франції чотирьом сенегальським містам	4 закладення основ формування світської держави.
Д кампанія бойкоту колоніальних установ і товарів в Індії	

III. Завдання цієї форми складаються з інструкції та чотирьох подій, які треба розташувати в правильній послідовності.

31. Установіть хронологічну послідовність подій:

- А** проголошення Туреччини республікою;
- Б** англо-єгипетський договір про припинення британської окупації Єгипту;
- В** відновлення демократії в Чилі;
- Г** прийняття законів «Про загальні вибори» та «Про охорону громадського порядку» в Японії.

32. Установіть хронологічну послідовність:

- А презентація імператору Японії «меморандуму Танакі»;
- Б утворення Об'єднаного фронту КПК з Гомінданом;
- В британський парламентський акт про запровадження діархії;
- Г завершення демократичної революції в Мексиці.

33. Розташуйте в логічній послідовності території колоніальних володінь європейських держав на Африканському континенті після Першої світової війни щодо всієї території материка, починаючи з найбільших:

- А Бельгія (Конго, Бурунді, Руанда);
- Б Велика Британія (Британська Західна Африка, Британська Східна Африка, Британська Південна Африка);
- В Франція (Алжир, Туніс, Марокко, Французька Західна Африка, Французька Екваторіальна Африка і Мадагаскар);
- Г Португалія (Ангола, Гвінея, Острови Зеленого Мису, Сан-Томе і Прінсіпі).

IV. *Завдання відкритої форми з короткою відповіддю, які передбачають запис прізвища діяча, назви події або явища, поняття, року, коли відбувалася подія, або речення (залежно від вимог завдання).*

34. «Арабське повстання розпочалося в той час, коли сформована англійським коштом 70-тисячна арабська армія під орудою майбутнього короля Іраку Фейсала атакувала турецькі війська. Лінія арабо-турецької лінії фронту простяглася від сирійської столиці Дамаска до Медини. Повстанці відволікли турецькі сили, що дало змогу британським військам вступити до Сирії та Палестини».

- 1) Укажіть рік цих подій.
- 2) До якої війни відносять ці події?
- 3) Назвіть державу, в якій ці події відбувалися.

35. «Політика роздільного, окремого проживання населення однієї країни на підставі раси отримала в Південній Африці мовою африкаанс (мова бурів) назву...».

- 1) Назвіть поняття.
- 2) З якими подіями в історії воно пов'язано?
- 3) Назвіть європейську країну, з якої походила більшість бурів.

36. «Вивчав право у Лондоні. Працював адвокатом. У 1893 р. поїхав до провінції Наталь (Південна Африка), надаючи юридичні консультації індійським торговельним фірмам. Брав активну участь у боротьбі проти утисків громадянських прав азійської іммігрантської спільноти».

- 1) Про кого йдеться в даному уривку?
- 2) Назвіть країну даного політичного діяча.
- 3) Яку назву отримала програма діяльності даного політичного діяча?

37. «Єврейський національний рух, метою якого було переселення євреїв до Палестини та створення власної єврейської держави».

- 1) Назвіть поняття.
- 2) З якими подіями в курсі всесвітньої історії воно пов'язано?
- 3) Назвіть європейську країну, з якої масово почали виїжджати євреї в 1930-х рр. XX ст.

V. *Завдання відкритої форми з розгорнутою відповіддю, які передбачають повну відповідь на запитання або творче застосування набутих знань, умінь та навичок.*

38. Прочитайте текст документа і дайте відповідь на запитання до нього.

Нота абіссінського уряду Лізі Націй від 20 червня 1935 р.

«...з жалем констатуємо, що італійський уряд не припиняв і не припиняє введення до Східної Африки військ та ввезення військового спостереження у великій кількості та що він супроводжує ці відправлення запальними виступами та промовами, сповненими погроз щодо незалежності та недоторканності Абіссинії.

До того ж, італійська преса постійно вміщує повідомлення про прикордонні інциденти з явним наміром порушити взаємовідносини між Італією та Абіссинією.

Ефіопський уряд урочисто протестує проти цих тверджень та цієї позиції.

Ефіопський уряд... з повагою надсилає Раді Ліги такі пропозиції:

1. Рада повинна негайно призначити нейтрального спостерігача для відправки на ефіопську територію та для спостереження за прикордонними районами, що межують з італійським Сомалі та іншими колоніями.

2. Ефіопський уряд зобов'язується надати цим спостерігачам всіляку допомогу і підтримку, необхідну для виконання їх задачі.

3. Нейтральні спостерігачі повинні... вчинити розслідування... та доповісти безпосередньо Раді.

4. Ефіопський уряд зобов'язується негайно сплатити видатки цього розслідування...

Агресія проти незалежності та недоторканності Абіссинії здається неминучою. Метою пропозиції... є відвернути цю загрозу».

- 1) Як Ви вважаєте, які причини змусили ефіопський уряд звернутися до Ліги Націй по допомогу?
- 2) Яким чином ефіопський уряд збирався запобігти збройному конфлікту з фашистською Італією?
- 3) Враховуючи хід подій у майбутньому, скажіть, чи вдалося Лізі Націй задовольнити пропозиції Ефіопії й захистити її незалежність.

39. Дайте об'єктивну оцінку політичній діяльності Мустафи Кемаля. За що він отримав прізвище Ататюрк — «батько турок»?
40. Чи вважаєте Ви, що саме «палестинська проблема» є однією з найбільш складніших в історії XX століття? У чому ви вбачаєте причини її виникнення?
41. Знайдіть позитивні та негативні сторони у процесах встановлення диктаторських режимів у країнах Латинської Америки?
42. Напишіть есе «Гандизм: “за” і “проти”».

Відповіді до теми 29

Країни Азії, Африки та Латинської Америки

Завдання I типу

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
В	В	А	Б	Г	В	В	З	Б	В	В	А
13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
В	Б	А	Б	Г	Г	Б	Б	Б	В	Г	В

Завдання II–III типу

	25	26	27	28	29	30	31	32	33
А	2	3	3	3	3	2	А	Г	В
Б	4	1	2	4	4	3	Г	В	Б
В	1	5			5	4	Б	А	А
Г	3	4	1	2	2		В	Б	Г
Д			4	1		1			

Тема 30. РОЗВИТОК КУЛЬТУРИ

- I. Завдання цієї форми складаються зі вступного запитання та чотирьох варіантів відповідей, серед яких потрібно вибрати один правильний.
1. Науково-технічна революція (НТР) розпочалась у:
 - А 1920-і рр. XX ст.;
 - Б 1930-і рр. XX ст.;
 - В 1940-і рр. XX ст.;
 - Г 1910-і рр. XX ст.
2. Назвіть рік першого безпосадкового перельоту через Атлантичний океан американського льотчика Ч. Ліндберга:
 - А 1920 р.;
 - Б 1926 р.;
 - В 1929 р.;
 - Г 1927 р.

3. Якого року подружжя Ірен і Фредерік Жоліо-Кюрі відкрили штучну радіоактивність?
А 1934 р.;
Б 1933 р.;
В 1935 р.;
Г 1932 р.
4. Назвіть рік проведення XI Літніх Олімпійських ігор у Берліні:
А 1935 р.;
Б 1936 р.;
В 1937 р.;
Г 1938 р.
5. Між якими містами через Атлантичний океан у 1926 р. було вперше встановлено телефонний зв'язок на основі розвитку радіотехніки?
А Антверпеном і Бостоном;
Б Манчестером і Філадельфією;
В Лондоном і Нью-Йорком;
Г Бордо і Саванною.
6. Голлівуд — центр американського масового виробництва кінофільмів — знаходиться у передмісті:
А Лас-Вегаса;
Б Лос-Анджелеса;
В Нью-Йорка;
Г Сан-Франциско.
7. III Зимові Олімпійські ігри відбулися в м. Лейк-Плесід:
А Франція;
Б Канада;
В Велика Британія;
Г США.
8. Позначте на **карті** місто Амстердам — столицю IX літніх Олімпійських ігор 1928 р.?

9. Що означає термін «експресіонізм»?

- А Літературний напрям, який розглядає особистість як абсолютну цінність; йому притаманні відсутність позитивних героїв; егоцентризм; ворожість людей у ставленні одне до одного та до суспільства;
- Б назва художніх течій та напрямків у літературі та мистецтві XX ст., суть яких полягає у розриві з традиційними нормами, прийнятими в мистецтві, характеризується пошуком нових засобів художньої виразності;
- В напрям художньої творчості, якому притаманне прагнення створювати абстрактні композиції з геометричних форм;
- Г течія в мистецтві, що зародилася в Німеччині та проявила себе у живописі, музиці та літературі. Характеризується підвищеною емоційністю, що виражається через буянню звуків, фарб, заперечення життєвого досвіду.

10. Література «втраченого покоління» — це __ :

- А напрям у літературі XX ст., що виступав за світосприйняття «очима дитини»;
- Б напрям у літературі XX ст., що виступав проти жахів Першої світової війни;
- В напрям у літературі XX ст., що виступав за науково-технічний прогрес;
- Г напрям у літературі XX ст., що виступав проти загальноприйнятої («міщанської») моралі.

11. Кубізм — це різновид творчого вираження __ :

- А експресіонізму;
- Б конструктивізму;
- В реалізму;
- Г примітивізму.

12. Напрямок у мистецтві XX ст., що спирався на людську підсвідомість як на єдино справжню реальність, мав назву:

- А конструктивізм;
- Б фовізм;
- В сюрреалізм;
- Г експресіонізм.

13. Хто з учених-фізіологів розробив теорію умовних рефлексів?

- А І. Павлов;
- Б З. Фрейд;
- В А. Флемінг;
- Г Ф. Бенгтінг.

14. Назвіть прізвище американського винахідника, який у 1939 р. сконструював перший сучасний гелікоптер:
- А К. Бест;
 - Б Д. Дурант;
 - В І. Сікорський;
 - Г Дж. Чедвік.
15. Кого з даних митців відносять до письменників «втраченого покоління»?
- А Ф. Кафка, М. Пруст, Х. Вульф;
 - Б Б. Рассел, Г. Уеллс, Р. Лефевр;
 - В Е. Хемінгуей, В. Фолкнер, Е. М. Ремарк;
 - Г Т. Тцара, Ж. Грос, Д. Хартфілд.
16. Е. Карузо — це __ :
- А популярний американський джазовий музикант;
 - Б італійський оперний співак;
 - В відомий французький кінорежисер;
 - Г олімпійський чемпіон з легкої атлетики.
17. 18–20 червня 1937 р. льотчики В. Чкалов, Г. Байдуков і О. Беляков здійснили переліт на літаку через Північний полюс з:
- А СРСР до Гватемали;
 - Б СРСР до Канади;
 - В Монголії до Мексики;
 - Г Монголії до Куби.
18. З 1930 р. почали регулярно проводитися чемпіонати світу з футболу, які на рівні з Олімпійськими іграми привертати увагу всього світу. Першими чемпіонами світу стали футболісти збірної:
- А Італії;
 - Б Бразилії;
 - В Уругваю;
 - Г Англії.
19. Яку інноваційну школу заснував Р. Штайнер у 1919 р. у Штуттгарті?
- А Діяльнісно-проектну;
 - Б бригадно-лабораторну;
 - В вальдорфську;
 - Г трудову.
20. У якій країні Дж. Л. Берд уперше у 20-х рр. продемонстрував систему телевізійної трансляції?
- А У Великій Британії;
 - Б Нідерландах;
 - В Франції;
 - Г Швеції.

- 21.** Наслідком розробки оптичних методів звукозапису на плівці стало масове розповсюдження:
- А** кольорового кіно;
 - Б** радіолокаційних станцій;
 - В** звукового кіно;
 - Г** радіомережі.
- 22.** Наслідком професіоналізації спорту стало створення професійних спортивних організацій, однією з перших серед них у 1917 р. у Канаді стала:
- А** національна футбольна асоціація (НФА);
 - Б** національна хокейна ліга (НХЛ);
 - В** професійна баскетбольна прем'єр-ліга (ПБПЛ);
 - Г** вища гандбольна ліга (ВГЛ).
- 23.** Наслідком пропаганди фашизму і нацизму в Італії та Німеччині стало прагнення створити епоху Нового Середньовіччя, що утверджувало культ:
- А** безвихідного настання смерті і страждань;
 - Б** миролюбності й всепрощення;
 - В** спокійного заможного життя;
 - Г** героїзму та войовничості.
- 24.** Однією з причин недостатнього поширення високої культури в масах у демократичних країнах була:
- А** жорстка цензура;
 - Б** заборона певних стилів і жанрів;
 - В** комерціалізація культури;
 - Г** ідеологізація культури.
- II.** *Завдання цієї форми складаються зі спільного вступного запитання та чотирьох завдань, позначених буквами, до кожного з яких потрібно підібрати один варіант відповіді, позначений цифрою.*
- 25.** Установіть відповідність між датами і подіями:
- А** 1922 р. **1** досягнення стратосфери на повітряній кулі;
 - Б** 1929 р. **2** винайдення Ф. Бентінгом і Дж. Чедвіком інсуліну;
 - В** 1931 р. **3** навколосвітня подорож дирижабля «Граф Цепелін»;
 - Г** 1936 р. **4** запуск першого реактивного літака.
 - Д** 1939 р.

26. Установіть відповідність між університетами та країнами, в яких вони знаходяться:

А Гарвардський, Стенфордський	1 Німеччина;
Б Оксфордський, Кембриджський	2 СРСР;
В Київський, Харківський	3 Велика Британія;
Г Кельнський, Лейпцизький	4 Австрія;
	5 США.

27. Установіть відповідність між поняттями та їх значеннями:

А екзистен- ціалізм	1	стиль у мистецтві, що став результатом розвитку новаторських, технократичних ідей. Суть — поєднати культуру з інженерною творчістю, раціоналізувати творчість;
Б конструк- тивізм	2	представники даної течії характеризувалися опозицією до загальноприйнятої «міщанської» моралі. Вони оспівували красу як єдину цінність, виявляли огиду до життя, але водночас закликали насолоджуватись життям;
В символізм	3	назва художніх течій та напрямків у літературі та мистецтві XX ст., суть яких полягає у розриві з традиційними нормами, прийнятими в мистецтві, характеризується пошуком нових засобів художньої виразності;
Г авангардизм	4	літературний напрям, для якого характерним є розгляд особистості як абсолютної цінності; відсутність позитивних героїв; егоцентризм; ворожість людей одне до одного та суспільства;
	5	напрямок у мистецтві, перш за все у літературі, живописі, музиці, для якого характерні «зримі образи», недововленість, пошук вічної краси.

28. Установіть відповідність між країнами та культурними діячами:

А С. Далі	1 Франція;
Б Б. Брехт	2 США;
В Т. Драйзер	3 Іспанія;
Г Г. Аполлінер	4 Італія;
	5 Німеччина.

29. Установіть відповідність між країнами та культурними діячами:

А СРСР	1 Д. Сікейрос;
Б Німеччина	2 А. Барбюс;
В США	3 Г. Манн;
Г Мексика	4 С. Ейзенштейн.
Д Франція	

30. Установіть відповідність між поняттями та їх значеннями:

А	дадаїзм	1	течія в мистецтві кінці XIX — початок XX ст., що відкидає загальноприйняту («міщанську») мораль. Представники цієї течії оспівували красу як єдину цінність, виявляли огиду до життя, але водночас закликали насолоджуватись життям;
Б	декадентство	2	творчий стиль, що виник на початку XX ст. в Італії. Уособлював ідеалізовану індустріальну епоху, претендував на створення культури майбутнього, закликав до руйнування «старого світу», оспівував війну, насильство;
В	примітивізм	3	літературний напрям, для якого характерним є розгляд особистості як абсолютної цінності; відсутність позитивних героїв; егоцентризм; ворожість людей одне до одного та до суспільства;
Г	футуризм	4	напряму у мистецтві, що намагався побачити світ ніби очима дитини, зберегти зв'язок з дійсністю, висловити найзрозуміліші її риси;
		5	напряму у мистецтві, що відкидає основні цінності цивілізації. Представники цього напрямку прагнули шокувати публіку зображенням найбільш огидних сторін життя, використанням техніки колажу.

III. Завдання цієї форми складаються з інструкції та чотирьох подій, які треба розташувати в правильній послідовності.**31. Установіть хронологічну послідовність подій:**

- А** літні Олімпійські ігри в Парижі;
- Б** літні Олімпійські ігри в Лос-Анджелесі;
- В** зимові Олімпійські ігри в Сент-Моріці (Нідерланди);
- Г** зимові Олімпійські ігри в Гарміш-Паркенкірхен (Німеччина).

32. Установіть хронологічну послідовність появи різних видів кіно, починаючи з найбільш раннього:

- А** кольорове мультиплікаційне;
- Б** музично-розважальне (мюзикли);
- В** ігрове;
- Г** хронікальне.

33. Розташуйте назви країн за кількістю вироблених у 1935 р. автомобілів, починаючи з лідера у цій галузі:

- А** Італія;
- Б** Німеччина;
- В** Франція;
- Г** Велика Британія.

- IV. Завдання відкритої форми з короткою відповіддю, які передбачають запис прізвища діяча, назви події або явища, поняття, року, коли відбувалася подія, або речення (залежно від вимог завдання).**
- 34.** «За проектом архітектора Вальтера Гроппіуса було зведено будівлю «Баухаус», яка стала символом довершеності нового стилю — функціоналізму. З приходом до влади А. Гітлера традиції школи ремесел, мистецтва й архітектури «Баухаус» були в цій країні перервані, оскільки чимало архітекторів емігрували до США».
- 1) Укажіть хронологічні межі цих подій.
 - 2) Назвіть країну, де ці події відбувалися.
 - 3) Чим конкретно була викликана еміграція митців з цієї країни?
- 35.** «Культура, що виникла у міжвоєнний період зверталась до широкої публіки, пристосовувалась до невибагливого масового смаку. Спочатку була представлена коміксами, дешевими розважальними виданнями, потім — кіно і музикою».
- 1) Назвіть поняття.
 - 2) Назвіть країни, які стали «законодавцями моди» в даній культурі.
- 36.** «Ранні роки провів у Дубліні, після закінчення школи працював клерком. У 1876 р. переїхав до Лондона, де зайнявся літературою і журналістикою. Уже в перших його романах простежувався його творчий метод — парадокс як засіб спростування ідеологічних догматів. У своїй п'єсі «Дім, де розбиваються серця» митець викриває паразитизм офіційного суспільства, втрату ним духовних цінностей. Твори 30-х рр. «Пога-но, але правда», «Женева» та інші пронизані думкою про те, що західне суспільство і демократія переживають різку кризу».
- 1) Про кого йдеться у даному уривку?
 - 2) Назвіть країну даного діяча культури.
 - 3) Які ще твори належать перу цього письменника?
- 37.** «Напрямок у літературі та мистецтві, метою якого є найбільш повне, правдиве відображення дійсності».
- 1) Назвіть даний напрям.
 - 2) Чим була викликана його поява?
 - 3) Назвіть представників даного напрямку в літературі та мистецтві.
- V. Завдання відкритої форми з розгорнутою відповіддю, які передбачають повну відповідь на запитання або творче застосування набутих знань, умінь та навичок.**
- 38.** Прочитайте текст документа і дайте відповідь на запитання до нього.
- Оцінка сучасниками епохи кінця XIX — початку XX ст.*
- Ф. Ніцше: «Починається епоха варварства; науки будуть поставлені їй на службу»;

«Настає час боротьби за панування над земною кулею — вона вести-меться в ім'я основних філософських вчень».

А. Блок: «Весь горизонт у вогні — і ясний нестерпно».

А. Бєлий: «У 1898—1901 рр. ми знали твердо: наближається гроза; буде грім; але будуть і сліпучі зорі; зорі у грозі. Це було знання рубежу».

А. Бенуа: «...Якийсь газетний писака, почувши закордонний дзвін і не розібравшись, у чому справа, застосував слово «декадент» або «декадентський смак» до одного з видатних явищ молодого російського мистецтва — мало не до релігійних картин Несторова або пейзажів Левітана. Такі ж уявні «декаденти» були ще раніше відкриті в літературі, й до моменту нашої появи це був поширений стереотип, що рішуче застосовувався до всього, що тільки хоч якось виділялося на сірому рутинному тлі, містило хоч краплю життєвого трепету, хвилювання, просто свіжості, ...видавало у творці неза-лежність і будь-яке прагнення. І ця кличка прилипла тепер одразу й безза-стережно до нас, незважаючи на те, що серед нас були такі «беззаперечні здоров'яки», як Серов, Малявін і Левітан».

- 1) Чому саме так сучасники оцінювали дану епоху?
- 2) Які події світової історії стали мотивом для таких оцінок?
- 3) Поміркуйте, чи є справедливим твердження та характеристики на-прямків у мистецтві та літературі початку ХХ ст. як мистецтво «за-непаду» та «декадансу».

39. Дайте об'єктивну оцінку шляхам розвитку образотворчого мистецтва першої половини ХХ ст. та ролі художника в перетворенні уявлень про світ та людину.
40. Як Ви вважаєте, чи були підстави у М. Бердяєва (твір «Кінець Європи») і О. Шпенглера (твір «Занепад Європи: нарис морфології світової історії») для песимістичної оцінки майбутнього європейської цивілізації?
41. Порівняйте задачі американського кінематографу 30-х рр. із задачами кінематографів СРСР та Німеччини цього ж періоду. Зробіть висновки з цього порівняння.
42. Напишіть есе на тему: «Чи можна вважати «масову культуру» проявом кризи духовного життя суспільства?»

Відповіді до теми 30. Розвиток культури

Завдання I типу

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
А	Г	А	Б	В	Б	Г	Г	Г	Б	Г	В
13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
А	В	В	Б	Б	В	В	А	В	Б	Г	В

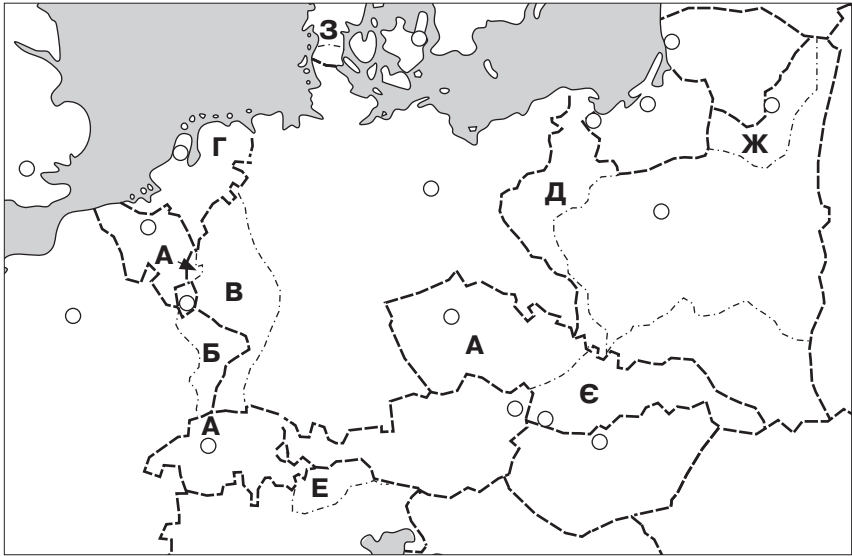
Завдання II–III типу

	25	26	27	28	29	30	31	32	33
А	2	5	4	3	4	5	А	Г	В
Б	3	3	1	5	3	1	В	В	Г
В	1	2	5	2		4	Б	Б	Б
Г		1	3	1	1	2	Г	А	А
Д	4				2				

Тема 31. МІЖНАРОДНІ ВІДНОСИНИ

- I. Завдання цієї форми складаються зі вступного запитання та чотирьох варіантів відповідей, серед яких потрібно вибрати один правильний.
- Коли відбулося приєднання Саару до Німеччини?
 - А 1935 р.;
 - Б 1939 р.;
 - В 1937 р.;
 - Г 1933 р.
 - Назвіть рік проголошення держави Маньчжоу-Го:
 - А 1928 р.;
 - Б 1932 р.;
 - В 1937 р.;
 - Г 1935 р.
 - Агресія Італії проти Ефіопії відбувалася в:
 - А 1933–1935 рр.;
 - Б 1932–1934 рр.;
 - В 1935–1936 рр.;
 - Г 1937–1938 рр.
 - Назвіть рік завершення формування «осі» Берлін–Рим–Токіо:
 - А 1935 р.;
 - Б 1939 р.;
 - В 1937 р.;
 - Г 1933 р.
 - За Мюнхенською угодою, 29 вересня 1938 р. Німеччині від Чехо-Словаччини відходила:
 - А Словаччина;
 - Б Карпатська Україна;
 - В Судетська область;
 - Г Моравія.

6. У 1939 р. стався серйозний японсько-радянський збройний конфлікт у районі озера Халхін-Гол на території:
- А СРСР;
 - Б Кореї;
 - В Китаю;
 - Г Монголії.
7. Якій країні А. Гітлер висунув ультиматум з вимогою повернути Німеччині портове місто Клапейду (Мемель)?
- А Чехо-Словаччині;
 - Б Польщі;
 - В Латвії;
 - Г Литві.
8. Позначте на **карті** Рейнську зону.

9. Що означає термін «анексія»?
- А Ненасильницьке приєднання однією державою території іншої держави;
 - Б насильницьке приєднання, захоплення однією державою території іншої держави;
 - В зовнішньополітична стратегія, заснована на неучасті в міжнародній політиці, конфліктах та ін.;
 - Г зовнішньополітична стратегія, заснована на активній участі держави в міжнародній політиці, конфліктах та ін.

10. Політика «умиротворення» — це ___ :
- А зовнішньополітичний курс, що проводився Великою Британією у 30-ті рр. виключно щодо фашистської Італії, був спрямований на запобігання війні з нею;
 - Б зовнішньополітичний курс, що проводився Великою Британією та США у 20-ті рр. щодо мілітаристської Японії, був спрямований на запобігання війні шляхом поступок;
 - В зовнішньополітичний курс, що проводився Великою Британією та Францією у 30-ті рр. щодо нацистської Німеччини, був спрямований на запровадження військових санкцій щодо можливого агресора;
 - Г зовнішньополітичний курс, що проводився Великою Британією та Францією у 30-ті рр. щодо нацистської Німеччини, був спрямований на запобігання війні шляхом поступок.
11. Що означає термін «пацифізм»?
- А Політика насильницького приєднання;
 - Б антивоєнний громадський рух;
 - В політика примусового поділу населення за расовими, національними та іншими ознаками;
 - Г ідеологія та політика, заснована на ідеї національної винятковості.
12. Військово-повітряні сили Німеччини мали назву:
- А «Вермваффе»;
 - Б «Люфтваффе»;
 - В «Райхсвер»;
 - Г «Вермахтавіа».
13. Назвіть прізвище президента Чехо-Словаччини, що прийняв ультиматум Німеччини на Мюнхенській конференції 1938 р.:
- А Е. Гаха;
 - Б Т. Масарик;
 - В М. Годжа;
 - Г Е. Бенеш.
14. Радянсько-німецький пакт від 23 серпня 1939 р. отримав назву за іменами осіб, що його підписали, «пакт ___»:
- А Литвинова—Ріббентропа;
 - Б Ворошилова—Герінга;
 - В Молотова—Ріббентропа;
 - Г Сталіна—Гітлера.

15. Японія окупувала всю територію Маньчжурії й проголосила створення держави Маньчжоу-Го на чолі з останнім представником маньчжурської династії Цін:
- А Тісо;
 - Б Пу І;
 - В Чан Чжи;
 - Г Мао ІІ.
16. В. Молотов — це ___ :
- А нарком внутрішніх справ СРСР;
 - Б нарком закордонних справ СРСР;
 - В нарком військових справ СРСР;
 - Г голова Комінтерну.
17. Навколо вирішення долі якої держави у липні 1934 р. між А. Гітлером і Б. Муссоліні виникли суперчки, що ледь не призвело до війни між нацистами і фашистами?
- А Польщі;
 - Б Чехо-Словаччини;
 - В Австрії;
 - Г Румунії.
18. Як називався план нападу нацистів на Польщу?
- А «Вайс»;
 - Б «Отто»;
 - В «Аншлюс»;
 - Г «Грюн».
19. Яку назву отримав пакт, що був укладений на основі угоди між Німеччиною та Японією у листопаді 1936 р.?
- А Антидемократичний;
 - Б Антикомінтернівський;
 - В Антикомуністичний;
 - Г Антифашистський.
20. У середині 30-х рр. Франція наполягла на створенні блоку у складі Греції, Румунії, Туреччини і Югославії, який мав назву:
- А Східна Антанта;
 - Б Французька Антанта;
 - В Мала Антанта;
 - Г Балканська Антанта.
21. Наслідком агресії Японії проти Китаю 1937–1939 рр. стало(-а):
- А захоплення прибережних районів Китаю;
 - Б захоплення Південного Китаю;
 - В поразка японських військ;
 - Г захоплення Північного та Центрального Китаю.

22. Наслідком уведення німецьких військ до Рейнської зони для країн Заходу стало:
- А послаблення блоку агресивних держав;
 - Б погіршення воєнно-стратегічного становища Франції;
 - В погіршення воєнно-стратегічного становища Норвегії;
 - Г поліпшення міжнародної обстановки.
23. Наслідком ліквідації Чехо-Словаччини для Німеччини стало(-а):
- А створення сприятливих умов для подальшої агресії;
 - Б поява спільного кордону з Італією;
 - В набуття бойового досвіду;
 - Г початок створення військово-повітряних сил.
24. Однією з головних причин, чому лідери країн Заходу в 1939 р. розпочали пошук можливостей відновлення балансу сил в Європі, стало(-а, -и):
- А перетворення Австрії у провінцію Третього рейху;
 - Б громадянська війна в Іспанії;
 - В створення СРСР системи колективної безпеки;
 - Г ліквідація Чехо-Словаччини, загарбання Мемеля Німеччиною.
- II. Завдання цієї форми складаються зі спільного вступного запитання та чотирьох завдань, позначених буквами, до кожного з яких потрібно підібрати один варіант відповіді, позначений цифрою.
25. Установіть відповідність між датами і подіями:
А 1934 р.	1	приєднання Іспанії до Антикомінтернівського пакту;
Б 1935 р.	2	запровадження в Німеччині загальної військової повинності;
В 1936 р.	3	прийняття Німеччиною «чотирирічного плану». Початок відновлення німецької армії;
Г 1937 р.	4	Італо-німецький протокол про співробітництво («вісь Берлін-Токіо»).
Д 1939 р.		
26. Установіть відповідність між країнами та подіями, до яких вони причетні:
А Іспанія	1	виїзд дипломатичних місій держав Заходу із Відня як знак невизнання аншлюсу з Німеччиною;
Б Італія	2	окупація Албанії;
В Австрія	3	атака позицій Червоної армії на озері Хасан;
Г Японія	4	убивство канцлера Австрії Е. Дольфуса.
Д Німеччина		

27. Встановіть відповідність між поняттями та їх визначеннями:

А «вісь Берлін—Рим—Токіо»	1 договір про політичну та військову співпрацю строком на 10 років, підписаний А. Гітлером і Б. Муссоліні;
Б Мюнхенська угода	2 договір, укладений представниками СРСР та Німеччини на 10 років. Передбачав утримання від агресії один проти одного і розмежування «сфер інтересів»;
В пакт Молотова—Ріббентропа	3 документ, підписаний представниками Великої Британії, Франції, Німеччини та Італії, що передбачав відторгнення від Чехо-Словаччини Судетської обл.;
Г «Сталевий пакт»	4 військово-політичний союз Німеччини, Італії, оформлений Берлінською угодою 25 жовтня 1936 р. 25 листопада 1936 р. укладається угода між Німеччиною та Японією (Антикомінтернівський пакт), до якого згодом приєдналася Італія.
- Д** Троїстий пакт

28. Установіть відповідність між країнами та їх політичними лідерами:

А Франція	1 К. Шушнінг;
Б Ефіопія	2 Е. Гаха;
В Німеччина	3 Г. Селласіє;
Г Чехо-Словаччина	4 Е. Даладьє.
- Д** Австрія

29. Установіть відповідність між датою та історичним фактом:

А серпень 1939 р.	1 словацько-німецький воєнний договір;
Б жовтень 1936 р.	2 приєднання Угорщини, Румунії та Словаччини до Троїстого пакту;
В 20—24 листопада 1940 р.	3 приєднання Угорщини та Маньчжоу-Го до Антикомінтернівського пакту;
Г 24 лютого 1939 р.	4 утворення Троїстого пакту між Німеччиною, Італією та Японією.
- Д** 27 вересня 1940 р.

30. Установіть відповідність між подіями та їх наслідками:

А укладання пакту про взаємодопомогу між СРСР та Францією	1 бажання зберегти панівне становище в Європі на противагу англо-німецькому зближенню;
Б вступ німецьких військ до Рейнської демілітаризованої зони	2 порушення рішень Вашингтонської конференції;
В напад Японії на Північний Китай	3 посилення військово-політичної співпраці в умовах підготовки до нової світової війни;
Г приєднання Незалежної держави Хорватія до Троїстого пакту	4 остаточна відмова від виконання умов Версальського мирного договору.
Д укладення «Сталевого пакту» між Німеччиною та Італією	

III. Завдання цієї форми складаються з інструкції та чотирьох подій, які треба розташувати в правильній послідовності.

31. Установіть хронологічну послідовність подій:

- А** введення німецьких військ у Рейнську демілітаризовану зону;
- Б** встановлення диктатури Ф. Франко в Іспанії;
- В** блокада Квантунською армією Східнокитайської залізниці;
- Г** вступ СРСР до Ліги Націй.

32. Установіть логічну послідовність передбачуваних Японією етапів зовнішньої агресії, починаючи з I етапу:

- А** завоювання колоній європейських держав і США у Південно-Східній Азії та басейні Тихого океану;
- Б** завоювання Китаю;
- В** завоювання Маньчжурії і Монголії;
- Г** створення «Великої Японії».

33. Установіть логічну послідовність передбачуваних Німеччиною етапів зовнішньої агресії, починаючи з I етапу:

- А** світове панування;
- Б** об'єднання всіх німців в одній державі;
- В** перегляд і ліквідація Версальської системи;
- Г** завоювання «життєвого простору» на Сході.

IV. Завдання відкритої форми з короткою відповіддю, які передбачають запис прізвища діяча, назви події або явища, поняття, року, коли відбувалася подія, або речення (залежно від вимог завдання).

34. «Англія підписала з Німеччиною морський договір, за яким Німеччина отримала право мати надводний флот, тоннажність якого становила 35 % тоннажності британського флоту, й підводний — 45 %. Того ж року таємно й незаконно були створені військово-повітряні сили Німеччини».
- 1) Укажіть рік цих подій.
 - 2) Чому між цими країнами установлювалося таке співвідношення сил?
 - 3) До чого призвели ці події?
35. «Співпраця різних держав з підтримки миру і придушення актів агресії з боку будь-якої держави. Термін з'явився у 1922 р. під час діяльності Ліги Націй».
- 1) Назвіть поняття.
 - 2) З якими подіями в історії це пов'язано?
 - 3) Які функції повинна була виконувати Ліга Націй?
36. «Звільнений з армії у травні 1919 р., він звернувся до своїх колишніх командирів з пропозицією використати його в політичній боротьбі. Йому довірили займатися агітацією серед солдат, що поверталися з фронту. Потім він займався спостереженням за діяльністю невеликих правих партій у Мюнхені. Володів якостями лідера, був талановитим і фанатично переконаним у своїх ідеалах оратором».
- 1) Про кого йдеться у даному уривку?
 - 2) Назвіть країну даного політичного діяча.
 - 3) Яку назву отримала держава, на чолі якої перебував цей політичний діяч?
37. «Ідеологія та політика, основа яких — ідеї національної винятковості, національної переваги, трактування нації як вищої форми суспільства».
- 1) Назвіть поняття.
 - 2) З якими подіями XX ст. воно пов'язане?
 - 3) Що саме малося на увазі під «національними перевагами»?
- V. *Завдання відкритої форми з розгорнутою відповіддю, які передбачають повну відповідь на запитання або творче застосування набутих знань, умінь та навичок.*
38. Прочитайте текст документа і дайте відповідь на запитання до нього.

З промови канцлера Німеччини А. Гітлера. 1933 р.

«...я прагну утворити для Німеччини новий життєвий простір, щоб ми мали можливість для захисту від будь-якої військової коаліції. ...Йдеться про свободу дій під час війни. Нам потрібен простір, який має зробити нас незалежними від будь-якої політичної ситуації, від будь-якого альянсу. На Сході нам необхідно панувати до Кавказу або до Ірану включно. На Заході

нам потрібне французьке узбережжя Атлантики. Нам потрібні Фландрія і Голландія. І над усе нам потрібна Швеція. Ми маємо стати колоніальною державою. Ми маємо стати морською державою, хоч би одного рівня з Великою Британією. Ми прагнемо управляти Європою або ми знову порозсипаємося на князівства. Відтепер ви розумієте, чому я не можу обмежувати себе ані на Сході, ані на Заході».

- 1) Як Ви вважаєте, які зовнішньополітичні задачі визначив у 30-х рр. А. Гітлер для Німеччини?
 - 2) Як Ви розумієте вислів А. Гітлера про створення для Німеччини «нового життєвого простору»?
 - 3) З'ясуйте, яке «нове військово-політичне утворення» прагнув заснувати А. Гітлер.
39. Дайте об'єктивну оцінку поведінці Н. Чемберлена і Е. Даладье на конференції у Мюнхені 1938 р. Чому Мюнхенський договір ще називають «Мюнхенська змова»?
40. З'ясуйте, у чому вбачали Японія та Німеччина «комуністичну» загрозу світові. Які методи пропонували використати сторони, що уклали Антикомінтернівський пакт?
41. Визначте ступінь вини у розв'язанні Другої світової війни таких країн: Велика Британія, США, СРСР, Німеччина, Японія, Італія.
42. Напишіть есе на тему: «Чи можна вважати «політику умиротворення агресора» виявом слабкості західних країн?»

Відповіді до теми 31

Міжнародні відносини

Завдання I типу

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
А	Б	В	В	В	Г	Г	В	Б	Г	Б	Б
13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
Г	В	Б	Б	В	А	Б	Г	Г	Б	А	Г

Завдання II–III типу

	25	26	27	28	29	30	31	32	33
А	3		4	4	1	1	В	В	В
Б	2	2	3	3		4	Г	Б	Б
В	4	1	2		2	2	А	А	Г
Г		3	1	2	3		Б	Г	А
Д	1	4		1	4	3			

Тема 32. ДРУГА СВІТОВА ВІЙНА

- I. Завдання цієї форми складаються зі вступного запитання та чотирьох варіантів відповідей, серед яких потрібно вибрати один правильний.
- Коли стався напад Німеччини на Польщу?
А 10 вересня 1939 р.;
Б 1 вересня 1939 р.;
В 22 червня 1939 р.;
Г 23 серпня 1939 р.
 - Назвіть дату офіційного вступу Італії у Другу світову війну:
А 17 вересня 1939 р.;
Б 28 жовтня 1940 р.;
В 10 червня 1940 р.;
Г 3 вересня 1939 р.
 - Сталінградська битва відбувалася в:
А липні 1942 — лютому 1943 рр.;
Б червні 1942 — січні 1943 рр.;
В липні 1943 — лютому 1944 рр.;
Г липні—серпні 1943 р.
 - Назвіть дату відкриття Другого фронту в Європі:
А 1 грудня 1943 р.;
Б 1 серпня 1944 р.;
В 4 квітня 1945 р.;
Г 6 червня 1944 р.;
 - Воєнно-морська база США Перл-Харбор розміщувалась на:
А Маршаллових островах;
Б Алеутських островах;
В Соломонових островах;
Г Гавайських островах.
 - У ході Мурманської операції Радянської Армії 1944 р. від нацистів була звільнена:
А Північна Україна;
Б Прибалтика;
В Північна Норвегія;
Г Північна Польща.
 - До якої країни у жовтні 1939 р. СРСР висунув вимоги перенести кордон між двома державами якомога далі від Ленінграда?
А Фінляндії;
Б Естонії;
В Латвії;
Г Литві.

8. Позначте на **карті** місце Сицилійської операції.

9. Що означає термін «колабораціонізм»?

- А Співробітництво з іноземними завойовниками;
- Б система панування більш розвинених і більш потужних держав над менш розвиненими країнами або територіями;
- В переведення військової промисловості на випуск мирної продукції;
- Г курс на обмеження економічних і політичних зв'язків країни.

10. Планомірне й організоване знищення єврейського населення в роки Другої світової війни дістало назву:

- А гетто;
- Б голокост;
- В геноцид;
- Г юденрат.

11. Що означає термін «рух Опору»?

- А Антикоаліційний рух часів Другої світової війни;
- Б національно-визвольний, антифашистський рух;
- В антивоєнний громадський рух;
- Г рух, основа якого — ідея національної винятковості.

12. «Лінія Маннергейма» — це __ :
А система військових укріплень на заході Німеччини;
Б передбачувана межа німецького просування на Схід;
В система військових укріплень на Дніпрі;
Г система військових укріплень у Фінляндії.
13. Назвіть прізвище німецького генерал-фельдмаршала, якому Гітлер доручив командувати армією «Дон», що мала завдання деблокувати оточені німецькі війська біля Сталінграда:
А Рундштедт;
Б Роммель;
В Паулюс;
Г Манштейн.
14. Главою маріонеткового уряду профашистської Південної Франції з центром у містечку Віші став:
А Г. Клейст;
Б Ш. де Голль;
В Ф. Петен;
Г Е. Даладье.
15. Командувачем англо-американських збройних сил під час Сицилійської операції 1943 р. був:
А Д. Ейзенхауер;
Б Г. Александр;
В Ч. Німіц;
Г Д. Макартур.
16. К. Еттлі — це __ :
А німецький генерал, командуючий обороною Берліна;
Б президент США, учасник Потсдамської конференції;
В прем'єр-міністр Франції;
Г прем'єр-міністр Великої Британії, учасник Потсдамської конференції.
17. На англо-американській конференції 5 грудня 1943 р. в Каїрі було прийнято рішення про дві операції англо-американських військ: основної — «Оверлорд» — у Північній Франції та допоміжної — «__» у Південній Франції.
А «Старлорд»;
Б «Енвіл»;
В «Вільна Франція»;
Г «Морський лев».

18. Як називався план нападу нацистсько-фашистського блоку на СРСР?
- А «Динамо»;
 - Б «Отто»;
 - В «Вайс»;
 - Г «Барбаросса».
19. Яку назву отримала радянська наступальна операція зі звільнення Білорусії 1944 р.?
- А Кишинівська;
 - Б «Багратіон»;
 - В Виборзька;
 - Г Корсунь-Шевченківська.
20. З осені 1943 р. на Півночі Італії розгортається масовий партизанський рух проти німецької окупації й новоутвореної держави ___ на чолі з Б. Муссоліні.
- А П'ємонт;
 - Б Сало;
 - В Альпійська Італія;
 - Г Крайова.
21. Результатом морських битв біля атолу Мідусей та у Кораловому морі стала:
- А утрата союзниками значної території, військ, авіації, флоту;
 - Б утрата союзниками значної території, ресурсів головних воєнно-морських баз;
 - В перша перемога союзників в Тихому океані;
 - Г перша перемога Японії в Тихому океані.
22. Наслідком вдалого проведення Львівсько-Сандомирської операції радянськими військами у 1944 р. було:
- А визволення території Західної Білорусії;
 - Б визволення території Центральної України;
 - В визволення території Західної України;
 - Г визволення території Молдавії.
23. Наслідком Тегеранської конференції було(-а):
- А обіцянка У. Черчілля і Ф. Рузвельта відкрити Другий фронт в Європі;
 - Б зобов'язання СРСР вступити у війну з Японією;
 - В зобов'язання СРСР визнати польський Тимчасовий уряд національної єдності;
 - Г створення міжнародного трибуналу.

- 24.** Однією з головних внутрішніх причин поразок Червоної армії влітку—восени 1941 р. були(-а):
- А** досвідченість вермахта у веденні війни;
 - Б** цілковита не поінформованість Й. Сталіна;
 - В** відсутність військової розвідки;
 - Г** сталінські репресії командних кадрів армії 1937—1938 рр.
- II.** *Завдання цієї форми складаються зі спільного вступного запитання та чотирьох завдань, позначених буквами, до кожного з яких потрібно підібрати один варіант відповіді, позначений цифрою.*
- 25.** Установіть відповідність між датами і подіями:
А 17 вересня 1939 р.	1 напад Німеччини на Данію і Норвегію;
Б 9 квітня 1940 р.	2 напад СРСР на Польщу;
В 10 травня 1940 р.	3 початок «битви за Англію»;
Г 13 серпня 1940 р.	4 початок німецького наступу проти країн Бенілюксу та Франції.
- Д** 28 жовтня 1940 р.
- 26.** Установіть відповідність між групами армій та напрямками дій (містами, територіями), на які вони були спрямовані за планом «Барбаросса»:
А «Північ»	1 Мурманськ;
Б «Центр»	2 Мінськ, Москва;
В «Південь»	3 Київ;
Г «Схід»	4 Ленінград.
- Д** «Норвегія»
- 27.** Установіть відповідність між поняттями та їх визначеннями:
А «дивна війна»	1 агресія СРСР проти Польщі, що розпочалася 17 вересня 1939 р. за попередньою домовленістю з Німеччиною;
Б «зимова війна»	2 період з вересня 1939 р. по травень 1940 р., коли на Західному фронті не велось активних бойових дій;
В «визвольний похід»	3 період воєнних дій з 30 листопада 1939 р. — по 12 березня 1940 р. між СРСР та Фінляндією;
Г «рейкова війна»	4 період початку необмеженої підводної війни в Атлантиці після вступу у війну США;
	5 засіб партизанської боротьби, спрямований на руйнування залізниць і мостів.

28. Установіть відповідність між країнами та їх політичними лідерами:

А США	1 У. Черчілль;
Б Канада	2 Й. Сталін;
В Франція	3 Ф. Рузвельт;
Г СРСР	4 Ш. де Голль.
Д Велика Британія	

29. Установіть відповідність між датою та історичним фактом:

А 7 грудня 1941 р.	1 кінець битви за Москву;
Б 7 грудня 1942 р.	2 кінець битви на Курській дузі;
В 23 жовтня 1942 р.	3 битва біля атолу Мідуей;
Г 23 серпня 1943 р.	4 напад на Перл-Харбор;
	5 бій під Ель-Аламейном.

30. Установіть відповідність між подіями та їх наслідками:

А битва за Гуадалканал	1 провал плану «Барбаросса»;
Б битва за Ленінград	2 остаточний перехід стратегічної ініціативи до антигітлерівської коаліції у війні в Тихому океані;
В битва за Дніпро	3 заява керівництва Японії про припинення бойових дій;
Г Смоленська битва	4 врятування Балтійського флоту СРСР від остаточного знищення.
Д атомне бомбардування міст Хіросіма і Нагасакі	

III. Завдання цієї форми складаються з інструкції та чотирьох подій, які треба розташувати в правильній послідовності.

31. Установіть хронологічну послідовність подій:

- А** Київська оборонна операція;
- Б** капітуляція Бельгії, евакуація із Дюнкерка;
- В** єдина значна перемога німецького флоту — прорив до англійської бази Скапа-Флоу, потоплення лінкора «РоялОк»;
- Г** початок підводної війни в Атлантиці.

32. Установіть послідовність тривалості воєнних кампаній Німеччини проти країн Європи в 1939—1941 рр., починаючи з найбільш тривалої:
- А проти Бельгії;
 - Б проти Данії;
 - В проти Франції;
 - Г проти Норвегії.
33. Установіть послідовність тривалості бойових дій на фронтах Другої світової війни, починаючи з найбільш тривалої:
- А Західноєвропейський;
 - Б Північноафриканський;
 - В Італійський;
 - Г Радянсько-німецький.
- IV. *Завдання відкритої форми з короткою відповіддю, які передбачають запис прізвища діяча, назви події або явища, поняття, року, коли відбувалася подія, або речення (залежно від вимог завдання).*
34. «Раптовим ударом німецькі війська прорвали оборону союзницьких військ на арденнській ділянці фронту і за вісім днів підійшли до ріки Маас. Оговтавшись, союзницьке командування організувало опір, німецькі війська були зупинені».
- 1) Укажіть рік цих подій.
 - 2) Які війська входили до складу союзників?
 - 3) Назвіть країну, на території якої відбувалися ці події.
35. «Система надання Сполученими Штатами в борг або в оренду озброєння, боеприпасів, продовольства країнам антигітлерівської коаліції під час Другої світової війни».
- 1) Назвіть поняття.
 - 2) Назвіть країни антигітлерівської коаліції.
 - 3) Які хронологічні межі дії даної системи?
36. «Займався журналістикою і літературною діяльністю, працював учителем. Він виступав з публічними лекціями про соціалізм. Початок Першої світової війни змінив його долю. За пропаганду серед народу ідеї участі у війні його було виключено з лав Соціалістичної партії. Сам не поспішав воювати. Отримавши поранення ще в навчальному підрозділі, більше в жодному бою участі не брав».
- 1) Про кого йдеться у даному уривку?
 - 2) Назвіть країну даного політичного діяча.
 - 3) Яку посаду обіймав даний політичний діяч?
37. «Радянські війська, що протягом 72 днів здійснювали оборону міста, відволікли на себе значні сили ворога, завдавши їм суттєвих втрат — понад 300 тис. осіб. Оборона міста давала можливість Чорноморському флоту

упродовж другої половини 1941 р. контролювати всю акваторію Чорного моря, загрожуючи узбережжю Румунії та її нафтовим родовищам».

- 1) Про яке місто йдеться у даному уривку?
- 2) Хто входив до ворожих сил, що штурмували місто?
- 3) Назвіть країну, на території якої відбувалися дані події.

V. Завдання відкритої форми з розгорнутою відповіддю, які передбачають повну відповідь на запитання або творче застосування набутих знань, умінь та навичок.

38. Прочитайте текст документа і дайте відповідь на запитання до нього.

Повідомлення Надзвичайної державної комісії із встановлення злочинів німецько-фашистських загарбників в Освенцимі (витяг)

«На основі опитування 2819 врятованих Червоною Армією в'язнів... встановлено:

1. Шляхом розстрілів, голоду, отруєнь і жорстоких катувань німці знищили в Освенцимському таборі понад 4 млн громадян Радянського Союзу, Польщі, Франції, Бельгії, Чехо-Словаччини, Югославії, Румунії, Угорщини та інших країн.

2. Німецькі професори та лікарі проводили в таборі т. зв. «медичні експерименти» над живими людьми: чоловіками, жінками й дітьми.

3. За ступенем продуманості, технічної організованості, за масовістю і жорстокістю винищення людей Освенцимський табір залишає далеко позаду себе всі відомі досі німецькі «табори смерті»».

- 1) Як ви вважаєте, навіщо «новому порядку» потрібні були «табори смерті»?
- 2) Чим пояснюється присутність нацистських медиків у концтаборах?
- 3) З'ясуйте, представники якої національності становили більшість в концтаборах часів Другої світової війни.

39. Що можна віднести до основних підсумків Другої світової війни? Порівняйте їх з підсумками Першої світової війни.

40. Дайте узагальнену характеристику міжнародного становища напередодні нападу Німеччини разом зі своїми сателітами на СРСР.

41. Визначте спірні питання, що виникли між союзниками по антигітлерівській коаліції під час Тегеранської та Ялтинської конференції.

42. Напишіть есе на тему «Роль СРСР у Другій світовій війні».

Відповіді до теми 32. Друга світова війна

Завдання I типу

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Б	В	А	Г	Г	В	А	Б	А	Б	Б	Г
13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
Г	В	А	Г	Б	Г	Б	Б	В	В	А	Г

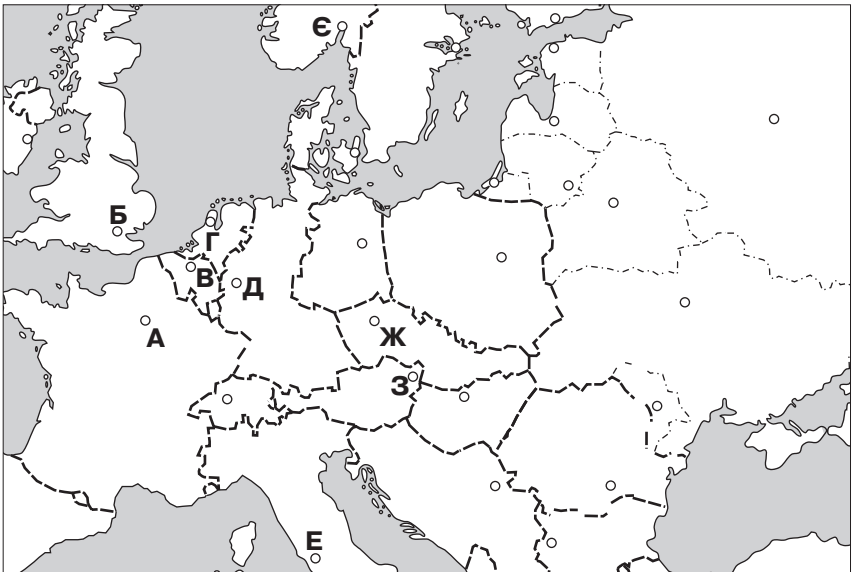
Завдання II–III типу

	25	26	27	28	29	30	31	32	33
А	2	4	2	3	4	2	В	Г	Г
Б	1	2	3		1	4	Б	В	Б
В	4	3	1	4	5		А	А	В
Г	3		5	2	2	1	Г	Б	А
Д		1		1		3			

Тема 33. США І КАНАДА У ДРУГІЙ ПОЛОВИНІ ХХ СТ.

- І. *Завдання цієї форми складаються зі вступного запитання та чотирьох варіантів відповідей, серед яких потрібно вибрати один правильний.*
1. Коли сталася Карибська криза між США та СРСР?
 - А 1958 р.;
 - Б 1959 р.;
 - В 1960 р.;
 - Г 1962 р.
2. Назвіть рік убивства президента США Дж. Кеннеді:
 - А 1961 р.;
 - Б 1964 р.;
 - В 1962 р.;
 - Г 1963 р.
3. Загострення проблеми Квебеку розпочалося в Канаді в:
 - А 60-ті рр. ХХ ст.;
 - Б 70-ті рр. ХХ ст.;
 - В 80-ті рр. ХХ ст.;
 - Г 90-ті рр. ХХ ст..
4. Назвіть дату відставки Р. Ніксона унаслідок «Уотергейтського скандалу»:
 - А 8 грудня 1973 р.;
 - Б 8 серпня 1974 р.;
 - В 22 травня 1972 р.;
 - Г 22 червня 1972 р.
5. Убивство Дж. Кеннеді сталося в місті Даллас у штаті:
 - А Каліфорнія;
 - Б Юта;
 - В Техас;
 - Г Алабама.

6. У 1967 р. французький президент Ш. де Голль перебував з візитом у столиці Квебеку місті:
А Ванкувер;
Б Вінніпег;
В Торонто;
Г Монреаль.
7. Щодо якої країни у березні 2003 р. США та Велика Британія здійснили операцію «Шок і тремтіння»?
А Лівії;
Б Югославії;
В Ірану;
Г Іраку.
8. Позначте на карті європейську країну, щодо якої американський план Маршалла так і не був застосований.

9. Що означає термін «маккартизм»?
- А явище у зовнішньополітичному житті США, яке характеризувалося доктринами «Гнучке реагування» та «Союз заради прогресу»;
Б явище у внутрішньополітичному житті США, яке характеризувалося орієнтацією соціальної політики на середній клас;
В явище у внутрішньополітичному житті США, яке характеризувалося політикою суворой економії, досягненнями «повної зайнятості» населення;
Г явище у внутрішньополітичному житті США, яке характеризувалося масовими гоніннями на ліві сили, шпionоманією та «полюванням на відьом».

10. Зовнішньополітична доктрина Б. Клінтона отримала назву:
- А «Реалістичного стримування»;
 - Б «Гнучкого реагування»;
 - В «Стимування й залякування»;
 - Г «Світового (глобального) лідерства».
11. Що означає термін «рейганоміка»?
- А Внутрішньополітична доктрина Р. Рейгана, що характеризувалася збільшенням федеральних витрат, підтримкою державної власності та орієнтацією на клас найбідніших;
 - Б внутрішньополітична доктрина Р. Рейгана, що характеризувалася зменшенням федеральних витрат, підтримкою приватної власності та орієнтацією на середній клас;
 - В зовнішньополітична доктрина Р. Рейгана, що характеризувалася зменшенням витрат на воєнне відомство і політикою розрядки;
 - Г зовнішньополітична доктрина Р. Рейгана, що характеризувалася зменшенням воєнних витрат і зменшенням державної заборгованості.
12. «Хіпі» — це молодіжний рух проти:
- А цінностей соціалістичного суспільства;
 - Б расової дискримінації;
 - В цінностей, якими живе пересічний обиватель;
 - Г економічної та політичної міжнародної глобалізації.
13. Лідером якої партії був прем'єр-міністр Канади Б. Малруні?
- А Республіканської;
 - Б прогресивно-консервативної;
 - В ліберальної;
 - Г лейбористської.
14. Хто із президентів США, боячись процедури імпічменту, подав у відставку?
- А Р. Ніксон;
 - Б Б. Клінтон;
 - В Дж. Буш (старш.);
 - Г Р. Рейган.
15. Лідером негритянського руху за рівні громадянські права із середини 50-х років ХХ ст. був:
- А Д. Ейзенхауер;
 - Б Л. Джонсон;
 - В Л. Х. Освальд;
 - Г М. Л. Кінг.

16. За партійною приналежністю президент США Джеймс Ерл Картер був:
- А республіканцем;
 - Б демократом;
 - В консерватором;
 - Г лібералом.
17. Проти якої країни США вели війну 1991 р.?
- А Іраку;
 - Б Нікарагуа;
 - В Афганістану;
 - Г КНДР.
18. Яка подія в історії США сталася 1947 р.?
- А Президентом США став Г. Трумен;
 - Б було видано закон Тафта–Хартлі;
 - В було видано закон Маккарена–Вуда;
 - Г президентом США став Д. Ейзенхауер.
19. Яку назву отримала внутрішньополітична доктрина Дж. Кеннеді?
- А «Велике суспільство»;
 - Б «Нові рубежі»;
 - В «Згода»;
 - Г «Нова економічна політика».
20. «Чорними пантерами» у 60-х рр. XX ст. в США називались представники:
- А радикальної негритянської партії;
 - Б організації боротьби з комунізмом;
 - В демократичної партії США;
 - Г організації білих расистів із Ку-Клукс-Клану.
21. Результатом «уотергейтської справи» стала:
- А утрата довіри до демократичної партії США;
 - Б утрата довіри до республіканської партії США;
 - В перша перемога руху за негритянські права;
 - Г перша перемога соціалістичних сил на виборах.
22. Наслідком ініціатив республіканської адміністрації США у 1983 р. стало розміщення ракет середньої дальності в:
- А Західній Європі;
 - Б Східній Європі;
 - В Північній Африці;
 - Г Канаді.

23. Наслідком втручання в хід президентської виборчої кампанії 1992 р. незалежного кандидата з програмою, близькою до республіканців, — Роса Перо, стала:
- А його впевнена перемога;
 - Б перемога Дж. Буша на виборах;
 - В втрата частини голосів Б. Клінтоном;
 - Г втрата частини голосів Дж. Бушем.
24. Однією з головних причин депресії в США 1974—1975 рр. стала(-в, -о):
- А профіцит державного бюджету;
 - Б мілітаризація економіки;
 - В зменшення грошової маси в обігу;
 - Г недорозвиненість кредитної системи банків.
- II. Завдання цієї форми складаються зі спільного вступного запитання та чотирьох завдань, позначених буквами, до кожного з яких потрібно підібрати один варіант відповіді, позначений цифрою.
25. Установіть відповідність між роками та подіями:
А 1968 р.	1	конституційна реформа в Канаді;
Б 1970 р.	2	виступ Р. Рейгана перед Конгресом за заявою щодо СРСР як «імперії зла»;
В 1974 р.	3	вбивство М. Л. Кінга;
Г 1983 р.	4	відставка Р. Ніксона.
Д 1982 р.		
26. Установіть відповідність між політичними діячами та їх партійною приналежністю:
А Д. Ейзенхауер	1	ліберал;
Б Л. Джонсон	2	консерватор;
В Ж. Кретьєн	3	республіканець;
Г Б. Малруні	4	лейборист;
	5	демократ.
27. Установіть відповідність між поняттями та їх значеннями:
А імпічмент	1	ухилення частини громадян держави від участі у виборах;
Б абсентеїзм	2	вчення; сукупність наукових, політичних поглядів щодо розв'язання якоїсь проблеми;
В абсолютизм	3	осуд глави держави з боку вищого законодавчого органу, що автоматично веде до усунення від влади;
Г пацифізм	4	світогляд, який засуджує будь-які війни, закликає до встановлення миру.
Д доктрина		

28. Установіть відповідність між країнами та їх політичними лідерами:

А США	1 Ш. де Голль;
Б Канада	2 П. Е. Трюдо;
В Куба	3 Дж. Форд;
Г Франція	4 М. Хрушов.
Д СРСР	

29. Установіть відповідність між датою та історичним фактом:

А 17 квітня 1982 р.	1 прихід президента Б. Клінтона до влади;
Б 2 грудня 1991 р.	2 економічна криза в США, що збіглася з політичною;
В 20 січня 1993 р.	3 визнання незалежності України Канадою;
Г 12 березня 1947 р.	4 проголошення «доктрини Трумена»;
	5 акт про Канаду, за яким Велика Британія відмовлялася від права ухвалювати закони щодо Канади.

30. Установіть відповідність між подіями та їх наслідками:

А викриття в США радянської шпигунської мережі, створення в СРСР атомної бомби	1 країна, що зазнавала комуністичної агресії, отримувала американську допомогу, але повинна була надавати живу силу;
Б прийняття «Гуамської доктрини»	2 прийняття рішення «за єдину Канаду»;
В прийняття доктрин «Гнучке реагування» та «Союз заради прогресу»	3 створення Корпусу миру;
Г референдум 1997 р. у Квебеку	4 маккартизм.
Д прийняття доктрини «превентивної самооборони»	

III. Завдання цієї форми складаються з інструкції та чотирьох подій, які треба розташувати в правильній послідовності.

31. Установіть хронологічну послідовність подій:

А перебування при владі прем'єр-міністра Канади Д. Дифенбейкера;
Б перебування при владі президента США Г. Трумена;
В перебування при владі прем'єр-міністра Канади Ж. Кретьєна;
Г перебування при владі президента США Дж. Буша (старш.).

32. Розташуйте в хронологічній послідовності перебування при владі прем'єр-міністрів Канади:
- А Д. Дифенбейкер;
 - Б Б. Малруні;
 - В Л. Пірсон;
 - Г Д. Кларк.
33. Розташуйте за кількісним показником етнічні спільноти Канади, починаючи з найбільш масової:
- А франкоканадці;
 - Б англоканадці, шотландці, ірландці;
 - В українці;
 - Г індіанці та ескімоси.
- IV. *Завдання відкритої форми з короткою відповіддю, які передбачають запис прізвища діяча, назви події або явища, поняття, року, коли відбувалася подія, або речення (залежно від вимог завдання).*
34. «Адміністрація Рейгана оголосила боротьбу міжнародному тероризму. Проти країн, що підтримували міжнародний тероризм, здійснювалися різні акції — як економічні, так і воєнні. Проте США не завжди були послідовними в цьому питанні. З'ясувалося, що США таємно, через Ізраїль, постачали зброю Ірану, хоча Рейган і називав його осередком тероризму».
- 1) Укажіть рік даного скандалу.
 - 2) Під якою назвою він увійшов в історію?
 - 3) Чому США характеризували Іран як «осередок тероризму»?
35. «Заборона людям білої та чорної рас перебувати в одних навчальних класах, в одному транспорті, в одних громадських культурних закладах».
- 1) Назвіть поняття.
 - 2) З якими подіями в історії це пов'язано?
 - 3) Назвіть країни, яких це явище стосується в першу чергу.
36. «За успіхи у навчанні отримав стипендію для обдарованих дітей Американського легіону, а як заохочення відвідав Білий дім, де зустрівся з Дж. Ф. Кеннеді. Пізніше навчався в Джорджтаунському університеті, Оксфорді й на юридичному факультеті Йельського університету, де познайомився зі своєю майбутньою дружиною Хіллари Радем».
- 1) Про кого йдеться в даному уривку?
 - 2) Назвіть країну даного політичного діяча.
 - 3) Коли даний політичний діяч обійняв найвищу посаду в державі?

37. Президент США Джон Кеннеді заявив: «Спочатку ми втілимо ідею зниження податків, а потім перейдемо до витратних програм допомоги».

- 1) Укажіть назву програми.
- 2) Якими були причини її запровадження?
- 3) Якими були наслідки реалізації даної програми?

V. *Завдання відкритої форми з розгорнутою відповіддю, які передбачають повну відповідь на запитання або творче застосування набутих знань, умінь та навичок.*

38. Прочитайте текст документа і дайте відповідь на запитання до нього.

Закон Тафта–Хартлі від 23 липня 1947 р. (витяг)

«З боку наймача нечесно:

- 1) втручатися, втримувати або примушувати тих, що наймаються, відмовитися від участі у профспілковій діяльності;
- 2) впливати або втручатися в утворення чи управління будь-якої трудової організації;
- 3) вдаватися до дискримінації при наймі й подовженні термінів найму з метою сприяти або протидіяти участі в будь-яких організаціях ...

З боку трудової організації або її представників буде нечесно:

- 1) стримувати або примушувати тих, хто наймаються, вступати в трудову організацію;
- 2) відмовлятися від колективних переговорів з наймачем;
- 3) брати участь або спонукати й заохочувати тих, що наймаються в будь-якого наймача, до участі в страйку...
- 4) змушувати або вимагати від будь-якого наймача, щоб він визнав або вів переговори з робітничою організацією як з представником своїх робітників...

Вважається незаконним для будь-якої особи на службі США або будь-якого агентства США, включаючи корпорації, що повністю належать уряду, брати участь у будь-якому страйку».

- 1) За якої політичної ситуації був ухвалений даний закон? Які події сприяли його прийняттю?
- 2) Як даний рух впливав на страйковий рух у США?
- 3) Чому, на Ваш погляд, в США закон Тафта–Хартлі називають законом про «рабську працю»?

39. Що можна віднести до основних причин депресії в США 1974–1975 рр.? Порівняйте їх з причинами «Великої депресії» 1929–1933 рр.

40. Дайте загальну характеристику плану «економічного відродження» США Б. Клінтона.

41. Визначте найбільш спірні моменти, що виникли в період загострення франко-канадського національного питання.
42. Напишіть есе на тему «Уроки трагедії 11 вересня 2001 р.».

Відповіді до теми 33. США і Канада в другій половині XX ст.

Завдання I типу

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Г	Г	А	Б	В	Г	Г	Ж	Г	Г	Б	В
13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
Б	А	Г	Б	А	Б	Б	А	Б	А	Г	Б

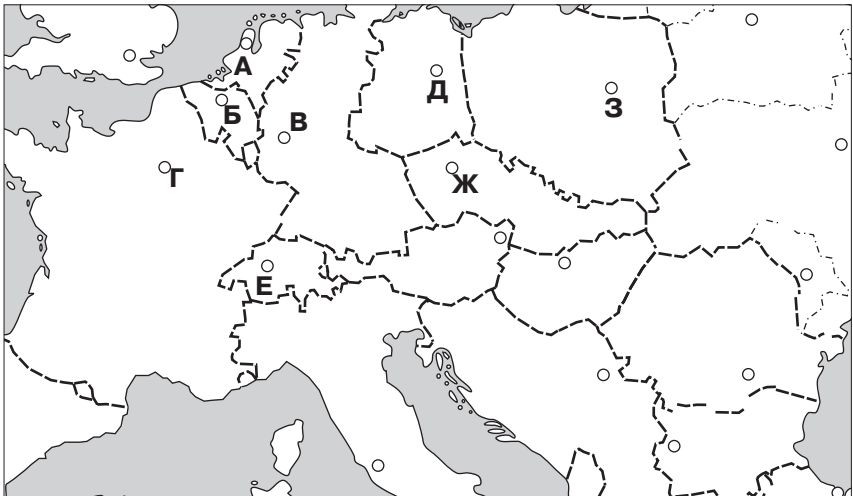
Завдання II–III типу

	25	26	27	28	29	30	31	32	33
А	3	3	3	3	5	4	Б	А	Б
Б		5	1	2	3	1	А	Б	А
В	4	1			1	3	Г	В	В
Г	2	2	4	1	4	2	В	Г	Г
Д	1		2	4					

Тема 34. КРАЇНИ ЗАХІДНОЇ ЄВРОПИ

- I. Завдання цієї форми складаються зі вступного запитання та чотирьох варіантів відповідей, серед яких потрібно вибрати один правильний.
- Коли відбулося оприлюднення плану Маршалла?
 - А 1945 р.;
 - Б 1948 р.;
 - В 1947 р.;
 - Г 1946 р.
 - Назвіть дату підписання Маастрихтського договору про Євросоюз:
 - А 7 лютого 1992 р.;
 - Б 25 березня 1957 р.;
 - В 1 листопада 1993 р.;
 - Г 31 грудня 1993 р.
 - Прихід до влади у Великій Британії лейбористів на чолі з Тоні Блером відбувся:
 - А 22 серпня 1999 р.;
 - Б 2 травня 1979 р.;
 - В 8 серпня 1969 р.;
 - Г 2 травня 1997 р.

4. Назвіть дату падіння Берлінської стіни:
А 18 березня 1990 р.;
Б 13 серпня 1961 р.;
В 9 листопада 1989 р.;
Г 3 жовтня 1990 р.
5. У повоєнний період внаслідок переговорів з Югославією, при посередництві інших держав, Італія отримала прикордонне місто:
А Барі;
Б Трієст;
В Сараєво;
Г Спліт;
6. Яке колоніальне володіння Франції, на відміну від інших, вважалося її заморським департаментом?
А Туніс;
Б Алжир;
В Марокко;
Г Індокитай.
7. Від якої європейської держави отримали незалежність: Ямайка, Гайяна, Барбадос, Західне Самоа, Науру, Тонга, Фіджі?
А Великої Британії;
Б Франції;
В Португалії;
Г Голландії.
8. Позначте на **карті** країну, що з'явилася на території Німеччини 23 травня 1949 р.

9. Що означає термін «патерналізм»?
- А Політика уряду держави, що полягала у будівництві великих підприємств, що визначали розвиток цілих галузей промисловості;
 - Б політика уряду держави, що полягала у налагодженні добросусідських відносин з країнами регіону, створенні ринків вільної торгівлі;
 - В політика керівництва великих монополій, що полягала у будівництві для своїх працівників дешевих квартир, соціальних закладів, налагодженні системи охорони здоров'я;
 - Г політика урядів великих метрополій, що полягала у будівництві для своїх колоній висококласних соціальних закладів, військових об'єктів, налагодженні системи охорони здоров'я.
10. Особливе міждержавне об'єднання власне Великої Британії та 48 колишніх її домініонів та колоній після 1947 р. отримало назву:
- А «Британський союз»;
 - Б «Британська співдружність націй»;
 - В «Співдружність»;
 - Г «Організація Північноатлантичного договору».
11. Що означає термін «інвестиція»?
- А Створення промисловості в сільськогосподарській країні;
 - Б капіталовкладення, фінансовий внесок в економіку;
 - В посилення зусиль, продуктивності роботи;
 - Г надмірний випуск грошей, не забезпечених товаром.
12. «Голені голови» — це ___ :
- А групи пацифістів у Німеччині;
 - Б промарксистські групи молоді в Німеччині;
 - В об'єднані групи робітників-іммігрантів у Німеччині;
 - Г групи неонацистської молоді в Німеччині.
13. Лідером якої партії була прем'єр-міністр Великої Британії М. Тетчер?
- А Республіканської;
 - Б консервативної;
 - В демократичної;
 - Г лейбористської.
14. Хто став першим канцлером об'єднаної Німеччини?
- А В. Брандт;
 - Б Г. Шмідт;
 - В Г. Шредер;
 - Г Г. Коль.

15. Шовіністичну організацію «Національний фронт» у Франції з 1990-х рр. очолює:
А Е. Жаке;
Б Ж. Ширак;
В Ж.-М. Ле Пен;
Г Н. Саркозі.
16. На чолі руху «Вперед, Італіє!» середини 1990-х рр. стояв:
А С. Берлусконі;
Б С. Пертіні;
В А. Моро;
Г Дж. Андреотті.
17. У 1957 р. Бельгія, Італія, Люксембург, Нідерланди, Франція та ФРН підписали «Римський договір» про:
А «Договір про Європарламент»;
Б «Договір про Європейський Союз»;
В «Спільний ринок»;
Г «Спільну участь у формуванні НАТО».
18. Яка подія сталася в історії Великої Британії у 1999 р.?
А Від імені Великої Британії Г. Вільсон підписав Заключний акт На-
ради з безпеки та співробітництва в Європі;
Б на виборах до парламенту перемогу здобули лейбористи на чолі
з Т. Блером;
В відбулися вибори до парламенту Шотландії та представницької
асамблеї Уельсу;
Г розпочався загальнонаціональний страйк шахтарів.
19. М. Тетчер мріяла побудувати суспільство, що складалося б з дрібних ак-
ціонерів і підприємців:
А «Велике суспільство»;
Б «Народний капіталізм»;
В «Гармонійний соціум»;
Г «Народна аристократія».
20. «Хворою людиною Європи» наприкінці 70-х рр. XX ст. називали:
А ФРН;
Б Італію;
В Францію;
Г Велику Британію.
21. Результатом терористичних дій представників Ордену оранжистів
у Північній Ірландії 1968 р. було:
А створення окремої ольстерської католицької поліції;
Б утворення незалежної держави з центром у Белфасті;
В приєднання Ольстеру до Ірландії;
Г створення ІРА (Ірландської революційної армії).

- 22.** Наслідком політики «жорсткої економії» уряду соціалістів у Франції на початку 80-х рр. було(-а):
- А** зменшення внесків у соціальне страхування;
 - Б** відмова від зовнішніх позик;
 - В** збільшення податків;
 - Г** зменшення податків.
- 23.** Причиною масових виступів проти існуючого режиму 16–17 червня 1953 р. у Берліні було(-а):
- А** створення коаліції Християнсько-демократичного союзу і Християнсько-соціального союзу (ХДС/ХСС) ФРН;
 - Б** об'єднання Комуністичної і Соціал-демократичної партій НДР;
 - В** будівництво бетонного муру;
 - Г** смерть Й. Сталіна.
- 24.** Причиною надання згоди Італії на розміщення американських крилатих ракет на своїй території був:
- А** початок «холодної війни»;
 - Б** початок війни СРСР в Афганістані;
 - В** початок війни США у В'єтнамі;
 - Г** початок арабо-ізраїльського протистояння.
- II.** *Завдання цієї форми складаються зі спільного вступного запитання та чотирьох завдань, позначених буквами, до кожного з яких потрібно підібрати один варіант відповіді, позначений цифрою.*
- 25.** Установіть відповідність між хронологічними межами і подіями:
А 1946–1958 рр.	1 роки існування НДР як самостійної держави;
Б 1979–1990 рр.	2 діяльність уряду М. Тетчер у Великій Британії;
В 1985–1991 рр.	3 Четверта республіка у Франції;
Г 1962–1972 рр.	4 діяльність уряду лівоцентристської коаліції в Італії.
Д 1949–1990 рр.	
- 26.** Встановіть відповідність між політичними діячами та їх партіями:
А Дж. Мейджор	1 християнський-демократ;
Б Ж. д'Естен	2 консерватор;
В Г. Коль	3 ліберал;
Г Дж. Каллаген	4 республіканець;
	5 лейборист.

27. Установіть відповідність між масовими рухами та їх характеристикою:

А бітники	1	рух був спрямований проти засилля великих корпорацій, домінування Заходу, за надання допомоги країнам «третього світу»;
Б рок-рух	2	рух на захист довкілля та природи від негативного впливу людської діяльності;
В рух «зелених»	3	світогляд, який засуджує війни, закликає до встановлення миру;
Г рух антиглобалістів	4	рух, що вийшов з надр масової культури, припинивши зв'язки з нею, висловлював стихійний протест молоді проти соціальної невлаштованості, війн, мілітаризму та ін.;
	5	рух, що відкидав існуючі норми поведінки і моралі, утверджував контркультуру, закликав насолоджуватися життям.

28. Установіть відповідність між країнами та їх політичними лідерами:

А Велика Британія	1	В. Ульбріхт;
Б ФРН	2	Г. Макміллан;
В Франція	3	К. Аденаур;
Г Бельгія	4	Ж. Помпиду.
Д НДР		

29. Установіть відповідність між роком та історичним фактом:

А 1946 р.	1	утворення Тризонії в Німеччині;
Б 1948 р.	2	утворення Бізонії в Німеччині;
В 1950 р.	3	вступ ФРН до НАТО;
Г 1953 р.	4	вступ НДР до РЕВ.
Д 1955 р.		

30. Установіть причинно-наслідкові зв'язки:

А італійське «економічне диво»	1	поява великих промислових імперій: ФІАТ, Піреллі, Едісон, розвиток відсталого півдня країни;
Б німецьке «економічне диво»	2	жорстка експлуатація робочої сили, відмова від військових видатків до 1955р., створення гнучкої податкової політики;
В утвердження П'ятої республіки у Франції	3	збільшення плати за комунальні послуги, зростання воєнних витрат, страйковий рух;
Г політика «тетчеризму» у Великій Британії	4	патріотичне піднесення, відновлення й посилення репресій, боротьба з повстанським рухом;
	5	уповільнення економічного розвитку, політична стабільність, домінування в політичному житті голлістів.

III. *Завдання цієї форми складаються з інструкції та чотирьох подій, які треба розташувати в правильній послідовності.*

31. Установіть хронологічну послідовність подій:

- A** руйнування Берлінського муру;
- Б** відкриття кордону між ФРН і НДР;
- В** рішення парламенту НДР про об'єднання країни з ФРН;
- Г** об'єднання ФРН і НДР на основі 23 статті Конституції ФРН.

32. Розташуйте прем'єр-міністрів Великої Британії за термінами перебування їх урядів при владі, починаючи з найбільш тривалого терміну:

- A** Дж. Каллаген;
- Б** Дж. Мейджор;
- В** Т. Блер;
- Г** М. Тетчер.

33. Розташуйте європейські регіональні організації за показником кількості країн-членів організації, починаючи з найбільш численної:

- A** Північна рада (ПР);
- Б** Центральноевропейська угода про вільну торгівлю (ЦЕУВТ);
- В** Організація з безпеки і співробітництва в Європі (ОБСЄ);
- Г** Європейський союз (ЄС).

IV. *Завдання відкритої форми з короткою відповіддю, які передбачають запис прізвища діяча, назви події або явища, поняття, року, коли відбувалася подія, або речення (залежно від вимог завдання).*

34. «Цього року під керівництвом судді Ді П'єтро розгорнулася широко-масштабна кампанія «Чисті руки», яка виявила кричущі факти масової корупції у вищих ешелонах влади, в керівництві головних політичних партій. У слідчі списки потрапило понад 20 тис. осіб, серед них колишні прем'єр-міністри, міністри, сенатори, депутати парламенту. Цей гігантський судовий процес поклав край партійно-політичному механізмові, що виник ще в середині 40-х років».

- 1) Укажіть рік цих подій.
- 2) Що послужило приводом до цього процесу?
- 3) Назвіть країну, де ці події відбувалися.

35. «Термін, що вживається для позначення об'єднання на основі домовленостей, країн, організацій, а особливо партій для досягнення певної спільної мети».

- 1) Назвіть поняття.
- 2) З якими подіями в новітній історії це пов'язано?

36. «Має диплом паризького Інституту політичних досліджень і ряду курсів Гарвардського університету (США), закінчив також національну школу адміністрації. Державну службу почав у 1959 р. чиновником у рахунковій палаті, потім працював в урядовому апараті. Депутат Національних

зборів з 1967 р. У 1979–1980 рр. був депутатом Європарламенту. До складу уряду вперше увійшов у 1967 р. як держсекретар з соціальних питань в адміністрації Жоржа Помпіду. З травня 1974 по серпень 1976 р. — прем'єр-міністр. Мер Парижа з 1977 р.»

- 1) Про кого йдеться у даному уривку?
- 2) Назвіть країну даного політичного діяча.
- 3) Назвіть хронологічні межі перебування цього політичного діяча на посаді президента.

37. «Датою створення вважається 1974 р., покликаний виконувати дорадчі функції при виробленні загальних принципів соціальної політики (головне — права людини). На початку роботи національні парламенти делегували до цієї загальноєвропейської структури своїх представників, у подальшому стали проводитись загальні прямі вибори на партійній основі. Після підписання Маастрихтських домовленостей Євро... став важливим інститутом ЄС».

- 1) Назвіть дану європейську інституцію.
- 2) Які ще інститути Європейського союзу (ЄС) Ви знаєте і які їхні функції?

V. *Завдання відкритої форми з розгорнутою відповіддю, які передбачають повну відповідь на запитання або творче застосування набутих знань, умінь та навичок.*

38. Прочитайте текст документа і дайте відповідь на запитання до нього.

Конституція Італійської Республіки від 22 грудня 1947 р. (витяг)

«Ст. 1. Італія — демократична Республіка, що засновується на праці. Суверенітет належить народові, який здійснює його у формах і межах Конституції.

Ст. 4. Республіка визнає за всіма громадянами право на працю і заохочує умови, які роблять це право реальним.

Ст. 7. Держава і католицька церква незалежні і суверенні у сфері, що належить кожній із них. Їхні відносини визначаються Латеранськими угодами.

Ст. 11. Італія відкидає війну як знаряддя замаху на свободу інших народів і як засіб розв'язання міжнародних конфліктів.

Ст. 42. Приватна власність визнається і гарантується законом.

Ст. 46. З метою економічного та соціального зростання праці й згідно з вимогами виробництва Республіка визнає право трудящих брати участь у формах і межах, встановлених законами, в управлінні підприємствами».

- 1) В якій політичній ситуації схвалювалася дана Конституція? Які події сприяли її прийняттю?
- 2) Які політичні сили брали участь у розробці Конституції?
- 3) Які статті, на Ваш погляд, увійшли в даний Основний Закон держави за сприяння Італійської комуністичної партії?

39. Що можна віднести до основних передумов створення єдиної Європи? Виділіть особливості суспільно-політичного та економічного розвитку країн Західної Європи у II половині XX — на початку XXI ст.
40. Дайте узагальнену характеристику політичній філософії «голлізму».
41. Визначте основні заходи радянської військової адміністрації у період 1945–1949 рр. у східних землях Німеччини.
42. Напишіть есе на тему «Тетчеризм».

Відповіді до теми 34

Країни Західної Європи

Завдання I типу

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
В	А	Г	В	Б	Б	А	В	В	В	Б	Г
13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
Б	Г	В	А	В	В	Б	Г	Г	В	Г	Б

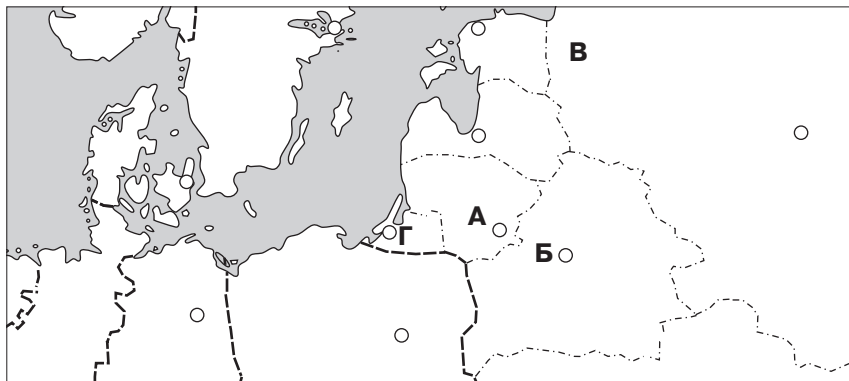
Завдання II–III типу

	25	26	27	28	29	30	31	32	33
А	3	2	5	2	2	1	Б	Г	В
Б	2	4	4	3	1	2	А	В	Г
В		1	2	4	4	5	В	Б	Б
Г	4	5	1			3	Г	А	А
Д	1			1	3				

Тема 35. СРСР. ВІДНОВЛЕНІ ТА НОВІ НЕЗАЛЕЖНІ ДЕРЖАВИ

- I. Завдання цієї форми складаються зі вступного запитання та чотирьох варіантів відповідей, серед яких потрібно вибрати один правильний.
1. Назвіть хронологічні межі періоду «відлиги» в СРСР:
- А 1945–1953 рр.;
 - Б 1953–1964 рр.;
 - В 1945–1952 рр.;
 - Г 1949–1963 рр.
2. Назвіть рік прийняття нової («Брежнєвської») Конституції СРСР:
- А 1964 р.;
 - Б 1969 р.;
 - В 1975 р.;
 - Г 1977 р.

3. Обрання генеральним секретарем ЦК КПРС Ю. Андропова відбулося:
А 1981 р.;
Б 1982 р.;
В 1983 р.;
Г 1984 р.
4. Назвіть дату катастрофи на Чорнобильській АЕС:
А 10 листопада 1984 р.;
Б 26 квітня 1985 р.;
В 10 листопада 1985 р.;
Г 26 квітня 1986 р.
5. Яка територія після Другої світової війни одійшла СРСР?
А Гельсінкі;
Б Гданськ;
В Закарпатська Україна;
Г Південна Буковина.
6. Назвіть територію на Далекому Сході, що не увійшла до складу СРСР після Другої світової війни:
А Курильські острови;
Б Південний Сахалін;
В Маньчжурія;
Г Порт-Артур.
7. Після розпаду СРСР загострилися міждержавні конфлікти на пострадянському просторі, серед них — Нагорний Карабах, де зіштовхнулися інтереси:
А Вірменії та Азербайджану;
Б Грузії та Азербайджану;
В Грузії та Вірменії;
Г Росії та Грузії.
8. Позначте на **карті** територію сучасної Калінінградської області Російської Федерації (частина Пруссії з містом Кенігсберг, що одійшла СРСР за рішенням Потсдамської конференції).

9. Що означає термін «дисидент»?
- А Особа, яка погоджується лише з основними політичними та правовими поглядами суспільства;
 - Б особа, яка була у примусовому порядку вислана з місця постійного проживання;
 - В особа, яка не погоджується з панівними в суспільстві політичними, правовими, релігійними, морально-етичними поглядами;
 - Г особа, яка добровільно змінює місце постійного проживання, переїздить в інший регіон країни або навіть залишає територію своєї держави.
10. Політика гласності в період «перебудови» — це ___ :
- А політика «відкритих дверей» для країн зарубіжжя, розсекречення всіх архівів СРСР;
 - Б відкритість у політиці, широкий доступ до інформації й відмова від цензури;
 - В лише поміркована свобода високопосадовців у питаннях політики та економіки СРСР;
 - Г економічна свобода суб'єктів господарювання, які самі могли визначати річний план.
11. Що означає термін «самвидав»?
- А Офіційне антирадянське видавниче об'єднання;
 - Б неофіційне копіювання та розповсюдження творів, не схвалених режимом;
 - В офіційне копіювання та розповсюдження спеціалізованих засекречених документів;
 - Г неофіційний друкований вісник дисидентів УРСР.
12. Керівники трьох республік — Росії, України та Білорусі у грудні 1991 р. дійшли згоди щодо ліквідації СРСР. Водночас вони уклали угоду про створення:
- А «Союзу рівних»;
 - Б СНД;
 - В Ради Безпеки;
 - Г Співдружності РСР.
13. О. Косигін після приходу до влади Л. Брежнєва обійняв посаду:
- А міністра внутрішніх справ СРСР;
 - Б першого секретаря ЦК КПРС;
 - В Голови Ради Міністрів СРСР;
 - Г міністра оборони СРСР.

14. Першим й останнім президентом СРСР був:
- А Л. Брежнєв;
 - Б К. Черненко;
 - В Б. Єльцин;
 - Г М. Горбачов.
15. Кому з ідеологів КПРС приписують пропагандистське гасло про те, що населення СРСР перетворилося на «нову історичну спільноту людей — радянський народ»?
- А Ю. Андропову;
 - Б Й. Сталіну;
 - В М. Суслову;
 - Г О. Косигіну.
16. В. Чорномирдін під час президентства Б. Єльцина обіймав посаду:
- А голови Національного банку;
 - Б міністра оборони;
 - В прем'єр-міністра;
 - Г головнокомандувача військових сил у Чечні.
17. За якою з держав колишнього СРСР закріпилася репутація «заповідника комунізму»?
- А Росія;
 - Б Білорусь;
 - В Литва;
 - Г Вірменія.
18. Яку назву отримала структура, що намагалася припинити процес розпаду СРСР державним переворотом у кінці літа 1991 р.?
- А Палата народних відомств з надзвичайного стану;
 - Б Комітет державної безпеки з надзвичайного стану;
 - В Рада народних комісарів з надзвичайного стану;
 - Г Державний комітет з надзвичайного стану.
19. До джерел відбудови господарства СРСР (1943–1951 рр.) не відносяться:
- А грошова реформа 1947 р.;
 - Б використання праці в'язнів ГУЛАГу;
 - В зменшення експорту сировини за кордон;
 - Г репарації з Німеччини та інших держав.
20. Результатом реформ уряду Є. Гайдара стала:
- А бензинова криза;
 - Б ваучерна приватизація;
 - В друга чеченська війна;
 - Г політична напруженість з країнами Заходу.

21. До причин і передумов розпаду СРСР не відноситься:
А зменшення планових показників;
Б зростання національної самосвідомості;
В економічна криза;
Г дискредитація центральної влади і КПРС.
22. До заходів уряду М. Касьянова в Росії відноситься:
А розгром комуністичної партії;
Б початок діяльності фінансових державних пірамід;
В скасування чинної Конституції, партій та профспілок;
Г боротьба з олігархами та організованою злочинністю.
23. Наслідком закладення основ ринкової економіки в Росії у 1992 р. (заходи «шокової» терапії) стало(-а):
А нестача товарів у магазинах;
Б знецінення вкладів;
В запровадження державної власності на житло;
Г приборкання злочинності.
24. Однією з причин початку збройного конфлікту в Таджикистані після розпаду СРСР було:
А міжкланове протистояння Заходу і Сходу країни;
Б міжкланове протистояння Півдня й Півночі країни;
В заяви політичних лідерів про можливість приєднання до Киргизстану;
Г заяви політичних лідерів про можливість приєднання до Казахстану.
- II. Завдання цієї форми складаються зі спільного вступного запитання та чотирьох завдань, позначених буквами, до кожного з яких потрібно підібрати один варіант відповіді, позначений цифрою.
25. Установіть відповідність між датами і подіями:
А грудень 1979 р.	1	обрання Б. Єльцина Президентом Російської Федерації;
Б березень 1985 р.	2	уведення радянських військ до Афганістану;
В червень 1991 р.	3	виведення радянських військ з Афганістану;
Г грудень 1993 р.	4	прийняття Конституції Російської Федерації;
	5	обрання генеральним секретарем ЦК КПРС М. Горбачова.

26. Установіть відповідність між територіальними проблемами та країнами, яких вони стосуються:

А Абхазька	1 Молдова;
Б Придністровська	2 Грузія;
В Нагірно-Карабахська	3 Туркменістан;
Г стосовно о. Зміїний	4 Азербайджан;
	5 Україна.

27. Установіть відповідність між поняттями та їх значеннями:

А інфляція	1 здатність давати дохід, прибуток;
Б лібералізація	2 запровадження у суспільство більшої політичної, економічної, духовної свободи;
В кооперація	3 надмірний випуск грошей, не забезпечених товаром, унаслідок чого відбувається їх знецінення й зростання цін;
Г субсидія	4 додаткова виплата.
Д рентабельність	

28. Установіть відповідність між країнами та їх політичними лідерами:

А Литва	1 Г. Алієв;
Б Казахстан	2 М. Снегур;
В Азербайджан	3 Н. Назарбаєв;
Г Узбекистан	4 А. Бразаускас.
Д Молдова	

29. Установіть відповідність між датою та історичним фактом:

А 1993 р.	1 обрання президентом РФ В. Путіна;
Б 2000 р.	2 прихід до влади в Білорусії О. Лукашенка;
В 1994 р.	3 політична криза в Росії, штурм урядовими військами Білого дому;
Г 1995 р.	4 створення нового інтеграційного об'єднання — ГУАМ.
Д 1998 р.	

30. Встановіть відповідність між подіями та їх наслідками:

А перебудова в СРСР	1 відставка Е. Шеварнадзе;
Б Хрущовська «відлига»	2 створення громадських комісій щодо трудової дисципліни, посилення контролю за розподілом товарів;
В період «застою»	3 масова реабілітація політв'язнів;
Г перебування при владі генерального секретаря КПРС Ю. Андропова	4 ліквідація тоталітарного режиму, знищення гегемонії КПРС.
Д фальсифікація парламентських виборів 2003 р. у Грузії	

III. Завдання цієї форми складаються з інструкції та чотирьох подій, які треба розташувати в правильній послідовності.**31. Установіть хронологічну послідовність подій:**

- А** створення Ради економічної взаємодопомоги (РЕВ);
- Б** XX з'їзд КПРС, початок десталінізації;
- В** обрання М. Хрущова першим секретарем ЦК КПРС;
- Г** перший політ людини у космос.

32. Установіть хронологічну послідовність:

- А** укладення між СРСР і США Договору про обмеження стратегічних наступальних озброєнь (ОСО-2);
- Б** проголошення незалежності України;
- В** початок виведення радянських військ з Афганістану;
- Г** підписання Союзного договору Білорусією та Росією.

33. Установіть хронологічну послідовність перебування на посаді генеральних секретарів ЦК КПРС:

- А** М. Горбачова;
- Б** Ю. Андропова;
- В** Л. Брежнєва;
- Г** К. Черненка.

IV. Завдання відкритої форми з короткою відповіддю, які передбачають запис прізвища діяча, назви події або явища, поняття, року, коли відбувалася подія, або речення (залежно від вимог завдання).**34. «У Радянському Союзі відбувся референдум з питання збереження Союзу. На той час рух за незалежність у республіках ще не набув достатньої сили, і тому переважна маса населення висловила за збереження СРСР. Проте у республіках Союз розуміли не так, як у Москві.**

Більшість хотіла, щоб Союз був не федеративною, а конфедеративною державою».

- 1) У зв'язку з якими подіями в СРСР відбувся референдум?
- 2) Укажіть рік цієї події.
- 3) Назвіть республіки колишнього СРСР.

35. «На початку 1970-х років СРСР почав демонструвати бажання досягти потепління у «холодній війні». Розпочався короткий період «...». У цей час СРСР висунув низку миролюбних ініціатив, зокрема у 1975 р. став одним з ініціаторів Загальноєвропейської наради з питань міжнародного співробітництва і безпеки. Ця нарада поклала початок так званому «європейському процесові». Після цього Наради з безпеки і співробітництва в Європі (НБСЄ) стали постійними».

- 1) Назвіть поняття.
- 2) З якими подіями в новітньої історії воно пов'язане?

36. «Даний політичний діяч закінчив юридичний факультет Московського університету та Ставропольський сільгоспінститут. З 1955 р. — на комсомольській та партійній роботі. З 1966 р. — 1-й секретар Ставропольського міськкому партії, з 1968 р. — 2-й, 1-й секретар Ставропольського крайкому КПРС, з 1978 р. — секретар ЦК КПРС, з 1980 р. — член Політбюро ЦК...».

- 1) Про кого йдеться у даному уривку?
- 2) Назвіть роки перебування цього політичного діяча на посаді генерального секретаря ЦК КПРС.
- 3) Яку назву отримав період правління цього політичного діяча?

37. «Єдність і цілісність Російської Федерації в її колишніх кордонах не могла бути збережена через «чеченське питання». Після провалу серпневого путчу Загальнонаціональний конгрес чеченського народу, за аналогією до колишніх союзних республік, проголосив незалежність...».

- 1) Укажіть повну назву республіки.
- 2) Які були наслідки проголошення незалежності цієї республіки?
- 2) Укажіть хронологічні межі «чеченських війн».

V. *Завдання відкритої форми з розгорнутою відповіддю, які передбачають повну відповідь на запитання або творче застосування набутих знань, умінь та навичок.*

38. Прочитайте текст документа і дайте відповідь на запитання до нього.

З доповіді Микити Хрущова XX з'їздові КПРС «Про культ особи та його наслідки»

«Зараз мова йдеться про питання, що має величезне значення і для теперішнього часу, і для майбутнього партії, — йдеться про те, як поступово складався культ особи Сталіна.

Ми повинні серйозно розібрати й правильно проаналізувати це питання для того, щоб виключити всіляку можливість повторення навіть будь-якої подоби того, що мало місце за життя Сталіна, який виявляв повну нетерпимість до колективності в керівництві і роботі, припускав грубе насильство над усім, що не тільки суперечило йому, але що здавалося йому, за його примхливості й деспотичності, таким, що суперечило його установкам. Він діяв не шляхом переконання, роз'яснення, копіткої праці з людьми, а шляхом нав'язування своїх установок, шляхом вимоги беззастережного підкорення його думці. Той, хто чинив опір цьому або намагався доводити власну точку зору, свою позицію, той був приречений...

Сталін ввів поняття «ворог народу». Цей термін... давав можливість будь-кого, хто в чомусь не згодний зі Сталіним, хто був тільки запідозрений у ворожих намірах, всякого, на кого був просто зведений наклеп, піддати найжорсткішим репресіям з порушенням всіляких норм революційної законності».

- 1) З'ясуйте, які події передували даній доповіді М. Хрущова.
 - 2) Як Ви вважаєте, чому доповідь мала назву «Про культ особи та його наслідки»?
 - 3) Що саме в діяльності Сталіна засуджувалося? Чому?
39. Дайте об'єктивну оцінку політичній діяльності Л. Брежнєва. Які факти можуть свідчити про те, що за його правління знову відродився «культ особи»?
40. Чи вважаєте Ви, що дисидентський рух вплинув на процеси перебудови та розпаду СРСР? Свою відповідь аргументуйте.
41. Знайдіть причини успішного суспільного-політичного та економічного розвитку країн Балтії після виходу з СРСР. З якими проблемами вони стикалися на цьому шляху?
42. Напишіть есе на тему «Роль міжнаціональних конфліктів у розпаді СРСР».

Відповіді до теми 35. СРСР. Відновлені та незалежні держави

Завдання I типу

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Б	Г	Б	Г	В	В	А	Г	В	Б	Б	Б
13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
В	Г	В	В	Б	Г	В	Б	А	Г	Б	Б

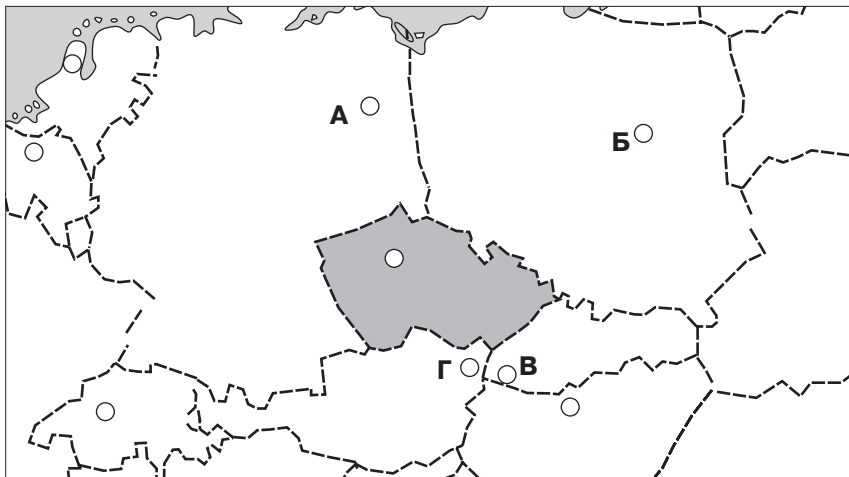
Завдання II–III типу

	25	26	27	28	29	30	31	32	33
А	2	2	3	4	3	4	А	А	В
Б	5	1	2	3	1	3	В	В	Г
В	1	4		1	2		Б	Б	Б
Г	4	5	4			2	Г	Г	А
Д			1	2	4	1			

Тема 36. КРАЇНИ ЦЕНТРАЛЬНОЇ ТА СХІДНОЇ ЄВРОПИ

- I.** Завдання цієї форми складаються зі вступного запитання та чотирьох варіантів відповідей, серед яких потрібно вибрати один правильний.
- Назвіть рік інтервенції військ країн Варшавського Договору проти ЧССР:
А 1953 р.;
Б 1956 р.;
В 1960 р.;
Г 1968 р.
 - Обрання Н. Чаушеску першим секретарем ЦК Комуністичної партії Румунії відбулося:
А 1957 р.;
Б 1958 р.;
В 1965 р.;
Г 1987 р.
 - Назвіть рік розпаду Югославії, проголошення незалежності Словенії і Хорватії:
А 1990 р.;
Б 1991 р.;
В 1993 р.;
Г 1994 р.
 - Назвіть хронологічні межі періоду антитоталітарних, демократичних революцій у східноєвропейських країнах:
А 1989–1990 рр.;
Б 1988–1989 рр.;
В 1987–1990 рр.;
Г 1992–1994 рр.
 - До території «Закерзоння», що відійшла до Польщі, не відноситься:
А Лемківщина;
Б Холмщина;
В Посяння;
Г Буковина.
 - Назвіть сусідню країну Румунії, з якою у неї зберігається постійна напруженість у відносинах через проблему нацменшини у Трансільванії:
А Болгарія;
Б Угорщина;
В Молдова;
Г Сербія.

7. Позначте на **карті** країну-сусідку Чехії — Словаччину.

8. Завдання на **карті**. Якою буквою позначена територія країни-сусідки Боснії і Герцеговини — Хорватії?

9. Що означає термін «модель самоврядного соціалізму»?
- А Своєрідна суспільно-політична схема будівництва соціалістичного суспільства, що з'явилася в умовах загострення конфлікту Польщі та СРСР;
 - Б система будівництва соціалістичного суспільства на теренах країн Східної Європи після Другої світової війни;
 - В система будівництва соціалістичного суспільства на теренах новостворених країн Східної Європи після демократичних революцій;
 - Г своєрідна суспільно-політична схема будівництва соціалістичного суспільства, що з'явилася в умовах загострення конфлікту Югославії та СРСР.
10. Для захисту себе і свого режиму Н. Чаушеску створив у Румунії розгалужену систему безпеки:
- А «Секуритате»;
 - Б ФНП;
 - В «Кондукторітате»;
 - Г НДФ.
11. Поглинання більшою етнічною групою меншої називається:
- А анексія;
 - Б асиміляція;
 - В агресія;
 - Г демографія.
12. Ненасильницький шлях повалення комуністичного режиму в Чехословаччині й інших державах Східної Європи дістав назву:
- А «національне переродження»;
 - Б «анти тоталітарне пробудження»;
 - В «оксамитова революція»;
 - Г «дружня революція».
13. У листопаді 1990 р. президентом Польщі було обрано засновника профспілкового об'єднання «Солідарність»:
- А Л. Валенсу;
 - Б О. Квасневського;
 - В В. Ярузельського;
 - Г Л. Бальцеровича.
14. Назвіть прізвище першого секретаря ЦК Компартії Чехословаччини, який прагнув запровадити у цій країні «соціалізм з людським обличчям»:
- А Е. Бенеш;
 - Б А. Дубчек;
 - В В. Клаус;
 - Г М. Ковач.

15. Хто з керівників уряду Угорщини початку 50-х рр. відкрито виступив проти репресивної політики, не став штучно зберігати кооперативи, заявив про підтримку приватної ініціативи?
- А М. Ракоші;
 - Б І. Надь;
 - В Я. Кадар;
 - Г Й. Анталл.
16. Г. Георгіу-Деж — це __ :
- А лідер Румунського НДФ;
 - Б ініціатор Румунського «королівського страйку»;
 - В лідер Румунської робітничої партії;
 - Г представник Румунського Національного альянсу соціальної демократії.
17. З якого міста розпочалися революційні події в Румунії 1989 р.?
- А Бухарест;
 - Б Констанца;
 - В Тімішоара;
 - Г Брашов.
18. Проти якої держави Східної Європи наприкінці жовтня 1956 р. у Генеральному штабі збройних сил СРСР було розроблено спеціальну операцію «Вихор»?
- А НДР;
 - Б Угорщини;
 - В Польщі;
 - Г Румунії.
19. До факторів успіху економічних реформ початку 1990-х рр. в Польщі не відносяться(-иться):
- А значні іноземні інвестиції, особливо німецькі;
 - Б панування в суспільстві позитивного ставлення до приватної власності та бізнесу;
 - В цілеспрямована діяльність уряду в проведенні реформ;
 - Г невисокий попередній рівень розвитку ринкових відносин і приватної власності порівняно з іншими державами регіону.
20. Одним з основних заходів внутрішньої політики уряду Ф. Дімітрова початку 1990-х рр. у Болгарії стало(-а):
- А націоналізація землі;
 - Б укріплення державного апарату;
 - В реабілітація Т. Живкова та інших партійних лідерів;
 - Г конфіскація незаконно присвоєної власності.

21. До наслідків реформ Я. Кадара (1960–1980-ті рр.) в Угорщині не відносяться:
- А лібералізація режиму, відсутність політичних репресій;
 - Б розвиток приватного підприємництва;
 - В зникнення соціальної диференціації та безробіття;
 - Г перетворення Угорщини на одного з основних експортерів сільгосп-продукції в Європі.

22. До основних ознак режиму Н. Чаушеску в Румунії відносяться:
- А показне протистояння з Москвою;
 - Б сприяння культурному розвитку нацменшин;
 - В чітке слідування закону, боротьба зі зловживаннями;
 - Г в економіці — опора на закордонну сировину.

23. Приводом до кризи комуністичного режиму в Польщі у 1956 р. стало(-в):
- А страйк у Познані та його придушення;
 - Б рішення про підвищення цін на продовольчі товари;
 - В створення незалежної профспілки «Солідарність»;
 - Г придушення студентської демонстрації у Кракові.

24. Однією з причин кризи Югославської федерації стало(-а):
- А створення Союзу комуністів Югославії;
 - Б нерівномірність розвитку різних регіонів держави;
 - В поява дрібної приватної власності;
 - Г зближення з СРСР.

II. Завдання цієї форми складаються зі спільного вступного запитання та чотирьох завдань, позначених буквами, до кожного з яких потрібно підібрати один варіант відповіді, позначений цифрою.

25. Установіть відповідність між датами і подіями:

А грудень 1992 р.	1 обрання президентом Словаччини М. Ковача;
Б листопад 1995 р.	2 розпад Чехо-Словаччини;
В червень 1994 р.	3 проголошення нової федерації СФЮ;
Г лютий 1993 р.	4 обрання А. Квасьневського президентом Польщі.
Д квітень 1992 р.	

26. Установіть відповідність між формами демократичних революцій у Центральній-Східній Європі та країнами, до яких вони відносяться:

А еволюційна, через роботу «круглих столів»	1 Румунія;
Б революційна, без кровопролиття	2 Югославія;
В народне повстання зі значною кількістю жертв	3 Польща;
Г громадянська війна	4 Чорногорія;
	5 Чехо-Словаччина.

27. Установіть відповідність між поняттями та їх значеннями:

А «Шокова терапія»	1 політичний устрій, що ґрунтується на всевладді однієї партії, яка підпорядковує собі й контролює всі без винятку сфери життя країни;
Б «Хартія 77»	2 економічна державна політика, що полягає у різкій відмові від контролю над цінами і припиненні надання дотацій збитковим підприємствам;
В диктатура	3 програмна заява і назва організації опозиційних сил у ЧССР;
Г волонтаризм	4 нічим не обмежена влада особи, групи, класу, яка спирається на силу.
Д тоталітаризм	

28. Установіть відповідність між країнами та їх політичними лідерами:

А Румунія	1 В. Гомулка;
Б Югославія	2 І. Костов;
В Болгарія	3 С. Мілошевич;
Г Польща	4 Е. Константінеску.
Д НДР	

29. Установіть відповідність між датою та історичним фактом:

А 1991 р.	1 смерть Й. Броза Тіто;
Б 1980 р.	2 обрання президентом Чехії В. Гавела;
В 1983 р.	3 розпуск ОВД;
Г 1987 р.	4 «Хлібний бунт» у Брашові — перший відкритий виступ проти режиму Н. Чаушеску.
Д 1993 р.	

30. Установіть відповідність між подіями та їх наслідками:

А криза комуністичного режиму в Польщі 1980–1981 рр.	1 перемога на парламентських виборах у Болгарії 2001 р. Народного союзу;
Б Угорська революція 1956 р. та її придушення	2 легалізація профспілки «Солідарність», запровадження воєнного стану, погіршення економічного становища;
В повернення на батьківщину і включення до політичної боротьби Симеона II	3 заклик албанського лідера краю Ібрахіма Ругови до пасивного опору сербській владі;
Г скасування у 1989 р. особливого статусу Косово	4 запровадження федеративного устрою держави, забезпечення реального рівноправ'я всіх національностей;
	5 зміна керівництва. Утвердження при владі Я. Кадара.

III. Завдання цієї форми складаються з інструкції та чотирьох подій, які треба розташувати в правильній послідовності**31. Установіть хронологічну послідовність подій:**

- А** створення Ради економічної взаємодопомоги (РЕВ);
- Б** прийняття Конституції Чехословаччини з новою назвою країни — ЧССР;
- В** «об'єднання» комуністів і демократів Угорщини, утворення УПТ;
- Г** ліквідація монархії й проголошення Румунії народною республікою.

32. Установіть хронологічну послідовність:

- А** бомбардування НАТО території СРЮ;
- Б** виникнення двох суверенних держав: Чеської і Словацької Республік;
- В** засідання «круглого столу» в Польщі;
- Г** перші багатопартійні вибори парламенту Угорщини, перемога на них Демократичного форуму.

33. Розташуйте в логічній послідовності етапи приходу до влади комуністичних партій у країнах Східної Європи:

- А** контроль над міністерствами економіки та внутрішніх справ;
- Б** контроль над силовими міністерствами;
- В** здобуття більшості в урядах;
- Г** придушення політичної опозиції.

IV. *Завдання відкритої форми з короткою відповіддю, які передбачають запис прізвища діяча, назви події або явища, поняття, року, коли відбувалася подія, або речення (залежно від вимог завдання).*

34. «В умовах економічної кризи в Сербії, знесиленій міжнародними економічними санкціями, почало зростати невдоволення політикою С. Мілошевича. Цього ж року на президентських виборах його переміг лідер демократичної опозиції В. Коштуніца».

- 1) У зв'язку з якими подіями до цієї країни були застосовані економічні санкції?
- 2) Укажіть рік цих подій.
- 3) Назвіть повну офіційну назву країни, де мали місце ці події.

35. «Перші повоєнні уряди у більшості східноєвропейських країн були коаліційними. За всієї суперечливості та навіть несумісності стратегічних політичних цілей їхніх учасників усі вони заявляли про свою відданість загальним демократичним принципам: народовладдя, викорінення залишків фашизму і будь-якої деспотії, задоволення нагальних потреб населення, запровадження виборчої системи, різних демократичних свобод. Тому в історію ці режими увійшли під назвою...».

- 1) Назвіть поняття.
- 2) З якими подіями в курсі новітньої історії це пов'язано?
- 3) Назвіть східноєвропейські країни, про які йдеться.

36. «Даний політичний діяч два роки навчався на економічному факультеті Чеської вищої технічної школи, потім закінчив театральний факультет Академії художніх мистецтв. Працював у театрі техніком сцени, асистентом режисера, драматургом. У 1986 р. — голова громадського об'єднання «Коло незалежних письменників». За політичну діяльність неодноразово зазнавав переслідувань: загалом провів у в'язниці близько п'яти років».

- 1) Про кого йдеться у даному уривку?
- 2) Назвіть країну даного політичного діяча.
- 3) Яку назву отримала революція, на чолі якої перебував цей політичний діяч?

37. «У квітні 1992 р. на уламках СФРЮ було проголошено утворення нової держави — Союзної Республіки Югославії. До неї увійшли Сербія та __, через що її називали “Малою Югославією”».

- 1) Які події передували проголошенню СРЮ?
- 2) Укажіть хронологічні межі цього процесу.
- 3) Назвіть країну, що разом із Сербією утворила СРЮ.

V. Завдання відкритої форми з розгорнутою відповіддю, які передбачають повну відповідь на запитання або творче застосування набутих знань, умінь та навичок.

38. Прочитайте текст документу і дайте відповідь на запитання до нього.

Про події в Угорщині восени 1956 р.

«Повстання було придушене за 10 днів, хоч деякі дисиденти пішли в гори і продовжували час від часу нападати на підрозділи Червоної армії. Проте мало хто знав про роль МІ-6 у підготовці угорців до повстання. Ця служба деякий час вела активну закулісну діяльність, забезпечуючи таємну підтримку потенційним повстанцям, оскільки вважала повстання вірогідним. Як пише Майкл Сміт, за рік до повстання в Угорщині американська розвідка розширила масштаб своїх таємних операцій у Східній Європі, готуючи загони з польських, угорських, чеських і румунських емігрантів для таємних операцій у їх країнах з метою підризу Організації Варшавського Договору».

- 1) З'ясуйте, який характер мали події, що відбувалися 1956 р.
- 2) Як Ви вважаєте, чи було повстання в Угорщині приречене на поразку?
- 3) Які факти свідчать про те, що Угорщина в середині 50-х рр. була в епіцентрі закулісної міжнародної політики двох наддержав — США та СРСР?

- 39.** Дайте об'єктивну оцінку політичній діяльності Н. Чаушеску. Які факти можуть свідчити про те, що за його правління в Румунії був запроваджений диктаторський режим?
- 40.** Як Ви вважаєте, чи був розпад Чехословаччини прямим наслідком «оксамитової революції»? Свою відповідь аргументуйте.
- 41.** Поясніть, у чому виявилася конфронтація між СРСР та деякими державами Балканського півострову, а саме — Югославією, Румунією та Албанією. Назвіть найбільш характерні прояви цього процесу.
- 42.** Напишіть есе на тему «Чи можна вважати закономірним розпад СФРЮ?»

Відповіді до теми 36

Країни Центральної та Східної Європи

Завдання I типу

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Г	В	Б	А	Г	Б	В	А	Г	А	Б	В
13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
А	Б	Б	В	В	Б	Г	Г	В	А	А	Б

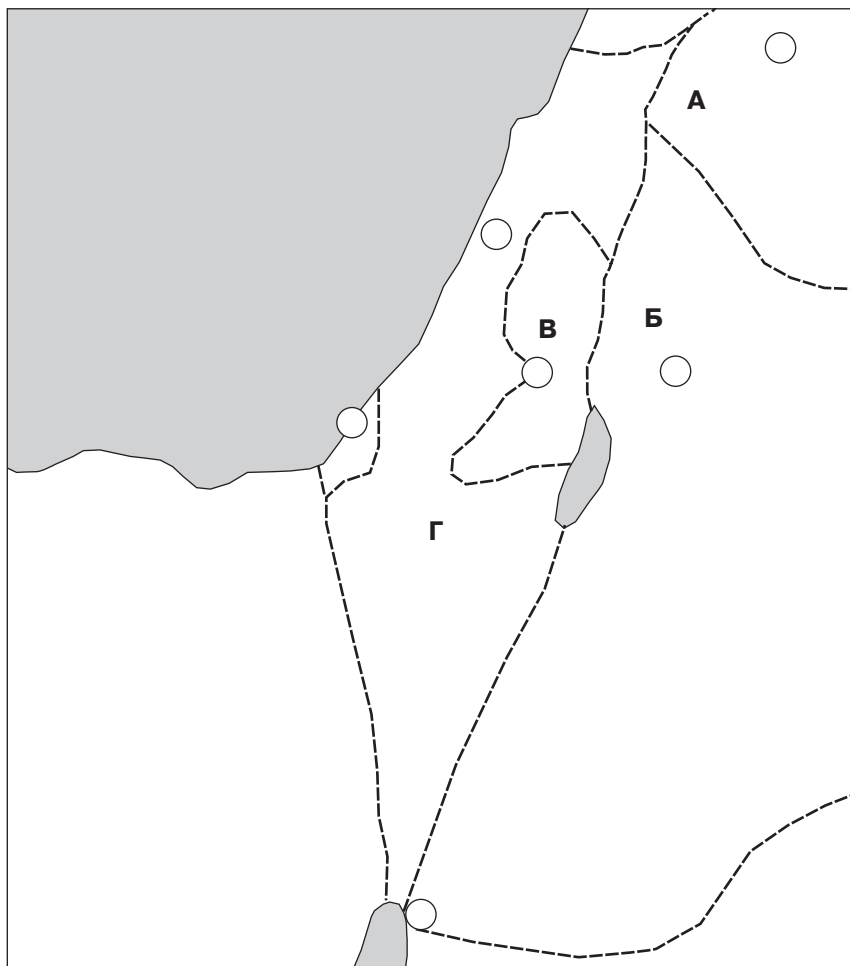
Завдання II–III типу

	25	26	27	28	29	30	31	32	33
А	2	3	2	4	3	2	Г	В	Б
Б	4	5	3	3	1	5	В	Г	А
В		1	4	2		1	А	Б	В
Г	1	2		1	4	3	Б	А	Г
Д	3		1		2				

Тема 37. КРАЇНИ АЗІЇ, АФРИКИ І ЛАТИНСЬКОЇ АМЕРИКИ

- I.** Завдання цієї форми складаються зі вступного запитання та чотирьох варіантів відповідей, серед яких потрібно вибрати один правильний.
- Коли було підписано мирний договір у Сан-Франциско?
 - А У травні 1947 р.;
 - Б вересні 1951 р.;
 - В лютому 1952 р.;
 - Г листопаді 1955 р.
 - Проголошення Китайської Народної Республіки відбулося:
 - А У жовтні 1949 р.;
 - Б грудні 1949 р.;
 - В лютому 1950 р.;
 - Г травні 1953 р.
 - Коли Індія була проголошена «суверенною демократичною республікою»?
 - А 1947 р.;
 - Б 1950 р.;
 - В 1951 р.;
 - Г 1952 р.
 - Єврейська держава Ізраїль була проголошена в:
 - А листопаді 1947 р.;
 - Б травні 1948 р.;
 - В липні 1952 р.;
 - Г жовтні 1951 р.
 - У 1951 р. Японія відмовилася від прав і претензій на території:
 - А Кореї, Тайваню, острова Пенхуледао;
 - Б Тайваню, островів Спратлі та Парасельські;
 - В Кореї, Південного Сахаліну, Курильських островів;
 - Г Тайваню, Кореї, островів Спратлі, Пенхуледао, Південного Сахаліну, частини Курильських островів.

6. Які території Африки у 1956 р. здобули незалежність?
- А Мавританія, Бенін, Габон, Конго;
 - Б Нігер, Сенегал, Того, Сомалі;
 - В Чад, Нігерія, Замбія, С'єрра-Леоне;
 - Г Марокко, Туніс, Лівія, Судан.
7. Завдання на **карті**. Відмітьте, якою буквою позначена територія Палестини — західний берег річки Йордан.

8. Позначте на **карті** латиноамериканську країну Болівію, де загинув ідеолог збройної партизанської боротьби проти «американської воєнної машини» (США) Е. Че Гевара.

9. Процес ліквідації колоніального панування й надання політичної незалежності народам отримав назву:
- А «демобілізація»;
 - Б «деколонізація»;
 - В «деідеологізація»;
 - Г «демократизація».

10. Ударною силою так званої «культурної революції» в Китаї були загони учнівської молоді, так звані «червоні охоронці», або китайською мовою — __ :
- А хуацяо;
 - Б цяофані;
 - В хунвейбіни;
 - Г цзаофани.
11. Яку назву отримали керівники Кхмерської комуністичної партії?
- А «Червоні кхмери»;
 - Б «чорні кхмери»;
 - В «білі кхмери»;
 - Г «кращі кхмери».
12. Яку назву отримала течія в країнах Середнього і Близького сходу у 80-х рр., що вимагала повернення до «фундаменту» — витоків ісламу та Корану — і переоблаштування суспільного життя на їх основі?
- А «Ісламський соціалізм»;
 - Б «ісламський націоналізм»;
 - В «ісламський фундаменталізм»;
 - Г «ісламський шовінізм».
13. Уряд Китайської Народної Республіки у 1949 р. очолив:
- А Чан Кайши;
 - Б Лю Шаоці;
 - В Мао Цзедун;
 - Г Хуа Гофен.
14. Хто став президентом Індонезії в серпні 1945 р.?
- А Хо Ши Мін;
 - Б А. Сукарно;
 - В Пол Пот;
 - Г Н. Сіанун.
15. Назвіть прізвище короля, який у 1952–1999 рр. правив в Йорданії:
- А Я. Арафат;
 - Б С. Хусейн;
 - В Р. Хомейні;
 - Г Х. Амін.
16. Прем'єр-міністром Революційного уряду на Кубі в 1959 р. був обраний:
- А А. Піночет;
 - Б Ф. Кастро;
 - В Ф. Батіста;
 - Г С. Альєнде.

17. Японське «економічне диво» характеризувалося стабільними щорічним приростом промислового виробництва протягом 1951–1970 рр. в середньому на:
- А 10 %;
 - Б 15 %;
 - В 17 %;
 - Г 20 %.
18. Що таке «стежка Хо Ші Міна»?
- А Це так званий «в'єтнамський шлях» побудови комунізму в країні з урахуванням місцевих особливостей;
 - Б система стратегічних шляхів через Лаос і Камбоджу, якими Північний В'єтнам (ДРВ) надавав допомогу комуністам Південного В'єтнаму;
 - В напрямок наступу військ ДВР на Сайгон — столицю Південного В'єтнаму.
 - Г програма розвитку соціально-економічної сфери в'єтнамського суспільства на 50 років.
19. У якій країні діє Рада стражів ісламської революції як вищий контрольний-наглядний орган над законодавчою та виконавчою владою?
- А Афганістані;
 - Б Ірані;
 - В Туреччині;
 - Г Пакистані.
20. Яка країна Латинської Америки увійшла в історію другої половини ХХ ст. як «острів Свободи»?
- А Куба;
 - Б Гаїті;
 - В Ямайка;
 - Г Уругвай.
21. Якими були реальні результати «культурної революції» в Китаї?
- А Підвищення рівня культури всього населення, перехід до загальної обов'язкової середньої освіти;
 - Б розгром партійної опозиції та встановлення абсолютної влади і культу особи Мао Цзедуна;
 - В поєднання традиційної і нової соціалістичної культури Китаю;
 - Г зниження рівня культури населення та запровадження високої оплати за навчання.

22. Результатом війни «Перша інтифада» між Ізраїлем і палестинцями у 1987–1996 рр. стала(-о):
- А розробка і початок реалізації плану «Дорожня карта»;
 - Б будівництво Ізраїлем стіни уздовж кордону;
 - В надання Ізраїлем обмеженої автономії палестинцям;
 - Г знищення ізраїльських поселень у секторі Газа.

23. Наслідками громадянської війни в Лаосі у 1960–1975 рр. стало:
- А встановлення військової диктатури на всій території;
 - Б проголошення Народно-Демократичної Республіки;
 - В отримання статусу домініону;
 - Г проголошення Соціалістичної Республіки Лаос.

24. Що не було причиною встановлення військово-диктаторських режимів в країнах Африки?
- А Економічна й політична залежність від розвинених країн;
 - Б єдиний, цілеспрямований спектр ідеологічних поглядів населення;
 - В слабка соціально-класова диференціація суспільства;
 - Г незавершеність процесів формування африканського суспільства.

II. Завдання цієї форми складаються зі спільного вступного запитання та чотирьох завдань, позначених буквами, до кожного з яких потрібно підібрати один варіант відповіді, позначений цифрою.

25. Установіть відповідність між датами і подіями:

А серпень 1945 р.	1 початок реформ у Китаї під керівництвом Ден Сяопіна;
Б травень 1947 р.	2 набрання чинності нової Конституції Японії;
В січень 1959 р.	3 перемога «ісламської революції» в Ірані;
Г грудень 1978 р.	4 перемога Кубинської революції.
Д лютий 1979 р.	

26. Установіть відповідність між країнами та основними подіями, які в них відбувалися:

А Китай	1 «Рух 30 вересня» 1965 р.;
Б Індія	2 «біла революція» 1978–1979 рр.;
В Іран	3 «культурна революція» 1966–1978 рр.;
Г В'єтнам	4 «зелена революція» 1960–1970 рр.
Д Індонезія	

27. Установіть відповідність між поняттями та їх значеннями:

А	авторитаризм	1	навмисне й систематичне знищення окремих груп населення за расовими, національними чи релігійними ознаками, а також навмисне створення життєвих умов, розрахованих на повне або часткове знищення цих груп;
Б	геноцид	2	об'єднання окремих частин в одне ціле (економічне, політичне, соціальне об'єднання окремих країн);
В	інтервенція	3	прагнення до відокремлення, притаманне переважно національним меншинам у багатонаціональних державах, спрямоване на відтворення й створення самостійних держав або національно-державних автономій;
Г	інтеграція	4	значне зосередження влади в руках однієї особи або групи осіб в умовах різкого обмеження політичних свобод і ролі представницьких органів.
Д	сепаратизм		

28. Установіть відповідність між країнами та їх політичними лідерами:

А	Китай	1	Пол Пот;
Б	Камбоджа	2	Хуан Домінго Перон;
В	Іран	3	Цзян Цин;
Г	Ірак	4	Мохаммед Мосаддик.
Д	Аргентина		

29. Установіть відповідність між колоніальними країнами Африки і роком здобуття ними незалежності:

А	Алжир	1	1951 р.;
Б	Лівія	2	1960 р.;
В	Нігерія	3	1962 р.;
Г	Кенія	4	1963 р.
Д	Ангола		

30. Установіть відповідність між метрополіями та країнами, які отримали від них незалежність:

А Велика Британія	1 Марокко, Алжир, Сенегал, Джібуті;
Б Франція	2 Ангола, Мозамбік, Гвінея-Біасу, острів Сан-Томе;
В Іспанія	3 Конго, Руанда, Бурунді;
Г Португалія	4 Судан, Гана, Гвінея, Сомалі.
Д Бельгія	

III. *Завдання цієї форми складаються з інструкції та чотирьох подій, які треба розташувати в правильній послідовності.*

31. Установіть хронологічну послідовність подій:

- А** проголошення Японії політичного курсу «трьох без'ядерних принципів»;
- Б** серпнева революція у В'єтнамі;
- В** переворот в Афганістані;
- Г** проголошення «Року Африки».

32. Установіть хронологічну послідовність:

- А** перемога «ісламської революції» в Ірані;
- Б** укладання Договору Ріо-де-Жанейро між США і латиноамериканськими республіками;
- В** обрання президентом Південно-Африканської Республіки Н. Мандела;
- Г** створення Асоціації держав Південно-Східної Азії (АСЕАН).

33. Розташуйте в логічній послідовності етапи зовнішньої політики Японії:

- А** жорстка позиція щодо «північних територій»;
- Б** перехід до «глобального співробітництва» із США;
- В** відмова від визнання кордонів із СРСР і Китаєм, що склалися після Другої світової війни;
- Г** пріоритетний розвиток з країнами АСЕАН.

IV. *Завдання відкритої форми з короткою відповіддю, які передбачають запис прізвища діяча, назви події або явища, поняття, року, коли відбувалася подія, або речення (залежно від вимог завдання).*

34. Племінний або етнічний сепаратизм у суспільстві. На практиці він означає, що всі соціально-економічні відносини базуються на родоплемінних та етнічних. Політичні партії створюються за етнічною ознакою, справи намагаються вести лише з одноплемінниками.

- 1) Назвіть термін.
- 2) З якими подіями в новітній історії він пов'язаний?
- 3) Назвіть території, де мав місце цей процес.

35. Із документа № 879, знайденого в архіві бюро ЦК полпотівської партії: «Приймаючи й вітаючи Пол Пота та Ієнг Сарі, Мао Цзедун заявив: «Товариші, ви досягли прекрасного успіху. Один змах — і немає більше класів. Сільські комуни з бідного та середнього селянства — в цьому наше майбутнє».

«Вся країна була перетворена в роки правління Пол Пота та Ієнг Сарі на сукупність так званих “народних комун”...

Однією з цілей ідеологів режиму було перетворення людей на слухняних робітників. Заборонялося думати й висловлювати думки, які суперечать принципам полпотівської “революції”, підтримувати нормальні людські стосунки, виступати з будь-якою критикою, виявляти почуття й емоції. А з початку року було заборонено обідати вдома... Будь-які скарги на виснаження призводили до покарання або смерті. Під час роздачі щоденного пайка ніхто не наважувався сказати жодного слова. Часто діти не отримували пайка. Їли рис, змішаний з дрібно нарубаними шматками стовбурів дерева папайї та бананів. Голод примушував жититися комахами та ящірками...».

- 1) Про які події йдеться?
- 2) Укажіть хронологічні межі цього явища.
- 3) Назвіть країну, де ці події відбувалися.

36. 1 вересня 1969 р. підпільна організація «Вільні офіцери-юніоністи» здійснила державний переворот. Короля Ідріса I було скинуто. Влада перейшла до рук Ради революційного командування, яка проголосила Арабську Республіку. У країні почав будуватися «арабський соціалізм», суть якого полягала у встановленні «влади народної маси».

- 1) Хто стояв на чолі державного перевороту й у майбутньому отримав титул «лідера революції 1 вересня»?
- 2) Назвіть країну, де ці події відбувалися?
- 3) Яку назву з арабської має поняття «влада народної маси»?

37. «Керовані безпосередньо «Великим керманичем» і його найближчим оточенням, «червоні охоронці» громили партійні комітети й міністерства, захоплювали підприємства і ВНЗ, ...зривали з перехожих закордонний одяг, голили наголо тих, хто носив модні зачіски. На вулицях горіли величезні багаття з «буржуазних» книг і платівок, були пограбовані бібліотеки та музеї».

- 1) Назвіть поняття.
- 2) З якими подіями новітньої історії це пов'язано?
- 3) Назвіть країну, де ця подія відбувалася.

V. *Завдання відкритої форми з розгорнутою відповіддю, які передбачають повну відповідь на запитання або творче застосування набутих знань, умінь та навичок.*

38. Прочитайте текст документа і дайте відповідь на запитання до нього.

Конституція Японії. 1947 рік (витяг)

Частина I

Стаття I. Імператор є символом японської держави і єдності японського народу, його становище ґрунтується на волі японського народу, який має суверенну владу.

Стаття II. Престол імператора, будучи династичним, успадковується згідно із законом про імператорський дім, прийнятим парламентом.

Частина II

Відмова від війни

Стаття IX. Щиро прагнучи до заснованого на справедливості й порядку міжнародного миру, японський народ назавжди відмовляється від війни як вираження суверенного права нації та від застосування або загрози застосування сили як засобу врегулювання міжнародних суперечок.

Для здійснення мети, вказаної в попередньому параграфі, ніколи не будуть утримуватися сухопутні, морські й повітряні війська, а також інші військові сили. Право держави на ведення воєнних дій не буде визнаватися.

- 1) Як Конституція визначає статус імператора в японському суспільстві?
 - 2) Чи можна, на Ваш погляд, говорити про конституційну монархію в Японії?
 - 3) Визначте суть статті IX. Як ця стаття позначилася на повоєнній історії Японії?
- 39.** Як, на Вашу думку, чим відрізнялися серпневі революції у В'єтнамі та Індонезії? Охарактеризуйте їх наслідки.
- 40.** Чи існував зв'язок між «білою» та «ісламською» революцією в Ірані? Свою відповідь аргументуйте.
- 41.** Простежте, які моделі розвитку хотіли повторити країни, що розвивалися в другій половині XX ст. в Азії та Африці і якими були їхні результати.
- 42.** Напишіть есе на тему «Яку роль відіграє ісламський фундаменталізм у новітній історії?»

Відповіді до теми 37

Країни Азії, Африки та Латинської Америки

Завдання I типу

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Б	А	Б	Б	Г	Г	В	Г	Б	В	А	В
13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
В	Б	Б	Б	Б	Б	Б	А	Б	В	Б	Б

Завдання II–III типу

	25	26	27	28	29	30	31	32	33
А		3	4	3	3	4	Б	Б	В
Б	2	4	1	1	1	1	Г	Г	Г
В	4	2		4	2		А	А	А
Г	1		2		4	2	В	В	Б
Д	3	1	3	2		3			

**Тема 38–39. МІЖНАРОДНІ ВІДНОСИНИ
ТА КУЛЬТУРА КРАЇН ЗАРУБІЖНОГО СВІТУ
У ДРУГІЙ ПОЛОВИНІ ХХ — НА ПОЧАТКУ ХХІ СТ.**

- I. Завдання цієї форми складаються зі вступного запитання та чотирьох варіантів відповідей, серед яких потрібно вибрати один правильний.
- Назвіть дату промови У. Черчілля у Фултоні, що започаткувала «холодну війну»:
 - А 5 березня 1945 р.;
 - Б 5 березня 1946 р.;
 - В 4 квітня 1945 р.;
 - Г 4 квітня 1946 р.
 - Будівництво Берлінської стіни відбулося:
 - А 1957 р.;
 - Б 1958 р.;
 - В 1961 р.;
 - Г 1987 р.
 - Назвіть рік введення радянських військ до Афганістану:
 - А 1977 р.;
 - Б 1978 р.;
 - В 1979 р.;
 - Г 1981 р.
 - Назвіть рік проведення XXII Літніх Олімпійських ігор у Москві:
 - А 1972 р.;
 - Б 1976 р.;
 - В 1980 р.;
 - Г 1984 р.

5. На території якої держави СРСР, використовуючи присутність своїх військ, у грудні 1945 р. намагався спровокувати й підтримати рух за азербайджанську і курдську автономію?
- А Афганістан;
 - Б Сирія;
 - В Ірак;
 - Г Іран.
6. Назвіть країну, що не є учасником НАТО і не входить до числа країн Бенілюксу:
- А Бельгія;
 - Б Нідерланди;
 - В Ліхтенштейн;
 - Г Люксембург.
7. Позначте на **карті** країну В'єтнам, що стала об'єктом прямого військового втручання США в Індокитаї.

8. Позначте на **карті** територію Індонезії — однієї з країн-засновниць Руху неприєднання.

9. Що означає термін «холодна війна»?
- А Гостре й небезпечне політичне, військове та ідеологічне протиборство між США та Китаєм;
 - Б гостре й небезпечне політичне, військове та ідеологічне протиборство між США та СРСР;
 - В гостре й небезпечне політичне, військове та ідеологічне протиборство між Китаєм та СРСР;
 - Г гостре й небезпечне політичне, військове та ідеологічне протиборство між «християнським та мусульманським світом».
10. Для задоволення духовного попиту середнього споживача у XX ст. створюється:
- А «масова культура»;
 - Б «науково-технічна культура»;
 - В «елітарна культура»;
 - Г «культура розвитку».
11. Орієнтація культури на міського жителя як головного споживача «культурної продукції» називається:
- А технізація культури;
 - Б інформатизація культури;
 - В урбанізація культури;
 - Г космізація культури.

12. Напрямок і метод у літературі повоєнного періоду, що вимагав «правдивого» художнього відображення дійсності, яке мало відповідати ідеології й політиці правлячих партій, дістав назву:
- А «соціальний реалізм»;
 - Б «соціалістичний реалізм»;
 - В «соціалістичний модернізм»;
 - Г «соціальний модернізм».
13. У квітні 1961 р. перший орбітальний політ навколо Землі здійснив:
- А Н. Армстронг;
 - Б Ю. Гагарін;
 - В Е. Олдрін;
 - Г Г. Титов.
14. Назвіть прізвища лідерів США і СРСР, які під час Карибської кризи вимушені були домовлятися між собою, щоб уникнути розв'язання третьої світової війни:
- А Г. Трумен і М. Хрущов;
 - Б Дж. Кеннеді і Й. Сталін;
 - В Дж. Кеннеді і М. Хрущов;
 - Г Д. Ейзенхауер і Л. Брежнєв.
15. Хто з керівників «двох наддержав» вів переговори у грудні 1989 р. на острові Мальта щодо подальших перспектив американо-радянських відносин?
- А Р. Рейган і К. Черненко;
 - Б Р. Рейган і М. Горбачов;
 - В Дж. Буш (старш.) і М. Горбачов;
 - Г Дж. Буш (молодш.) і М. Горбачов.
16. Кумиром молоді у 50-х рр. був «король рок-н-ролу», американський співак:
- А І. Монтан;
 - Б П. Маккартні;
 - В Е. Преслі;
 - Г Р. Стар.
17. На якій конференції 1961 р. був оформлений Рух неприєднання?
- А Бухарестській;
 - Б Белградській;
 - В Стокгольмській;
 - Г Гельсінкській.

18. Яка з перелічених європейських держав послідовно дотримувалась нейтралітету під час «холодної війни»?
- А НДР;
 - Б Швеція;
 - В Польща;
 - Г Велика Британія.
19. Назвіть державу, яка першою добровільно відмовилася від наявного атомного арсеналу?
- А Франція;
 - Б КНДР;
 - В КНР;
 - Г Україна.
20. Ісламська екстремістська організація «Аль-Каїда» у 1998 р. організувала:
- А терористичний акт у Нігерії;
 - Б терористичний акт в США;
 - В терористичні акти в Кенії і Танзанії;
 - Г терористичні акти в Росії та Грузії.
21. До наслідків міжнародної політики «нового мислення» СРСР відносяться:
- А збільшення арсеналу стратегічних наступальних озброєнь;
 - Б перетворення СРСР на одного з основних експортерів сільгосппродукції в Європі;
 - В припинення гонки озброєнь і скорочення всіх видів озброєнь;
 - Г перетворення СРСР на одного з основних експортерів енергозберігаючих технологій в Європі.
22. До основних причин появи міжнародного тероризму на сучасному етапі не відноситься:
- А протест проти самодержавства;
 - Б невирішеність національних проблем;
 - В суперечності між різними цивілізаціями;
 - Г домінування США у світі як єдиної наддержави.
23. Однією з причин «політики розрядки» 1970-х рр. було(-а):
- А ефективна діяльність ООН, що вводила економічні санкції щодо наддержав;
 - Б зовнішньополітична доктрина США «визволення» й «заповнення вакууму»;
 - В зовнішня політика СРСР, що ґрунтувалася на принципі усунення загрози світової війни;
 - Г зближення й цілковите порозуміння в ідеологічних поглядах СРСР і США.

24. Наслідком закінчення «холодної війни» було(-а):

- А зникнення проблеми зброї масового знищення;
- Б зміна ролі міжнародних організацій, зокрема ООН;
- В зупинка процесів європейської інтеграції;
- Г збільшення появи нових тоталітарних й авторитарних режимів у різних державах.

II. Завдання цієї форми складаються зі спільного вступного запитання та чотирьох завдань, позначених буквами, до кожного з яких потрібно підібрати один варіант відповіді, позначений цифрою.

25. Установіть відповідність між датами і подіями:

А 1950 р.	1	розширення НАТО за рахунок колишніх членів ОВД: Чехії, Польщі, Угорщини;
Б 1975 р.	2	загальноєвропейська нарада з безпеки та співробітництва (Гельсінкі);
В 1987 р.	3	початок Корейської війни;
Г 1990 р.	4	прийняття «Хартії для нової Європи».
Д 1999 р.		

26. Установіть відповідність між військово-політичними блоками та їх членами:

А НАТО	1	СРСР, Польща, НДР, Чехо-Словаччина та ін.;
Б ОВД	2	США, Франція, Пакистан, Таїланд та ін.;
В СЕАТО	3	Велика Британія, Ірак, Іран, Туреччина та ін.;
Г СЕНТО	4	США, Австралія, Нова Зеландія;
	5	США, Велика Британія, ФРН, Нідерланди та ін.

27. Установіть відповідність між поняттями та їх значеннями:

А космізація	1	спрямованість на активний захист довкілля й природних умов існування людини;
Б кібернетика	2	усвідомлення загальної єдності людини й навколишньої природи;
В технологізація	3	наука про управління, зв'язок та опрацювання інформації;
Г технофобія	4	страх перед технічним прогресом.
Д екологізація		

28. Установіть відповідність між терористичними організаціями та їх лідерами:

А «Захисники ісламу Чечні»	1	У. бен Ладен;
Б «Аль-Каїда»	2	І. Р. Санчес;
В «Революційні осередки»	3	О. А. Рахман;
Г «Аль-Гамаа аль-ісламія»	4	С. Хусейн;
	5	Ш. Басаєв.

29. Установіть відповідність між датою та історичним фактом:

А 1947 р.	1	розпуск ОВД;
Б 1984 р.	2	Дейтонська мирна угода щодо врегулювання збройного конфлікту в Боснії;
В 1987 р.	3	проголошення «доктрини Трумена»;
Г 1991 р.	4	створення мережі Інтернет.
Д 1995 р.		

30. Установіть відповідність між подіями та їх наслідками:

А встановлення американцями на початку 1960-х рр. ракет на території Туреччини	1	загострення у відносинах між Північною і Південною Кореєю;
Б терористичний акт 11 вересня 2001 р.	2	радянська операція «Ана-дир» на Кубі;
В терористичний акт напередодні Сеульської Олімпіади 1987 р.	3	оголошення США війни світовому тероризму;
Г обрання режимом Ф. Кастро комуністичного шляху розвитку Куби	4	відмова від ратифікації сенатом США договору ОСО-2;
	5	висадка американцями військового десанту в бухті Качинос.

III. Завдання цієї форми складаються з інструкції та чотирьох подій, які треба розташувати в правильній послідовності.

31. Установіть хронологічну послідовність подій:

- А зустріч у Рейк'явіку лідерів СРСР та США;
- Б початок виведення радянських і кубинських військ з Анголи, Ефіопії, Нікарагуа, Камбоджі;
- В початок виведення радянських військ зі Східної Європи;
- Г ухвалення Пакту про стабільність в Європі на Паризькій конференції країн — членів ЄС.

32. Установіть хронологічну послідовність:

- А перше штучне запліднення, народження дитини в «пробірці»;
- Б запуск у СРСР першого штучного супутника Землі;
- В висадка американських астронавтів на Місяці;
- Г відкриття вірусу СНІДу.

33. Розташуйте в логічній послідовності країни за рівнем політичного впливу у світі на середину 1990-х рр., починаючи з найбільш впливової:

- А Німеччина;
- Б США;
- В Росія;
- Г Туреччина.

IV. *Завдання відкритої форми з короткою відповіддю, які передбачають запис прізвища діяча, назви події або явища, поняття, року, коли відбувалася подія, або речення (залежно від вимог завдання).*

34. «Війська КНДР з дозволу Москви перетнули демаркаційну лінію на 38-й паралелі й розгорнули наступ на південь. Вони захопили Сеул, а через півтора місяця контролювали вже 90 % території своїх супротивників. Рада Безпеки ООН засудила агресію і дала дозвіл на формування військ ООН для її відсічі».

- 1) Укажіть хронологічні межі цієї війни.
- 2) Які держави прямо й опосередковано були пов'язані з цим конфліктом?
- 3) Назвіть території, де ці події мали місце.

35. «Надзвичайно консервативні суспільно-політичні рухи, що рішуче вимагають повернення до витоків релігій — ісламу або ін. — і перебудови на їх основі всього життя суспільства. Сучасний різновид тоталітаризму».

- 1) Назвіть термін.
- 2) З якими подіями в новітній історії він пов'язаний?
- 3) Назвіть країни, де це явище набуло поширення.

36. «Цій четвірці поклонялися не тільки підлітки, але й люди найрізноманітнішого віку. Багато наслідували їхні зачіски, носили схожий одяг, їхні платівки продавалися мільйонними накладами. Їхня музика виявилася співзвучною багатьом ідеалам 60-х років. Вони оспівували любов, протестували проти війни у В'єтнамі».

- 1) Як називалася дана музична група і до якого музичного стилю її відносять?
- 2) Назвіть учасників даної четвірки.
- 3) Назвіть батьківщину музикантів цієї групи.

37. «На 50-ті роки припадає поява у літературі групи письменників, які відбивали настрої молоді, наголошуючи своєю творчістю, що їх не влаштовують порядки, які існували в країні. Перші твори “сердитих” містили їдкий сарказм, гучну й сміливу критику “тих, що вгорі”. Це твори Кінгслі Еміса “Щасливчик Джим” і “Це невизначене почуття”, Джона Уейна “Поспішай униз” і “Живучи в теперішньому часі”, п’єса Джона Осборна “Озирнись у гніві”».

- 1) Яку повну назву отримала від критиків дана група письменників?
- 2) Проти яких явищ суспільного життя вони висловлювали протест?
- 3) В якій країні жили і творили ці митці?

V. *Завдання відкритої форми з розгорнутою відповіддю, які передбачають повну відповідь на запитання або творче застосування набутих знань, умінь та навичок.*

38. Прочитайте текст документа і дайте відповідь на запитання до нього.

Превентивна дипломатія та діяльність НБСЄ (уришок)

Ключовими чинниками успіху превентивної дипломатії вважають:

- 1) міру політичної підтримки з боку зацікавлених партнерів;
- 2) розсудливий вибір дипломатичних і політичних інструментів, що пропонуються;
- 3) обережний баланс між конфіденційною та публічною дипломатією;
- 4) прийняття довготривалого підходу...

Інструментами НБСЄ є:

- 1) в економічному вимірюванні — кооперація у сфері економіки, захисті навколишнього середовища, науки і технології;
- 2) у людському вимірюванні — створення демократичного і мирного співіснування в державах і між ними;
- 3) у військовій сфері — проведення дипломатичних переговорів, встановлення режиму безпеки...

Принципи роботи НБСЄ:

- 1) територіальна цілісність і недоторканність;
- 2) дотримання договорів і кордонів;
- 3) право нації на самовизначення;
- 4) право держави на самореалізацію.

- 1) Назвіть і проаналізуйте принципи діяльності НБСЄ.
- 2) Дайте визначення поняття «превентивна дипломатія».
- 3) Які факти свідчать про те, що превентивна дипломатія, розроблена НБСЄ, є важливим інструментом у встановленні миру й стабільності?

39. Дайте об'єктивну оцінку діяльності НАТО протягом XX століття. Які факти свідчать про те, що стратегія країн-учасниць цього блоку змінилася після розпаду «соціалістичного табору»?
40. Як Ви вважаєте, у чому полягає розв'язання екологічних проблем людства? Свою відповідь аргументуйте.
41. Як на Вашу думку, які наслідки для людства мало завершення «холодної війни»? Проаналізуйте розвиток у космічній, військовій і культурно-ідеологічних галузях у період 1990–2000-х рр.
42. Напишіть есе на тему «Чи існує альтернатива процесу глобалізації?»

Відповіді до теми 38–39

Міжнародні відносини та культура країн зарубіжного світу в другій половині XX — на початку XXI ст.

Завдання I типу

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Б	В	В	В	Г	В	Б	А	Б	А	В	Б
13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
Б	В	В	В	Б	Б	Г	В	В	А	В	Б

Завдання II–III типу

	25	26	27	28	29	30	31	32	33
А	3	5	2	5	3	2	А	Б	Б
Б	2	1	3	1	4	3	Б	В	А
В		2		2		1	В	А	В
Г	4	3	4	3	1	5	Г	Г	Г
Д	1		1		2				

ЛІТЕРАТУРА

1. *Бандровський О., Власов В.* Історія стародавнього світу: Підручник для 6-го класу. — К.: Генеза, 2006.
2. *Білоножко С. В.* та ін. Всесвітня історія. Нова історія. Ч. II: Підручник для 9-го класу — К.: Генеза, 2004.
3. *Бірюльов І. М.* Всесвітня історія. Нова історія. Ч. I: Підручник для 8-го класу — К.: Генеза, 2004.
4. *Бойко В. І.* Результати зовнішнього оцінювання 2006 року з історії // Вісник. Тестування і моніторинг в освіті. — 2006. — № 7–8.
5. *Віднянський С. В.* Всесвітня історія. Новітня історія: Навчальний посібник для 11-го класу. — К.: Дієз-продукт, 2005.
6. *Гісем О. В.* Зовнішнє оцінювання (підготовка). Історія. Тренувальні завдання / О. В. Гісем, О. О. Мартинюк. — Х.: Веста: Ранок, 2007. — 128 с.
7. *Голованов С. О., Костирко С. В.* Історія стародавнього світу: Підручн. для 6 кл. заг. навч. закл. — К.: Грамота, 2006.
8. *Гриневич Л. М.* Зовнішнє оцінювання випускників (основні підсумки 2006 року і завдання на 2007 рік) // Вісник. Тестування і моніторинг в освіті. — 2006. — № 7–8.
9. *Д'ячков С. В., Мартем'янов О. П.* Історія стародавнього світу. Давня історія українських земель: Підручник для 6-го класу. — Х.: Ранок, 2006.
10. *Зовнішнє незалежне тестування // Історія та правознавство.* — 2006. — № 10. (Додаток до журналу)
11. *Зовнішнє оцінювання з історії України. Довідник.* — Х.: Веста: Ранок, 2007.
12. *Зовнішнє оцінювання з історії. Інформаційні матеріали.* — К.: УЦОЯО, 2006. — 56 с.
13. *Зовнішнє сертифікаційне тестування // Історія та правознавство.* — 2006. — № 12.
14. *Жарова Л., Мішина І., Михеев А.* Всесвітня історія. Новий час (XVI — кінець XVIII ст.): Підручник для 8-го класу. — К.: Генеза, 2004.
15. *Кучер В. І., Майборода О. М.* Всесвітня історія. Новітній період (від початку Другої світової війни): Підручник для 11-го класу. — К.: Генеза, 2005.
16. *Ладиченко Т. В.* Всесвітня історія. 1914–1939 рр.: Підручник для 10-го класу. — К.: АСК, 2005.
17. *Медреш Є. В.* Як вивчають всесвітню історію і складають тести американські школярі // Вісник. Тестування і моніторинг в освіті. — 2006. — № 7–8.
18. *Мокрогуз О. П.* Зовнішнє оцінювання (підготовка). Історія. Репетитор / Мокрогуз О. П., Єрмоленко А. О. — Х.: Веста: Ранок. — 2007. — 256 с.
19. *Мокрогуз О. П., Єрмоленко А. О.* Зовнішнє оцінювання (підготовка). Історія України. 10 клас: Тести для тематичного оцінювання. — Х.: Веста: Ранок. — 2006. — 40 с.
20. *Мокрогуз О. П., Єрмоленко А. О.* Зовнішнє оцінювання (підготовка). Історія України. 11 клас: Тести для тематичного оцінювання. — Х.: Веста: Ранок. — 2006. — 40 с.
21. *Подольак Н. Г.* Історія середніх віків: Підручник для 7-го класу. — К.: Генеза, 2007.
22. *Полянський П. Б.* Всесвітня історія. 1914–1939 рр.: Підручник для 10-го класу. — К.: Генеза 2004.
23. *Туріщева Л. В.* Проблема психологічної готовності учнів до тестування // Історія та правознавство. — 2007. — № 3.
24. *Харківська Н. І.* Бути істориком по духу // Історія та правознавство. — 2006. — № 8–9.

Навчальне видання

Серія «Підготовка до ЗНО»

МИРОШНИЧЕНКО Володимир Олександрович
ФЕДЧИНЯК Артур Олександрович

**ВСЕСВІТНЯ ІСТОРІЯ
ТРЕНУВАЛЬНІ ТЕСТИ
6–11 класи**

Головний редактор *Н. І. Харківська*
Редактор *О. О. Івакін*
Відповідальний за видання *Ю. М. Афанасенко*
Технічний редактор *О. В. Лебедєва*
Коректор *О. М. Журенко*

Підписано до друку 04.01.2008. Формат 60×90/16.
Папір газет. Друк офсет. Гарнітура Ньютон.
Ум. друк. арк. 18,0. Замовлення № 8-01/15-05.

ТОВ «Видавнича група «Основа»
61001, м. Харків, вул. Плеханівська, 66
тел. (057) 731-96-33
e-mail: office@osnova.com.ua

Свідцтво суб'єкта видавничої справи
ДК № 2911 від 25.07.2007 р.

Віддруковано з готових плівок
ПП «Тріада+»
м. Харків, вул. Киргизька, 19.
Тел.: (057) 757-98-16, 757-98-15
Свідцтво суб'єкта видавничої справи
ДК № 1870 від 16.07.2007 р.

підготовка до
ЗНО

В. О. Мирошніченко,
А. О. Федчиняк

Всесвітня ІСТОРІЯ

Тренувальні
ТЕСТИ

Харків
Видавнича група «Основа»
2008

Історія України. 6–9 класи.

Карти, схеми,
таблиці

Код: ПП12, 112 с.

Посібник містить карти з основних питань курсу, опорні схеми, узагальнюючі та синхронізовані таблиці, універсальний словник понять, термінів, подій, персоналій. Перевагою посібника є його простота, чітка структурованість змісту. Матеріали подані в зручній і доступній формі, що допоможе учням швидко й легко повторити, закріпити й систематизувати знання курсу. За допомогою цього посібника учні зможуть самостійно готуватися до олімпіад, турнірів, ЗНО.

Надішліть копію передплатної квитанції

та отримайте **знижку 10 %**

Замовити книгу Ви можете: за тел.: 8 (057) 731-96-33,
за адресою: 61001, м. Харків, вул. Плеханівська, 66,
ВГ «Основа», «Книга — поштою ППК»
або на сайті www.osnova.com.ua

Мінімальне замовлення — дві будь-які книги.
Вартість поштової доставки — 3,95 грн.